COMPENDIVM, SIVE INDEX MORALIVM CONCEPTVVM,

Ad hominum animos virtutis studio, vitiorumque odio in morum reformationem impellendos.

Ex operis Religiosissimi P. F. PHILIPPI DIEZ *Concionatoris egregij selectum, per alphabetum digestum.*

AVTHORE F. FRANCISCO CAMPOS Prouinciæ Sancti Iacobi Ordinis Minorum Concionatore.

VSVM, NECESSITATEM, VTILITATEMQVE istius operis, pete ex Epistola ad Lectorem: sine qua non poteris hoc frui compendio.

Perillustri, & R. Admodum P. F. IOANNI SAVLIO nobili Genuensi Sacræ Theologiæ Lectori, & Conuentus Sancti Dominici de Genua Priori vigilantiss.

[redacted]

VENETIIS, M D XCVII.

Apud Societatem Minimam.

PERILLVSTRI, ET R. ADMODVM P. F. IOANNI SAVLIO NOBILI GENVENSI,

Sacræ Theologiæ Lectori, & Conuentus Sancti Dominici de Genua Priori vigilantiss.

Antonius Orerius S. D.

INDICEM in opera Philippi Diez viri doctissimi, ac optime de sacris litteris meriti Hispania ad se delatum; mihi attulit F. Ferdinandus à Sancta Maria ex religiosissima S. Annæ familia. Ego impulsus cùm ipsius F. Ferdinandi adhortationibus; tum vtilitate, quæ ad huius lectionis studiosos hinc vel maxima emanatura erat, operam dedi, vt imprimeretur. Cæterum editione absoluta, cum præclari alicuius, ac pij viri nomine hũc insignire de more statuissem, tibi illum

dicare volui. Primùm, quia ea familia natus, quæ viris pacis, belliq; artibus claris floruerit magno ei ornamento es futurus. Deinde quia exquisita quadam sacrarum litterarum cognitione, ac pietate in Deum præditus tibi, ac tui similibus conuenire videtur. Te autem illud oro, vt quemadmodum ego tuis eximijs, ac singularibus virtutibus excitatus hoc exiguo munere te donaui; tu tamquàm animi in te mei propensionis argumentum ne aspernere; meque in tuorum numerum accipias. Vale.

Genuæ Quarto Kal. Nouembris 1596.

A V-

AVTHORIS AD TYPOGRAPHVM operum Fratris Philippi Diez.

QVI post hac excuderit conciones religiosissimi Patris Fr. Philippi Diez curet numeros singulis adiunctos concionibus similes semper esse, ijs quos huc vsque ad scripsit Ioannes Ferdinandus primus earum typographus. Nam si perpetuus is ordo numerorum seruetur, etiam vnaquaque variata pagina, nunquam libri concionis, & numeri variatio continget, & cuilibet, & in posterum futuræ illorum operum editioni subseruiet compendium istud; neq; vsquam lectorem citatio huius compendij fallet.

APPROBATIO DOCTISSSIMI P.F. Dominici Bañes Magistri in Sacra Theologia, ac primariæ Theologorum Cathedræ in Academia Salmanticensi præfectis.

SPECIALI commissione, & mandato catholicæ maiestatis senatus, expendi compendium istud omnium conceptuum, qui per vniuersas conciones eruditissimi P. Fratris Philippi Diez diffusi habentur, accurata opera, & solerti diligentia Fratris Francisci Campos prædicatoris, stylo distincto, graui, & eleganti redactum. In quo nihil reperi fidei dissonum, aut lima dignum, quin potius nimis fructuosum, & vtile censeo diuini verbi concionatoribus, in quo nimirum quam plurima inuenire poterunt, quibus excitentur, iuuentur, & prouehantur. In quorum fidem præsentibus subscripsi in conuentu D. Stephani Salmanticens. pridie idus Maij. 1588.

F. Dominicus Bañes.

APPROBATIO RELIGIOSISSIMI, & Doctissimi Patris Fratris Philippi Diez Cœnobij Salmanticensis Minorum concionatoris.

EGO Frater Philippus Diez præsentibus literis fidem de hoc compendium moralium conceptuum ex nostris operibus singulari methodo accurataque diligentia à Fratre Francisco Campos concionatore collectum, & egregio ordine digestum omnibus verbi diuini concionatoribus vtilissimum esse, quo ipsis præ manibus sint ea quæ in nostris operibus ad hominum animos virtutis studio vitiorumque odio in morum reformationem impellendos, diffuse scripsimus. Voti igitur mei compos euasisti dum hoc opus quod tibi de tua idoneitate confisus credidi, ita perfectè; exacteque elaborasti vt facillimè iam possint concionatores ea omnia quæ in vniuersis nostris operibus dispersa sunt cuilibet concioni ad libitum, & pro audientium varietate accommodare. In cuius rei testimonium has meæ approbationis literas manu propria subscriptas exhibui.

Frater Philippus Diez.

APPROBATIO DOCTISSIMI Patris Fratris Gasparis à Vzeda.

EVSSV Ministri huius prouinciæ Diui Iacobi, discussi hoc compendium moralium conceptuum ex vniuersis concionibus P. Fratris Philippi Diez labore, & industria Fratris Francisci Campos concionatoris methodo selectissima collectum. Quod quidem opus, & per quam vtile concionatoribus, & nulla erroris suspectæque doctrinæ labe infectum animaduerti. Vt autem his literis integra adhibeatur fides eas subscripsi Calendis Aprilis ab orbe Redempto. 1588.

Frater Gaspar Vzeda.

FRATER Franciscus Aldrete Minister Prouinciæ Sancti Iacobi ordinis Minorum fratri Francisco Campos eiusdem Prouinciæ concionatori salutem. Quod ex vniuersis operibus eruditissimi P. F. Philippi Diez, morales omnes conceptus, & flores ad hominum animos virtutis studio vitiorumque odio in morum reformationem impellendos accurate se legeris, & singulari methodo per alphabetum digestas, quo omnibus (præcipue diuini verbi concionatoribus) præ manibus sint compendio succinseris non potuit non mihi applaudere. Vt ergo vniuersi vtili hoc labore fruantur placuit facultatem libentissimè præstare vt tuum hoc compendium obtenta prius senatus Regij licentia prælo mandari possit. Data in Salmanticensi nostro Cœnobio Kalendis Aprilis, ab orbe Redempto. 1588.

Frater Franciscus Aldrete *Minister Prouincialis.*

EPISTOLA AVTHORIS AD LECTOREM de huius compendij vsu & dispositione.

CVM Instituti nostri ratio sit colligere, ordinare, & disponere, omnes sensus, conceptus, ac moralia, dispersa, diffusaq; per uniuersa opera religiosissimi P. Fr. Philippi Diez, singulis ad suum quodque caput, & propriam sedem redactis, vt eorum facilior esset vsus, hunc ordinem sequuti sumus.

DE DISPOSITIONE, ORDINE, & methodo compendij.

ATTOLLITVR, Deducitur, & ponitur hic integer sensus, clarè, ac pracisè, eiusq; medium, & vis plenè, ac propriè declaratur: Subiunguntur statim variæ remissiones locorum, in quibus noster Philippus eum sensum, scripturæ sacræ auctoritatibus, rationum, exemplorum, memorabiliumq; sententiarum neruis exornat. Ita vt nullus conceptus hoc in compendio referatur, cui citata loca non scripturam, rationes, exempla, egregiaq; dicta suggerant ac suppeditent. Certus sis ergo cum videris quemque nostri compendij sensum, reperturum ex his aliquid in loco, vel locis ad quæ refertur: quia cum conceptum obiter duntaxat sine scriptura, rationibus, exemplis, vel sententijs tactum videbam, in compendium non redigebam. Cum verò quorundam conceptuum plures remissiones ponuntur (quòd ab auctore diuersis in partibus tractentur, & omnes in vnum colligantur) vt distinguas, ac internoscas locum vbi copiosius discutitur, inuenies eũ hac nota insignitum: latè, diffusè, ex professo, aut ex instituto.

Vt autem certa perpetuaq; citatio foret non cito paginas, quòd pleraq; earum errata sint: maximè tamen quia cùm pluries hi libri P. F. Philippi, sint excusi, paginarum citatio non eadem omnibus typis respondet. Demum verò vt compendium istud etiam sit vsui ad libros cuiusuis folij in posterum edendos (dummodo obseruetur quod infra ad Typographum operum Pater Fr. Philippi aduertimus) sicut subseruit omnibus impressionibus horum operum, quæ huc vsque prodierunt; vel illis etiam quæ furtim euulgatæ fuerunt in

runt in

runt in folio paruo, expensis Sabiani Pesnot, Lugduni, anno 1586. In qua furtiua impreßione, Dominicale, Commune Sanctorum. 3. & 4. Quadragesimæ eisdem numeris digeruntur, quibus typi Salmātini, nec pluribus abundant inter se se numeris. Quanuis autem proprium Sanctorum, Aduentuale, 1. & 2. Quadragesima singulis in concionibus, duplici aut triplici numero scateat in illa furtiua impreßione, facilè tamen reperitur locus, vlterioribus duobus aut tribus numeris perspectis. Sic igitur liber citatur. In Aduentuali, verbi gratia, vel Dominicali, &c. deinde concio, denique numerus, & cum numerus semper sit vniformis in omnibus typis, perfectioni sententiarum respondens, vsq; adeò certa citatio est, vt fallere nusquā possit: estq́; in omnibus typis perpetua, & infallibilis, vel in linea in qua numerus dirigitur, vel duobus, aut tribus lineis vlterioribus, vel citerioribus, si forsan conceptus pendet ex rationibus quæ numerum præcedunt vel succedunt.

Quoties 4. aut 5. synonyma vocabula, quæ tendunt in eundem sensum inueniuntur, in quibus ijdem ipsi conceptus cogi possent; tūc coaceruantur, & disponuntur omnes in potiori vocabulo, & in cæteris me refero ad istud potius, & communius, vbi cumulatim totum dispositum comperietur: vt ex omnibus illius vocabuli sensibus seligas, & decerpas sententiæ tuæ magis congruum: & ita omne quod singulas quasq́; materias respicit, collectum inuenies, non per varia loca dißipatum. Verbi gratia, tribulatio, labor, afflictio, ærumna, dolor, infirmitas, persequutio, contradictio, &c. vniuersa moralia, & conceptus, quæ super his capitulis ac vocabulis continentur in operis P. F. Philippi ordinata, disposita, & collecta in verbo, tribulatio, reperies; quod magis commune, & principale sit, in cæteris me ad illud remitto, vt scias vbi tractatus est. Rursus si quæ collecta in altero verbo sunt prodesse poßunt alteri, aduertitur lector in fine conceptuum illius vocabuli.

In materijs tum principalibus, tum copiosis, quædā diuisiones aut paragraphi discernuntur, in quibus concluditur, & ad quæ reducitur id omne, quod sub illo vocabulo continetur, ad meliorem ordinē, & faciliorem sensuum ex illo vocabulo coactorum inuentionem. Idq́; vtilißimum duces, si videris verbum, amor, verbum, iustus, verbum, opera, verbum, peccatum, & similia, quæ nisi paragraphis diuiderentur, laboriosum foret inuenire sensum, qui in his quæreretur, ob multitudinem, & varietatem quæ in se continent.

In om-

In omnibus uirtutibus, & vitijs, atq; in alijs potissimis vocabulis, ante conceptuum dispositionem, citantur remissiones definitionis illius aut vitij, aut virtutis: vt si euangelicus concionator (qui Dominicam messem cælestis doctrinæ fluentis irrigat) è radice exordiri velit, sui tractatus definitionem proponat protinus per cõceptus progrediatur.

Post vniuscuiusq; virtutis, seu vitij conceptus, paragraphus ponitur continens remedia ad illud vitium fugiendum, virtutemq; sectandam, & consequendam, ac conseruandam: idem etiam in verbo peccatum generaliter in odium peccati, atque in verbo, virtus generaliter in virtutis studium.

Postremò seruat compendium istud ordinem Alphabeticum tam perfectè, vt nulla in litera deficiat, vel inuertatur. Hæc studiosum concionatorem ante huius operis initium admonenda iudicauimus, vt consilij nostri rationem quam in eo sequuti sumus plenam illi faceremus.

DE VSV COMPENDII.

QVid immorer in percensendis istius opusculi fructibus? siquidem compendij huius vsu omnia opera P.F.Philippi ad Quadragesimam (verbi gratia) conducunt: atque ex Quadragesima, & vniuersis concionibus, Aduentum, (verbi gratia) conficies: viceq; versa ad quancunque concionem omnia conuertere poteris. Nam si concionari velis in Quadragesima, de dilectione (exempli causa) inimicorum, legas in verbo inimicus in quo per tres paragraphos elati, dispositiq; sunt vniuersi conceptus dispersi circa illud argumentũ in cunctis his operis, vt ex illis deligas quem tui instituti auditorijq; ratio concinniorem tulerit. Ergo ad quamuis concionem, imò ad quemlibet concionis articulum, cum hoc compendio facile vti poteris operibus omnibus P.F.Philippi. Quo salutaris doctrinæ semine Ecclesiarum arua fæcundes, non modo pios doctrinæ pabulo sustentando, sed impios etiam à sceleribus reuocando; nec solum currẽtibus calcar addendo, sed ad cursum iacentes atque dormiẽtes excitando: ac deniq; non modõ viuentes in vita gratiæ, doctrinæ ministerio conseruando, sed mortuos etiam in peccato eodem ministerio ad nouam vitam traducendo.

Præterea cum apud te statuis de hoc, illo vè conceptu concionari quem ex cogitatum elaboratumq; habes, & ad eorum ornatum scripturam, rationes, exempla, insignesq; sententias desideras, hoc si cõ

pen-

pendio vtaris abundè tuum studium explebis, eo nãque quæsito apud compendium conceptu, perpensisq́ locis in eo citatis, occurret maximus scripturæ, rationum, exemplorum, sententiarumque delectus, mire proposito congruens, vt ex totis operis ad tuum institutum deficiat, desidereſque nihil.

Tandẽ si consolatoriam epistolam scribere velis, rationes, & considerationes non paucas ministrabit illa dictio, tribulatio, vnico in paragrapho, ad solatium afflicti, persequuti, tribulati, aut infirmi. Quod si suasionibus vti contendas, generaliter, vel peculiariter, tũ ad hominum animos virtutis studio, vitiorumq́ odio impellendos, tum in humanarum rerum contemptum, siuè ad quem ab improbo statu reuocandum, siuè ad alium in arcta sancta religionis septa recludendum, hoc legas compendium, sic aptè digestum, totq́ auxilijs refertum, ut etiam remissionibus non euolutis optatibus tuis plenè satisfacias: atque vel ex eo experieris, quod tam ratio, quam consideratio, hic cum medio, viq́ sua integrè describitur: adeoquè præcisè vt συλλῆβδην, hoc est, vno fasce (vt aiunt) vniuersa amplexentur, ne quis possit mihi obijcere maiora me fecisse suburbia vrbibus. Et vt occurram censorum spongijs, & Aristarchorum lituris, totum hoc cõpendium simile est Horatianæ Corniculæ alienis plumis circumquaque vestitæ, illudq́ Lucretij vsurpare possum.

Floriferis vt apes in saltibus omnia libant:
Omnia nos itidem decerpsimus aurea dicta.

Dedi namque operam fulgentissimas margaritas, & præclarissimas gemmas longe lateq́ dispersas in concionibus pientissimi. P.F. Philippi Diez in vnum colligere, & coaceruare. Forteq́ illud Ecclesiastici dicere possem, Aperta sunt prata, & apparuerunt herbæ virẽtes, & collecta sunt fœna de montibus. Indicem autem Euangeliorum totius anni non adieci: quia quod mihi consentaneum huic aut illi Euangelio videbitur, id alteri aliud agenti dissentaneum videretur. Consultius putaui ac lectori utilius, vt quisq́ pro arbitrio, quæ vtiliora instituto suo iudicaret ex hoc indice peteret: ita enim plura sine dubio, & vtiliora inueniet, quam si singula certis concionibus ac certis Euangelijs adijcerentur. Accipe igitur lector humanissimè munusculum hoc nostrum, & ea humanitate atque animo quo cætera nostri auctoris opera intueris amplectere, cum hic non tantum meos, quantum auctoris labores proprios habeas.

Quod etiam adducit Celius lib 15. c. 16.
Prouerbior. 27. d. 25.

DIGNISSIMO ET COLENDISSIMO PATRI NOSTRO

F. Francisco Aldrete, celeberrimæ huius prouinciæ D. Iacobi instituti Minorum meritissimo prouinciali ministro, ac totius Ordinis Generali diffinitori & Patri, F. Franciscus Campos perennem fœlicitatem exoptat.

Cœlius Rodiginus li. de Cæremonijs gentium. Lactantius Firmianus li. 2. de Origine erroris.

RHODII, dignissime præsul, quos ob insignem doctrinę laudem esse in Mineruæ tutela vetustas prodidit, hominem Saturno sacris victimis immolabant. Quod quidem Thraces, Gallos, Scythas, Romanos interdum, & pleraśq; gentes nō modò barbaras, sed doctrina etiam atque humanitate cultas factitasse legimus. Marmorea namq; vel lignea ementiti numinis simulacra (quorum leuissimā religionis speciem illa rudis antiquitas cęlesti spoliata lumine, impurisq; superstitionibus obstricta vnicè suspiciebat) humanis hostijs ad sensum aliquem humanitatis perduci, & ad imbecillitatis item suæ miserationem flecti, & cōmoueri posse credebant. Ideo inani Deorū cultu decepti. χύτρας ἐπιδεικνύμενοι, teterrimas illas crudelitatis cæremonias humano imbutas sanguine induxerunt vt frequentissimè humana cæde aras ac templa cruentarent. Nos vero fabulosum leuissimi numinis cultum, quem Ethnici illi cæcitate mentis illusi, ac tetra caligine oppleti venerabantur, non deridentes solum sed opprobrijs etiā ac conuitijs lacerantes non hominem, vt Rhodij Saturno: nec præcocem nostram studiorum frugem, vt Licurgus Apollini, Minos Ioui, Zaleucus, & Vlisses Mineruæ, Numa Aegeriæ, Hippolitus Dianæ despondemus: sed illorum exemplis piè tamen adductus compendium hoc moralium conceptuum excelso amplitudinis tuę nomini *ἄξιο τοῦ παντός offerre decreui. Sapientes, & exercitatos agricolas imitatus, qui plantas teneras, & iniurijs temporum maximè obnoxias celsis atq; amplis arboribus adiungunt, vt earum vmbra atq; præsidio à ventorum flatibus, frigorum vi, calorum æstu, grandinis ac niuis impetu defendantur. Præsertim cùm huius fructus, qualiscumque sit, tibi gratiæ agendæ sint, quia te monente atque etiam iubente hunc libellum institui, deinde me quasi languentem ad illum in lucem edendum iussu atq; imperio tuo adstrinxisti. Hunc igitur non tam meum quam tuum fœtum, obseruantiæ in te meæ pignus agnosce, festinatum reor currente prælo, & impolitum, perpolias precor, limatissimamq; cēsuram tuam huic opusculo adhibeas. Vtinam tuam in me singularem beneficentiam, qua me tibi maximè deuinxisti, æqua possem statera gratiæ rependere: nam ex eo tempore, quo mortalibus rebus nuncio remisso me primùm huic sacræ religioni addixi, diuinæq; voluntati consecraui, vt pauper Christo pauperi in pauperum familia seruirem, te vnicum habui, & benignissimum parentem, & studiosissimum patronum. Interdum radiantem totius virtutis supellectilem, qua omnem posteritatem illustras immortalibus gloriæ præconijs celebrandam æternitati relinquam. Qui limpidissimo diuini eloquij pabulo Christianæ religionis seminaria diffundis, vitæ integerrimæ exemplo ad rectam probitatis semitam haud paucos reuocas, orthodoxæ fidei, & Seraphicæ huius religionis, vitæ puritate, χρυσοῦ vt aiunt, χρυσοτέρα, exercendi tui muneris grauitate, fide, & consilio sancis ac sustines: vt vniuersi mortales tui admiratione rapti obstupescant. Age igitur, & clientis tui nominis studiosissimi, & tuarum virtutum cultoris suscipe patrocinium. Vale, & te Christus, hancque tuam Compostellæ prouinciam, incolumem ac fœlicem tueatur.

Hoc est. ollas ostentantes. Prouerbiū est Plutarchi in libello de auscultando: quod dicitur de ijs qui rē per se ridiculam vanā, ac sordidam vt maximā efferunt, & venerātur. Teste Erasmo in Kiliadibus.

** Idest quauis re digno, adagiū est, quo vtitur Plato in Sophista.*

Idest auro magis aurea.

COM-

COMPENDIVM
MORALIVM CONCEPTVVM

Ad formandas hominum mentes;

Inflammatis eorum animis in virtutis studium alacrius obeundum, vitiorumq́ odium vehementius suscitandum.

Ex operibus sapientissimi P. F. PHILIPPI DIEZ, concionatoris incliti; ordine Alphabetico collectum

PER F. FRANCISCVM CAMPOS PROVINCIAE S. Iacobi, Ordinis Minorum, Concionatorem.

ABstinentia, Vide ieiunium, vide gula.

Actiua vita, Sine contemplatiua, & cũ illa, vide contemplatio, §. Contemplatiuæ vitę, & actiuæ inter se comparatio.

Accidia, Vide pigritia, Vide etiam otium.

Acceptio personarum, Vide iudex, & prælatus.

Adæ peccatum, Vide litera O, verbo, originale peccatum.

ADORATIO.

ADorationis definitio in Aduẽt. conc.4.Epiphaniæ.nu.6.

Deus semper in omni statu, & lege voluit humanæ fragilitati se accõmodans, sub rerum corporearum specie adorari, in proprio sanctorum conc. 1.Eucharistiæ.num.3.

Maxima reuerentia Deum adorare debemus in Aduent. Domi.3. post Epiphaniam conc.1.nu.17.

Deus adoratur à Christiano intellectu, & voluntate: & quomodo: in Aduent.conc.4.Epiphaniæ.nu.6.

Duplicem adorationem Deo debemus exteriorem, & interiorem. in Aduent.conc.4.Epiph.nu.13.

Vide reliqua, quæ huc spectant verbo, idololatria.

ADVLATOR.

ADulatores magis quam capitales hostes cauendi. 3.Quadrage. Sabbato post Dom.4.nu.29.

Adulatores quantum animabus officiant.2. Quadrag.Dom.1.feria 4.nu. 20.& 3.Quadra.Sabbatho post Dom. 4.nu.29. Et in proprio Sãctorũ conc. 2.Ascensionis. nu.17.& ibi conc.4. Petri, & Pauli.num.8.

Adulatores serui, à suis Dominis illico sunt eijciendi. In proprio Sanctorum concio.4. Petri, & Pauli.numer.8.

Blandiri alijs est maximum crudelitatis genus. In Dominicali, Dominica 22.post Pentecost.conc.2.num. 50. vbi latè.

Adulatores non sunt hilari facie

sia 6. post cineres.num.34.

Amici veri quas conditiones habere debeant. In communi Apostolorũ conc.2.nu.20.vbi latissimè.

Non est amicus qui solum sui causa est amicus. In communi Apostolorum conc.2.nu.9.

Amici huius temporis, necessitatis tempore deficere solent. Dominica 2. Aduentus conc.2.nu.26.

In amicis eligendis cautissimus esse debes. In Aduent.conc.3.Thomę nu. 14.

Amicis honesta peteda.3.Quadrag. Sabbatho post Cineres.nu.26.

Amicus Dei, Vide verbo iustus.

AMOR.

AMor Christi erga nos, Vide, Christus.

Amor quo Christus passus est, Vide, passio Christi.

Amor rerum terrenarum, Vide bona temporalia.

Amor inimicorum, vide inimicus.

Amor turpis. Vide luxuria.

§. *AMOR DEI erga nos.*

AMore eximio Deus suos amat. 4. Quadrag. dominica in Passione feria 6.nu.16.

Amor Dei erga nos quantus.1.Quadrag.dominica.1.feria.3.n.2. & in Aduent. conc.4. Conceptionis B. Mariæ nu.14.& dominica 4.sequenti feria.6. nu.5.& 3. Quadrag. dominica 4.feria 4.nu.17.& dominica in ramis sequẽti n.2. & in proprio Sanctorum conc. 2.feriæ 2.Pentecost.nu.11.

Amore donat Deus omnia, quæ nobis elargitur. in proprio Sanctorum fer.2.Pentecost.conc.1.nu.16. Et omnia Dei opera, noua & vetera amore fiunt,& facta sunt, ibi conc.2.num.2.

Amor quo Deus nos diligit omni ex parte infinitus est. in proprio Sanctorum conc.1.feriæ 2.Penteco.nu.6.

Modus, quo amat nos Deus inexplicabilis est. in proprio Sanctorum cóc. 1.feriæ 2.Pentecost.nu.5.

Amor Dei potius est effectus, quam affectus, quia ei quem amat plurima confert beneficia. in proprio Sanctorum conc.2. diei sancti Pentecost. nu.23.

In amore Dei erga nos, considerã quis est, qui diligit, & quem diligit, & quomodo diligit, uide & nota. in proprio Sanctorum.conc.1.feriæ 2.Pentecost.nu.3.

Amor hic Dei erga nos nutricis erga suum infantem amori apprimè cõparat. in dominicali dominica 2.post Pascha conc.2.nu.5.

Amore tãto Deus nos diligit vt quãtum in se est semper nobiscum velit esse: & si deest, nostra culpa est, qui tan quam ingrati ab illo fugimus, in proprio sanctorum conc.2.feriæ 2. Pentecost.nu.13.

Cùm amor Dei sit vnus & immutabilis, cur aliqui singulariter ab ipso dilecti dicuntur. in Aduen. conc.2.Ioannis Euangelistæ.nu.22.

Amor hic Dei, est cęterorum bonorum quibus eum quem diligit afficit, fons. in Aduent.conc.3.Ioannis Euangelistæ nu.12. & in Dominicali dominica.5.post Pascha conc.1.num.2.

Deus puro nos amore amat, nulla vtilitatis mistione. in Aduent. conc.4. Ioannis Euangelistæ num.4.

Amor est omnium rerum, quæ in mũdo sunt fortior, cum inuincibilem vicerit. in proprio Sanctorum conc.2. feriæ 2.Pent.nu.12.

Amor Dei erga nos, quam immensus sit ex eis quæ pro nobis passus est, super omnia dignoscitur: de quo vide plurima in verbo, Passio Christi.

Deus tam immenso amore homines diligit, vt locus in quo homo non est, solitudinem vocet. in Dominicali dominica.3.post Pentecost. concio.2. nu.22.

§. *AMOR NOSTER ERGA Deum: & de amoris huius diuini effectibus, vi & efficacia.*

Amor noster erga Deum, quas cō ditiones habere debet. In communi Apostol. conc.3.nu.12, vbi latè.

Amoris diuini quanta sit vis, efficacia, fortitudo, & potestas: & quam mirabiles effectus in his, in quibus residet, proferat. In proprio sanctorum conc.2.diei sancti Pentecost.nu.11.& in Dominicali dominica 17.post Pentec.cōc.2.nu.47.vbi latè et 2.Quadrag. cōc. de Passione nu.20. & 3.Quadrag. dominica Resurrectionis nu. 29. & in Aduent. conc.2. Ioannis Euangelistæ.nu.11.vbi latissimè.

Amori & dilectioni Dei omnes & animæ,& corporis vires, deniq; totus homo inseruire debent. In Dominicali dominica 12.post Pentecost.conc.1. num.36.

Amor noster erga Deum inconstantissimus est,cum amor quo ipse nos diligit sit firmissimus. 3.Quadrag. conc. in cœna num.5.& 4.Quadrag.conc.in cœna num.26.

Amor Dei consistit in hoc, quod posito Deo ex vna parte, & mundo ex alia, velit potius homo totum mundū, quam Deum amittere. In Dominicali dominica 12. post Pentecost. conc. 2. num. 17. vbi optimis Sacræ scripturæ exemplis id confirmat.

Vt Deū homo amaret, ipsum Deus creauit, illud tamen cui minus homo incumbit est id, propter quod fuit conditus. In proprio sanctorum. conc.3. Assumptionis Beatæ Mariæ, num.37.

Ne in amorem Dei feramur, singulæ pueriles etiam res nobis impedimēto esse, lachrymandum est. In proprio Sanctorum conc.2.diei sancti Pentecost. num.3.

In amādo Deum omnem vim, omnemque animum, collocemus, magis quam in cognoscēdo illum; cū maius meritum, nobis accrescat amādo, quā intelligendo. In proprio sanctorum conc.3.Trinitatis num.25.

Amor hic diuinus quomodo depingendus sit. In proprio Sanctorū conc. 2.diei sancti Pentecost.nu.11.

Amoris igne corda nostra combusta, vult Deus, vt in sacrificium illi offeramus. In proprio Sanctorum conc.1. feriæ 2.Pentecost.nu.2.& in Dominicali dominica 17. post Pentec.conc.1. num.44.vbi latè.

Nos amore concitatos Deo seruire, & non coactos vult ipse Deus. In communi vnius mart.conc.1.num.21. vbi latè.

Qui diuini amoris sagitta vulneratus est, quiescere in creaturis nequit. In Aduent.conc.2. Ioannis Euangelistæ num.11.

Amor noster, erga Deum, ex operibus, debet dignosci. 1. Quadrag.conc. in cœna, num.21.& in communi Apostolorum conc.2.num.11.

Amorem Dei, cum timore eiusdem connectere oportet. In communi Virginum conc.4.num.2.

Eos qui, ob amorem Dei, aliquid in hac vita reliquerunt, non solū, ipse in alia; sed in hac etiā vita, maximis muneribus afficit. In communi confess. non pōtif.euang. ecce nos reliquimus omnia,&c.conc.4.num.19.

Quanto magis quis amat Deum, tā to magis, ab omnibus Deum amari vult. In Aduent.conc.1. Ioannis Euangelistæ num.8.

Deum amore, cōplacentiæ diligere debemus: lætantes,& cōplacentes, qđ ipse infinita illa, quæ habet bona possideat: non tñ amore desiderij (quo proximū diligere debemus) quia nihil ei deest, quod cōsequatur. In Dominicali domin.17. post Pent.conc.1. nu.28.

Sicut impossibile est, vas aliquod, perfecte adimpleri; si tremens est & non quiescit: sic impossibile est humanum cor, amore Dei perfectè impleri, si inquietum est,& mutabile. In Dominicali dominica.17.post Pentecost. conc.1.num.41.

In

In omnibus virtutibus (saltim Cardinalibus) requiritur terminus: amor autem quanto magis, ac magis protenditur, tanto excellentior est. In Dominicali Dominica 17. post Pentecost. conc. 1. nu. 45. & conc. 2. nu. 50. Et sic sine mensura, sine modo, & sine termino Deus est diligendus. Ibidem.

In amore Dei, perseuerantiam Deus exposcit. In Dominicali Dominica 17. post Pente. conc. 2. nu. 43. sic iustorum præcipua cura, in conseruando hoc amoris igne, constituta debet esse. Ibi. nu. 44.

Sicut Deus, omnia visibilia, propter hominem creauit, & in ipsius amorem: ita homo, omnia sua opera, propter Deum, debet proferre & in sui tantum amorem. In Dominicali Dominica 17. post Pentecost. conc. 2. nu. 45.

Amor Dei, potens est, ad idmet operandum, quod in homine, mors factura erat. In Dominicali Dominica 17. post Pentecost. con. 2. num. 46. & in Aduent. conc. 2. Ioannis Euangelistæ num. 14.

Amor hic Dei est, velut ignis, omnia comburens, & inflammans. Dominica 17. post Pentec. conc. 2. nu. 46.

Maximum fuit beneficium, in re tam facili, tamquam in manu nostra, qualis amor est, gloriæ consequutionem, & diuinum cultum, nobis constituere. 3. Quadra. Dominica. 3. feria. 4. num. 3. & 4. Quadr. feria 6. post Cineres num. 12. & in proprio sanctorum, conc. 2. diei sancti Penteco. nu. 4. & ibi conc. 2. feriæ 2. Penteco. nu. 13. & in Dominicali Dominica 19. post Pent. conc. 2. nu. 26.

Vnum ex certioribus signis, quod charitas Dei, alicuius animæ insit, est, fecundissimo vilitatis proximorum desiderio, flagrare. In proprio sanctorum conc. 2. visitationis B. Mariæ num. 21.

Amor est, quod præcipue, à nobis Deus, exposcit: quia amor, amore rependitur. In proprio sanctorum conc. 2. feriæ. 2. Pentecost. nu. 12.

Amoris diuini, tanta est vis, vt faciat eum, in quo residet non solum, libenter se morti offerre, verum eam efficaci studio oppetere. In Dominicali Dominica. 4. post Pascha conc. 2. nu. 7.

Inter ea, quæ animas nostras, à peccatis tuentur, præcipuum est, amor. In Dominicali Dominica. 22. post Pent. conc. 1. nu. 2.

Aliqua quæ huc spectant, vide verbo, charitas.

§. QVOD AMOR *noster erga Deum sit exiguus.*

AMorem nostrum, erga Deum, exiguũ esse, colligitur; quia vix aut nunquam, Dei recordamur. in proprio sanctorum conc. 1. diei sancti Péteco. nu. 9.

Et quia carentia Dei exigua nos afficit tristitia. In proprio sanctorũ cõc. 1. diei sancti Pentecost. nu. 11.

Et quia maxima difficultate, & repugnantia quo Deus nos ducit fluimus. In Aduent. conc. 2. Ioannis Euangelistæ num. 14.

Et quia parum dolemus, cum Deus offenditur. In Aduent. conc. 1. Andreæ nu. 14. & in Dominicali Dominica 4. post Pascha conc. 2. nu. 12.

Et quia veri amatores Dei, omnes quascunque facile superant, difficultates, ipsos quominus ad Deum accedãt, impedientes. 1. Quadrag. feria 5. Resurrectionis. n. 6. & 3. Quadrag. Dom. Resurrectionis nu. 26.

Et quia quacunque rem quam propter Dei amorem, & seruitium facimus, maximam esse existimamus; cum Deus omnia quæ amore nostri passus est, modicum appellet. In Dominicali Domin. 3. post Pascha conc. 1. nu. 9. vbi latissimè.

Et quia vel minima hora, qua cum ipso in oratione, vel contemplatione, sumus, annum integrum esse, existimamus: cum ipsi Deo parum esse, videatur, id quod cum nobis commoratur.

tatur. In Dominicali Dominica 3. post pascha conc. 1. num. 6.

Et quia vbi amoris diuini ignis est, semper omniquе tempore hora est, proximo subueniendi. In Dominicali Domin. 13. post Pentec. conc. 1. nu. 19.

Et quia minores effectus diuinus amor in te efficit, quam turpis, & inhonestus amor, in eis in quibus residet facit. 3. Quadra. Dominica Resurrectionis num. 25.

Et quia ea tantum facere, pro eo volumus, ad quæ sub mortali peccato, tenemur: non verò plura. In Aduent. conc. 2. Purificat. B. Mariæ num. 11.

Et quia cum plurima propter temporalia, imò propter peccata supportemus; propter Dei autem amorem, nihil sustinere volumus. In dominicali Dominica 6. post Pentecost. 1. conc. num. 21.

Et quia qui verè amat, non respicit, ad inconuenientia. 3. Quadr. dominica Resurrectionis nu. 25.

§. *CIRCA ILLVD AMORIS Dei præceptum. Diliges dominum Deum tuum, ex toto corde, &c.*

CONSIDERATIONES.

HOc præceptum, à beatis, in patria perfectissimè, firmissimè adimpletur, sed non tanquam præceptum, sed tanquam meritorum præmium. In dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 1. num. 25.

Hoc præceptum, in hac vita, nūquā vsq; quaq; perfectè adimplemus. In dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 1. nu. 25 & in Aduent. cōc. 2. Ioannis Euangelistæ nu. 17. vbi latè.

In hoc præcepto, cor est primum, quod à nobis Deus postulat. In dominicali dominica 12. post Pentecost. conc. 1. num. 28. Et licet ex alijs rebus, quæ cor non sunt: partem Deus exposcat, ex corde tamen, non partem sed totum integrum exigit. Dominica 17. post Pentecost. conc. 1. num. 34. Nec mirum cum homo qui vilissimus terræ vermiculus est, non nisi cum toto Deo contentus sit. Dominica 17. post Pentecost. conc. 1. nu. 35. vbi plura dicit grauib. referta sententijs: & conc. 2. sequenti num. 42.

In præcepto amoris Dei, ex toto corde iubemur vt omni studio, carnalia extinguere, & odio habere contendamus: & diuinum tantum amorem, amplectamur. In Dominicali domin. 12. post Pentec. conc. 1. nu. 30. vbi latè.

Si peccatum nō esset, vt ipsum Deū ardentissimo amore prosequeremur, nequaquam amoris præcepto indigeremus. In Dominicali domin. 12. post Pentecost. conc. 2. nu. 23.

Hoc amoris Dei præceptum, in lege Euangelica nouo, ac maiori modo adimpleri debet. In Dominicali dominica 12. post Pent. conc. 2. nu. 21. & in Aduent. conc. 1. Andreæ nu. 19.

In amoris mandato præcipitur, omnem animi virtutem, amori diuino subijcere, & hoc viriliter & nō remisse. In Dominicali dominica 12. post Pentecost. conc. 2. nu. 36.

Prima lex, quam Deus homini dedit, amoris fuit. In Dominicali dominica 12. post Pentecost. conc. 2. nu. 12. vbi latè.

Amoris præceptum, in lege etiam scripturæ Deus maximè cōmendauit. In Dominicali, dominica. 12. post Pētecost. conc. 2. nu. 16.

Amoris hoc præceptum specialiter præceptum suum Deus appellat: & quare. In communi Apostolorū conc. 1. num. 21.

Amoris hoc præceptum singulariter probitatem benignitatemque Dei repræsentat. In communi Apostolorū conc. 1. num. 21.

Diligere Deum ex toto corde est, cor tuum non esse inclinatum, ad alterius rei quam ad Dei amorem. In Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 2. nu. 40. vbi etiam latè explicat quid sit diligere ex tota anima, & ex tota mente.

Amoris

Amoris ratio clauditur in his duobus verbis, Deum, & tuum. In Dominicali dominica 12. post Pentecost. conc. 2. num. 25.

Deus à se ipso tantum amari potest vt amari dignus est. In Aduen. conc. 2. Ioannis Euangelistæ nu. 18.

§. *RATIONES AD homines in amorem Dei inflammandos, & ad dilectionis Dei præceptum adimplendum commouendos.*

PRima ratio. Deum ardentissimo amoris affectu dilige, quia Dominus tuus, & Deus tuus est. In Dominicali dominica 12. post Pentecost. conc. 2. num. 25. & dominica 17. conc. 1. nu. 33. & conc. 2. sequenti num. 32. Et magis tuus est, quam tuus pater, aut filius, aut vxor. In Dominicali dominica 12. post Pent. conc. 2. num. 31. Et adeò tuus est, vt homo factus sit propter te: ibi. nu. 32. Quam vehementer nos in Dei amorem, hoc beneficium impellat, vide incarnatio. Et in dominicali feria 4. in Litanijs maioribus, conc. vna, num. 11.

2. Ratio. Quia si ad diligendum amicitiæ rationē habeas, nullius (quam Dei) amicitiæ signa euidentiora vnquam extiterunt. In communi Apostolorum conc. 2. nu. 18. & in Aduen. cōc. 4. Ioannis Euangelistæ nu. 2. vbi latissimè & ex professo.

3. Si tamen alterius erga te amorē spectes, Deum ipsum (qui summum bonum est) te maximo amore prosequi inuenies. In dominicali dominica 17. post Pent. conc. 2. num. 32. Hoc argumentum latè prosequimur supra §. Amor Dei erga nos: vbi plura selecta inuenies.

4. Si verò eximia bonitatis, & pulchritudinis species apud te amorem promeretur, quis vnquam immensā illam Dei pulchritudinem, & bonitatem valebit mente & cogitatione cōprehendere? Dominica 1. Aduentus conc. 2. nu. 2. vbi latè.

5. Si vero beneficia spectas, nullius (quam Dei) beneficia maiora sunt. In Dominicali: dominica 17. post Pētec. conc. 1. nu. 40. & in dominicali dominica 2. post Pentec. conc. 2. num. 17. & dominica 22. post Pentecost. conc. 2. nu. 39. vbi latè.

6. Si amare eum desideras, qui tibi familiarissimus esse debet, nullus magis tua conuersatione gaudere, quam Deus significauit. In Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ. nu. 10.

7. Si aūt tuum amorem pretio emi vis, quis maius pro illo pretium impēdit quam qui pro ipso vitam æternam pollicetur? 3. Quadr. dominica 3. feria 4. nu. 30. & 4. Quadr. feria 6. post cineres num. 12. & in proprio sanctorum conc. 2. diei sancti Pentecost. nu. 4. vide de hoc plura verbo, gloria.

8. Quod si tantum eum qui vehementer tuum amorem extorserit, diligere vis, nullus potentius Deo id à te extorquet, vt probat in Dominica domin. 17. post Pentec. conc. 2. num. 36.

9. Si verò timore perterritus, & pœnis coactus, ad diligendum commoueris, Deus ingentes, & æternas miserias tibi, si illum non dilexeris minatur. 1. Quadragesi. dominica. 1. feria 3. num. 11. & 3. Quadragesi. dominica. 2. feria 5. num. 31. & in Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 1. numer. 21. vide de hoc plura verbo, infernus.

10. Si etiam stimulos, ad diligendum tibi addet, cognoscere, aliquem paratum esse tibi in necessitatibus subuenire, Deus tanto desiderio nostris necessitatibus subueniendi flagrat, vt etiam non poscentibus, præbeat, & non interrogantibus obuiam exeat. In Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 2. numer. 14. Et in conferendis beneficijs Deus nos præuenit. 4. Quadrages. dominica quarta feria quarta, num. 23. Et semper maioribus necessitatibus occurrit. 2. Quadrages. feria 2. Resurrectionis nume. 15. Et promptissimè suorum neces-

ssitatibus subuenit, in Dominicali dominica 23.post Pentecost.conc. 2. numer.61.

11. Si tamen eum amare desideras, qui te possit defendere, Deus diligenter amicos suos defendit. 3. Quadrag. Sabbatho post Cineres num. 22. & in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc. 2. nume. 4. Adeò vt qui Deum diligit, & ei seruit neminem timere debeat.3. Quadragef. Sabbatho post Cineres nume. 28. Nec indigeat multis armis ad se protegendum. Ibi num.30.

12. Et quia si parentem qui corpus tantum tibi dedit, debes diligere; quanto magis Deum, qui non solum te condidit; sed te etiam nunc conseruat. In Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc.1.nume. 32. & dominica 3. Aduentus conc.2. num.9. vbi latè.

Et ipse animam tuam creauit; & vltra hæc omnia, gratuitum etiam esse tibi dedit. dominica 17. post Pentecost.conc.2.num.37.

13. Et quia amor Dei omnibus virtutibus formam præbet. Vide & nota rationem in Dominicali dominica 17. post Pentecost.conc.2.numero 48. Et sine ipso nulla ex virtutibus, simpliciter, & absolutè vera virtus est. dominica 12. post pentecost. conc.2. num.35.

14. Quia amor Dei, & proximi est præcipuum Christiani munus.1. Quadrag.conc.septuagesimæ num.24.

15. Quia amore magis, quam alia virtute, similes Deo reddimur.2.Quadrag.feria 6.post Cineres.nu.18.

16. Quia amor est res magis in potestate nostra, quam alię, constituta: vide, & nota.3.Quadrag.dominica 3.feria 4.nu.30.& 4.Quadrag.feria 6.post Cineres.num.12.& in proprio sanctorum conc.2 diei sancti pentecost. nume.4. Quod ergo hanc rem tam facilem, facere nolimus magna confusio nostra est. Et ob id si tristari posset Deus, maxima afficeretur tristitia. In proprio sanctorum conc.2.diei sancti pentecost.num.5.

17. Quia amor nos vnit Deo. In cōmuni Virginum conc.4.num.6.

18. Quia ad amoris pręceptū adimplendum, Deus sufficientissima semper auxilia præbet. In communi Apostolorum conc.1.num. 11.

19. Quia omnia omnium virtutum præcepta diriguntur ad amorem Dei, & proximorum, tanquam in suum finem: vide & nota in cōmuni Apostolorum conc.3.num.9.

20. Quia amor diuinus, omnia facit suauia, & facilia. In proprio sanctorum conc.1.diei sancti pentec. nume. 16. & ibi conc.2.num.9. Et num.16. vbi latè.

21. Quia amor Dei vim, & vigorē tribuit bonis operibus, quæ in eius seruitio fiunt. In Dominicali dominica 12.post pentecost.conc.2.num.34. Est enim amor sicut cifra Arithmeticæ. ibi num.35.

22. Quia pro nobis Deus proprium sanguinem fudit. In Dominicali dominica 4. post Pascha conc.2. numero 5. Et animam suam posuit pro nobis.in eadem dominica conc.1. num.9.de quo vide plura uerbo passio Christi.

23. Quia hanc excellentiam amor Dei inter alias virtutes habet: quod cum alię virtutes te hominē efficiant, hic tamen amor, Deum te reddit. In Dominicali dominica 17. post pentecost.conc.1.num.31.

24. Quia magna miseria est te affectionem, & amorem erga viniam, erga pallium, & calceum habere: & erga illum Deum qui gloriæ infinitæ, atque immensæ bonitatis est, nullam affectionem in te sentire in dominicali dominica 17. post Pentecost. conc.1. num.31.

25. Quia ut Deus in sui amorē nos inuitaret, ex amantissimo Redemptionis beneficio nomen ipse Deus accepit. In Dominicali dominica 17. post pentecost.conc.2.num.35.

26. Quia

26.Quia sicut auibus naturalis locus est aer, & piscibus aqua: sic proprius hominis locus est Deus. In Dominic. dominica.12.post pentecost. conc. 20. nu.28.vbi ex professo.

27.Et quia amor est res, cum qua rationalis creatura suo creatori potest saltim similitudine quadam debitum soluere, & ei correspōdere. In proprio sanctorum conc.1. diei sancti Pentec. nu.7.& feria.2. Penteco. conc.4.nu.7. Quia amor amore rependitur. In proprio sanctorum feria 2.Pentecost.cōc. 2.nu.12.

28.Quāuis plurimæ sint viæ, vt mūdum fugiamus; vna tantum, amoris scilicet, est vt cælum ingrediamur. In Aduent.conc.3.Andreę.nu.6.

Accommodare hic possunt septuaginta, & nouem rationes, quas verbo, peccatū.§.Rationes,&c.accurate collegimus ad deterrendos homines à vitijs, & Dei offensis quæ etiam prodesse possunt per locum à cōtrario ad homines in amorem Dei impellendos.

§.DE AMORE PROXIMOrum, & de illo præcepto. Diliges proximum sicut teipsum.

Amor quem erga proximos habemus ex operibus debet dignosci 1. Quadrag.conc.in cœna nu.21.& in cōmuni Apostolorū conc.2.nu.11.

Amare proximos debemus non tātum verbis sed operibus: nam amor sine operibus non sufficit. In Aduent. conc.1.Andreæ nu.21.& in pprio sanctorum conc.1. diei sancti Pentecost. nu.13.& in communi Apostolorum conc.2.nu.11.

Principalis amor proximi est illum ad Dei seruitiū adducere, & propter hoc nihil intentatū relinquere.3.Quadrag.dominica.3.feria 3.nu.4.

Veri amatores proximi alter alterius onera, & imperfectiones portare debent. In communi Apostolorum conc.2.nu.12.vbi ex professo.

Amor proximorum non est diuersus ab amore Dei, sed idem; cū finis in illo Deus sit. In Dominicali, dominica 12.post Pentecost.conc.1.nu.31.

Amorem, & vnitatem inter vniuersas res mūdi (pręcipue inter homines) Deus prætendit: & quare. 2. Quadr. feria 6.post Ciner.nu.2. vbi ex professo, & 3. Quadr. feria 6.dominicæ Passionis nu.37.

Hunc amorem fraternitatis summè inter cætera Deus cōmendauit. In Aduent.dominica infra octauā Natiuitatis conc.2.nu.27.

Amor proximorum est signū quo in lege gratiæ oues Dei cognoscūtur. In Aduent.dominica infra octauā Natiuitatis conc.2.nu.28.

In amore proximorū, & non in alijs virtutib⁹ perfectio Christiana sita est.1.Quadrag.conc.in Cena num.15. & 4.Quadrag.fer.6.post Cineres.n.16.

Amor proximi, & concordia cū ipsis est vna ex rebus, q̄ gratiores sunt Deo.1. Quadragess.conc.in Cœna nu. 12.& 2. Quadrag. fer.6. post Cineres nu.2.& 3.Quadrag. fer.6. Dominicę Passionis nu.37. & in Communi Apostolorum conc.4.nu.11. & in proprio Sanctorū conc.1.Incarnationis nu.10.

Amare proximos, et inimicos semper Deus præcepit.2. Quadragess.fe.6. post Cineres nu.9.

Amor proximi est signum amoris Dei.3.Quadrag.fer.6. dominicæ Passionis nu.38.

Quia homo mēsurabilem habet bonitatem ideo mēsuratur eius dilectio: scilicet vt eum diligas sicut te ipsum. in Dominicali Dominica.17.post Pētecost.conc.2.nu.50.

Amorem proximorum nos docuit Deus in modo, quo oīa creauit.4.Quadrag.fer.6.post Cineres.nu.17.

In amore proximorum ordo est necessario seruādus.ī Dominicali dominica 12. post Pentecost. conc.1.nu.40.

Ad amorem proximorū exhortatio optima in commūni Apostolorū cōc. 1.nu.4.vbi latissimè.& ibi conc.2.nu. 2.& ibi conc.4.nu.10.

Ad

Ad amoris proximorum præceptũ adimplendum Deus sufficientissima semper auxilia præbet. in Communi Apostolorum conc.1.nu.11.

Amoris nostri erga proximos exẽplar,& regula esse debet amor Dei erga nos. in Communi Apostolorum. conc.1.nu.23. & ibi conc.2. num.4.& in Aduent. Dominica 6.post Epiphaniam conc.3.nu.2.

Sicut Christus nos dilexit,non propter nostra,sed propter nosmetipsos, ita proximos diligere debemus, non propter ipsorum bona temporalia, sed propter ipsos. in Communi Apostolorum conc.2.nu.8.vbi late. Vix autem reperitur qui proximum diligat, nisi quando vtilitatem ex eo ducere intendit. in Aduent.Dominica 6.post Epiphaniam conc.2.num.9.& in Dominicali,Dominica 17. post Pẽtecost. conc.2.nu.52.vbi latè.

Quantum Deo placet, vt homines sese inuicem diligant, vel ex eo colligitur quod Deus præfixit hominibus septem Decalogi pręcepta erga proximum,& tria tantum erga se.in Dominicali, Dominica 17. post Pentecost. conc.2.nu.54.vbi ex professo.

In proximi amore tota lex includitur: & quam feruenter proximos diligere debemus.in Aduent.conc.3. Andreæ. nu.7.

Verus amor proximi ex amore Dei nascitur.Dominica 2.Aduent.conc.4. num.3.

Sic amare proximos debemus, vt ipsorum necessitates non alienas, sed proprias æstimemus.Dominica 2.Aduentus.conc.4.nu.2.circa hoc vide plura in verbo,Charitas.

Vt nos inuicem amore Deus coniungeret,venit in mundum. Dominica 4.Aduentus conc.1. num.8.

Hic amor, & virtus proximorum multo magis in primitiua Ecclesia, quam nunc,erat.In Aduent.Dominica 6.post Epiphaniam conc.3.num.3.

Amor proximorum adeo est Deo gratus,vt iniurias,quæ proximis inferuntur magis quam quæ sibi fiunt Deum persentire sacra scriptura significet.In Aduent.Dominica 6.post Epiphaniam conc.3.nu.4.

Impossibile est vbi superbia inanisque propria æstimatio est,verum proximorum amorem, & veram pacem esse.In Aduent.Dominica 6.post Epiphaniam con.3.nu.6.

Ad amorem inter proximos conseruandum,oportet nos inuicem honoribus præuenire. In Aduent.Dominica 6.post Epiphaniam conc.3. num.7.

Perfectus amor proximorũ est non expectare vt proximus ad aliquam sibi opem ferendam ardenti studio, atque importune obsecret. In Dominicali,Dominica 4. post Pentecost.con. 2.num.28.

Aliqua quæ ad hunc locũ spectant, vide verbo,charitas, & verbo misericordia.§.contra immisericordes, & crudeles erga proximos,& verbo,inimicus.§.inimicorum dilectio.

§. *AMOR PROPRIVS.*

Amor proprius,fundamentũ plurimorum scelerum est. In communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis con.1.nu.19.& ibi con.3.nu.10.

Amorem proprium vincere curare debemus in communi vnius mart. Euangel. Amen dico vobis conc.3. nume.11.

Amor proprius est errorum causa. In Dominicali Dominica 6. post Pentecost.conc.1.num.43.

Amor proprius est vnum ex maioribus malis, quæ nobis ex peccato processerunt.In Aduent.Dominica 4.post Epiphaniam conc.1.num.2.

Amor proprius facit,vt omnia,quę volo & diligo, propter me ipsum velim,& amem, me ipsum finem constituendo: In Aduent.Dominica 4.post Epiph.conc.1.nu.4.

Seruire Deo nolle,nisi in ijs quę tibi grata, suauia,& non difficilia sunt, ex amore proprio dimanat.In Aduen.

Dominica

Dominica 4. post Epiphaniam conc. 1.num.6.

Amor proprius quamdiu rationis, & diuinæ legis terminis septus est,nō est malus,sed bonus 4.Quadrag. conc. septuag.num.6.

Annæ laudes, Vide in communi sanctarum mulierum conc.1.à nu.28. vsque ad finem.

ANGELVS.

ANgeli nomen quid significet 2. Quadrag.conc.quinquag. num. 33.& in proprio sanctorum cōc.3.incarnationis num.10.

Angeli nos illuminant,diuino amore inflammant, atq; à quam plurimis imperfectionibus nos expurgant. In proprio sanctorum conc.4.dedicationis Michaelis,num. 29.

Angelis Deus sæpe facultatem concedit, vt nos corporalibus afflictionibus puniant: & quare.In proprio sanctorum conc.3.dedicationis Michaelis,num.24.

Angelus propinquior Deo magis participat bonitatem Dei. In proprio sanctorum con.1.B.Mariæ ad Niues, num.29.

Angeli plurima redemptoris nostri mysteria vsque ad Apostolorum prædicationem ignorarunt. In proprio sanctorum conc.2. Inuentionis Crucis num.4.& in Aduent.conc.2. Ioannis Euang.nu.26.

Angeli maxime lætantur in conuersione peccatoris. In proprio sanctorū conc.2. Natiuitatis B.Mariæ num.23.

Angeli magno cum labore cęlestē beatitudinem compararunt. In proprio sanctorum conc.3. dedicationis Michaelis nu.11.vbi ex professo.

Angelorum præcipua excellentia est Dei præcepta velociter exequi 2. Quadr.Dominica 1.feria 6. num.18.

Angeli fuerunt creati in gratia. In proprio sanctorum conc.3.dedicationis Michaelis,num.4.

Angeli alis depinguntur quia ad bonum nostrum perficiendum volant. In proprio sanctorum conc.2.dedicationis Michaelis num.33.

Angeli nō occupant locum.In proprio sanctorum. conc.3. dedicationis Michaelis num.2.

Angeli in fide incarnationis Iesu Christi creati sunt. In proprio sanctorum,conc.3.dedicationis Michaelis num.5.

Angelorum peccatum quale fuerit. In proprio sanctorum conc.3.dedicationis Michaelis nu.8.vbi ex professo.

Pugna inter Angelos bonos,& malos:& circa quam materiam fuerit. In proprio sanctorum conc.3.dedicationis Michaelis num.10.

Nunc etiam certant quotidie super animalibus nostris.ibi num. 19.

Victoria Angelorum bonorū, quæ fuit.In proprio sanctorum conc.3.dedicationis Michaelis. num.13.

§. *ANGELORVM custodia.*

ANgelos in nostri custodiam à Deo deputari,quam maximum sit Dei beneficium.In proprio sanctorum conc.1. dedicationis Michaelis num.34.vbi late.

Angeli efficacius nos custodiunt post Christi Aduentum. In proprio sanctorum conc.2. dedicationis Michaelis num.28.vbi ex professo.

Tantus est in Angelis salutis nostrarum animarum zelus, vt respectu nostri contendere inter se dicantur. In proprio sanctorum conc.2. dedicationis Michaelis nu.36.

Angeli custodes orationes nostras ad Deum deferunt:& quare. In proprio Sanctorum conc.2. dedicationis Michaelis num.31.

Angeli,quam in promptu sint ministerio seruorum Dei. in Proprio Sanctorum conc.2. dedic. Michaelis nu. 30.& 32.Et quam diligenter in principio, medio, & fine nostrorum operū, & totius vitæ nos iuuant. Ibi nu.33.

Sicut

Sicut singuli homines singulos habent Angelos in custodiam: ita singulos etiam habēt diabolos aduersarios ad virtutis exercitationem. In proprio Sanctorum conc. 3. dedic. Michaelis num. 29.

Angeli sæpe nos à magnis periculis non eripiunt, quia sumus maximi peccatores: vultque Deus vt hac ratione purificemur. In proprio Sanctorū conc. 2. dedic. Michaelis num. 32.

Angelus animæ, cuius custos est bonum nimis zelat. In proprio Sanctorum. conc. 4. dedic. Michaelis. num. 32.

ANIMA.

Anima de Deo, tantum, & non de rebus temporalibus curet. 3. Quadr. Dominica in Passione feria 4. num. 39.

Anima nostra, est Helena, pro qua Deus, & dæmon, cęlum, & infernum totis viribus digladiantur & pugnant. 4. Quadrag. Dom. 3. num. 2. & 10.

Anima Deo, & non diuitijs, nec gloria humana, nec voluptatibus alijs huius sęculi satiatur. 1. Quadr. Dominica 3. feria 6. nu. 23. & in Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ nu. 26. & 1. Quadrag. Dominica in Passione, feria 2. nu. 18. & secunda Quadrag. Dominica 3. feria 6. nu. 33. & in communi Sāctarum mulierum conc. 1. num. 2. vsque ad 10. & ibi conc. 2. num. 6. & ibi conc. 4. nu. 2. & in proprio Sanctorum conc. 4. visitationis B. Mariæ, num. 22.

Animę quam parua cura habeatur, & quam maxima aliarum rerum temporalium etiam minutissimarum. 2. Quadrag. Dominica 3. feria 4. num. 2.

Anima, lethali culpa sauciata quam deformis sit, vide in verbo peccatum, vbi plurima, quæ huc spectant inuenies.

Animarum curam habere quā graue sit pondus. 1. Quadra. Dominica 2. feria 4. num. 14. de quo vide plura in verbo prælatus, & prælatura.

Anima Christi, Vide Christus.

Inter animam & corpus nostrum continuum est, & erit bellum. In proprio Sanctorum conc. 4. assumptionis B. Mariæ nu. 20. vbi optime.

Animarum tāta dignitas est, vt vnaquæque illarum ab ortu Natiuitatis habeat Angelum in sui custodiam deputatum. In proprio sanctorum conc. 1. dedic. Michaelis num. 34.

Et omnes Hierarchiæ salutem animarum nostrarum curent. 1. Quadra. Dominica 3. num. 8. ipse tamen homo est, qui eam paruipendit. ibidem.

Anima iusti: vel anima quæ est in gratia, quam illustris, &c. sit, vide iustus. §. iustorum excellentiæ, & dignitates, vide etiam verbo, gratia.

Ne animam peccato inficias, & cō spurces, vide rationes ex omnibus Authoris operibus in verbo peccatum à nobis collectas.

Nil præter Deum animę vacua implere potest, vide & nota, Dominica 3. Aduentus conc. 3. num. 10.

Animæ dignitatem nulla creatura naturaliter potest cognoscere Dominica 3. Aduentus conc. 3. nu. 10.

Deus tantum in animam illabi potest non Angelus, nec dæmon. In communi Virginum conc. 4. num. 6. & 2. Quadrag. Dominica 3. nu. 9. & in proprio sanctorum. con. 3. feriæ 2. Pentecost. num. 14.

Animam nostram quantum Deus æstimet, & amet. In Aduent. conc. 1. Thomæ. num. 21.

Animę pericula super omnia timēda. In Aduent. conc. 3. Thomæ num. 3.

Cum animam nostram alteri quā Deo damus, non solum iniusti, sed etiam proditores sumus. In Dominicali Dominica 5. post Pentec. conc. 2. num. 12.

Animam, rem ita pretiosam, vili quodam pretio mutare maxima commiseratione dignum est, in Dominicali Dominica 5. post Pente. cōc. 2. n. 14.

Si animam vili pretio vendidisti, scito quod quam diu in hac vita es, pessimam illam venditionem dissol-

uere potes. in dominicali dominic. 5. post Pentecost. conc. 2. num. 17.

Anima nostra est uiuum Dei templum. In Dominicali dominica 9. post Pentecost. conc. 2. nu. 32. & 38.

§. ANIMAE SALVS.

Animæ salus plurimi facienda, si quidem tanti Deo stetit. In Dominicali dñica 4. post Pascha conc. 2. nu. 23. Et quia pluris æstimauit Christus animam tuam, quam sanguinem suum, quandoquidem illum pro ea abundantissimè effudit. Ibidem. Et quia vna ex præcipuis Dei intentionibus est animarum nostrarum saluti vigilare, & illam custodire. 1. Quadrag. dominica 5. num. 2. Et quia instantissime diabolus illam expugnare contendit. Ibidem, num. 8. cum hoc tamen multi sunt, qui maiorem iumentorum suorum, quam animarum suarum curam gerunt. In Dominicali, dominica 16. post Pentecost. conc. 2. num. 35.

Pro animæ salute eam tantum diligentiam, quã pro rebus temporalibus adhibetis Deus exposcit, in communi Sanctarum mulierum conc. 3. nu. 19. & in Aduent. dominica 1. Aduentus conc. 3. nu. 17.

Hanc animæ salutis diligentiam operatur Spiritus Sanctus in anima inhabitans. 3. Quadrag. dominica 4. feria 4. num. 29.

Qui salutis suæ animæ hanc habet diligentiam: vnum ex maximis signis, quod Deus in ipso habitat, obtinet. 3. Quadrag. dominica 4. feria 4. nume. 29.

Ad animæ saluti pertinentia diligẽter, vt oportet tractanda, obsurdescere mundo debemus. 3. Quadra. dominica 4. feria 4. nu. 28.

Quæ ad animæ nostræ salutem spectant non differẽda: sed protinus summa diligentia, & solicitudine tractanda sunt. 3. Quadrag. dominica 4. feria 4. num. 25. & dominica Passionis frequenti feria 5. num. 3.

Animæ salutem reliquit Deus in nostra voluntate. 1. Quadrag. dominica 1. feria 6. num. 14.

Animarum nostrarum salus per excellentiam dicitur Dei opus. 3. Quadr. dominica 4. feria 4. nu. 17.

Circa animæ salutem quam maximam curam, & diligentiam adhibeãt iusti. 1. Quadrag. dominica 5. feria 4. num. 4. & 2. Quadrag. dominica 4. feria 4. nu. 32. & in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ, num. 18.

Contra eos qui animæ saluti spectãtia pigrè tractant, vide pigritia.

Nostræ salutis punctus consistit in hoc quod ad voluntatem, & beneplacitum Dei continuo incedamus, & ab eo nos gubernari permittamus. In dominicali dominica 4. post Pentecost. conc. 2. num. 17. & 25.

Animæ salutem parũ æstimamus, quia tantum cum ipsius dispendio à corporalibus laboribus liberari cupimus. In Dominicali dominica 8. post Pentecost. conc. 2. num. 25.

D. Antonij laudes. In cõi Doctorum conc. 4. per totam concionem.

ANTICHRISTVS.

Antichristus Babyloniæ nascetur, ex tribu Dan. in Dominic. dominica 24. post Pent. conc. 2. nu. 3.

Tribulatio Ecclesiæ Antichristi tẽpore durabit tribus annis, & dimidio. in dominicali dominica 24. post Pentec. conc. 2. num. 27.

Antichristus miraculis coruscabit. In Dominicali dominica 24. post Pẽtecost. conc. 2. num. 4.

Antichristus erit ditissimus. In Dominicali dominica 24. post Pentecost. conc. 2. num. 8.

Antichristi tempore Iudæi ad Christianam fidem cõuertentur. In Dominicali dominica 24. post Pentecost. conc. 2. num. 12.

Cur Deus permittet maximam illam, in Ecclesia Dei, tẽpore Antichristi, perturbationem. In Dominicali dominica

Dominica 24. post Pentecost. conc.2. num.16.

Apostasia, à religione, vide religio: à fide, vide, fides, & hæresis.

APOSTOLVS.

CVm vniuersum orbem ad suam obedientiam redigere Apostolorum ministerio Christus voluerit, in Apostolatum rudes, & priuatos piscatores elegit: vt admirabilem suam potentiam, & infinitam sapientiam magis ostenderit: & humanam superbiã euerteret. In Aduentuali conc.4. Andreæ num.6. vbi latissimè, & Dominica 2. Aduentus conc.1. num.33. & in Aduent. conc.1. Thomæ num.4. & conc.2. Thomæ num.3. & ibi conc.2. Ioannis Euangelistæ numer.29. & in proprio Sanctorum conc.1. Philippi, & Iacobi num. 30. & in Aduent. Dominic.6. post Epiphaniam conc.2. num. 14. & conc.3. num.18. & in Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis conc.2. nu.16. & nu.22.

Apostolorum admirabilis authoritas eis à Christo concessa ostenditur. in Dominicali dominica in albis cõc. 3. num.5.

Apostolorum prædicationis efficacia quam magna fuerit, & quod descẽsui Spiritus sancti sit tribuenda, in proprio Sanctorum feria 3. Pentec. conc.2. nu.11. vbi latè.

Apostolus, & Apostolicum munus vide cõcionator, & concio.

APPETITVS, PASSIONES, *& affectiones hominis.*

APpetitus & affectio quid. 2. Quadra. Sabbath. post Dom.3. nu.4.

Vna ex præcipuis sanctorum exercitationibus fuit humanis appetitibus, non solum illicitis, verum & licitis resistere. In communi vnius mart. Euan. si quis vult venire, &c. conc.2. num.12. & in communi vnius marty. conc.2. num.10.

Vt Spiritus sanctus nobis inhabitet, appetitibus nostris nos exuere debemus. In communi confess. non Pontif. Euang. ecce nos reliquimus, &c. conc.4. num.13.

Passiones nostras, & prauas affectiones ab animis nostris euellere diligentissime curandum est. 3. Quadr. Dominica 4. feria 5. nu.26.

Passiones prauæ nos excæcant, & cæcutire faciunt. 3. Quadra. Dominica 4. fer.3. nu.20. & in Dominicali Dominic.3. post Pascha. conc.3. nu.6.

Quando te Passionum tuarum impetu ferri Deus sinit grauissimum sumit de te supplicium. 3. Quadr. Dominica 4. feria 3. nu.31.

Passiones nostræ rationis fræno, & pœnitentiæ stimulo sunt frænandę, in communi vnius marty. Euang. si quis vult venire post me, &c. cõc.3. nu.19.

Passiones carnis nos abnegasse, quando, & quo signo cognoscemus. In cõmuni vnius mart. Euang. si quis vult venire post me, &c. conc.3. numer.18. vbi latè.

Si Angelis in cœlo similes esse cupimus totis viribus contendamus à carnis passionibus minime gubernari. In Dominicali, Dominica 17. post Pentec. conc.1. nu.14.

Animi affectus sæpissime nobis sunt impedimento, nè verum iudicare possimus. Dominica 2. Aduentus conc.1. num.23.

Sensualitas semper repugnat, & occasiones quærit ne Deo obtemperemus. 1. Quadrag. Dominica 4. feria 6. num.19.

Hisce sensualitatis motibus, & appetitibus resistere, quam sit difficile. 3. Quad. Sabbatho post Dominic.2. n.8.

Voluntas propria abneganda, vt cũ Christo glorificemur. In communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc.3. nu.16.

Voluntas propria renuncianda est priusquam quis se Deo in sacrificium offerat. In comm. vnius marty. Euang. Amen dico vobis. conc.3. nu.19.

Qui appetituum,& passionum suarum viam sequitur, Christum sequi non potest. In Aduent.conc.2.Ioannis Euangelistæ.nu.4.

Homo non est,qui non ratione,sed passione ducitur. In Aduen.conc.2.purificationis Beatæ Mariæ nu.18.

Cum appetitus nostros compescimus, debitum quod nobis debemus persoluimus. In Dominicali dominica 22.post Pentec.conc.2.nu.32.

Amplificabitur hic locus ex verbo caro.§.carnis rebellio.& §.carnis mortificatio.

Arbitrium hominis, vide liberum arbitrium.

Arrogantia, vide, superbia.

ASCENSIO CHRISTI.

Ascensionem suam in cœlũ,Christus peregrinationem appellat: quia ab hominibus recedebat,in quorum emolumentum venerat. Vide & nota in cõmuni confes.pontif.Euang. homo quidã peregre,&c. conc.2. n.4.

Ascensionis Christi in cœlum vberes fructus,& maximæ,quæ inde nobis proueniunt vtilitates.Vide in proprio sanctorum conc.2. Ascensionis à nu.2.vsque ad 21.& pręcipue n.9.vbi latè: & conc.3.sequenti num. 26.

Ascensionis mysterium admirabile.In proprio sanctorum conc.2. Ascẽsionis num.14.

Ascensio Christi quanta cœlestium spirituum lætitia, & iubilo fuit celebrata. In proprio sanctorum conc.2. Ascensionis num.29.

Ascensio Christi in cœlum quibus, & quam stupendis miraculis fuit illustrata. In proprio sanctorum conc.3. Ascensionis num.25.

Ascensio Christi firmat nostram spem: quia si huius diuini capitis mẽbra viua sumus, tandem cum ipso copulabimur.In proprio sanctorũ conc. 3.Ascensionis num.38.

Ascensionis triumphus gloriosus consideratur. in proprio Sanctorum conc.4.Ascensionis num.17.vbi latè.

Assentator, vide adulator.

Attentio in oratione, vel concione. vide oratio, vel concio.

AVARITIA.

Auaritia plurimorum malorum fons, & ostium est 4. Quadrag. Dominica 2. feria 6.nu.26.& in communi confess.non pontif. Euang.ecce nos reliquimus, &c. conc.1.nu.24.& in proprio sanctorum con.1.Matthæi nu.5.& in Aduent.conc.2.purificationis B.Mariæ.nu.15.& in Dominicali Dominica 14. post Pentecost. conc.2. nu.1.& 10.

Auaritia iustitiæ ministros peruertit,& sic rempublicam perdit.2. Quadrag. Dominica 1.feria 6.nu.27.

Auaritia cogit homines plurima mala facere.1.Quadrag. Dominica 4. feria 2.num.6.& 4.Quadrag.dominica in Passione feria 6. nu.9.

Auaritia in Ecclesiasticis summè execrabilis est.3.Quadra.dominica in Passione feria 6.nu.18.& in Dominicali dominica 8.post Pentecost. conc. 1.num.8.

Auaritia vt in plurimum cum superbia est coniuncta. In communi cõfess.non põtif.Euang. ecce nos reliquimus omnia, &c.conc.1.num.24.

Auaritia efficit homines tyrannos, ac crudeles.In proprio sanctorũ conc. 1.Matthæi. num.7.

Auaritia est morbus ferè incurabilis:quia tempore & ætate, quibus alia vitia frenantur,hoc crescit.In proprio Sanctorum conc.1. Matthæi nu.9. Et quia laboribus & ærumnis, quæ alia vitia mederi solent, auaritia crementum suscipit.Ibidem.nu. 10.& in Dominicali dominica 8.post Pentec.concio.1. nu.4.

Auaritiæ vitio sanctis considerationibus mederi possumus:& quibus.In proprio Sanctorum.conc.1. Matthæi. num.11.

Quã difficulter cor auaritia oppressum

ſum curetur. In Dominicali Dominica 16. poſt Pentec. conc. 2. num. 38.

Auaritiæ morbus omnes cuiuſque ſtatus, & conditionis inuaſit. In Dominicali dominica 16. poſt Pentec. conc. 2. num. 40.

Auaritia hominẽ maximẽ inquietum reddit. In Dominicali Dominica 8. poſt Pentecoſt. conc. 1. nu. 5.

Amplificabitur hic locus ex verbo diuitiæ, bona temporalia, & eleemoſyna.

AVARVS.

Auari miſeria, & vilis ſeruitus cõſideratur, & detegitur. In communi conf. pontif. Euang. Homo quidam peregrè, &c. conc. 2. num. 9. & in communi Sanctarum mulierum. cõc. 2. nu. 5. & in proprio Sãctorum. conc. 2. S. Mathiæ. nu. 12. & ibi. conc. 2. Trinitatis. nu. 7. & in Dominicali Dominica 14. poſt Pentecoſt. conc. 1. nu. 38. & conc. 2. nu. 19.

In auaros comminationes Dei ſtupendæ. 1. Quadrag. Dominica 4. num. 22. & in proprio Sanctorum. conc. 1. Matthæi. num. 7.

Auari nomen habuit primus qui fuit inter homines præſcitus. 2. Quadrag. Dominica 2. fer. 6. nũ. 30.

Auaros diuitijs ſuis non frui Deus in pœnam huius peccati permittit. 4. Quadrag. conc. 60. num. 30.

Auarus ſuis diuitijs in hac, & æterna vita compungitur, & cruciatur. 4. Quadrag. conc. 60. nu. 30.

Auari ſicut diuitias in peccato lucrãtur, ita eas etiam in peccato deperdũt. 4. Quadrag. Dominica 2. feria 6. numer. 28.

Auaros Deus ſæpe irridet. 4. Quadr. Dominica in Paſſione. fer. 4. num. 14.

Auari omnes idololatræ. In cõmuni confeſ. non Pontif. Euang. ecce nos reliquimus. &c. conc. 1. num. 25. & in proprio Sanctorum. conc. 1. Matthæi. nu. 6. & nu. 18. vbi optimè.

Auari quot, & quantas difficultates ſuperẽt, vt aurum inquirant, & cõparent. In communi Sanctarum mulierum conc. 2. nu. 4.

Auarus nunquam ſatiatur. In communi Sanctarum mulierum. conc. 2. nu. 5. vide circa hoc plurima in verbo, bona temporalia.

Auari hydropici merito vocantur, quia flagrantiſſima diuitiarum ſiti vexantur. In Dominicali Dominica 16. poſt Pentecoſt. conc. 2. nu. 39. Et tam inſatiabili ſiti vt pauperum etiam ſudores libere contendant. ibidem.

Auarus habet animam ſuam venalem; vt minimo quoque pretio vendat. In Aduent. conc. 1. Andreæ. nu. 9.

Auarus rarò ad ſenectutem peruenit: quia lucri deſiderio ſe torquet, ac macerat. In Aduent. cõc. 1. Andreæ. n. 9.

Tanta eſt auari cupiditas, vt pro re viliſſima eſt, rẽ tantam qualis eſt æterna gloria contemnat. In Dominicali Dominica 2. poſt Pentec. con. 1. nu. 27.

Auari quam cæci ſunt. In Dominicali Dominica 22. poſt Pentecoſt. con. 1. num. 60.

AVXILIVM DIVINVM.

Auxilia ſuis ſeruis imperceptibiliter, & vnde non arbitrantur Deus impartitur. 2. Quadrag. Dominica 3. num. 35.

Dei auxilia quam parata ſint, vt iuſto opem ferant. Dominica 2. Aduentus. conc. 1. nu. 4.

Cum peccator ex Dei auxilijs fructum capere non vult: omnia illa in malum ei ſunt cõuertenda. in Aduen. Dominica 3. poſt Epiphaniam. conc. 1. nu. 22.

Licet contra potentiſſimos hoſtes bellum ſpirituale nos infirmi gerimus: maxima tamen auxilia nobis Deus ſuppeditat, quibus ſi vti velimus victores euademus. In Aduent. concio. 1. Stephani. nu. 28.

Auxilio neceſſaria Deus nunquam negat. In Aduent. concio 2. Conuerſio nis Pauli. nu. 22.

Auxilij

Auxilij Diuini proprium eſt in maioribus afflictionibus miſeris ſubuenire maioribus auxilijs. In Dominicali; Dominica 5. poſt Paſcha. conc. 3. num. 32. & ibi Dominica 14. poſt Pentecoſt. conc. 1. nu. 25.

Amplificabitur hic locus ex verbo, vocationes, & inſpirationes Diuinæ.

B.

BAPTISMVS.

BAptiſmi fontis virtus ex ſanguine in Cruce noſtra cauſa effuſo manauit. In proprio Sanctorū conc. 3. Inuentionis Crucis, num. 11. & ibi conc. 4. nu. 9.

Gratia in Baptiſmo collata à tota Trinitate procedit: & ſic in nomine totius Trinitatis, & non ſolius Chriſti baptiſma confertur. In proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis. num. 9.

Baptiſma Ioãnis nil aliud erat, quã veri baptiſmatis Chriſti exercitatio, Dominica 3. Aduentus, conc. 4. numer. 28.

BEATITVDO.

BEatitudinis definitio Ariſtotelis. In Dominicali, Dominica 2. poſt Pentecoſt. conc. 2. nu. 5.

Beatitudinem non in diuitijs valetudine, & cæteris fortunæ bonis conſiſtere. In proprio Sanctorum, conc. 3. Inuentionis Crucis. nu. 14. & ibi concio. 2. Beatæ Mariæ ad Niues. nu. 24.

Beatitudinem in virtutum exercitatione & vitiorum contemptu ſapientiſſimi illi Philoſophi collocarunt. In communi plurimorum martyrum. Euan. Deſcẽdens Ieſus de monte, &c. conc. 2. nu. 17. & conc. 1. num. 16.

Dei fruitio non parit tœdium: imo, potius excitat appetitum. 2. Quadrag. Dominica Paſſionis feria 5. num. 30.

Beatitudo vide etiam in verbo, gloria.

BEATVS.

BEatorum felicitas, dignitas, delitiæ, & inenarrabilis gloria, & pulchritudo conſideratur. In communi confeſſ. non pontif. Euang. ſint lumbi veſtri, &c. conc. 1. num. 1. vſque ad 20. vbi latiſſime, & conc. 2. ſequenti num. 24. & conc. 3. ſequenti num. 23. & in proprio Sanctorum conc. 2. Philippi, & Iacobi. nu. 19. & in Dominicali dominica 2. poſt Pentecoſt. conc. 2. num. 8. vbi latiſſime, & ex profeſſo. & Dominica 19. conc. 2. num. 3. vbi latè.

Inter Beatos, & Deum, quanta ſit animorum vniformitas. In proprio Sanctorum conc. 4. Aſcenſionis. numer. 19.

Beati ſuis quiſque gloriæ gradibus gaudent. In proprio Sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi num. 19.

Ideo nullus ex beatis alterius gloriam inuidet. In Dominicali Dominica 2. poſt Pentecoſt. conc. 1. num. 9.

Iuſti, etiam dum hac vita perfruuntur beati ſunt. In communi plurimorum mart. Euang. deſcendens Ieſus de monte &c. conc. 2. num. 14.

Beati magnam de nobis curam habẽt. In Dominicali dominica 20. poſt Pentecoſt. conc. 2. num. 6.

Beati huius ſæculi, potius maledicti vocari poſſunt. In communi plurimorum mart. Euang. deſcendens Ieſus de monte, conc. 2. nu. 18.

BELLVM.

BEllorum victoria Dei eſt donum: quod ipſe cui vult concedit. in cõmuni plurimorum mart. Euang. ſi audieritis prælia &c. conc. 1. num. 13.

Bellis & ciuitatum euerſionibus, quotidie affligimur propter peccata noſtra. 3. Quadra. dominica 4. feria 2. num. 28. vbi latè, & feria 4. ſequenti num. 7. & feria 6. ſequenti. num. 12. & in Dominicali dominica. 9. poſt Pentecoſt. conc. 1. num. 3. vbi ex profeſſo, & ibi num. 39.

Ad victoriam in bellis reportandam, præcipua arma sunt diuina sacramenta diuiniq; verbi tubam deferre. 2. Quadrag. Sabbatho post dominicam 3. nu. 38.

Vt milites in bellis victoriam reportent, maxime conducit duces & principes bonos esse. In proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi. num. 3.

Victoriam in bellis aduersarij nostri de bonis consequuntur; quia malitiam, & iniquitatem è cordibus nostris per veram pœnitentiam non auertimus. In Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 1. num. 21. & 2. Quadrag. Sabbatho post dominicam 3. num. 36. & 3. Quadrag. feria 5. post Cineres numer. 30. & in Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 1. numer. 14. vbi latissime, & ex professo, & ibi dominica 9. post Pentecost. conc. 1. num. 29. & conc. 2. num. 5. Militum, & ducum huius temporis dissolutio increpatur. 3. Quadragesi. feria 5. post Cineres num. 31. & in Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 1. num. 24.

Propter peccata populi Christiani victoriam ab ipsis reportant infideles. 2. Quadra. Sabbatho post dominicam 3. num. 36. & in Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 1. num. 14. vbi latissime, & ex professo.

Victoria populi Christiani non in hominum multitudine sita est. 2. Quadrag. Sabbatho post dominicam 3. numer. 37.

Ad victoriam in bellis reportandam simul cum mentis puritate, optimum armorum genus est oratio. In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 1. numer. 26. & in communi plurimorum martyr. Euange. si audieritis prælia, &c. conc. 1. num. 15. & in Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 1. nume. 19. & ibi feria 2. in litanijs maioribus conc. 2. numer. 17. vbi ex professo, & latissime, & numero 25.

Sanctissimum, & summe meritorium est præsentialiter contra infideles ad præliandum se conferre. In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 2. num. 22.

Ad victoriam in bellis reportandam excellēs armorum genus est præceptorum Dei obseruantia. In Dominicali fer. 4. in litanijs maioribus cōc. 1. nu. 21.

Bella & infortunia Christianis accidunt, quia cōcionum quas audiunt, nullam rationem habent. In Dominicali dominica 19. post Pentecost. cōc. 2. num. 2. num. 37.

Ad victoriā tutiores omnium præparationes sunt, corda nostra voluntati Dei subijcere. In Dominicali dominica 23. post Pentecost. conc. 1. nu. 15.

Benedicti Abbatis laudes, vide in cōmuni conf. non pontif. Euan. ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 2. nu. 25.

BENEDICTIO.

Benedictio Dei est bonorum spiritualium elargitio. In Aduent. cōc. 1. expectationis B. Mariæ num. 29. & in proprio sanctorum conc. 4. inuentionis Crucis num. 13. & dominica 1. Aduentus conc. 3. num. 28. Benedictio in sacra scriptura quot modis sumatur, in Aduen. conc. 1. dominicæ infra octauam Natiuitatis num. 17.

§. BENEDICTIO IN *mensa*.

Benedicere cibos ante prandiū antiquissima consuetudine approbatum est. 3. Quadra. dominica 4. nu. 36.

Non benedicere cibos ante prandium plurimorum malorum solet esse causa: quæ vide 2. Quadr. Dominica 4. num. 33.

BENEFACERE.

Benefacere inimicis, vide inimicus. §. inimicorum dilectio, & §. rationes, &c.

Nunquam

Nunquam est benefaciendum vni, alterius damno. In proprio Sãctorum conc.S.Ioseph.nu.20.

Inter alia ob quæ Christus venit in mundum fuit, vt doceret nos benefacere his, qui nobis malefaciunt: vide, & nota dominic.4.Aduen.con.1.nu.6.

Opportunitatem ad benefaciendũ iusti semper inquirunt sicut mali ad male faciendum.3. Quadrag.Dominica 4.feria 3.num.3.

Reliqua quæ huc spectant vide verbo, eleemosyna, & verbo misericordia.

§. BENEFICIA DEI *in nos collata.*

EX beneficijs Dei occasionem sumere ipsummet benefactorem offendendi maximum scelus est.3.Quadrag.Dominica in Passione feria 6.nume.8.& 2.Quadrag.eodem feria num. 10.& in Dominicali, Dominica 12. post Pentecost. conc.1.num.18. & in communi confess. non pontif.Euang. homo quidam nobilis conc.1. nume. 20.vbi latè, & in communi virginum conc.3.num.2.& in communi Sanctarum mulierum Euang. simile est regnum cœlorum thesauro,&c. conc.2. num.7.& in Aduen.Dominica 3.post Epiphaniam conc.2.num.36.& in Dominicali Dominica 15. post Pentec. conc.2.nu.6. & ibi Dominica 22. cõc. 2.nu.26.

Semper cum magnum aliquod beneficium Deus pollicetur; seuerissima statim minatur supplicia quia homines Dei misericordia obdurescere solent.In Aduen.conc.2.Thomæ.nu.25.

Ex præteritis Dei beneficijs ad futura speranda serui Dei occasionem accipiunt.4. Quadra.dominica 4. nu.22.

Beneficia promissa Deus aliquando differt, vt petentis ea valor, atque excellentia cognoscatur.2. Quadrag.dominica 1.fer.5. nu.17.

Atque vt maiora eis beneficia conferat.2.Quadr.domin.1. feria 5.nu.27.

Ad petendum, & accipiendum beneficia à Deo redditur homo indignus per peccatum.1.Quadrag.dominica 3.feria 2.num.11.

Malitia hominum eo deuenit, vt ex Dei beneficijs condemnationis suę occasionem desumant.In Aduent.dominica infra octauã Natiuitatis conc. 1.num.19.

Diuinorum beneficiorum memoria amorem Dei excitat, & incendit. In Aduent.conc.2. Circuncisionis nu. 25.vbi latè.

Deus maxima voluptate afficitur quando beneficia hominibus confert. In Aduent. dominica 3.post Epiphaniam conc.2.num.30.

Quando quis ex beneficijs Dei deterior redditur in misserrimum statũ deuenit. In Aduent. dominica 3. post Epiphaniam conc.2.num.31.

Beneficiorum Dei recordatio valde efficax est ad nostram sanctificationem; & ad alia plurima summè vtilis. In Aduent.cõc.2. purificationis B.Mariæ num. 4. de quo vide plura verbo, contemplatio.

Amor est fons, & origo omnium beneficiorum, quæ quotidie in nos Deus confert.In Dominicali dominica 5.post Pascha conc.1. nu.2.

Beneficia Dei in nos collata quam immensa sint.In Dominicali Dominica 8.post Pentecost.conc.2.nu.17.

Qui beneficijs Dei vti non vult iusto Dei iudicio à bonis etiam naturæ denudatur: sic multi sunt Christiani nec gentium quidem virtutes habentes. In communi confes. non pontif. Euang.homo quidam nobilis,conc.1. num.22.

Maiora beneficia Dei sunt nobis terribiliora iudicia nisi ex eis fructum percipere velimus.In proprio Sanctorum cõc.1. exaltationis Crucis nu.12.

Ad conferendum in nos beneficia, summa cum celeritate: ad puniẽdum verò pedetentim, & quasi inuitus accedit Deus. 3.Quadrag.conc. Septuagesimæ num.22.

Deus in conferendis beneficijs nos præuenit.4.Quadrag. Dominica 4.feria 4.num.23.& in proprio Sãctorum conc.2. inuentionis Crucis nu. 9. vbi optimè.

Deus in eos qui ipsum offendũt maxima solet beneficia conferre vt ad ipsum conuertantur.2.Quadrag.Dominica 4.feria 6.num.18.& Dominica 4. Aduentus conc.2.nu.6.

Ex acceptis beneficijs solent homines ipsi Deo bellum inferre. 3.Quadr. Dominica 1. feria 4.num.31.Et beneficia in maleficia conuertere. In communi virginum conc.3. nume.2. & in Aduentu dominica 3. post Epiphaniã conc.1.nu.22.

Beneficia à Deo accepta proximis communicare debemus.In Aduentuali conc.2.Thomæ Apostoli num.12.

Diuina beneficia semper ante oculos habenda,& memoria tenenda. In Aduentuali conc.1.Ioannis Euangelistæ num.12.& con.3.num.5.vbi late.

Maximum beneficium nobis confert Deus denegans sæpe quod petimus: & quare. 2.Quadrag. dominica 2.feria 4.num.23.

Deum aliquem videre est illi beneficia conferre. In Aduent.conc.3.Andreæ num.1. vbi latè. Hæc Dei visio quam vberes beneficiorum & donorum fructus nobis pariat. In Aduent. conc.1.Andreę nu.24.& conc.2.num. 12.vbi latissimè,& con3.num.2.

Deus,vt sua in nos beneficia conferat nõ merita nostra, sed immensam suã clementiã spectat: homo vero nulli benefacere solet sine proria vtilitate:dominica 4.Aduent.conc.2.num.4.

Benefacere alicui absque propria vtilitate, est vna ex præstantioribus virtutibus.dominica 4.Aduentus cõc. 2.num.5.

Beneficiorum Dei gratitudo, & ingratitudo,vide in verbo gratitudo.

Beneficia Dei in particulari consultus duxi suo quæq; loco speciatim digerere quam hic omnia simul confusa,ieiunaque oratione percurrere.

§. *BENEFICIA ECCLEsiastica.*

Beneficia curata siue Ecclesiastica indignis conferre quam grandis, & quã periculosa iniustitia sit.3.Quadragesimali dominica 2. feria 6. nume.22.

Cum hæc beneficia habeant curam animarum annexam quã grauia sint onera, vide verbo,prælatus.§.de graui prælaturarum pondere.

Hoc loco attexere licet plura quæ habes in verbo Ecclesiasticus.

Benignitas,vide mansuetudo,& misericordia.

BLASPHEMIA.

Blasphemię peccati grauitas detegitur,& consideratur.2. Quadrag. dominica Passionis nu.42. & in communi vnius mart. Euang. amen dico vobis conc.1.nu.8.

Blasphemiam cõmittis cum minoris Deum æstimas quam res huius mundi; & vt illas adipiscaris ipsum contemnis.In proprio Sanctorũ conc. 4.feriæ 2.Pentecost.num.5.

BLASPHEMI.

Blasphemi nullam excusationem in die iudicij habebunt: & quare.2.Quadrag.dominica Passionis nume.39.

Blasphemi quam acerbis supplicijs à Deo puniantur. In Aduent. conc. 3. Circuncisionis num.3.

Blandiri alijs, vide, adulator.

BONA SPIRITVALIA, & cœlestia.

Bona spiritualia appellantur in sacra scriptura, bona absolutè, & per eccellentiam: at temporalia non absolutè, sed cum addito. 3.Quadrag. dominica 4. feria 5. nu.15.

Qui spiritualium bonorum gustum percipere

percipere incipiunt, temporalia cūcta bona aspernantur.3.Quadr.dominica 4.feria.6.nu.5.

In bonis spiritualibus comparandis maxima diligentia adhibenda est.4. Quadrag.dominica 1.feria 6.num.18. Idem argumentū prosequimur in verbo, Animæ salus; vbi plura vide quæ huc spectant.

In bonis spiritualibus acquirendis opportunam occasionem prætermittere quam mālum sit.4.Quadrag.dominica.1.feria.6.nu.20.

In bonis his æternis comparandis, Deus solum exposcit vt tantam pro ipsis adhibeamus diligentiam; quantam pro temporalibus adhibemus.In communi Sanctarum mulierum conc. 3. nu.19.vide etiam de hoc,verbo,pigritia.

Bona spiritualia amore ardentissimo prosequenda, temporalia verò cōtemnenda.In communi plurimo. mar tyr.Euang.descendens Iesus de mōte, conc.2.num.9.

Maxime dolendum est quod spiritualia lente & desidiose homines petunt:temporalia vero anxie. In Dominicali dominica 5.post Pascha conc.3. nu.19.

Bona & voluptates spirituales fortes & cōstantes homines reddunt;carnales vero voluptates molles & effæminatos efficiūt.In Dominicali dominica infra octauā Ascensionis conc.3. num.15.

Plurima quę ad bona spiritualia spectant, inuenies in sequenti capite de bonis temporalibus.

BONA TEMPORALIA

Per bona tēporalia intelligimus diuitias seculares honores, valetudinem prosperitatem, voluptates, & denique harum rerum quarumlibet affluentiam.

BOnis his temporalibus cum gaudemus,atq; i prosperitate sumus, & benefactorum nostrorum obliuiscimur, & in summum etiam benefactorem nostrum Deum, ingrati sumus.3. Quadr.dominica 2.nu.17.

Bona temporalia nimio amore prosequi,est vna ex clarioribus coniecturis quę haberi potest,quod quis in peccato moriturus sit.3.Quadr.dominica 2.feria.2.num.17.

Bonorum temporalium contemptus alijs miraculis est mirabilius, in proprio sanctorum conc.1. omnium sanctorum nu.20.

Bona temporalia dedit Deus abundanter priscis veteris legis patribus;in figuram spiritualium diuitiarum,quas in legge gratię affluenter largiturus erat.In proprio sanctorum conc.3.omnium sanctorum nu.20.

Qui bona temporalia quęrunt, aliqua ratione ipsum ēt Deum quærunt, rationem vide 3.Quadr. dominica in Passione fer.2.num.11.

Vt Bona hæc terrena vili, cęlestia vero maximi pendamus;per speculum fidei hæc,& illa cōtemplari oportet. In proprio sanctorum conc. 2. Philippi & Iacobi num.21.

Qui temporalibus bonis affluunt, magni coram mundo, & hominibus sunt,non coram Deo: quæ misera magnitudo,& vana est. In proprio Sāctorum concio.2. Ioannis Baptistæ num. 21.

Cur bona hæc temporalia cum vana sint,tamen vere bona esse existimemus? In proprio sanctorum cōc.2.Philippi,& Iacobi nu.21.

Facile illis est bona hæc terrena dispicere, qui omnem suam spem in cęlestibus bonis collocatam habent. In proprio Sanctorum conc.1. Philippi, & Iacobi num.13.

Bonorum temporalium affectionē abijcere, & ea omnino floccipendere debes,vt diuina cōsilia tibi prosint.In proprio Sanctorum conc.1. omnium Sanctorum.nu.16.

Quem vera libertas delectat, ab amore horum mutabilium bonorum liber esse appetat.In proprio Sanctorū conc.1.omnium Sanctorum num.23.

Dux noster Iesus Christus, eos tantum milites eligit qui ex bonis temporalibus necessaria solum sumunt. In Aduent. conc. 3. circuncisionis num. 7.

Bonorum temporalium amissio nō tam sentienda, sed potissimum spiritualium deperditio deplorāda. In Aduent. Dominica 4. post Epiphaniam conc. 2. num. 30.

Bonorum temporalium cupiditas sensus peruertit; & alia plurima mala facit, quæ late prosequitur. In Aduent. conc. 3. Purificationis B. Mariæ num. 4.

Temporalium rerum amorem affectionemque à vobis expellere, conamini vt Spiritus sanctus ad vos veniat. In Dominicali dominica 4. post Pascha conc. 3. nu. 9.

Deus solet nos hisce terrenis bonis priuare vt amorem quo ipsam terram diligimus totum in Deum transferamus. In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 1. nu. 28. Propter nostra peccata solet Deus hisce bonis priuare, & terræ sterilitate nos punire. In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc. 1. num. 28. vbi late, & ex professo.

Vt prosperitate & temporalium affluentia sciamus bene vti, solet Deus illam cum afflictione, & laboribus cō iungere. In Dominicali dominica infra octauam Ascensionis conc. 1. num. 10.

Bona, & diuitiæ temporales & si legitime possideantur, si inordinate executioni mandentur bonorum spiritualium fastidium gignunt. In Dominicali Dominica 2. post Pentec. conc. 1. num. 22.

Cœlum attentè inspice, vt bonorū temporalium affectionē in illo conijcias, & colloces. In Dominicali dominica 11. post Pentec. conc. 2. num. 32.

Multò maius beneficium Deus in eum cōfert à quo sitim temporalium aufert, quam si ipsa temporalia affluenter conferret. In Dominicali dominica 14. post Pente. conc. 2. num. 48.

Stultum est aliquem honorare propter eius prosperitatem, & bonorum temporalium abundantiam. In Dominicali dominica 20. post Pentec. conc. 2. num. 45. vsque ad 55.

Postquam per peccatum, procella in huius mundi mari exorta est, qui ijs temporalibus onusti nauigant, in magno versantur periculo. In proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum num. 19.

Maxima cum formidine, & temperantia bonis huius seculi vtendum est. In communi conf. non pontif. Euang. ecce nos reliquimus, &c. conc. 4. n. 16.

Quia bonis, & turpitudinibus huius seculi vehementer intendimus, ideo Dei vocibus non respondemus. In proprio Sanctorum conc. 2. exaltationis Crucis num. 18.

Bona temporalia non æstimantur nisi ab illis qui spiritualia, & æterna non gustant. In communi Sanctarum mulierum conc. 2. num. 8.

Nunquam homo satis bonis temporalibus, mundoque, & eius voluptatibus renunciat, nisi postquam gaudia spiritus cœpit degustare. In communi Sanctarum mulierum conc. 2. nu. 18.

Bona temporalia quam parui Deus æstimet, colligitur ex eo quòd communiter ij, quos Deus odit, maximique peccatores sunt, istis bonis abundant. In proprio Sanctorum conc. 1. sancti Matthiæ num. 21.

Temporalia non temere & sine vlla consideratione admittenda & accipienda: sed matura deliberatione. In proprio sanctorum. conc. 2. incarnationis num. 26.

Terrenarum rerum desiderio teneri signum est conscientiæ corruptæ, & deprauatæ. In proprio Sanctorum conc. 2. incatnationis num. 25.

Temporalia hæc si alicui pietatis operi adhærent ad cœlum vsque ascēdunt: si vero vanitati deseruiunt per terram serpunt. In proprio Sanctorum conc. 2. omniū Sanctorum. n. 22.

Legis gratiæ obseruatores omnia tempora-

temporalia bona conculcantes per huius seculi mare transire debent, in proprio Sanctorum conc.3. omnium Sanctorum num.22.

Vt Deum sequamur temporalia omnia, quæ maximo oneri, & impedimento sunt deponere plurimum refert. In Aduent. conc.2. Andreæ nu.25.

Temporalia summa solicitudine; diuina vero segniter à nobis fiunt. In Aduen. conc.3. conceptionis B. Mariæ nu.19. & 1. Quadr. Dominica 1. feria 4. nu.6. & 3. Quadra. dominica 1. feria 6. num.15.

Periculosior & maior persequutio Ecclesiæ sunt voluptates huius seculi. dominica 4. Aduent. conc.3. num.15.

Temporalia, à Deo petenda sunt: sed modestè; non minus: & conditionatè, non absolutè. In Aduen. dominica 2. post Epiphaniam conc.2. nu. 30. & Dominica 3. sequenti conc.1. num. 35. & in Dominicali dominica 5. post Pascha conc.1. nu.22. vbi late & conc. 3. num.31.

Aliquibus ad maiorem ipsorũ confusionem bona temporalia Deus concedit. In Aduen. Dominica 2. post Epiphaniam conc.2. num.33.

Si vt iustum est Deum diligeremus confestim temporalia omnia flocci pẽderemus. In Dominicali dominica 2. post Pentecost. conc.1. num.13.

Aliqua quæ huc spectant, vide in verbo diuitiæ.

§. *RATIONES, ET considerationes efficacissimæ, ad commouendum homines ad bonorum tẽporalium contemptum; atq; in ipsorum tædium, detecta eorum miseria, & vanitate impellendos.*

RATIONES.

PRima ratio. Quia bona temporalia animam adimplere, & satiare non valent: nec animæ sitim extinguunt, quin potius illam adaugent. 1. Quadrag. Dominica 3. feria 6. nu.23. & 2. Quadrag. eadem feria nu.23. & 1. Quadrag. dominica in Passione feria 2. nume. 18. & 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 2. nu.22. & Dominica 3. sequenti feria 6. num.20. & 4 Quadrag. Dominica 3. feria 6. num.26. & in communi Sanctarum mulierum conc.2. num.6. & ibi conc.4. nu.2. vbi latè. & in proprio sanctorum conc.4. visitationis B. Mariæ num.8. & nume. 22. vbi latè; & in proprio sanctorum conc.1. Iacobi num.22. vbi latè: & Dominica 3. Aduentus conc.2. numer.11. & in Aduent. conc.4. Epiphaniæ numer. 10.

2 Ratio, quia bona temporalia immoderate bibita amentiam excitant. 3. Quadra. Dominica 2. feria 4. nu.24.

3 Et quia affluentia bonorum temporalium; & prosperitas huius seculi est maxime periculosa. 3. Quadrag. Dominica 2. feria 4. numer. 32. & 4. Quadrag. Dominica 1. feria 6. num.21.

4 Et ex miseria, & inconstantia bonorum, & voluptatum, & honoris huius seculi: quæ detegitur & consideratur. 3. Quad. Dominica 2. feria 6. num. 9. & 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam in Passione nu.20. & 4. Quadrag. conc. septuagesimæ. num.31. & ibi Dominica 1. Quadra. feria 6. num. 21. & 4. Quadra. Dominica in Ramis num.5. & Dominica 2. Aduen. conc.2. num.10.

5 Quia bona hæc temporalia carissimo comparãtur, & difficulter, 3. Quadrag. Dominica 3. feria 6. num.18.

6 Et quia qui temporalia hæc contemnit, dispositus est ad perfectionem Christianam. In communi plurimo. martyr. Euange. descendens Iesus de monte, &c. num.16.

7 Et quia omnia hæc bona interius vacua sunt, nec quicquam præter exteriorem apparentiam habent. In communi plurimo. mart. Euang. cum audieritis prælia, &c. conc.1. num.8. nihilque in ipsis veri & solidi inest. 4. Quadrag. Dominica in Ramis nu.15.

8 Ratio & quia bonorum tempo-

talium cupiditas impedit quominus rationis, & intellectus radij animam illustrent: & ita ipsam cæcam reddit. In proprio Sanctorum conc.1.omniū Sanctorum nu.19.

9 Et ex breuitate, mutabilitate, & instabilitate bonorum temporalium: quæ perpenditur, & detegitur.3.Quadrag.Sabbatho post Dominicam Passionis nu. 20. & Dominica 2. Aduentus conc.3.num.10. vbi laté, & in Dominicali Dominica 24. post Pentec. conc.1.num.2.& 8.

10 Et quia quamuis voluptates huius seculi nunc suauia videantur, mortis tamen tempore amarissima, & laboriosissima iudicabuntur.4. Quadra. conc.Septuagesimæ nu.32.& in communi confes. non pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia conc.1. num.9.

11 Et quia vniuersa temporalia quibus acquirendis homo studet vanissima sunt.4.Quadra.conc.Cinerum nu. 11.vbi egregiè, & optimè, & in communi plurimo. mart. Euang.cum audieritis prælia, &c.conc.1.num.7.& in Dominicali Dominica 23.post Pente. conc.2.num.11.

12 Quia bona temporalia contemnere est singularis charitatis effectus vide, & nota in communi plurimo. mart.Euang.descendens Iesus de mōte, &c.conc.1.num.21.

13 Vniuersa hæc bona temporalia simul cum hac breuissima vita pereūt. In Dominicali Dominica 3. post Pascha conc.3.nume.21. & in communi confes.non pontif.Euang.ecce nos reliquimus omnia conc.1.num.10.& ibi conc.2.num.12.

14 Quia bona hæc temporalia renuntiare oportet ad beatitudinem cōsequendam vide, & nota in communi plurimo.marty.Euang. descendens Iesus de monte, &c. conc.2.nu.16.& in communi dedicationis ecclesiæ conc. 2.num.6.

15 Et quia vniuersa hæc temporalia plurimi Ethnici philosophi contempsere, & reliquere. In cōmuni confes.non pontif.Euang.ecce nos reliquimus omnia conc.1.num.21.

16 Quia quo quis temporalibus bonis expeditior fuerit melius spirituale ædificium erigere poterit. In communi confes.non pontif. Euang. ecce nos reliquimus omnia, &c. conc.3.nu.16. vbi late, & in communi dedicationis Ecclesiæ conc.2.num.6.

17 Quia bona temporalia impediunt ne homo suo creatori sicut decet obsequatur. In communi Sanctarum mulierum conc.2. num.7.

18 Quia si temporalia hæc vilipendimus proculdubio, quietudine in hac vita perfruemur. In proprio Sanctorum conc.1.Philippi, & Iacobi nu.13.

19 Quia etiam si illa adipiscaris nō ob id magis lætus viues: quo enim plura ex ipsis obtines, eo plura amplius exoptas. In proprio Sanctorum conc. 4.Visitatio.B.Mariæ num.8.

20 Quia bona omnia temporalia nihil sunt. In proprio Sanctorum conc. 2.Iacobi num.2.quæ omnia nihil esse, manifeste nobis constaret, si rerum diuinarum contemplationi incumberemus.In proprio Sanctorum conc.2.Iacobi num.3. & in Dominicali Dominica 4.post Pentecost.conc.1.nu.23.& ibi Dominica 23. conc.2.num.6.

21 Quia temporalia omnia nos excæcant, sicut fumus. In proprio Sanctorum conc.2.Iacobi nu.4.

22 Quia bona temporalia ad gaudium, & fœlicitatem, vitæ etiam huius parum iuuant. In proprio Sanctorum conc.1.B.Mariæ ad Niues nu.24.

23 Quia ijs, qui in hac temporali vita hisce terrenis bonis affluunt, solet hæc abundantia, & prosperitas in miseriam, & inopiam, in futura æterna vita commutari. Qui vero in hac eis sunt destituti, illa inopia in futura vita vertitur in prosperitatem.3.Quadrag. Dominica 2.feria 5.nu.34.

24 Quia bona hæc temporalia cras finienda sunt, & relinquenda vide, & nota hanc rationem. 3.Quadr.Sabbatho post Dominicā in Passione nu.19.

vbi latè. & in communi confeſ. non pontif. Euange. Ecce nos reliquimus omnia conc.1.nu.10. & ibi conc.2.nu. 12. in Dominicali, Dominica 15. poſt Pentecoſt.conc.2.num.15. & Dominica 23.conc.2.nu.7.

25 Quia ex plurimis qui inſatiabili ſiti temporalia procurant, pauci illa conſequuntur; reliqui vero omnes deluſi remanent: & multo magis qui illa comparant.4.Quadrag. Dominica prima feria 6.nu.20.

26 Quia bona hæc terreſtria mendacia ſunt. Et ipſa ſuiſmet poſſeſſoribus demonſtrant, quam parum valoris,& voluptatis habeant. 4.Quadrag. Dominica 1.feria 6.num.21.

27 Quia bonis his temporalibus diſtracti inferni tormenta non pertimeſcimus.3.Quadrag. Dominica in Paſſione fer.2.nu.10.

28 Quia ſecularia hæc bona, & honores fugere; cùm vitam ſimul,& animam perdant; nobis præcepit Chriſtus. 3. Quadrag. Dominica 2.feria 6. num.12.

29 Quia terreſtria hæc diligère in gētis infidelitatis eſt; cum in terra hac peregrini ſimus. In communi confeſ. pontif. Euang. Homo quidam peregre,&c.conc.2.num.7. Et cum ad cœlum,& non terram ſimus creati. In cōmuni doctorum.conc.4.num.22.

30 Quia omnia temporalia bona adeo vilia ſunt, vt domus Dei ſtercora habeantur.In communi conf. pont. Euange. homo quidam peregre, &c. conc.2.num.10.

31 Quia quemadmodum voces nō ſunt obiectum oculorum, nec colores auditus;nec illis gaudent:ita,imo multò minus terrena hæc bona ſunt obiectum noſtræ animæ:nec ipſis gaudet, aut reficitur. In communi Sanctarum mulierum conc.4.num.2.vbi latè.

32 Ne rebus his temporalibus inebrieris,ſed potius illas contemnas,earum finem conſidera. In communi plurimo. marty. Euang. cum audieritis prælia,&c.conc.1.nu.2. vbi latè, & in proprio Sanctorum conc.1.feriæ 2. Pentecoſt. nu.14. & Dominica 2.Aduent.con.3.nu.10. & in Dominica infra octauam Aſcenſionis. con.1.num. 12.& in Dominicali Dominica 2.poſt Pentec.conc.1.nu.4. & Dominica 24. conc.1.num.2.vbi ex profeſſo.

33 Conſidera quam periculoſa ſit proſperitas huius ſeculi. 3. Quadrag. Dominica 2.feria 4.nu.32.& 4.Quad. Dominica 1.feria 6.nu. 21.

34 Quia cautius eſt vana hæc bona relinquere, antequam ab eis deſeramur. In proprio Sanctorum feria 2. Pentecoſt.conc.1.num.14. & Dominica 2.Aduentus conc.3. num.12.

35 Cōſidera quod rerum omnium creator Chriſtus,nec naſcens cunam, nec viuens domum, nec moriens lectum, nec mortuus ſepulchrum habuit.In Aduen. conc.1.Natiuitatis nume.24.vſque ad 30.

36 Quia in his voluptatibus quies non inuenietur. In Aduent. conc.4. Ioannis Euangeliſtæ. num.26.

37 Quia Deus vult Chriſtianos tanquam aduenas, & peregrinos eſſe in hoc mundo, animum ab his rebus tēporalibus ſemotum habentes. In Aduent. conc.3.Innocentium. numer.3. vbi latè.

38 Et quia ijs, qui in hac vita temporalibus bonis ſaturantur prohibet ęternam beatitudinem guſtare.In Dominicali,Dominica 2. poſt Pentecoſt. conc.1.num.6.

39 Et quia hæc bona temporalia ſunt cauſa diſcordiæ, & diuiſionis inter parentes, filios,conſanguineos, & amicos. In Dominicali Dominica 13. poſt Pentec.conc.2.num.29.

40 Et quia nihil tibi proderunt in die mortis. In Dominicali Dominica 14.poſt Penteſt.conc.2. numer.10. vbi latè.

41 Conſidera quot, & quantas afflictiones in medio harum diuitiarum ac mundi proſperitatum habes.In Dominicali Dominica 14. poſt Pentec. conc.2.num.14.

42 Con-

41 Considera bona hæc, quæ tanta solicitudine inquiris esse velut lapsum quo in plurima peccata & inde in infernum labaris. In Dominicali dominica 14. post Pentecost. conc. 2. nu. 16

43 Quia huiusmodi deliciæ, quæ tã pulchræ foris apparent; intus lætali animarum veneno refertæ sunt. In Dominicali dominica 15. post Pentecost. conc. 2. nu. 27.

44 Quia hęc prosperitas in imagine pertransit. In Dominicali dominica 22. post Pente. conc. 2. nu. 61. & ibi dominica 23. conc. 2. num. 6. vsque ad 14.

45 Perpende breuitatem bonorum temporalium, simul cũ æternitate tormentorum, quę propter ipsorum inordinatum vsum pati debemus. In commum plurimo. martyr. Euang. cum audieritis pręlia, &c. cóc. 1. nu. 6. & in Dominicali dominica 3. post Pascha cóc. 1. nu. 26.

46 Considera hæc omnia temporalia Deum nostris pedibus subiecisse, vt abiectus calcarem: nos autem ipsa super nostra capita collocamus eorũq; serui reddimur. In proprio Sanctorũ conc. 2. Iacobi nu. 3.

47 Ne propter bona temporalia Deum derelinquas, considera in vna statera parte terrestria omnia collocata esse; in alia vero parte gloriæ æterna gaudia, ac inferni tormenta: imo infinitam Dei bonitatem, & pulcritudinem constitutam esse. Si ergo hæc propter illa relinquis, plus illa ponderis apud te habent. In proprio Sancto rum conc. 2. Iacobi nu. 6.

48 Bona temporalia quasi iam sint præterita æstimanda sunt, cum certò sciamur celerrimè esse transitura. 3. Quadragesf. Sabbatho post dominicã Passionis nu. 18. & 20. vbi latè.

Per locum à contrario prefatas omnes considerationes, & rationes, accommodare poteris ad hominum animos in cælestium bonorum amorem inflammandos.

§. *CONTRA INEXHAVstam terrestrium sitim, nimiamque bonorum temporalium solicitudinẽ.*

PRædictis rationibus, & considerationibus generalibus, has adde specialiter contra nimiam solicitudinẽ, & insatiabilem bonorum temporaliũ sitim.

Prima. Quia nimia temporalium solicitudo maximè nociua est quod vel ex eo colligitur, quòd Christus aliqualiter per exaggerationem rẽprehẽdere uidetur solicitudinem etiam erga res pias, vide in proprio Sanctorum conc. 2. assumptionis B. Mariæ nu. 30.

2 Quia non ad hanc rem tam vanam, tamque inutilem, qualis est solicitudo bonorum temporalium homines creati sunt: sed ad amorem, & fruitionem Dei obtinendam. 3. Quadrag. dominica. 4. nu. 17.

3 Quia temporalis hæc solicitudo appellatur à Spiritu sancto peccatum gentium: quo nomine solent in sacra scriptura nuncupari grauissima peccata. 3. Quadr. dominica 4. nu. 9.

4 Quia Deus diligentissimè tibi ipsi, & vniuersæ tuę familię prouidebit, 3. Quadragesf. dominica 4. nume. 13. & in Aduent. dominica. 1. post Epiphaniam conc. 2. nu. 13. & in Dominicali dominica. 14. post Pentec. conc. 2. nu. 38. vsque ad 46.

5 Solicitudinem rerum, & euentũ huius seculi vitabimus, tranquilleq́ue viuemus si iugiter consideramus nil nobis sine diuina dispensatione contingere. in proprio Sanctorum conc. 1. diui Francisci, nu. 36.

6 Ne soliciti sitis earum rerum quę tantopere salutem vestram impediũt. In communi confes. non pontif. euãg. ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 1. nu. 9.

7 Solicitudo nimia bonorum temporalium est vnũ ex malorum nostrorum fundamentis. In Aduent. dominica. 1. post Epiphaniam conc. 1. nu. 40.

8. Hæc cupiditas bonorum temporalium, homines ad æterna desideranda impedit. In Dominicali dominica 2. post Pentecost conc. 1. num. 22.

9 Hæc nimia solicitudo à fidei nostræ confessione maximè dissentit. In Dominicali dominica 14. post Pêtec. conc. 2. num. 41.

10 Quorsum tam solicitè temporalia curas, siquidem omnipotens Deus de illis curam habet, & pro te solicitus est? In Dominicali dominica 23. post Pentec. conc. 2. num. 26.

§. VOLVNTARIA TEMporalium bonorum abdicatio, & renuntiatio.

Bonorum temporalium volũtaria abdicatio & renũciatio, altissima & magni meriti est. In proprio Sãctorum conc. 2. oium Sanctorum. nu. 21.

Hæc voluntaria abnegatio diuino amore corda maximè fulcit. In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum num. 25.

Hæc est adeò sublimis & rara virtus, vt Christus illam in initio, quasi omnium caput locauerit. In proprio Sanctorum. conc. 3. omnium Sanctorum nu. 15. Idem argumentum persequemur in verbo paupertas spiritus, vbi aliqua quæ huc spectant, inuenies.

Eos qui ob amorem Dei in hac vita temporalia bona reliquerunt: non tantũ Deus in alia vita gratificat, sed in hac etiam maximis muneribus afficit. In communi confess. non pontifi. Euange. ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 4. num. 19.

Non sufficit tẽporalia omnia relinquere, sed Christum vera eius vitę imitatione sequi est necessarium. In Aduẽtuali conc. 1. Andreæ num. 29.

Nõ sufficit te vniuersa temporalia renunciasse: sed requiritur tuam propriam voluntatem, & veterem hominem relinquere, in Aduent. conc. 4. Andreæ, num. 25. & in cõmuni vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc. 3. num. 16. vbi latè.

Plura quæ ad voluntariam temporalium abdicationem spectant vide verbo, paupertas Spiritus.

C

Cantus orationis vocalis, vide oratio vocalis.

Captiuitas, vide, vincti in carcere.

Capitula, vide concilia.

CARO.

Carnales tentationes, vide luxuria.

Carnalis amor, vide luxuria.

Carnis Passiones, vide verbo appetitus.

Carnis peccatum, vide luxuria.

§. CARNIS INCLINATIO.

Carnis inclinatio nunquam est ad bonum. 1. Quadrag. conc. Cinerum nu. 13. & dominica. 4. sequenti feria 6. nu. 19.

Cum carnis instigationis periculosiores sint, maxima instantia, Spiritus sancti fauor ad eas vincendas est postulandus. In Dominicali dominica 21. post Pentecost. conc. 2. nu. 35.

Caro inclinata facilè spiritũ flectit. 4. Quadrag. dominica 3. num. 5.

§. CARNIS REBELLIO.

Carnis rebellio orta est ex rebellione protoparentis nostri: in pęnam ipsius delicti. 1. Quadrag. dominica. 2. feria 2. num. 3. & in communi vnius marty. Euangel. Siquis vult venire post me, &c. conc. 3. nu. 16.

Caro in iustis etiam viris, qui eam domare conantur rebellis, & immunda esse solet. In Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 1. nu. 14.

Carnis mortificatio, & castigatio, quã necessaria. In Dominica. domin. 10. post Pentec. conc. 2. nu. 19. vbi latè.

Reli-

Reliqua quæ huc spectant, vide verbo appetitus hominis.

§. *CARNIS MORTIficatio, & castigatio.*

CArnis mortificationi Spiritus sanctus nos adiuuat. 1. Quadrag. Dominica 4. num. 25.

Carnis mortificatio, & proprij corporis castigatio quam necessaria, & vtilis. In proprio Sanctorum conc. 2. B. Mariæ ad Niues num. 11. (Amplificabitur hic locus ex verbo, pœnitentia, vbi plura inuenies, quæ ad hunc locum accommodari possunt.) & Dominica 4. Aduent. conc. 3. num. 14. vsq; ad 22. &c. in Dominicali dominica 10. post Pentec. conc. 2. num. 20.

Caro nostra est instrumentum quo à diabolo superamur, ideo illam assiduè mortificare debemus. In proprio Sanctorum conc. 3. Michaelis nu. 20. sicque quæ antea Sathanæ erat instrumentum, iam spiritus redditur auxiliatrix, ibi. nume. 21.

Carnis Passiones mortificandæ, emendæ, & frænandæ, vt cum Christo glorificemur. In cōmuni vnius mart. Euang. Amen dico vobis con. 3. nu. 15.

Sensualitati vires addunt, qui corpora sua delicatè tractāt. 3. Quadrag. Sabbatho post dominicam 2. num. 9.

Semper carnis mortificationi intēdendum, & nunquam eius simulationi credendum. 3. Quadrag. dominic. 1. num. 27.

Amplificabitur hic locus ex verbo, appetitus humanus.

CASTITAS.

CAstitas est via rectissima ad impetrandam sanctitatem. In communi Virginum conc. 2. num. 12.

Castitas, ieiunio, oratione, & intra domum reclusione conseruatur. 3. Quadrag. dominica 4. feria 5. num. 26. vbi optimè.

Casti esse magis tenentur Christiani, quam cæteræ mundi nationes. In communi Virginum conc. 1. num. 10.

Castitas multo magis (quod lachrymabile est) obseruabatur, priscis, quā nostris temporibus. In communi Virginum conc. 2. num. 12.

Nulla est laus, quæ satis dignè hominem castum, & continentem laudare valeat. 1. Quadrag. Sabbatho post dominicam 3. num. 12.

Si puros & castos nos conseruare volumus, cum castis & puris conuersandum est. In Aduent. cōc. 3. Ioannis Euang. num. 21. & 24.

In hominibus pretiosissima res est castitas. In Aduent. conc. 3. Ioannes Euangelistæ num. 12.

Sola castitas non sufficit nisi cum alijs virtutibus sint coniuncta. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euang. num. 25.

Plura quæ ad hoc caput pertinent ex verbo, luxuria, hic adiungenda putamus, vbi latius hoc argumentum persequimur.

Cœlestia, bona vide in verbo, bona spiritualia.

Cœlum, vide gloria.

CEREMONIAE SANCTAE

CAeremoniæ sanctæ Ecclesiæ ad virtutum interiorum conseruationem plurimum conducunt. In proprio Sanctorum conc. 2. Beatæ Mariæ ad Niues nu. 29. & in Dominicali dominica 10. post Pent. conc. 1. num. 34.

Cæremoniæ Ecclesiæ, & religionū æstimandæ sunt. In Dominicali, dominica 10. post Pentecost. conc. 1. num. 33.

CHARITAS.

CHaritas magis, ac prius exercenda in propinquos, quam in remotos. 1. Quadrag. fer. 5. post Cineres nu. 8. & 3. Quadrag. fer. 5. post Cineres nu. 9. & in Dominicali, dominica 12. post Pentec. conc. 1. num. 39. & ibi dominica 18. conc. 1. nu. 2.

Cha-

Charitatis ordo necessariò est obseruandus. in Dominicali, dominica. 12. post Pentecost.conc.1.nu.39.

Caritas omnium virtutum præstantior est: rationem uide 3.Quadr. fer.5. post Cineres nu.2.

In charitate magis quam in alijs omnibus uirtutibus pfectio christiana consistit.4. Quadrag.fer.6.post Cineres nu.10.& 1.Quadrag.conc.in cęna Domini nu.15.

Sine caritate nullæ uirtutes Deo placent.In communi Virginum. conc.3. nu.16.

Christiani ab alijs gentibus per charitatem sunt distinguendi.4. Quadr. feria.6.post Cineres nu.16.

Ad charitatis conseruationem maximè necessaria est urbanitas.In proprio Sanctorum conc. 1. Visitationis B.Marię nu.19

Charitatis uiscera erga proximos habere, & singulari zelo dimouendi peccatores à suis peccatis æstuare, est vnum ex manifestioribus signis animæ à Deo prægnantis. In proprio Sanctorum.conc.4.num.9.

Si charitatem ueram haberemus, proximorum necessitates, ut proprias sentiremus.In cōmuni Dedicationis Ecclesiæ.conc.1. nu.21. & in proprio Sanctorum. conc.2. Visitationis Beatę Mariæ.nu.22.ubi optimè,& dominica.2.Aduent.conc.4.nu.2.& num. 11.

Vt charitas ampliaretur Deus uoluit nullum hominem esse adeò perfectū quin ei aliquid desit.In communi confes.pōtif.Euangel.Homo quidam peregre,&c.conc.1.nu.2.ubi latè & optimè.

Charitas efficit ut tam bona quàm mala nostrorum proximorum,ac si nostra sint æstimemus, & sentiamus. In proprio Sāctorum.conc.1.Ioannis Baptistæ nu.10.ubi optimè:& dominica 2. Aduentus.concio.4.numero.2.& 11.

Vnus ex præcipuis charitatiui amoris effectibus, est alienarum calamitatum affectuosa compassio. In proprio Sanctorum,concio.3. Diui Francisci nu.20.

Charitas omnibus alijs uirtutibus formam prębet. Vide & nota rationē. In Dominicali,dominica.17.post Pēt. conc.2.nu.48.

Quamuis cætera omnia præcepta seruentur nisi adsit charitas lex plena non est;sed ueluti uas uacuum. In Aduent.conc.1.Andreæ nu.21.

Si charitatem haberemus nulla ob proximorum fœlicitatē torqueremur inuidia.In Aduent.conc.3.Natiuitatis nu.24.

Perfectio christiana essentialiter in charitate cōsistit,licet pfectionis christianæ manifestatio in multis diuersarum uirtutū actibus sita sit. In Dominicali dominica 23.post Pente.conc.1. nu.28.

Amplificabitur hic locus ex uerbo, amor Dei,&proximorum,ubi accuratè collegimus plurima quę ad hunc locum pertinēt: latissimusq; ibi à nobis de hac re instituitur sermo. Vide etiā in uerbo, misericordia,ubi aliqua inuenies quæ huc spectant.

CHRISTVS.

Christi gloria non in armis,& cohortibus,sed in hominum animis ad se alliciendis,& à sceleribus semouendis sita est.In proprio Sanctorum, conc.1.Natiuitatis B.Mariæ nu.8.

Quod vt Christum de hominum memoria tollerent Iudæi fecerūt;hoc Deus tāquam medio vsus est,vt Christum exaltaret, & sublimaret. In proprio Sanctorum. conc.2. Inuentionis Crucis nu.20.

Christi similitudinem nobis imprimi curare debemus: & quæ illa sit.3. Quadrag.Sabbato post dominicam.4. nu.4.

Christum in omnibus sequi debemus, si ipsius diuinorum bonorum hæredes esse volumus. In communi unius martyr. Euangel. Si quis vult

vult venire post me,&c. conc.1. nu. 4. & conc.2.seque.nu.23.& in communi vnius mart. Euangel. Amen dico vobis, &c. conc.1.nu.22. Et in Aduentu conc.2.Ioannis Euangelistæ nu.3.vbi late.Vt ipsum sequamur vide singulares considerationes. In cōmūni vnius mart. Euangel.Siquis vult venire post me. conc.3.nu.1. vsque ad nu.13. vbi optime.& in Aduent.conc.3. Andreæ num.23.

Christus quare mirabili illo triumpho ingredi voluit Hierosolymam .1. Quadr.dominica in Ramis.nu.1.

Christo nolebant Pharisæi fidem adhibere ne cogerentur peccata sua relinquere. Vide & nota.4.Quadr.dominica in Passio.fer.4.num.8.

Christus statim ac natus fuit,vir perfectus fuit.In Aduent.conc.1.Innocētium num.2.

Ex Christi in Ægyptum fuga vberrima nobis vtilitas consequuta fuit.In Aduent.conci.1.Innocentium. nu.20.

Christum sapientia in dies proficere dicit sacra Scriptura:quia magis ac magis sapientiam suam in dies manifestabat & reuelabat.In Aduent.dominica 1.post Epiphaniam cōc. 2.nu.17. vbi ex professo.Vel proficiebat sapientia experimentaliter.ibi.num.26.

Quando à Christi societate separatos nos esse putamus, quantum plorare debeamus.3.Quadr. Sabbatho post Cineres nu.3.

Christus in instanti suæ Conceptionis habuit perfectissimum rationis vsum,& sapientiā. dominica.3.Aduen. conc.1.nu.4.& conc.2.nu.26.

Voluit Christus ex peccatoribus originem ducere; vt confidenter peccato ab eo tanquam à suo filio opem ferat.In Aduent.conc.4.Cōceptionis B. Mariæ nu.14.

Christus fuit hominum ministerio totus dicatus.In Aduent. dominica.5. post Epiphaniam.conc.1.num.9.

Christi adoratio. Vide adoratio.

Christi Aduentus, Vide incarnatio Christi,vide etiam Aduentus.

§. CHRISTI ERGA *nos amor.*

MAgis Christus dilexit animam nostram,quam sanguinem suū, quandoquidem illum pro ea aburdātissime effudit.In Dominicali dominica 2.post Pascha conc.2.nu.23.

Ardentissimo nostri amore Christū flagrasse,vel ex eo colligitur, quod acerbissima illa omnia, quæ pro nobis passus est exigua esse illi videbantur.in Dominicali, dominica 3. post Pascha conc.1.n.4.& nu.12. vbi late. & ibi dominica 3.post Pente.conc.2.nu.30.

Amor Christi fuit fons omnium beneficiorum nostrę redēptionis.1.Quadrag.conc.in cœna Domini nu.19.

Amor Christi erga nos summus fuit.2. Quadrag.conc. in cœna nu.20. & 3.Quadrag.dominica.4.feria.3.nu. 2.& Dominica in Ramis sequenti nu. 3.& concio.in Cæna,eiusdem.3.Quadrag.num.3.vsque ad 11.& 4.Quadrages.Dominica 3.fer.6.nu.6.Qui amor semper à nobis est meditādus.4.Quadrages.dom.tertia.feria sexta.numero 6.

Christus maiora amoris erga nos iudicia in morte dedit.4. Quadrages. conc.in Cœna. nu.20. & in communi Apostolorum,conc.1.nu.24.

Christus tam singulari amore oues suas prosequebatur , vt necessitatem & salutem suarum ouium,suam esse ac propriam reputaret. In Dominicali,dominica.2.post Pascha conc.3.nu. 27.

Tāta amoris teneritudine Christus nos prosequebatur,vt quando ad cœlestia etiam regna ascendebat se peregrinari dicat: quia à nobis recedebat, nosq; in hoc mundo relinquebat. In cōmuni confessorum pōtificum Euāgelium, Homo quidam peregre. &c. conc.2.nu.4.

Christi erga nos amor quantus,& qualis fuerit: vide & nota in communi Apostolorum conc. secunda. nu.8. & in communi unius martyr.Euang.

Amen

Amen dico vobis,&c.conc.1.nu.14.

Christus tam intenso amore prosequitur animam Christianam,vt in manibus suis eam descriptam, & impressam gerere dicat.In proprio Sanctorũ concio.2.Ascensionis nu.11.

Amore nostri Christus sæpe fatigatus erat pro salute hominum.2.Quadr. Dominica 3.feria sexta num.11.

Tanto dilectionis nostræ ardore Christus flagrabat,vt totus vtilitati hominum fuerit dicatus.2.Quadra.conc. quinquagesimæ nu.29.& 4.Quadra.dominica 1.nume.5.& omnino de nobis fuerit datus. In proprio Sanctorum, feria secunda Pentecost. conc. prima num.9.

Christus plus Ecclesiam suam amat quam ab ea amatur.In Aduen.concio. 4.Natiuitatis nu.18.

Christi erga nos amor tantus est vt eam suam horam appellet, qua in nos aliquod magnum collaturus est beneficium.In Aduent.dominica 2.post Epiphaniam conc.3.num.25.

Plura quæ huc spectant, Vide verbo, amor.§.amor Dei erga nos.

Ascensio Christi, Vide litera A. in verbo,Ascensio.

§. CHRISTI ACCVRATA *salutis animarum diligentia.*

CHristus,quam maximam curam, & solicitudinem de salute animarum nostrarum habeat.In Dominicali dominic.2.post Pascha conc.2.nu.3.& ibi dominica 3.post Pentecost.conc.2. 26.& 28.

Quam ex proposito nostræ salutis res agebat. In communi plurimo. martyr.Euangel.Descendens Iesus conc.1. num.8.

Insatiabili lucrandarum animarum siti Christus æstuabat.3. Quadrag. Dominica 4.feria 3.num.2.adeò vt ad homines sanctificandos nihil intentatum reliquerit, 4. Quadrages. dominica secunda,fer.6.nu.8.& in Dominicali,dominica 3.post Pentecost.conc.2.nu.14.

Christi protectio qua nos mirabiliter tuetur,ac protegit; amplificatur & consideratur . In proprio Sanctorum conc.1.Incarnationis nu.4.

Christus nunquam promouendę salutis humanæ officium intermisit. 3. Quadrag.dominica 3.fer.5.num.31.& in Dominicali,dominica 15.post Pentecost.concio.1.nu.22.

Ad Christum curet accedere quilibet, quacumque spirituali ægritudine sit affectus.In Dominicali , dominica 3.post Pentec.conc.1.nu.11.

§. CHRISTVS CAPVT *Ecclesiæ, & de influxu eius in membra.*

A Christo accepimus omnem gratiam, & virtutem.In communi vnius mart. tempore Paschali concio. 1.nu. 9.

Quæcunque bona possidemus, & possidere speramus omnia per Christũ nobis aduenere. In proprio Sãctorum feria 3.Pentecost.conc.1.nu.12. vbi de gratitudine etiam quam debemus circa hoc habere optimè edisserit.

Christi circuncisio, Vide, Circũcisio.

Christi conceptus, Vide in verbo,Incarnatio.

CHRISTVS VT DEVS, *& de Christi diuinitate.*

CHristi diuinitatis euidens argumentum erat,oculos cęcis,pedes claudis,&c.in pristinam salutem restituere. 3. Quadrag. dominica 4.feria 4. num.57.& 3.Quadrag.feria 4.Dominicæ Passionis nu.29.& mortuos resuscitare.3.Quadrages.Dominica 4. feria 6. nu.16.& dominica 2. Aduent. conc.1. nu.27.& in Aduent. dominica 2. post Epiphaniam,conc.4.nu.2.& in Dominicali,dominica 18.post Pentec.conc. 2.num.32.Potissimum tamen (inter alia) Christi diuinitatis argumentũ fuit ipsius Christi resurrectio, de quo vide in verbo,resurrectio.

Chri-

Christus in quantum Deus non fuit mortuus.4.Quadrag.conc.quinquagesimæ num.9.

Christus quia Deus erat, peccare nõ potuit. 1.Quadrag.dominica in Passione num.7.& 2.Quadrag. dominica in Passione num.2. quibus locis alias etiã inuenies rationes ob quas peccare nõ potuit.

Christi diuinitatem euidenter ostendebat modus, quo Christus faciebat miracula: imperando, scilicet non deprecando. Dominica 2.Aduent.conc. 1.nu.27.

Christi diuinitatis euidens testimonium fuit ipsum in mundum tam supremum donum, quale est Spiritus sanctus misisse. In Dominicali, dominica infra octauam Ascensionis conc. 1. num.19.

Et cogitationes cognoscere. In Dominicali, dominica 18. post Pentecost. conc.2.num.20.

DEFECTVS, QVOS Christus in humana natura assumpsit.

DEfectus qui nobis vt mereamur adiuměto sunt Christus assumere voluit, vt nos redimeret: non tamen eos qui impedimento sunt. In Aduent. conc.2. Conceptionis B.Mariæ nu.27.

CHRISTVS DOCTOR, & de doctrina Christi.

CHristus doctoratus lauream accepit à patre æterno. In proprio Sãctorum, conc.3. omnium Sanctorum num.8.& in Dominicali dominica 20. post Pentecost.conc.2.num.11.

Christus statim ac natus fuit nos docere & prædicare cœpit. In Aduent. conc.4.Natiuitatis, nu.20.

Christus docebat alios virtutes eas prius in se exercens. In Aduent. cõc.4. Natiuitatis nu.24.

Christus homo factus est vt nos erudiret: & vt præceptor noster esset. In Aduent.conc.1.Circuncisionis nu.2.& conc.3.Circuncisionis num.3.

Nisi prius à Christo edocti fuissent homines nequaquam iustificationis, nec redemptionis ipsius participes fierent. In Aduent.dominica 5. post Epiphaniam conc.1.nu.14.

Deus dedit nobis filium suum, non solum vt esset redemptor sed etiam vt esset doctor. In Dominicali dominica 8.post Pentecost.conc.2. num.2.

Dolores Christi, tribulationes,& afflictiones, vide verbo, passio Christi..

Incarnatio Christi, Vide verbo, incarnatio Christi.

CHRISTVS MEDIATOR Dei, & hominum.

SI Christum propitiatorem coram patre æterno mundus non haberet, forsitan sæpe desolatus fuisset. In proprio Sanctorum feria 3. Pentec. conc. 1.nu.17.

MERITA CHRISTI.

IN Christi meritis spes omnis gentis saluandæ fundatur. In proprio Sanctorum fer.3.Pentec.conc.2.nu.3.& in Dominicali dominica 9. post Pentecost.conc.1.num.26.

Merita Christi quam infinita. In Dominicali, dominica 8. post Pentecost. conc.1.nu.11.

Ex eo quod Christus meruit nobis primam gratiam quantum ei debeamus. In Dominicali, dominica 21. post Pentec. conc.2.nu.40.

Christus non meruit animæ suæ gratiam, & gloriam 1.Quadrag.feria 3. Resurrectionis nu.16. corporis tamen gratiam, & gloriam mereri oportuit, ibidem.

Miracula Christi. Vide verbo miracula, vide etiam supra in §. de Christi diuinitate.

Mors Christi. Vide verbo, Passio.

Natiuitas Christi, Vide Natiuitas, & Incarnatio.

§.CHRI-

§. CHRISTI NOMINA.

Christus multis nominibus voluit in sacris literis nũcupari, ad insinuãda multa beneficia quæ in nos contulit. In Dominicali dominica 2. post Pascha conc. 3. num. 8.

Agnus, Christum Euangelistæ, & Prophetæ Agnum vocarunt, ut eius mansuetudinem denotarent. In proprio Sanctorum, conc. 2. Mathiæ nu. 22.

Lux, Christus lux totius mundi fuit sed pauci ea potiuntur. 1. Quadragesi. Sabbatho post dominicam 4. numero 2. ubi ex professo, & 3. Quadra. Sabbatho post dominicam 4. numer. 5. & nu. 20.

Manus, Christus cur manus appelletur. In proprio Sanctorum conc. 4. Incarnationis nu. 3.

Ostium, Christus fuit ostiũ per quod omnia bona ad nos intrarunt. In proprio Sanctorum feria 3. Penteco. con. 2. nu. 2.

Si quilibet ex iustis merito porta cœli dicitur; quanto potiori iure titulus hic Christo aptatur, per quem omnes iusti tanquam per ostium cœlum intrant. In proprio. Sanctorum, feria. 3. Pentecost. concio. 1. numero.

Pastor. Bonus pastor potuit Christus appellari, quia oues suas optimis pascuis, & alimentis depascit. In Dominicali, dominica. 2. post Pascha & concio. 1. numero. 7. (idque diligentissimè efficit. ibi concio. 3. post Pascha numero 5.) & quia oues suas accuratissimè seruat. In Dominicali dominica 2. post Pascha. concio. 1. numero 8. & ibi concio. 3. nume. 5. Sed non propter has causas bonus Pastor voluit vocari, sed quia pro ouibus suis vitam posuit: quia hoc præclarũ opus apertius, præ cæteris manifestauit. In Dominicali, dominica 2. post Pascha conc. 1. numero.

Christus quam diligentissimus pastor fuerit. In Dominicali, dominic. 2. post Pascha conc. 2. nu. 4.

Cum cæteri pastores carnibus ouium suarum vescantur, pijssimus hic pastor oues proprias carne pascit. In Dominicali, Dominica 2. post Pascha conc. 2. nu. 5.

Christus, vt diuinus pastor suæ sustentationis obliuiscebatur; vt oues suæ spirituale pabulum reciperent; & hoc cibum suum esse dicit. In Dominicali dominica 2. post Pascha conc. 3. num. 4.

Christus tam singulari amore oues suas prosequebatur, ut necessitatem, & salutem ipsarum ouium: suam esse reputet. In Dominicali, dominica 2. post Pascha concio. 3. numero 27.

Christus officium ouis, & Pastoris opere, & uerbis nos docuit: atq; vnum ex præcipuis ob quod in mundum venit fuit, vt hæc duo officia nos exequi doceret. In Dominicali, dominica 2. post Pascha conc. 3. num. 2.

Christus à diaboli vnguibus oues suas liberat. 2. Quadr. dominica Passionis. fer. 4. num. 37.

Pater, patris nomen sibi Deus attribuit, & maximè illi cõuenit. 3. Quadr. conc. Septuagesimæ num. 17.

Rex, Christus est verus rex omniũ creaturarum. 4. Quadrag. dominica in Ramis. num. 19. Et cur specialiter rex hominum dicatur. 4. Quadr. dominica in Ramis nu. 26.

Sponsus, Amorem quo Deus nostras animas prosequitur, optimè ipse Deus explicat, cum se carũ spõsum dicit. In cõmuni Virginum cõc. 4. nu. 4.

Quas conditiones requirat diuinus Sponsus in anima cum qua sponsalia debet celebrare. 3. Quadra. Sabbatho post dominicam 3. num. 29.

Via, Christus cur uia dicitur. In proprio sanctorum conc. 2. Philippi, & Iacobi nu. 22.

Vitis, Verbum diuinum postquam homo factum est, & non antea, vitis verã uocatur: quia tunc & non anteà nostrę naturę erat. In communi vnius

martyr. tempore paschali conc. 1. nume. 8.

Et quia ex tunc multo plura, & maiora beneficia in nos contulit. in Dominicali dominica 6. post Pentecost. conc. 1. nume. 2.

Christus vitis vera appellatur propter veram similitudinem, quam habet cum naturali vite: & quia eius proprietates habet. In cõmuni vnius marty. tempore Paschali conc. vna, nu. 9. vbi ex professo.

§. *CLARISSIMA CHRISTI opera, & vita: & quod vitam nostram ad ipsius normam effingere studeamus.*

CHristus, & bene operari, & artem rationemq; bene operandi nos docuit. 3. Quadrag. conc. in cœna num. 18.

Christi vita perpetuò à nobis est meditanda, & memoria tenenda. 4. Quadrag. dominica. 3. fer. 6. nu. 2.

Christus est perpendiculum, & regula qua metiri, & examinare debemus omnes nostras actiones. In proprio Sanctorum conc. 1. Inuentionis Crucis num. 15. Eiq; in omnibus operibus nos debemus cõformare. 1. Quadrage. dominica. 4. feria. 2. nu. 19.

Estque exemplar, quod imitari possumus, & tenemur. In Aduẽtuali cõc. 3. Andreæ nu. 22. & 4. Quadr. dominica in Passione feria. 4. nu. 28.

Etsi Christi singula opera superna sint admiratione dignissima, ex ipsis tamen simul consideratis alia multo sublimior atq; mirabilior resultat admiratio. vide & nota in proprio Sanctorum conc. 1. Exaltationis Crucis nu. 3. vbi optimè.

Omne bonum nostrum pendet ex eo quòd Christum in omnibus imitari, & similes esse curemus. In Dominicali, dominica 15. post Pentecost. con. 1. nu. 2. & 6.

Christum imitari est, opera nostra, & cor nostrum cum eius operibus & corde conformare. In Dominicali, dominica 15. post Pentecost. conc. 1. nu. 6. vbi latè explicat quid sit hæc conformitas.

Christi passio, Vide verbo, passio Christi.

Christi prædestinatio, Vide verbo, prædestinatio.

Christus Redemptor, Vide in verbo, redemptionis beneficium.

Christi resurrectio, Vide verbo, resurrectio.

Christi satisfactio, Vide in verbo passio Christi.

Christi sudor sanguineus, Vide in verbo, Passio Christi.

§. *CHRISTI TENTATIO.*

TEntari se Christus permisit, vt aliam occasionem vtendi misericordia cum tentatis atque prolapsis haberet: propter tentationem, quam in se fuit expertus. 4. Quadr. dominica 1. num. 11.

Et vt nos erudiret, quomodo tentationes vincere, & quibus armis debeamus. 4. Quadr. dominica 1. nu. 13. vbi latissime. & 3. Quadrages. dominica 1. num. 18. & 1. Quadrag. dominica 1. nu. 11. & 2. Quad. Dominica 1. nu. 15.

Cur Sathanas Christum gula prius tentauit. 4. Quadr. dominica. 1. nume. 26.

Diabolus Christum tentauit omnibus quadraginta diebus. 4. Quadr. dominica. 1. num. 29.

§. *CHRISTI IN TEMPLVM oblatio.*

CHristi in templum oblatio fuit donum quo tm Dei ira placari potuit. In Aduent. conc. 1. Purificationis B. Mariæ num. 4. vbi ex instituto.

Christus voluit, & si ille legi non erat adstrictus in templum offerri, vt munus suum inciperet exequi. In Aduent. conc. 1. Purificationis B. Mariæ num. 16.

Et vt nos doceret non solùm inferiores, sed ipsos etiam legislatores suis legibus obligari. In Aduent. conc. 1. Purificationis B. Mariæ, nu. 23.

§. *PRAECLARAE CHRISTI virtutes, & imperuestigabiles ipsius diuitiæ.*

IN Christi humanitate omnes illas virtutes quas nos habere præcipit, scripsit: vt ex ea velut exemplari illas transcribere possimus. In Aduentuali, conc. 3. Andreæ, nu. 21.

Christus nè virtutes nobis asperæ, & difficiles redderentur, eas omnes prius ipse molliores reddere voluit, in se ipso exercens. In Aduēt. conc. 4. Natiuitatis, num. 24.

Christi charitas, vide in verbo Christi erga nos amor.

Clementia Christi, perpenditur, & consideratur. 2. Quadra. feria 4. dominicæ passionis num. 39.

Christi humilitas, Consideratur, & extollitur. 2. Quadragesʃ. conc. in Cœna num. 28.

Christus est verum humilitatis exēplar. 1. Quadrag. Dominica 2. fer. 3. nu. 21. & 22.

Christi mansuetudo, Cōsideratur & extollitur in Aduent. concio. 2. Innocētiam, nu. 4.

Quam mansuetè Christus respondebat his qui illum odio prosequebātur. In Dominicali dominica 17. post Pentec. conc. 2. nu. 31.

Christi misericordia, consideratur & extollitur. In Dominicali dominica 15. post Pentecost. conc. 1. num. 42. vbi ex professo.

Christi obedientia, consideratur, & extollitur. In Aduentuali conc. 1. Andreæ nu. 26. & ibi dominica 1. post Epiphaniam conc. 4. num. 32.

Obedientia Isaac, singularis inter cæteras est obedientiæ Christi figura. 2. Quadr. fer. 2. Resurrectionis, nu. 41.

Obediētia Christi quā perfectissima. 3. Quadr. dominica 3. fer. 5. nu. 15.

Obedientia Christi erga patrē quanta. 4. Quadrage. dominica in Passione feria 4. num. 11. vbi ex profess.

Christi cibus obedientia est. In Aduent. conc. 2. circuncisionis nu. 13.

Christi patientia, exaltatur, & consideratur. 1. Quadr. dominica 3. feria 2. nu. 23. & 1. Quadr. dominica 4. feria 3. nu. 29. & 2. Quad. Dominica in Passione feria 4. nu. 39. & 3. Quadrag. Dominica 4. feria 3. num. 34. & in Aduent. conc. 2. Innocentium, nu. 4.

Ex Christo discamus habere patientiam. 3. Quadrag. Dominica 4. feria 3. nu. 34. & in proprio Sanctorum conc. 4. inuentionis Crucis num. 16.

Cibi, & potus, intemperantia, & tēperantia, vide gula.

CINERES.

CIneris cæremonia quare vtatur Ecclesia initio Quadr. vide causas. 1. Quadr. conc. ciner. num. 22. & 2. Quadr. conc. Cinerū n. 34. & 3. Quad. conc. Cinerū, nu. 5. vsq; ad 17. vbi plurimæ adsunt causæ, pro quo vide etiā 3. Quadr. dominica 4 feria 4. nu. 34. & 4. Quadr. conc. Cinerum, nu. 16.

Cineres hi cur sint ex illis ramis palmarum qui præterita Quadragesima fuerunt benedicti. 3. Quadrag. conc. Cinerum, num. 3.

Cineres super capita sua inijciebāt patres veteris testamenti ad placandū Deum: & quare. 3. Quadrāg. conc. Cinerum, num. 5.

CIRCVNCISIO.

CIrcuncidi voluit Christus, vt obedientiam, paupertatem, & humilitatem docendo: superbiam & inobedientiā prosterneret. In Aduent. conc. 1. Circuncisionis nu. 1. & conc. 2. num. 12. & conc. 3. nu. 3. vbi latissimè.

Et vt nos spiritualem Circuncisionem doceret, conc. 4. Circuncisionis nu. 8. Et vt nos à dura illa, & molesta Circuncisionis lege liberaret. In Ad-

uent.conc.1. Circuncisionis num. 11.

Et propter alias causas quas adducit conc.2.Circuncisionis, num.16.& conc.3.num.15.

Inter cætera Christi opera quibus eius humilitas magis elucet, fuit Circuncisio.conc. 1. Circuncisionis nu.5.

Et in Circuncisione plusquam in cæteris operibus, peccati suscepit simi litudinem.conc. 1. Circuncisionis nu. 6.& conc.2.num.8.vbi latè.

Cur in baptismo nunc, & olim in Circuncisione nomẽ imponitur. cõc. 1.Circuncisionis,num.22.

In Circũcisione Christi magis quã alibi vsquam diuinitas eius fuit abscondita,conc.2.Circuncisionis, nu.6.

Vna inter alias Circuncisionis causas hæc erat, vt Hebræi à Gentilibus Idololatris distinguerentur, conc. 2. Circuncisionis nu.16.

Cur corporis Circuncisionem non gladio ferreo, sed lapideo, Deus fieri iussit,conc.4. Circuncisionis num. 8.

In Circuncisione Deus petebat animæ potius quam corporis superfluitates circuncidi: & ideo tam maximum præmium pro circuncisione promisit. In aduent.conc.4. Circuncisionis, nume.4.

Annum suum Ecclesia à Christi Circuncisione orditur:quia per eam renouationis nostræ,& spiritualis Circuncisionis significatur initium, conc.4. Circuncisionis nu.3.

Spiritualis Circũcisio est etiam his temporibus, & erit vsq; ad vniuersalis iudicij diem necessaria.conc.2. Circuncisionis num. 21.

De hac spirituali Circuncisione, vide plura à nobis collecta verbo,appetitus,& verbo,carnis mortificatio.

De Circuncisione bonorum temporalium,vide verbo,bona temporalia.

Circunstantia, Humanorum actuũ, vide verbo, opera. §. operum circunstantię,& conditiones.

B Clara. Laudes, vide in communi Virginum conc.4.nu.27.

CLAVSVRA.

CLausura omnibus, sed præcipuè virginibus est maximè necessaria.In Aduent.cõc.1.Expectationis B. Marię nu.25.& ibi cõc.4.Thomę n.4.

Quod maximam clausuram habeat virgines.In proprio Sanctorũ conc. 1. Incarnationis nu.17. vbi latissimè: & ibi conc.2.Incarnationis nu.17.

Clausura est optimum ad vitanda mala remedium. In Aduent. conc.4. Thomæ nu.5.

Clementia. Vide misericordia, clementia Christi,vide Christus.

COGITATIO.

COgitationem nostrã in re aliqua continere absque distractione, quam difficile.In proprio Sanctorum conc. 1.Ascen.num.3.

§. COGITATIO MALA.

COgitationes malę sũt fons malorum nostrorum:è contra vero cogitationes bonæ.2.Quadr.conc. Quinquagesimæ nu.18.In Dominicali, domin. 18.post Pentecost.conc.2. nu.23.

Qui vult nè vlterius peccata progrediantur,statim eorum caput in cogitatione scindat: cogitationem protinus diuertendo ad Christum crucifixum. In proprio Sanctorum conc.2. Dedicationis Michaelis num.4.

Cogitationes malę omni cura,et diligentia statim abigendæ sunt. In Domin.domin.6.post Pent. conc.2.nu.5. & ibi dominica 18.conc.2.num.27.

Cogitationes malæ sunt fons,& origo multorũ malorum.In Dominicali, dominica 18.post Pent.conc.2.nu.24.

Cogitatio bona, vel rerum cælestium, Vide verbo,contemplatio.

COGNITIO PROPRIA.

COgnoscere seipsum summe necessarium est.In proprio Sanctorum.

rum.conc.3.Petri,& Pauli nu.1.

Hæc propria cognitio, Dei est donum.In proprio Sanctorum concio.3. Petri,& Pauli nu.3.

Altissima cognitio est, se ipsum cognoscere.In Aduen.cōc.2.Andreę nu.4. vbi latè, & difficillima est. ibidem nu.5.vbi latè.

Magnum malum est,vt ea cognitione,quam Deus nobis, vt nos ipsos cognosceremus,dedit in aliorum peccatis cognoscendis vtamur. In Aduent. conc.1.Ioannis Euangelistæ nu.11.

Colloquia cum bonis vel malis, vide in verbo, conuersatio.

Comessationes, vide in verbo,gula.

Conceptio B.Mariæ, vide in verbo, Maria virgo.

CONCILIVM.

IN concilijs capitulis, & congregationibus depositis passionibus & partialitatibus publica vtilitas est consulenda.1.Quadr.dominica.4.num.3.

CONCIO.

COnciones audire quam sit necessarium. In proprio Sancto. conc. 3.Ascensionis nu.18.& ibi conc.1.Assumptionis B.Mariæ nu.14.& in Dominicali,Dominica 11.postPentecost. con.1.nu.10.

Concionū nostri temporis exiguus fructus causa est obdu ratio, & obstinatio, ad quam hodie peccatores peruenerunt.In communi Doctorum conc. 4.nu.9.

Non sufficit,cōciones audire,sed requiritur custodire,& exequi ea,quę in ipsis præcipiuntur,& dicuntur.In proprio Sanctorum conc.2. B.Mariæ ad Niues nu.19.vbi late optimè,& 2.Quadrag.dominica in passione nu.26.& feria.4.eiusdem Dominicę.nu.32.& 3.Quadr.dominica in Passione num. 25.

Vt cōciones cum fructu audiamus diuinum auxilium exposcere debemus.In proprio Sanctorū.conc.1.Matthei,num.28.

Peccatores conciones oderūt, quia in eis tanquam in speculo deformitates suas aspiciunt.In communi Doctorum conc.4.nu.29.

Conciones audire signum est prædestinationis.2.Quadrag.dominica in Passione num.26.

Sæpe popularibus, & simplicibus hominibus conciones proficiunt:raro tamen primarijs,literatis, & Ecclesiasticis:& quare.3.Quadr.feria.2. Resurrectionis num.23.

Prædicationis fundamentum debet esse sacra scriptura. In Aduētuali cōc. 2.Andreæ num.7

Qui conciones non audiunt,non exaudiuntur à Deo tempore mortis.4. Quadr.conc.sexagesimæ num.8.

Conciones ex se sunt summè fructiferæ.4.Quadr.conc.sexagesimę nu.15.

Concione deteriores reddi, aut ex eis nullum fructum capere læthale signum est. 1.Quadr.dominica 4. feria 3.num.4.& in communi plurimorum marty.Euang.Cum audieritis prælia, &c.cōc.2.nu.20.In Dominicali dominica.22.post Pentec.conc.1. nu.10. & conc.2. num. 12.

Conciones reddunt inexcusabiles peccatores.4.Quadr.conc.sexagesimæ nu.16.& in cōmuni plurimorum martyr.Euang.cum audieritis prælia, &c. conc.2.nu.20.

Post concionem quid auditiores debeant facere.1.Quadr. Sabbatho post dominicam 3.nu.6.& dominica 4. sequenti fer.3.nu.13.& 3. Quad.conc.sexagesimę.num.12.

Ex concionibus fructum nolle capere quam grandis in Deum ingratitudo.In communi Euangelistarū con. 2.nu.6.Propter quam solet Deus à nobis auferre veros verbi diuini concionatores.Ibidem nu.7.

Conciones audire ad impetrandā fidem est necessarium.3. Quadr.conc. sexagesimæ nu.10.

Diabolus prætendit à concione nos

nos auertere,& quod concionatori nō credamus.3. Quadrag.dominica 3.numero 6.

Concionandi necessitas. 1.Quadra. dominica 4.fer.3.& 3.Quadrag.dominica 4.fer.3.nu.6.& in communi Euāgelistarum conc.1.nu.2.

Contra eos qui conciones non audiunt horribiles Dei comminationes. In Dominicali dominica.6.post Pentecost.conc.1.nu.5.

Homines ex eo quod diuinum verbum audire nolunt, sæpe fidem amittere solent. in Dominicali dominica 11. post Pentecost.conc.1.num.11.

§. *QVO AFFECTV, ET studio concionibus interesse; & quam diligenter ad ipsas accedere debeamus.*

EX indispositione audiētium solet concio non prodesse. In Aduent. dominica 6.post Epiphan. con.1.nu.8.

Ad conciones accedere animo notā di cōcionatorem quam magna peruersitas. In proprio Sanctorum conc. 1. Assumptionis B. Mariæ num. 20.

Ad cœlestem concionum Doctrinam cum fructu, & vtilitate audiendam pia affectio diuinæ Doctrinæ est necessaria: quæ cum Dei sit donum instanter ab ipso petenda est. In proprio Sanctorum conc.1.Assumptionis Beatæ Mariæ, nume.15. Hanc piam affectionem habere est signum valde manifestum diuinæ prædestinationis ibidem num.17.

Vt concionum cœlestis Doctrina sine attentione,affectu, & deuotione audiatur, in grauissimam peccatorum pœnam aliquando Deus permittit.3.Quadrage.conc.sexagesimæ nu.5.

In concionibus audiendis nobilium negligentia optimè increpatur.3.Quadrag. dominica in passione nu.28.

Conciones Euangelicæ quo spiritus feruore, & quanta reuerentia gaudio, auiditate, & tremore sunt audiendæ. 1.Quadr. conc. sexagesimæ num.12.& 1.Quadrag.dominica 2.feria 3.nu.9.& 3.Quadrag. dominica 4. feria 3.nu.18. & in proprio Sanctorum conc. 2. Philippi, & Iacobi num. 13.& in Dominicali dominica 4. post Pentecost. conc.1.num.2.vbi ex professo,& latissimè,& conc. 2.num.22.

Ignauia, qua ad conciones audiendas Christiani nunc accedunt considератur,& increpatur.In communi pluri morum marty.Euang. Descendens Iesus de monte,&c.conc.2.num.2.

In concione quomodo auditores se debent habere.1.Quadrag.dominica 4. feria 3.num.11.

Quia conciones plerique audiunt, vt videant quomodo prædicetur, non vt efficiant quod prædicatur: ideo nullum ex cœlesti Doctrina fructum percipiunt. Dominica 3.Aduentus, conc. 4.nu.21. Et ij maximam Dei verbo iniuriam irrogant,ibi num.23.

Quas in cōcione collegisti gemmas diligenter cura conseruare. In Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc. 4.nu.12.

Vt ex concione fructum vnusquisque percipiat, quod omnibus prædicatur sibi id prædicari vnusquisq; existimet. In Dominicali dominica 4. post Pascha,conc.4.nu.21.

In affectione vel tepiditate qua diuina verba audis cognoscitur aliquomodò an sis iustus vel peccator. In Dominicali dominica 4. post Pentecost. conc.1.num.9.

Adhoc vt diuina eloquia diuinas in cordibus vestris efficiat operationes maxima dispositione ad illa audienda accedendum est.In Dominicali, dominica 4.post Pentecost. conc.1. num.11. & ibi dominica 18.conc.1.nu.7.

Maxima quiete, & tranquillitate verbum Dei audiendum est. In Dominicali dominica 4.post Pentec.conc.1. num.16.

Conciones aliquibus propter suam malitiam magis nocēt quam prosunt. In Dominicali dominica 4. post Pentecost.conc.2.num.8.

Vt

Vt concio melius in cordibus hominum imprimatur, ieiunos ad eam conuenire maximè conducit. In Dominicali dominica 6. post Pentecost. cõc. 1. num. 7.

Qui ad audiendam concionem ab omni inordinata affectione expeditus accedit, maximè Deo placet. In Dominicali dominica 6. post Pentecost. cõc. 1. nu. 10.

§. MIRABILIS VERBI *diuini vis, efficacia, & potestas.*

VErbum diuinum varios, & dissimiles effectus profert iuxta varietatem subiectorum in quibus seminatur. In communi confess. non pontif. Euange. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 2. num. 25. & in Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 2. nu. 14.

Verbi diuini vis, efficacia, & potestas perpenditur, & cõsideratur. 1. Quadrag. dominica in Passione feria 2. nu. 2. & 2. Quadrag. dominica 1. feria 4. num. 36. & dominica Passionis eiusdẽ Quadr. feria 4. num. 32. & feria 5. sequenti num. 19. & 3. Quadr. conc. sexagesimæ nu. 18. & 4. Quadr. dominica 1. feria 4. num. 32. & in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis, conc. 2. num. 10. & in communi plurimo. mar. Euangel. descendens Iesus de monte conc. 1. nume. 10. & in Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 2. num. 15.

Verbum diuinum, semini apprimè assimilatur. 3. Quadrag. conc. sexagesimæ nu. 7.

§. DE CONCIONANDI *officio: & insigni huius muneris dignitate, & difficultate.*

COncionatorum munus est suo exemplo, & efficacibus rationibus, dulcedinem virtutibus, & saporem conferre; quò illas homines libenter exerceant. In communi Doctorum conc. 1. nume. 3. Et reprehensionibus peccatores commouere, vt à misero suo statu exeant. In communi Euangelistar. conc. 1. nume. 11.

Concionandi munus solus Christus meruit. In communi Doctorum conc. 2. nu. 30.

Concionandi munus non propria auctoritate suscipimus: sed vocati, & tracti. Dominica 4. Aduentus concio. 2. num. 16. Et prælati expectando imperium. In Aduent. concio. 2. Stephani num. 14.

Ad hoc concionandi munus bene exercendum plurimæ virtutes in concionatore simul concurrere debent. dominica 4. Aduentus conc. 2. nu. 17. vbi de huius muneris difficultate.

Concionatores cum sint Dei legati grandi veneratione digni sunt. In Aduent. conc. 2. Stephani, num. 4.

Hoc munus iuuenibus non debet demandari. In Aduent. conc. 2. Stephani num. 13.

§. DE CONCIONATORIS *virtutibus, & conditionibus, ac de spiritus, intentionisq; rectitudine, & puritate necessaria in Ecclesiaste.*

COncionatores hoc artificio vtantur, vt peccatores prius reprehensione deterritos, postea mansuetudinis suauitate alliciant. In proprio Sanctorum concio. 2. Ascensionis num. 19.

Concionatores specialiter dicuntur missi prædestinatis: & quare. In communi Euangelistarum, concio. 3. nume. 1.

Non debent concionatores hoc munus præsumptuosè vsurpare: sed à Deo vocati. In communi Euangelistarum, conc. 1. num. 7.

Concionatores non dedignentur in paruis oppidis, et coram priuatis hominibus prædicare. In communi Euangelistarum, conc. 2. num. 14.

Concionatoris fœlicitas, vel ignominia non consistit in hoc quod turba multa eos sequatur, & laudet: sed in hoc quod vberrimus fructus ex eius doctrina percipiatur. In proprio Sanctorum conc.1.Iacobi, num.2.

Concionator diligenter, & festinanter exequatur, & doceat ea, quæ ad salutem animarum spectant. In communi Euangelistarum conc.1.nu.31.& conc.4.num.14.vbi latè.

Concionator semper vitijs resistere debet, etiam si ob id vitam amittat. In communi doctorum conc.2.nu.14. & in Dominicali dominica 19. post Pentecost.conc.2.num.34.

Concionator quas conditiones habere debet. In communi Doctorum conc.4.num.3.

Concionatorem initio concionis petere gratiam quid sit.1.Quadrag.conc. Cinerum num.3.

Concionator Dei zelo accésus fine vlla exceptione audacter reprehendere debet.1. Quadrag. dominica 1.feria 4.num.13. & 3.Quadrag. dominica 3. feria 3.num.39.& in communi Doctorum conc.3. nume. 16. & dominica 2. Aduent.conc.3. num.13. & dominica 3.Aduentus conc.1.nu.29.

Concionatoribus euangelicis maxima reuerentia habenda. In proprio Sãcto.conc.4. Natiuitatis B Mariæ num. 20.pro quo etiam, vide 1.Quadrag.dominica 3.feria 2.num.7.

Concionatores iuxta auditorum rationem debent prædicare. 1.Quadrag. dominica 4. feria 5.num. 19. & in dominicali, dominica 8. post Pentecost. conc.1.nu.4.

Concionator sigillatim singulos debet alloqui. 1.Quadrages. dominica 4. fer.5.num.21.

Concionator antequam ad suggestum accedat, Dei fauorem instanter imploret. 2.Quadrag. dominica 3. nu. 2.rationem, vide nu.6.

Concionatores hodie multo esse, quam grande Dei beneficium.3.Quadrag.dominica 2.feria 6.num.26. & in communi Euang.conc.2.num.5.

Concionator non vereatur vnam, eandemque doctrinam sæpe referre, quando illa est valde vtilis, & necessaria.3.Quadr.dominica 4.feria 3.nu.12.

Concionatores parum solent ex aliorum prædicatione proficere: & quare. Dominica 4.Aduent. conc.3.num.31.

Concionatores, vt prædicatione proficiant, curent conformare opera sua doctrinæ quam prædicant.1.Quadrag. dominica in Passione nu.12. & 2.Quadrag.Dominica 1.feria 6.num.23.& 2. Quadrag.dominica in Passione nu.12. & 3.Quadrag. dominica 2.fer.3. nu.5. & dominica 3.sequenti, fer.5.nu.1. & dominica 4.sequenti, feria 2.num.5.& feria 3.eiusdem Dominicæ, nu.13. & 4.Quadrag. dominica in Passione nu. 8.& in communi Docto.conc.1.nu.13. Ita vt pœnitentiam quam prædicat ipse exerceat. In proprio Sanctorum cõcio.4.Ioannis Baptistæ num.19. vbi latè. Ex huius defectu prouenit præsens Ecclesiæ Catholicæ sanctorũ penuria. 2.Quadr.conc. Sexagesimæ, nu.28. & in communi Doctorum conc.3.nu.27.

Ex hoc etiam prouenit totius reipublicæ dissolutio. 2.Quadr.dominica 1. feria 6. nu. 26. & in proprio Sanctorũ conc.1.Magdalenæ nu.26.

Ex hoc etiam ignari occasionem sumunt, vt de doctrina quæ prædicatur dubitent.3.Quadrag.dominica 2.feria 3.nu.4.

Concionatoris finis quis esse debet. In Dominicali, dominica 2.post Pentecost. conc.2.nu. 18. & in communi Euangelistarum conc.1.num.21. & in Aduent.cõc.4.Andreç nu.27.& in Dominicali, dominica infra octauam Ascensionis. conc.2. nu.18. & 4.Quadr. dominica in Passione, nu.9.

Vitium curiositatis in prædicatore summè odibile. In Dominicali, dominica 22.post Pentec.conc.1.num.42.

Concionatores qui vtuntur rhetorica humana, & vana eloquentia, adulterant verbum Dei.dominica 3.Aduent. conc.1.num.30.

Et iniuriam Euangelio irrogant perniciosissimiq; sunt. in Aduent. dominica 6. post Epiphaniam concio. 2. nu. 4. vbi latè.

Concionatores vult Deus nō loquaces sed factores. In communi Euangelistarum conc. 1. nu. 20.

Concionatores tales esse debent qd possint dicere populo, sequere me. In proprio Sanctorum conc. 1. Matthæi num. 27. et in Dominicali, dominica 2. post Pentec. conc. 2. nu. 19.

Instanter, & frequenter à Deo petere debemus, vt nobis elargiatur concionatores, qui ex corde, & spiritus feruore doctrinam euangelicam nobis prædicent. 3. Quadrag. dominica 4. feria 3. nu. 16.

In concionatoribus austeritas, & pœnitentia quam sit necessaria: vt sua prædicatio sit efficax. In communi Euangelistarum conc. 4. num. 11. vbi optimè.

Concionatores non vtantur in concionibus rhetorica humana, & vana eloquentia. 1. Quadrag. conc. Sexagesimæ num. 5. & 2. Quadrag. dominica 1. feria 4. num. 32. & 3. Quadrag. dominica 4. feria 2. num. 5. vbi optimè, & feria 3. sequenti num. 15. & 4. Quadrag. Dominica 1. feria 6. nume. 10. sed cassis verbis, efficacissimis tamen vtantur. In communi Euangelistarum conc. 2. nume. 10. & in proprio Sanctorum, conc. 2. Bartholomæi num. 29. & in Aduent. dominica 6. post Epiphaniam conc. 2. nu. 2. vbi latè, & in Dominicali dominica 19. post Pentecost. & conc. 2. nu. 32. & ibi dominica 22. post Pentecost. conc. 1. num. 42.

Concionatores Euangelici fortitudinem debent habere: hæc fortitudo in quo consistit. In communi Euangelistarum conc. 1. nu. 24. & 3. Quadrag. Dominica 3. feria 3. nu. 40.

Concionatores prius discant benè viuere, quam bene dicere. In communi Doctorum conc. 2. num. 31.

Et prius operentur quam prædicēt, sicut Christus fecit. 3. Quadrag. dominica 1. nu. 3. & dominica in Passione sequenti num. 10.

Concionatores quanto spiritu loqui debeant. In proprio Sanctorum conc. 2. Philippi, & Iacobi nu. 13. & dominica 3. Aduent. conc. 1. nu. 29.

Etsi in concionatore desit vitæ integritas, eius tamen doctrina magnifacienda est. 2. Quadrag. conc. Sexagesimæ, nu. 29.

In concionatores prædicantes ob suam tantùm vtilitatem, vide in communi Euangelistarum conc. 2. nu. 23.

Eos tantum concionatores, qui ornatè, sed sine spiritu prædicāt, velle audire, est verbum Dei abominari. Dominica 3. Aduentus conc. 3. num. 3.

Cum concionatores nunquam omnino desint, qui spiritu, miraculis, & rationum, ac bonorum operum efficacia prædicent: cur vniuersi populi meliores non redduntur? vide 3. Quadr. dominica 4. feria 3. num. 6.

Concionator super omnia charitatem, clementiamq; magnam erga pauperes habere debet. 3. Quadrag. dominica 3. fer. 5. nu. 6.

Concionator curet ne seculari vanitate inficiatur. 3. Quadrag. dominica 3. fer. 5. nu. 5.

Concionatores honoris Dei zelo præditi esse debent. 3. Quadrag. dominica 4. fer. 2. nu. 2.

Concionatores maiori obligatione ad præceptum correctionis fraternæ seruandum tenentur. 3. Quadr. dominica 3. fer. 5. nu. 35.

Non sufficit concionatorem sapientiam habere speculatiuam; sed requiritur, vt sapientia practica, quę in affectu voluntatis, & bonis operibus consistit polleat. In communi Doctorum, conc. 3. num. 4.

Concionator veritatem audacter prædicet etiam cum vitæ discrimine dominica 2. Aduentus concio. 3. num. 19.

Concionator quando opus est voces magnas edat affectu plenas, dominica tertia Aduentus concio. 1. nume. 28. &

Confidentia, Vide fiducia.
Congregationes, Vide concilia.

CONIVGES, CONIVGIVM.

Coniuges in suo etiam statu; cordis puritatem habere, & Deo seruire optimè possunt. In proprio Sanctorum, conc. 3. Visitatio. B. Mariæ nume. 13.

Coniuges, vt luxuriam, & alia huiusmodi peccata vitent summè se inuicē diligere debent. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 3. num. 15. & in Aduent. conc. vna, Agathæ nu. 19.

Et mites suauesque adinuicem. 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 3. nu. 21.

Et cauere ne mutuo se exhorreant. 3. Quadrag. Dominica 4. fer. 5. nu. 25.

Et zelotipia carere. 3. Quadragesʃ. Sabbatho post Dominicam 3. nu. 21.

Ex coniugibus, mulier domestica negotia: vir externa curet. In Aduent. conc. 1. Incarnationis nu. 4.

Maximam obedientiam, & reuerētiam vxores viris suis præstare debēt. In Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc. 4. num. 30.

Coniuges si bene matrimonio vsi fuerint, & ambo in officio perstiterint: propter illud beatitudinem consequentur. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 2. num. 17. vbi ex professo.

De sobrietate, pudicitia, & honesta te quæ debet esse in muliere nupta. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniā conc. 2. nu. 19. vbi latissime.

Vt mulier pacem cum suo coniuge conseruet linguam suam silentij fræno coerceat. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 2. nu. 26.

Viri magno honore habeant vxores suas. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 2. nu. 27.

Vxorem prudētem habere Dei donum est: & ab ipso summis precibus petendum. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. nu. 13.

Vt homo naturaliter coniugem suā diligeret, maximum fuit Dei artificiū eam ex ipsiusmet costa subtrahere. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniā conc. 4. numer. 18.

Vult Deus vt vxor habeat suum cōiugem in magistrum. In Aduen. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 4. n. 24.

Vir non gubernetur à sua coniuge, nec ea dominetur. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. nu. 17.

Nisi adsit pax inter coniuges, illorum vita mors est. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc. 1. nu. 35.

Mulier vbi primum à suo coniuge recedit, maximis exponitur periculis. In Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc. 1. nu. 21.

In coniugatorum familia dominus, seruorum, domina vero, ancillarum curam gerere debet: & fœmina fœminea opera, vir vero virilia facere oportet. In Aduent. Dominica 6. post Epiphaniam conc. 3. num. 20.

Vxor ad pacem cum coniuge cōseruandam curet omnino ne secreta viri sui manifestet. In Aduent. conc. vna Agathæ num. 21.

Cum matrimonio copulare filios suos patres curant; non attendant præcipuè tēporalem vtilitatem: sed quod ad Dei ministerium & filiorum spiritualem salutem spectat. 3. Quadra. Dominica 3. feria 5. nu. 10.

Vxor debet esse socia non domina. In Aduen. conc. 1. Agathæ nu. 21.

In matrimonio conuenientius est virum in omnibus fœminæ, quam fœminam viro excedere. 3. Quadr. Dominica 3. feria 5. num. 12.

Coniugia non amore filiorum, sed libidinis intentione facta, Deo odiosa sunt, & plurimorum malorum causæ. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 1. nu. 33. & conc. 3. nu. 12.

Coniugia moliantur à senibus prudentibus, non ab adolescentibus. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniā conc. 2. num. 36.

Quibus

Quibus conditionibus quærenda sit vxor aut vir cum qua coniugia celebrare studes. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 1. num. 36. vbi ex professo, & conc. 3. num. 14.

Maximum incommodum proficisci videtur ex eo quod quis peruersorum parentum filiam ducat in vxorẽ. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 15.

Coniugalem statum Deus sua authoritate, & præsentia comprobauit. In Aduent. dominica 2. post Epiphaniam, conc. 3. nu. 21.

Contra dominos, qui ancillas suas ne matrimonio copulentur prohibẽt, vide in Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 24.

Fundamentum, & finis coniugiorum vestrorum debet esse Dei ministerium, in Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam, conc. 4. nume. 21.

Vir coniugium celebrare intendẽs consideret magnam perfectionis viri partem, ex bona mulieris societate pẽdere, in Aduent. dominica 2. post Epiphaniam, conc. 4. num. 18.

Et quòd mala vxor nimis potens est ad suum virum peruertendum. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniã conc. 3. nu. 16.

Et sic in eligenda vxore, non ad pulchritudinem: sed ad virtutem eius attẽde. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 4. nu. 20.

Vxor etiam cum coniugium celebrare vult, cõsideret, quod viri iniqui solent vxores suas peruertere. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. nu. 19.

Si matrimonium non Christianis oculis inspiciatur est vna ex grauissimis crucibus totius orbis. In Aduent. concio vnica, Agathæ, num. 13.

Maxima diligentia in exquirenda bona vxore adhibenda est. In Aduen. concio vna, Agathæ, nu. 16.

Coniuges maxima modestia, & sobrietate carnalibus voluptatibus fruãtur. In Aduent. conc. vna Agathæ n. 22.

Matrimonium in remedium, & in viam salutis institutum, & concessum est hominibus: ipsi autem in suam vertunt dãnationem. In Dominicali, Dominica 2. post Pentec. conc. 1. num. 30.

Vxores attendant solam castitatem in eis non sufficere. In Dominicali, dominica 2. post Pentec. conc. 1. num. 31.

CONSERVATIONIS BEneficium.

PRopter conseruationis beneficiũ, quantum Deo debeamus. In Dominicali, Dominica 17. post Pentec. conc. 1. nu. 32. & dominica 3. Aduent. conc. 2. num. 9.

Conseruationis beneficium, quam grande. In Dominicali, Dominica 21. post Pentecost. conc. 2. nu. 21.

Consideratio cælestium, Vide contemplatio.

CONSILII DONVM, ET de Consiliarijs.

REges, & Prælati negotia, quæ magni momenti sunt absque multorum consilio non expediunt. In Dominicali, Dominica 6. post Pentec. conc. 2. nu. 13.

Quam stulta sit eorũ excusatio qui dicunt, ira tanta inflammatus fui, vt consilium sumere non potuerim. In Dominicali, Dominica 6. post Pentecost. conc. 2. nu. 13.

Consilium ne petas ab homine malæ conscientiæ: tę enim penitus perdet, licet pater tuus sit. In proprio Sanctorum conc. 1. Decollationis Baptistæ. num. 28.

Viros esse qui consilium præbere possint maximum est Dei beneficium. In communi confes. non pont. Euang. Ecce nos reliquimus, &c. conc. 3. numer. 12.

Quò quis in maiori dignitate positus est, eò magis consilijs prudentum, & proborum eget. Dominica 4. Aduentus. conc. 2. nu. 26. & 3. Quadrag.

Sabbatho

Sabbatho post Dominicam 1. nu. 10. & in Dominicali, dominic. 6. post Pen te. conc. 2. num. 14.

Consilia hominum sancta impedire dæmon conatur. In Aduent. con. 1. Expectatio B. Mariæ nu. 7.

Nunquam eos rerum vestrarũ consiliarios adhibeatis qui vobis indigẽt: nam necessitas efficiet, vt non quę con ueniunt, sed quæ vobis grata sunt dicant. In Aduent. conc. 2. Epiph. nu. 28.

Deus est consilij amicissimus. In Ad uent. conc. 4. Epiphaniæ num. 24.

Consilium prudentis, quam vtile. In Aduent. conc. 4. Epiph. nu. 24.

Ne erubescas consilium ab alio pe tere. In Aduent. conc. 1. Conuersionis Pauli nu. 31.

Consilio sanctioris potius, quam doctioris ducamini. In Aduent. conc. 1. Conuersionis Pauli nu. 32.

CONSOLATIO.

INter officia Christi ob quæ à patre æterno missus fuit, vnum est, vt con solatoris munere fungeretur. In Domi nicali, dominica 3. post Pascha, con. 2. num. 2.

Ad consolandum afflictos, & tribulatos, vide nonaginta duas rationes, in verbo, tribulatio, à nobis accuratè collectas.

Consuetudo, in bonis operibus, vide opera.

CONTEMPLATIO, ET *meditatio diuinarum rerum.*

VT contemplationi Dei homo vacaret, Deus ipsum creauit: & cui minus incubit est, id propter quod fuit conditus. In proprio Sanctorum, conc. 3. Assumptio. B. Mariæ, nu. 37. & in Aduent. Dominica 6. post Epipha. conc. 1. nu. 20. & in Dominicali, dcmi nica 5. post Pascha conc. 3. nu. 5. & ibi Dominica 23. conc. 1. num. 44. vsque ad 50.

Si contemplaremur profundè æter na illa gaudia, ardentissimo perfruendi ipsa desiderio flagraremus. In proprio Sanctorum conc. 4. Assumptionis B. Mariæ num. 22.

Ex contemplationis sanctæ studio plus edisc itur, quam ex mortuis libris. In communi Docto. conc. 1. num. 18

Non sufficit intellectu Dei perfectiones contemplari, si postea volunta ti locus nõ conceditur ut eum diligat. In communi Sanctarum mulierum, conc. 3. nu. 24. & in Aduent. conc. 3. In nocentium nu. 15.

Contemplationibus sanctis anima illuminatur, clarificatur, & ad Dei mi sericordias recipiendas disponitur. in communi plurimor. Mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 1. nu. 4. & in Aduent. conc. 4. Conceptio. B. Mariæ, nu. 5. & in Aduen. conc. 3. In nocentium nu. 9. & in Dominicali, do minica 18. post Pentecost. concio. 2. num. 25.

Nisi diuinæ contemplationis cęlesti somno sopiti sint homines, mundum sine magno dolore relinquere non poterunt. in Aduent. conc. 4. Andreæ nu. 21.

Ad contemplationem excellentiarum Dei, creaturæ nos inuitant, & ma nu ducunt. 3. Quadrag. Dominica in Passione fer. 2. num. 15. & in proprio Sancto. concio. 2. Inuentionis Crucis num. 6.

Contemplatio bonitatis, sapientię, pulchritudinis, & potẽtiæ Dei, est pro prium hominis officium. 3. Quadrag. dominica 4. nu. 17. & in Dominicali, dominica 5. post Pascha, concio. 3. numer. 2.

Ob defectum contemplationis, & considerationis rerum diuinarum: tã frigidi, ac tepidi in amóre Dei sumus; ac si voluntatem non haberemus. In Dominicali, dominica 17. post Pentecost. conc. 1. nu. 30. vbi aliqua dicit gra uibus referta sententijs.

Vt contemplationi singulis diebus omnes cuiusq; status vacent, licet sint varijs curis implicati, exhortationem,

vide

vide in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc.2.nu.21.& in Dominicali, dominica 3. post Pascha conc.1.num.17.& in Aduent. conc.4. Andreæ.numer.22.& in Aduent. Dominica 3.post Epiphaniam conc.1.nume.5.

Contemplatio de rebus diuinis quãtum profit.in communi confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc.3.num.12.& quot quamque vberes pariat fructus. 2.Quadrag.conc.septuagesimæ num.22.& 29.& 3.Quadrag.Sabbatho post Dominicam Passionis. numer.9.& in communi vnius marty.Euang. Amen dico vobis conc. 2.num.16.vbi latè,& in Aduent.conc. 4.Conceptionis B.Mariæ.numer.5.& Dominica 4.Aduent. conc.4.num.18.

Contemplatio Dei assidua, quam necessaria.In communi vnius martyr. Euang. Amen dico vobis.conc.2.nu. 16. vbi latè, & in proprio Sanctorum conc.2.Inuentionis Crucis num.18.& in proprio Sanctorum conc.2. Petri, & Pauli,num.10.

Contemplatio Dei, & conuersatio cum eo; quantæ sit virtuis, & efficaciæ.4.Quadra.Dominica Resurrectionis feria 2. num.9.& in Aduent.conc. 4.Andreę num.22.

Huius sanctæ contemplationis laudes, & vtililates vberesque fructus. In Aduent .Dominica 2.post Epiphaniam,conc.2.nu.2.vbi latè.

Dæmon maxime timet has sanctas contemplationes,& sic ab eis diligenter nos abstrahere curat. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 2.num.4.

Diuina mysteria quo magis cõtemplantur in maiorem admirationem nos rapiunt, & maiora videntur: humana autem quo magis tractantur minora cernuntur.In Aduent.Dominica infra octauam Natiuitatis. conc.1.nu. 3.& conc.2. num.3.

Diuina mysteria non admiramur, quia ea non contemplamur. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis,conc.1.nu.6. vbi latissimè, & conc.2.num.4.

Contemplatio rerum diuinarum, quam spirituales reddit homines. In Aduent.Dominica infra octauam Natiuitatis,conc.1.nu.14.

Hac contemplatione renouatur spiritus, & corporales passiones reformãtur.In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc.1. num.15.

Ex hac contemplatione cœlestium gustus, terrestriumque tædium dimanat.In Aduent. Dominica 6.post Epiphaniam conc.1.num.21.vbi latè, & conc.sequenti vbi latè.

Si quæ Christianis Deus contulit beneficia attenta animi consideratione perpenderent;hoc multum ad ipsorum sanctificationem conduceret. In Aduent.conc.2. Purificationis B.Mariæ num.4.

Inter alia ob quæ optimum est mũdum relinquere, & ad religionem fugere vnum est, quia ibi ad diuinæ contemplationi vacandum & cum Deo conuersandum expeditiores sunt. In Dominicali,dominica infra octauam Ascensionis conc.1.num.24.

Vnus ex fructibus cõtemplationis, & conuersationis cum Deo est hominem se ipsum, vt abiectum peccatorem cognoscere, & submisse prosternere.In Dominicali Dominica 4.post Pentecost.conc.2. num.31.

Cõtemplatio,& meditatio Dei propter temporalium rerum solicitudinem, non omnino relinquenda est: etiam si alias talis solicitudo in commodum proximi redũdet, in proprio Sanctorum conc.1. Assumptionis B. Mariæ num.29.vbi latè.

Quia contemplationi assiduè non vacamus,stupẽda quę pro nobis Deus operatus est,non admiramur.In communi virginum conc.2.num.4.

Ex hac contemplatione,vitæ reformatio depromitur.In communi virginum,con.2.num.30.

Contemplationi vacandum est,etiã si nõ statim gustus percipiatur. 1.Quadrag.

drag. Sabbatho post Dominicam 3. num.9.

Cœlestium desiderio non flagramus: quia nunquam ipsa meditamur. In Aduent.con.4.Conceptionis B.Mariæ num.6.

Vt contemplationi Dei vaces hominum frequentiam, & vrbium strepitum fugere debes, Dominica 4.Aduentus conc.1.num.15.

Cœlestem hanc animæ quietem,& somnum quanti Deus æstimet. Dominica 4.Aduentus conc.1.num.16.

Quantum malum sit seruos Dei in hac contemplationis celesti quiete perturbare.Dominica 4. Aduen.conc. 1.num.17.& in Aduent.conc.3.Innocentium.num.10.

Interdum contemplatio relinquenda est; vt misericordiæ opera exerceamus, Dominica 4. Aduentus conc.1. numer.30.& in Aduent. Dominica 3. post Epiphaniam conc.1.nume.3.& nu.7.vbi latè.

Quia mundi strepitu semoti in secreto aliquo loco Deo vacant particularia beneficia à Deo accipiũt. In Aduent.conc.4.Thomæ nu.3.

Ex orationis, & contemplationis defectu omnes Christianæ reipublicę miseriæ manant. In Aduent. conc.4. Natiuitatis num.22.

Contemplatio rerum diuinarum conuenientissime somnus appellatur. In Aduent. conc. 3. Innocentium.nume.10.

Contemplatione comparatur innocentia,in Aduent.conc.3.Innocẽtium num.11.

Si vultis à Diaboli tentationibus, & alijs hostibus non superari, & maximam fortitudinem comparare sanctis his contemplationibus, & meditationibus intendite. In Aduent.Dominica 1.post Epiphaniam conc.2.nume.13.& Dominica 2.conc.1. num.4. vbi late.

Diuina mysteria non sunt à nobis coniunctim, velociter,& confuse consideranda:sed lenter,minutim,& diuisim.In Aduent. Dominica 2.post Epiphaniam conc.1.nu.3.& 9.& conc.2. num.8.

Amplificabitur hic locus ex verbo, oratio, vbi plura inuenies, quæ huc spectant.

§. *CONTEMPLATIVAE vita, & actiua inter se comparatio.*

Contemplatiua vita præstantior, & maioris meriti est absolutè; quam actiua. In proprio Sanctorum conc.2.Assumptionis B.Mariæ nu. 28.

Licet vita actiua feruidè exercita præstantior sit, quam contemplatiua tepide.In proprio Sanctorum conc.2. Assumptionis B.Mariæ num.29.

Ab actiua vita incipiendum: & ex hac ad contemplatiuam ascendẽdum est,non vice versa. In Dominicali Dominica 17.post Penteco. conc.2.num. 20.& ibi Dominica 4.post Pentecost. conc.1.num.20.& in Dominicali Dominica 5.post Pentecost. conc.2. nume.23.

Contemplatiuam, & actiuam vitam simul habere melius est; quam quamlibet earum per se solam.in proprio Sanctorum conc.3.Assumptionis B.Mariæ num.33.vbi ex professo. In vtraque enim nos exercere pro temporis opportunitate est necesse.In Dominicali Dominica 17.post Pentecos. conc.2.num.23.& dominica 4.Aduentus conc.1.num.30.& in Aduent. Dominica 3. post Epiphaniam numer. 8. vbi latè.

Absque contemplationis auxilio, actiuæ vitæ exercitia cum vtilitate, & fructu non benè conseruabuntur. In proprio Sanctorum conc. 3. Assumptionis B.Mariæ num.29.& in Dominicali Dominica 5. post Pascha conc. 3.num.10.

Continentia, vide castitas.

Contritio, vide pœnitentia, vide confessio.

§. *CON-*

§. CONVERSARI cum Deo.

CVm Deo conuersari, quam vtile, efficax, & necessarium, 4. Quadr. Dominica Resurrectionis feria 2. nu. 8. & in Dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 2. nu. 27.

Vt diuina conuersatione fruamur non solum à malis hominibus verum etiam à bonis interdum recedendum est. dominica 4. Aduent. conc. 2. nu. 10.

Quo quis magis cum Deo conuersatur tanto magis illum æstimat, & amat. In Dominicali dominica 4. post Pentecost. conc. 2. num. 31.

Reliqua quæ de couersatione cum Deo dicenda essent colligimus verbo, contemplatio.

§. CONVERSATIO BONA.

COnuersatio cum bonis quot bona causet. 3. Quadrag. Sabbatho post Cineres num. 6. & in proprio Sanctorum conc. 4. Petri, & Pauli num. 3. vbi latè.

Conuersari cum bonis, & difficulter ab illis segregari magnum signum est quod is sit bonus. 3. Quadrag. Sabbatho post Cineres num. 8.

Conuersatio nostra debet esse de Passione Christi, & de cœlestibus rebus: non de impertinentibus. 4. Quadrag. conc. quinquagesimæ num. 5. & in proprio Sanctorum conc. 2. Inuentionis crucis num. 10. & numer. 17. vbi latè.

Debet etiam esse de his rebus quæ nobis Deus præcepit operari. 4. Quadrag. conc. quinquagesimæ nu. 8.

Couersatio cum bonis onerosa est malis. Dominica 3. Aduentus conc. 1. nu. 10. & in Dominicali dominica 13. post Pentec. conc. 1. nu. 25.

Bonorum societas, conuersatio & familiaritas quam salubris. In Aduen. conc. 3. Thomæ num. 11. & in Dominicali dominica 3. post Pentec. conc. 1. num. 25.

Viris perfectis res est licita, & meritoria conuersari cum peccatoribus: secus non perfectis. In Aduen. conc. 3. Thomæ nu. 16. & in Dominicali dominica 3. post Pentec. conc. 1. nu. 24.

Si puros, & castos nos conseruare volumus, cum castis, & puris conuersandum est. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ nume. 21. vbi latè, & in Dominicali dominica 3. post Pentecost. conc. 1. num. 26.

Societas deprauata est vna ex efficacioribus occasionibus ad peccandum. In Dominicali Dominica 22. post Pentec. conc. 2. num. 24.

§. CONVERSATIO MALA.

COnuersatio cum malis, quot mala pariat. 1. Quadrag. Sabbatho post Cineres nu. 4. & 1. Quadr. feria 2. Resurrectionis num. 21. & 2. Quadra. Dominica 2. num. 25. vbi latissime, & Sabbatho post eandem Dominicam nu. 13. & 3. Quadr. Sabbatho post Cineres num. 6. & dominica 1. sequenti feria 5. nu. 16. & 3. Quadrag. Sabbatho post dominicam 2. nu. 3. & dominica in Passione sequenti feria 3. num. 14. & 4. Quadrag. dominica 3. fer. 6. num. 20. & in proprio Sanctorum conc. 4. Petri, & Pauli nu. 2. vbi late, & in Aduent. conc. 3. Thomæ num. 13. & ibi conc. 3. Ioannis Euangelistæ. num. 24.

Conuersatio secularium fugienda. 1. Quadrag. dominica 1. num. 9. & dominica in Passione sequenti, feria 5. nu. 34. & 2. Quad. Dominica 2. num. 8. & dominica 4. sequenti num. 2.

Conuersatio mulierum super omnia fugienda. 2. Quadrag. dominica 1. feria 5. num. 7. & in Dominicali dominica 11. post Pentec. conc. 1. num. 28.

Ex eis enim homines constantiam & fortitudinem amittunt: mollitiemque & imbecillitatem acquirunt. In Dominicali dominica in Albis conc. 3. num. 31. & in Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ num. 25.

Conuersatio improborum omnino

cauenda

cauenda, ne consortio illorum corrũ paris. In dñicali dominica 2.post Pascha,conc.1.nu.20.& 3.Quadr.Sabbatho post dominicam 1.nu.10. & Sabbatho post dominicam 2.sequentem, nu.4.& 3.Quadrag.feria 3.post Dominicam Passionis,num.18.& in proprio Sanctorum.conc.4.Petri,& Pauli,num.2.vbi latè,& dominica 4.Aduentus.conc.1.num.13. & in Aduent.conc.3.Thomæ,nu.15. & in Dominicali dominica 11.post Pentec.conc.1.nu.27. & ibi dominica 22.conc.2.nu.14. Conuersatio cum malis perfectis tantum viris ad malorum conuersionem licita est.In proprio Sanctorum, conc.2.Matthæi num.31.& in Dominicali dominica 3. post Pentec.conc.1.num.24.& ibi dominica 24.conc.2.num.22.

Difficile est hominum consuetudine, & conuersatione aliorum hominum inuolutum, in virtute diu posse retineri. In Dominicali dominica 3. post Pascha, conc.2.num.9. & in dominica 4.Aduentus, conc.3. num.24.

Conuersari cũ malis est via qua in cõdẽnationẽ quis deuenit.In proprio Sanctorũ,conc.4.Petri,et Pauli,nu.4.

Ab improborum conuersatione,& consortio seiungi volunt iusti non solum in hac vita,sed etiam post mortẽ. In Dominicali dominica in Albis, conc.3.num.30.

Colloquia praua quantum malum iustis inferant.In Dominicali dominica 3.post Pascha,conc.2.num.9.

Conuersatio hominum fugienda: quia nihil est quod hominem ita peruertat,vt alius homo. dominica 4.Aduentus,conc.1.nu.12.& in Aduent. conc.4.Thomæ,nu.3.

Qui otiosis conuersationibus Dæmoni aditus patefaciunt, pessimũ exitum habent. In Dominicali dominica 4.post Pascha,conc.1.nu.29.

Conuersatio carnalium hominum, super omnia fugienda.In Dominicali dominica 13.post Pentecost.conc.1. num.12.

CONVIVIA.

Conuiuia secularia cauẽda.2.Quadra.dominica 2.fer.5.nu.10. & in communi virginum, conc. 1.nu.4.

Conuiuia non diuitibus,sed pauperibus paranda. 3.Quadr.dominica 2. feria 5.num.21.

In cõuiuijs ordo seruandus. 3.Quadrag. dominica 4.num. 35.

Conuiuiorum nostri temporis dissolutio execratur. 3.Quadr. dominica 2.feria 5.num.19.& 4.Quadrag. Dominica 4.num.35. & in proprio Sanctorum,conc.1.Magdalenæ,num.12. vbi latè.

In conuiuijs Dei est saturitas, & abundantia: in conuiuijs mundi fames,& inopia.3.Quadra.dominica 4. num.38.

In conuiuijs ampliores sumptus facientes quam eorum substantiæ, & diuitiæ patiuntur,increpantur. In Aduent. dominica 2. post Epiphaniam, conc. 1.num.32.

Plura quæ huc spectant,vide in verbo gula.

Cor,vide verbo,amor, §.circa illud præceptum, Diliges Dominum Deũ tuum ex toto corde,&c.

CORRECTIO FRATERNA.

Correctio fraterna est de iure diuino naturali. 1.Quadrag.dominica 3.fer.3.num.9.

Correctionis fraternæ suauem quãdam methodum omnino vide 1.Quadrag.dominica 3.feria 3.nu.16.

Correctionis fraternæ præceptum quando obliget.1.Quad. dominica 3. feria 3.num.17.

Correctio hæc prius secreto facienda,& quare.3.Quadrag. dominica 3. feria 3.num.19.& 22.

Correctio hæc facienda est verbis mitissimis, vide, & nota.3.Quadrag. dominica 3.feria 3.num.23.

Præceptum correctionis frater-

næ potiſſimum obligat prælatos, concionatores, & patres familias.3. Quadr.dominica 3.feria 3.nu.35.

Vt correctionem fraternam quando fuerit neceſſarium exerceamus. In communi confeſſ.pontif.Euangel.Homo quidam peregre,&c.conc.1.num.10.

Correctionem indignanter ferre ſignum magnæ deprauationis. In proprio Sanctorum conc.4. Aſcenſionis num.3.

Et odio illam habere magnum prognoſticum eſt damnationis ęternæ.In proprio Sanctorum conc.4.Petri, & Pauli, nu.9. & 3. Quadrageſ.dominica in Paſſione feria 3. numero 8. vbi latè.

Oportet in correctione ſeruare modum quem ſacra ſcriptura nos docuit. vide & nota in Dominicali dominica 17.poſt Pentecoſt.conc.2.nu.10.

Correctionis neceſſitas. In dominicali dominica 17. poſt Penteco. conc. 2.num.9.

Crudelitas eſt correctione fraterna non mederi proximi affectum.In Aduent.conc.1.Thomæ nu.12.

Fraternalis correctio, & ſancta admonitio eſt ſingulare remediū ad proximos à ſpiritualibus morbis ſanandos. In Dominicali dominica 11.poſt Pent.conc.1.nu. 19.

Quando non ſperatur emēda, à correctione ceſſandum. In Dominicali dominica 11. poſt Penteco. conc.1.nume.20.

Amplificabitur hic locus ex verbo reprehenſio.

CREATIONIS beneficium.

QVam facile Deus omnia creauit. Dominica 3. Aduentus conc.4. num.12.

Per creationis opera homines in Dei infinitæ magnitudinis cognitionem deuenire voluit Deus, dominica 3.Aduentus conc.4.nu.3.

CREATVRAE.

CReaturæ ſingulę aliquas Dei excellentias nobis demonſtrant,& ad earum contēplationem nos ducūt. 3. Quadr. dominica in Paſſione fer.2. nu.15.& in proprio Sanctorum conc. 2.Inuentionis crucis nu.6.

Et ſic non in ipſis tanquam in vltimo fine ſiſtendum eſt; ſed ex ipſis, & per ipſas ad Dei amorem perueniendum.In communi Sanctarum mulierum conc.1.num. 4.vbi late: & in proprio Sanctorum conc.2. inuentionis crucis num.7.

Creaturæ omnes nos inuitant, vt Deum diligamus, & quomodo id faciant.In proprio Sanctorum conc.3. diei ſancti Pentecoſt.nu.11.

Licet tamen ad id ſint factæ malitia tamen hominum ex creaturis retia ſibi fecit (illicitis earum rationibus ſe irretiendo) quibus creatorem deſererent.In Aduent.cōc.4.Andreæ.nu.20.

Creaturæ omnes Deo obediunt,ſolus homo contradicit.In proprio Sanctorum conc.2.diei Sancti Pentecoſt. nu.7.& in Aduent. dominica 4. poſt Epiphaniam conc.1.num.37.& in Dominicali dominica 4.poſt Pentecoſt. conc.2. num.25.

Creaturæ ſunt ſcalę per quas homo ad infinitæ bonitatis, & potentiæ Dei cognitionem aſcendat. dominica 3. Aduent.conc.2.num.13.

Credere, vide fides.

Crudelitas, & crudeles, vide verbo, miſericordia. §.immiſericordes, & crudeles erga proximos.

CRVX.

CRucis via cur quibuſdam aſpera,& alijs ſuauis videatur. In cōmuni vnius martyr. Euang. Si quis vult venire poſt me, &c.conc.2.nu.6. De hoc vide plura i verbo tribulatio.

Crux Chriſti diuinam virtutē à corpore Chriſti accepit.In proprio Sācto rum conc.2. Inuētionis crucis nu.22.

Crucis Christi beneficium, quam grande. in proprio Sanctorum conc. 2. inuentionis crucis nu. 23. vbi late: & ibi conc. 3. nu. 17.

Crucem suam adoratione, qua ipse Christus adoratur, honorari voluit: & quare. In proprio Sanctorum conc. 2. inuentionis crucis num. 27.

Et quod maxima sit veneratione dignissima, vide in proprio Sanctorum conc. 2. Exaltationis crucis nu. 7.

Crucem suam in qua tot affectus est iniurijs, Christus exaltationem appellat: & quare. In proprio Sanctorum conc. 3. inuentionis crucis num. 14.

Crucis beneficio, quam ingrati simus. In proprio Sãctorum conc. 3. Inuentionis crucis nu. 17. vbi latè.

In crucis cathedra Christum tanquam magistrum, & doctorem positum contemplemur; & eius lectionẽ bis in die, mane, & vesperi audiamus. In proprio Sanctorum conc. 4. Inuentionis Crucis nu. 19.

Crucis signum apud complures orbis nationes multo ante mundi redẽptionem permagni fuisse æstimatum. In proprio Sanctorum conc. 2. Exaltationis nu. nu. 3.

Crucis fructus est gloria. 3. Quadr. sabbatho post Dominicam 1. nu. 21.

Cultus Dei, Vide, adoratio.

Cultus sacrorum locorum, Vide litera S. in verbo, sacra loca.

CVPIDITAS.

CVpiditas omnium malorum fuit initium. In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum nu. 17. & in Dominicali, dominica 2. post Penteco. conc. 1. nu. 21. & ibi dominica 14. post pentecost. conc. 2. num. 1. & 10.

Cupiditas rerum temporalium, vide postlimnum in verbo, bona temporalia: vide etiam, auaritia, & diuitię.

CVRIOSITAS.

CVriositas fuit principium perditionis mundi. In proprio Sanctorum conc. 1. Dedicationis S. Michaelis num. 8.

Intellectum nostrum oportet deuinciri ne curiosa scire curet: postea enim ad necessaria percipienda inhabilis remanet. In Aduent. dominica 5. post Epiphaniam conc. 1. nu. 4.

D.

D*Amnatorum pœna*, Vide infernus.

DEBITOR.

DEbitorem inopem, & non habẽtem quod persoluat opprimere carcere, vel alio modo peccatum est mortale. 3. Quadrages. dominica. 1. num. 12.

Defunctorum exequiæ. Vide, mors, §. mortuorum suffragia, & exequiæ.

Deliciæ, Vide, bona temporalia.

Dæmon, Vide, diabolus.

DESIDERIA SANCTA.

DEsideria, & proposita bona quã parum prosint nisi quis ea opere compleat, in communi confes. non põtif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 2. nu. 17. & 3. Quadr. dominica. 4. feria 5. numero. 6. & in Dominicali, dominica 19. post Pentecost. conc. 1. num. 8. & 13.

Desideria sancta, & bonę inspirationes non sunt alijs reuelandę. In cõmuni sanctarum mulierũ. conc. 1. nu. 19.

Desideria feruida iustorum, quam grata sint Deo. In communi Dedicationis Ecclesiæ conc. 1. num. 12.

In his feruidis, & sanctis desiderijs plus consistit perfectio vitę Christianæ, quam in summa operum perfectorum. In communi Dedicationis Ecclesiæ conc. 1. nu. 13.

Desiderium Dei est fœlix, faustumque principium ad inueniendam diuinam gratiam. In communi Dedica-

tionis Ecclesiæ conc.2.nu.5. & est mirabilis dispositio ad recipienda Dei dona. In Dominicali, dominica in Albis conc.2.num.2.

Desiderium ardentissimum videndi Deum debet esse in nobis. In communi Sanctorum conc.4. Funerali nume.28.

Desideria bona habentibus nunquã deest, in quibus rebus ea exerceant.2. Quadr.dominica 3.feria 6.nu.14.

Qui desideria sancta propter aliquod impedimentum non potuerunt adimplere, illa etiam Deus magni facit, & remunerat. 2.Quadr.dominica 3.feria 6.nu.16. & in Advent. conc.3. Andreæ nu.28.& 3. Quadr. dominica 4.feria 5.nu.7.

Desideria nostra diligenter examinanda: ne decipiamur existimãtes virtutem esse, quod verè non est. dominica 3.Advent. conc.4. num.1.

Qui efficaciter desiderant efficere aliorum bona opera: participes fiunt meriti illorum operum.2.Quadra.dominica 2.feria 6.nu.12.

Desideria boni efficacia, ac vim maximæ dignitatis, excellentiæ, & vtilitatis sunt. In dominicali, dominica 4. post Pentecost.conc.1.nu.5.

Desideria, & proposita sancta assiduo renouanda, & ad memoriam reuocanda sunt. In communi Apostolorum.conc.4.nu.7.

Desiderium boni communis collaudatur in sacra scriptura. In Dominicali, dominica 11. post Pentecost. conc. 1.num.2.

Bonis propositis non fidendum. In proprio Sanctorum.conc.2.Natiuitatis B.Mariæ nu.16.

Multi sunt qui ęgritudine vel labore oppressi desideria bona edunt, & finita ægritudine vel labore ab eis retrocedunt. In Dominicali, dominica.18. post Pentecost.conc.2.nu.10.

Desideria praua, exequi posse magnum est Dei supplicium.4.Quadrag. conc.in Cœna nu.12.

Desperatio, vide spes, & fiducia.

DETRACTIO.

Detractio quam graue peccatum. 1.Quadr.dominica 3.feria 4.nu.24.& 2.Quadrag.dominica 3.feria 4. nu.6.& 3. Quadr.eadem feria, num.2. & 4.Quadrag.dominica 3.feria 4. nu. 3.& dominica in Passione sequenti feria 6.nume.11.ubi latè: & in proprio Sãctorum conc.1.B.Marię ad Niues, nume.2.

Hoc vitium quam perniciosum & irremediabile sit. 2.Quadr. dominica 3.feria 4.nu.6.

Et quam vniuersale, & commune. In Dominicali, dominica 22.post Pentecost.conc.2.num.22.

Detractio inter omnia peccata peculiariter dicitur Deo odibilis: & quare. 3.Quadrag.dominica 3.feria 4.nu. 1.& 4.Quadrag. Dominica in Passione feria 6.nu.11.

Detractio de seruis Dei, & de ecclesiasticis adhuc multò magis est Deo odibilis.3.Quadrag.Dominica 3.feria 4.nu.5.& 4.Quadrages.dominica 3.feria 4.num.4.

Detractio quæ fit contra prælatos non est contra homines tantum, sed contra ipsum etiam Deum.3. Quadra. dom.3.feria 4.nu.5.

Cum detrahitur de aliquo iniustè pro huius innocentis consolatione, vide considerationes 3. Quadrag. domi. in Passione, fer.3.nu.32.& 35.

Cum detrahunt aliqui de tuis bonis operibus; patientiam habe: nam illa detractione superfluum operis collimatur, & vanagloria aufertur, & Deus propter hanc patientiam singularibus te afficiet beneficijs. In proprio Sãctorum conc.1. B.Mariæ ad Niues nu 9. vbi optimè.

Si cum detrahitur de te taces; Deus pro te respondebit.3.Quadrag.feria 5. Dominic. Passionis.nu.32. & quia illi non se defendunt suam causam, vt propriam Deus suscipit. In proprio Sanctorum conc.1.B.Mariæ ad Niues, vide, & nota.

Detra-

Detrahere viro iusto, & bono, est detrahere auctori ipsius boni, qui est Deus. In proprio Sanctorum conc.2. Assumptionis Beatæ Mariæ nume.20.

Propter detrahentium murmurationem ab incepto bono opere deficere, signum est imperfectionis. In proprio Sanctorũ conc.2. Matthæi.nu.33.

Ne quis conturbetur ex eo quod sua bona opera detrahuntur, & vitio vertuntur, consideret non defuisse infernales linguas quę in sanctissimis Iesu Christi operibus defectum esse iudicarint.4. Quadr. dominica 5.nu.11.

Detractio de Ecclesiasticis quam perniciosa. In Aduent. dominica 4. post Epiph. [illegible] nu.33.

Quando detractores sunt viri magnates illa detractio maximè perniciosa est. In Dominicali, dominica 3. post Pentecos.conc.1.nu.27.

Ab hac detractionis infirmitate nullus sanabitur, nisi prius ab illorum congregatione qui detrahendi sunt occasio separetur. In Dominicali, dom.11. post Pentecost. conc.2.nu.21.

Detractionis vitium, licet omnibus sit commune frequentius in fœminis reperitur. In Dominical.dom.22.post Pentecost.conc.1.nu.25.& 28.

DETRACTORES.

Detractoribus quam acerbis vultu, & verbis tenеamur respondere.2.Quadr.dominica 3. feria 4.nu. 18.& 3.Quadr.eadem feria nu.8.

Detractores solum considerant defectus, & negligentias proximorum, non suas.2.Quadr.dominica 2.nu.20. & dominica.3.feria.4.nume.20.

Vt à detrahentium linguis nos defendamus remedia, vide.2. Quadr.dominica 3. fer.4.num.12.& num.14.

Detractores defectus proximorum manifestant,& eorum virtutes silent. 2.Quadr. dominica 4.feria.6.nu. 5.

Detractores cum famam proximorum obscurare intendunt, iam prius animam suam denigrarunt. In proprio Sãctorum conc.3. Ioannis Baptistæ.nu.14.& 3.Quadrag. dominica in Passione feria 3.num.33.& in proprio Sanctorum conc.1.B.Marię ad Niues nume.2.

Detractores cum famam proximorum furentur latrones sunt 3. Quadr. dominica 3.nu.15.

Quia via detractores proximum infamant; eadem permittit Deus detractores infamari, & eum de quo detrahunt honorari 3. Quadr. dominica 3. feria 4.nume.11.

Qui detractores audiunt crudelissimi sunt:& quare.3.Quadr.dominic. 3.feria 4.nume.9.

Detractores singulari supplicio Deus punit: quæ vide.4. Quadr.dominica in Passione feria 6.num.11. & in proprio Sanctorum conc.1.Inuentionis Crucis nu.24.

Detractores son trinchantes del diablo. In communi Dedicationis Ecclesiæ conc.2.num.23.

In detractores, & maledicos horribilis Dei comminatio.In proprio Sanctorum conc.1.Matthæi nu.34.

Seruis Dei nunquam desunt detractores, quia hac contradictionis via in cœlum itur. In proprio Sanctorum conc.2.Assumptionis B.Marię nu.18.

Detractores, nõ tantum ipsi iniqua loquuntur, sed alias etiam linguas per uersas diligunt, vt ab eis iniqua audiant. In proprio Sanctorum conc.4. Visitationis B.Marię nu.19.

Detractor quam nociuus sit In Dominicali, dominica.22.post. Pẽtecost. conc.2.num.20.

Amplificabitur hic locus ex uerbo, linguaces,& ex uerbo, silentium.

DEVS.

Deum esse naturali lumine potest cognosci. In proprio Sanctorum conc.1. Trinitatis nume.6. & conc.3. sequenti nu.5.quibus locis adducit rationes naturales ad id ostendendum.

Deum esse negare quanta sit stultitia. In proprio Sanctorum conc.4. Petri,& Pauli nu. 18.& in Aduent.conc. 4.Natiuitatis nu.3.

Omnis Dei cognitio, quam ex his visibilibus habemus est nimis imper fecta. In proprio Sanctorum. conc.4. Petri,& Pauli num.20.

Deus ex malis nouit sæpissimè bona deducere. In proprio Sanctorum conc.3. Ioannis Baptistæ num.5. & 2. Quadr.dominica in Ramis nu.11. & in Aduent. conc.2. Expectationis B. Mariæ num.2.

Deum magis cognoscit, qui plus illum diligit. In proprio Sanctorum conc.2. Visitationis B. Mariæ nu.18.

Vnde hæc Dei notitia affectiua, & delectabilis non est in peccatoribus etiam si habeant fidem. In proprio Sancto.conc.2.B.Mariæ.num.19.

Deus vbi inuenitur.1. Quadr.dominica in Passione feria.2. num.10. & 3. Quadr.eadem feria nu.17.& in cõmuni Sanctarum mulierum,conc.1.nu.8.

Deus à multis inuenitur absque eo quod quæratur: ab alijs autem inueni tur:quia illum quærunt. In communi Sanctarũ mulierum,conc.4.num.7.

Deum quærere,& viam qua ad ipsum peruenitur inuestigare,debet esse continuum nostrum,& ardens desiderium.In communi Sanctarum mulierum conc. 2.num.2.

Deus quam plenè, & perfectissimè habet omnes boni amici conditiones. In communi Apostolorum. concio.2. nume.21. vbi latissime, & ex professo, & in Dominicali feria.4. in Litanijs maioribus conc.1.num.11.

Dei absentia maximè sentienda.1. Quadr.sabbatho post Cineres,num.2. Quam non sentire perniciosissimum est. In Dominicali, dominica 4. post Pascha conc. 2.num.13.

Deum exire est se communicare.1. Quadrag.conc. Septuagesimæ num.8.

Deus talis erga homines se ostendit, quales ipsi erga Deum se præbent. 2.Quadr. fer.2. Resurrectionis nu 21.

Deus habet omnes boni amici conditiones: Latissimè id probat. In Aduent. conc.4. Ioannis Euangelistæ nu. 2.vsq; ad 17.

Non sufficit Dei cognitionem speculatiuam habere: sed practica etiam est necessaria.In Aduent.conc.1. Epiphaniæ nu.17.

Deo quam maximè conueniat, esse hominum dominum.In Dominicali, dominica 14. post Pentecost. conc.1. num.3.& 4.

Dei amor, Vide verbo, amor.§. amor Dei erga nos.

§. DEI ATTRIBVTA, *& infinitæ perfectiones, & eccellentiæ.*

DEus suapte natura infinitas perfectiones in se continet. In Dominicali, dominica 17. post Pentecost. conc.2.nu.34.& dominica 1. Aduent. conc.2.num.2.vbi latè.

Deus solus essentialiter viuus dici potest.In proprio Sanctorum, conc.4. Petri,& Pauli,num.15.

Deus solum est ex se, & ex sua natura immortalis.In proprio Sanctorum conc.1.Ascensionis.num.6.

Dei bonitas adeò excellens est vt quod nobis vtilius est,id,sibi gloriosius esse duxerit.3. Quadr. dominica 1. feria 6.num.2.

De iustitia Dei, vide litera S.verbo, supplicia Dei.

De Dei misericordia, vide verbo, misericordia. §. misericordia Dei erga nos.

Dei auxilia, vide litera A.

Dei beneficia, vide litera B.

§. DEI EXISTENTIA *in rebus.*

DEum esse in omnibus rebus per essentiam,præsentiam,& potentiam quid sit explicat.In Aduent.cõc. 1.Conceptionis B.Mariæ num.10.vbi latè.

Deum

Deum præsentem esse semper in qualibet actione considerandum est. 3.Quadr.dominica 3. nu. 18. Et quod omnes nostras cogitationes, & verba attentissimè speculatur, ibi nu.30.

Dei fruitio, Vide beatitudo.

Dei prouidentia, & gubernatio, vide verbo, prouidentia Dei.

Deo seruire, & Dei seruus, vide litera S.

Dei supplicia, Vide verbo supplicia.

Dei vocatio, & inspiratio, vide verbo, vocationes diuinæ.

Desertum, Vide, solitudo.

DIABOLVS.

Diaboli tentationes, Vide in verbo, tentatio.

Diabolus, licet non possit in animæ substantiam, & essentiam introire, nec ipsam attingere: plurimos tamen in ipsa effectus proferre, & strages efficere valet. 2.Quadrag.dominica 3.nu.9. & in proprio Sãctorum fer.2. Pentecost. conc.3.num.14.

Diabolus animabus præcipuè intendit officere. 2.Quadrages. dominica 3. num.11.

Diaboli cum alicuius hominis dominantur non animam tãtum, sed, & corpus, & omnes eius potentias peruertunt. 3.Quadrag. dominica 3.nu.3.

Dæmon totis viribus conatur hominem sibi similem efficere: superbũ scilicet, auarum, &c. & quomodo hoc efficit, vide, & nota. 3. Quadrag.fer. 5. cœnæ domini, nu.11.

Dæmon cur tentator dicatur. 4.Quadrag.dominica 1.num.29.

Dæmon quo præmio remunerat suos seruos. 4.Quadrages.dominica in Passione feria 4.nu.19.

Dæmones maiorẽ adhibent diligẽtiam in tentatione iustorum, & monachorum, quam aliorum. In communi confess.pontif.Euang. Homo quidam peregrè, &c.conc.1.nu.8.& in communi Virginum.conc.1.num.33.

Dæmones ad nostrum exercitium in mundo Deus reliquit. In proprio Sanctorum, conc.2. Exaltationis Crucis, num.14.

Diabolus plurimis astutijs, & fallacijs conatur sancta hominum consilia impedire. In Aduent.conc. 1. Expectationis B.Mariæ, nu.7.

Diabolus immenso onere suos vexat, & opprimit. In Dominicali, dominica 14.post Pentecost.conc.2.num.1.

Diabolus est illusor, & subsannator noster. In Dominicali, dominica 23. post Pentecost.conc.2.nu.9.

Diffidentia, Vide fiducia.

Dignitates, Vide prælaturæ.

Dilectio Dei et proximi, Vide amor.

Dilectio inimicorũ, Vide inimicus.

DILIGENTIA.

De diligentia adhibenda in his quæ ad seruitium Dei spectant, & in peccati diuortio, vide pigritia, vbi omnia simul collegimus.

Diligentia de salute animæ, vide, animæ salus.

Diligentia in rebus temporalibus, & spiritualibus, vide verbo, bona cœlestia, & bona temporalia.

Diligentissimè debemus contendere, vt peccatores salutem spiritualem consequantur. In Dominicali, dominica 11.post Pentecost.conc.2.nu.8. Vbi latè, & ibi dominica 15.conc.2.num.9.

Confusio magna est contemplari diligentiam quam plurimi in effrænatis appetitibus explendis habent, & segnitiem, qua qui Deo seruiunt virtutes operantur. In Dominicali, dominica 15.post Pentecost.conc.2. nume. 11.& in Aduent, conc.3. Cõceptionis Beatæ Mariæ, num.19.& dominica 1. Aduent.conc.3.num.17.& 1.Quadrages.dominica 1.fer.4.num.6.& 3.Quadrag. dominica 1.fer.6. num.15. & in communi Sanctarum mulierum cõc. 3.nu.19.

Saltim tanta diligentia adhibeatur in æternis comparandis quanta in caducis adipiscendis. In Dominicali, do-

minica 8.poft Pentecoft.conc.2.num. 17.& 30.vbi ex profeffo, & ibi dominica 20.conc.1. nu.44.

DISCORDIA.

Difcordia eft vna ex rebus, quæ Deo magis odibilis eft. in proprio Sanctorum conc. 1. Ioannis Baptiftæ,num.16.vbi latè.

Ad difcordias euitandas fingulare remedium, vide & nota 3. Quadrag. dominica 3.fer.6. num.13.

Difcordia noftra inter proximos eft caufa propter quam tot victorias à nobis reportat diabolus.In communi Apoftolorum conc.3.num.19.

Difcordia plurimorum malorum fons,& origo.In proprio Sanctorum, conc.1.Ioannis Baptiftæ, nu.17.

Plura, quæ huc fpectant, vide verbo,pax.

DIVITIAE.

Plura,quæ huc fpectant, vide verbo,bona temporalia:quem locum confule.

Diuitiæ impediunt verbi diuini effectum.1.Quadrag. conc.fexagefimæ, num.33.

Diuitijs voluntas noftra non fatiatur,fed fitis crementū fufcipit.1.Quadrag. dominica 3.feria 6.nu. 24.

Sicut diuitiæ homines reddunt immanes,& tyrannos:fic paupertas manfuetos.1.Quadra.dominica in Ramis, num.29.

Diuitias contempferunt, & reliquerunt plurimi philofophi. In communi confeff.non pontif.Euāg.Ecce nos reliquimus omnia,&c.conc.1.nu.21. & in Aduent conc.1. Epiphaniæ, nu.14.

Diuitiarum abundantia fugienda. 2.Quadrag. dominica 1. num.33. & 3.Quadrag. dominica 2. feria 5. nu.5. & in communi confeff. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia &c.conc.1.num.9. vbi latè,& ibi cōc. 2.num.12.

Diuitias ex fe neq; bonas nec malas: fed tales effe quales vnufquifque ipfis vfus fuerit.2.Quadrag. dominica 3.feria 6.nu.2.& 4.Quadrag. conc.fexagefimæ,nu.30.

Diuitię quot malorum fint occafio. 3.Quadr.conc. fexagefimæ, nu.29.& 3.Quadr.dominica 2.feria 5.nu. 5.& in cōmuni confeff.non pontif.Euang. Ecce nos reliquimus omnia, & conc. 1.nu.9.& in Dominicali dominic.13. poft Pentecoft.conc.2.num.29.

Diuitiæ in vita dulces videntur; in morte funt amariffimæ. 3.Quadr.cōc. fexagefimæ,num.31.

Diuitiæ in maiori neceffitate Dominum fuum non adiuuant, fed derelinquunt.3.Quadr. domin. 2.fer.5.nu. 9.& 4.Quad.conc.fexagefimæ,nu.36. & in cōmuni conf. non pontif. Euāg. Ecce nos reliquimus omnia conc.1. nu.10. & ibi conc.2.nu. 12.

Contra diuitiarum nimiam folicitudinem collegimus nouē rationes litera B.in verbo bonorum temporalium nimia folicitudo,et ibi.§.rationes,&c. inuenies quadraginta octo rationes ad commouendum homines ad diuitiarum contemptum.

Diuitias abundanti ūs confequitur, qui illas fraudibus, & malis negociationibus non procurat.3.Quadrag.dominica 4.num.21.

Diuitię funt inftrumentum, quibus homo vires,ad fatisfaciendum fitis appetitibus accipit. In dominicali dominica 2.poft Pentec.conc.1.nu.24.

Plurimi diuitias profanè difpendūt non aduertentes, rationem de eis reddituros effe. In Dominicali dominica 8.poft Pentec.conc.1.nu.21.

Diuitiæ à Chrifto iniquitates appellantur, quia frequenter iniquitatē cōparantur,& ad illam alliciunt. In Dominicali, dominica 8.poft Pentecoft. conc.2.num 30.

Diuitiæ hominem à Deo auertunt. In Dominicali, dominica 13.poft Pentec.conc.2.nu.31.

Diuitijs tanquam ancillis iuftus imperat,

DOMINI TEMPORALES.

E.

ECCLESIA.

ECCLESIASTICI.

reuerentia,

reuerentia, & diligentia. 1. Quadrag. dominica 1. feria 5. nu. 3.

In Ecclesiasticis misericordię virtus maximè, & super omnes Christianos elucescere debet: & quare. 3. Quadrag. Dominica 1. feria 6. num. 29. & in Aduen. conc. 1. Purificationis B. Mariæ num. 27.

Contra Ecclesiasticos, qui animarum, quarum ipsis incumbit, curam alijs substitutis omnino relinquunt, vide & nota. 3. Quadrag. dominica 1. feria 6. num. 33.

Si quilibet Christianus eleemosynam denegans pauperi fraudē cōmittit, quia egenus suum petit: quanto magis Ecclesiastici cùm horum redditus iustiori titulo pauperum sint, vide, & nota in Aduen. conc. 4. Andreæ nu. 15.

Ecclesiasticorum malum exemplū longe perniciosius est quam aliorum Christianorum. 3. Quadra. dominica 2. feria 3. num. 9. & in proprio Sanctorum conc. 1. Petri, & Pauli num. 23. vide etiam in verbo, exemplum.

Ecclesiastici mali Deum dedecorant, & odiosum reddūt magis quam alijs omnes peccatores. 3. Quadra. dominica 2. feria 3. num. 15.

De Ecclesiasticis detractio. vide in verbo, detractio.

Inter Ecclesiasticos Deus solebat semper commorari. 3. Quadrag. dominica in Passione feria 2. num. 20.

Ecclesiasticorum munus, & obligatio, quæ sit. 3. Quadrag. dominica 4. feria 4. num. 32.

Ecclesiastici quanta reuerentia debeant tractare res sacras, & loca sacra. 3. Quadrag. dominica 4. feria 2. nu. 21.

Omnes Ecclesiastici maximo honore ab alijs habendi sunt. In communi Doctorum conc. 1. num. 26.

Ecclesiasticis quam sit necessaria sapientia. In cōmuni Doctorum conc. 2. num. 7. & ibi conc. 4. num. 3.

Ecclesiasticorum abominationes pallium sunt quo alij peccatores operiuntur, & se excusant. In proprio Sanctorum conc. 1. Petri, & Pauli, nu. 23.

Quod Ecclesiastici ita dissoluti ac seculares sint, pœna grauissima reipublicæ est propter peccata præterita. In proprio Sanctorum conc. 1. Petri, & Pauli num. 24.

Ecclesiastici, & omnes ministri Euangelici zelum Dei exterius ostendere debent. In communi Doctorum conc. 3. num. 16.

In Ecclesiasticis peruertendis summam adhibet curam Diabolus: quia sic vniuersam rempublicā facile euerti posse arbitratur. In communi Doctorum conc. 2. num. 20.

Si in crimen accidat Ecclesiasticus, gaudere quanta sit insania. In communi Doctorum conc. 3. nu. 18.

Plurima quæ ad hunc locum spectant, inuenies in verbo, sacerdos.

Difficilius est conuertere malum Ecclesiasticum, quam lenonem. In Aduen. conc. 2. Thomæ num. 17.

Ecclesiastici multo magis quam alij tenentur ad exterius bonum exemplum præbendum. In Aduent. conc. 1. expectationis Beatæ Mariæ num. 17.

Nullus est qui minori cum timore, & reuerentia res sacras tractet, quam malus Ecclesiasticus. In Aduent. conc. 4. Thomæ, num. 11.

Auaritia in Ecclesiasticis magis reprehensibilis. in Dominicali Dominica 8. post Pentec. conc. 1. num. 8.

ECCLESIAE IMMVNITAS.

Violatores immunitatis Ecclesiæ, magnam in Deum irreuerentiam committunt: quem Deus punire solet. In Dominicali Dominica 9. post Pentec. conc. 2. num. 19.

Electus à Deo, vide in verbo prædestinatus.

Electio prælati, vide, prælatus.

ELEEMOSYNA.

Qui eleemosynam faciunt, quo plus expendunt eo magis habēt. In communi virginum conc. 3. nu. 19.

Eleemo-

Eleemosynam facere est via qua aptissimè diuites possunt in cœlum ingredi. 2.Quadra.Dominica 4.num.24.

Pauperum necessitates cum attentione, & non obiter inspiciendæ. 3. Quadrag.Dominica 4.feria 4.num. 2.

Vt pauperum miserearis,& eleemosynam elargiaris vide considerationes,& exhortationes.3.Quadra.dominica 4.feria 5.nu.37.& 3.Quadrag. conc.in cœna num.22.& 4. Quadrag. Dominica in Ramis num.2 & in Aduentu dominica 1. post. Epiphaniam conc.4.num.17.

De his qui erga pauperes crudeles sunt,vide verbo, misericordia.§.contra immisericordes,crudeles, & tyrannos,&c.

Pauperes sunt officina,ex qua emitur regnum cœlorum. In communi plurim.marty.Euang. Descendens Iesus de monte,&c.conc.2.num.19.

Pauperem se tibi offerri cui eleemosynam tribuas maximum est tibi ipsi donum,& Dei beneficium,vide & nota in communi confess.pontif.Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 2.num.18.

Eleemosynam, quam pauperi tribuis tanquam proprium solatium recipit Christus. Dominica 1. Aduentus conc.2.num.26. vbi ex professo.

Eos qui pauperibus non subueniũt Deus comminatur non solum æterna futuri sæculi pœna: sed etiam huius sæculi laboribus, & captiuitatibus. 2. Quadrag. Dominica 1.feria 6. num.6.

Et alijs horrendis supplicijs. 3.Quadrag.feria 5.post Cineres num. 5.

Qui eleemosynam egeno in extrema necessitate non erogat, magis crudelis aliqua ratione est, quam illo gladio occideret.In Aduent.conc.2.Innocentium.num.26.

Eleemosyna facit orationẽ ad Dei conspectum aduolare. In Dominicali feria 2. in litanijs maioribus conc.1. num.12.

Licet omnibus pauperibus eleemosyna sit erogãda,iustis tamen, & Christi sectatoribus potiori iure debetur. In Dominicali dominicã 6. post Pentecost.conc.2.num.16.

Si vera misericordia in nobis esset, non opus fuisset, vt pauperes à nobis precibus importunis eleemosynã peterẽt. In Dominicali dominica 6. post Pentecost.conc.2.nu.18.

Per eleemosynæ elargitionem disponitur homo ad hoc vt Deus eum illuminet, & ad veram penitentiam adducat. In Dominicali domin. 10. post Pentecost.conc. 2. num.23.

Eleemosynam facere, diuitibus quã necessarium sit. In Dominicali dominica 23.post Pentecost.conc.2. nu.44.

Pauperibus nõ de peioribus sed de melioribus, quæ possideris donãdum. In Dominicali dominica 23. post Pentecost.conc.2.num.49.

Diuites nisi ad eleemosynam confugiant, cum ad alias virtutes sint in idonei omnis salutis iter aliquo modo eis clausum esse videtur. dominica 4.Aduentus conc.2. num.20.& in communi confession pontif.Euang.Ecce nos reliquimus omnia,&c.conc.1. numer.14 & in proprio Sãctorum conc. 4. omnium Sanctorum num.28.

Eleemosyna redimitur pœna qua in purgatorio afficiendus eras propter peccata.Dominica 4. Aduentus conc. 2.num.23.

Pauperum domus sunt promptuaria,& horrea,vbi quæ vobis supersunt seruanda sunt. Dominica 3. Aduentus conc.3. num.20.

Eleemosynã pauperi denegãs fraudem ei committit: quia is quod suum est petit.in Aduent.con.4. Andreæ nu. 14.& 1.Quad.domini.4.feria 5. nu. 14.

Eleemosynam qui erogat iustitiam exercet. In communi confes. pontif. Euang.nemo accendit, &c.conc.1 .numer.16. vbi latè.

Ad eleemosynam faciendam exhortationes notatu dignissimas. vide 4.Quadr.Dominica 1.feria 6.num.26. & Dominica 4. sequenti num. 8. & in Aduent.Dominica 4.conc.2. num.22.

Eleemosynarij in mortis casu inuenient eleemosynam tanquam firmamentum nè cadant. In communi virginum. conc, 1. nu. 26.

Contra diuites eleemosynam non facientes comminationes notabiles. 4. Quadrages. dominica 4. feria 4. nume. 3.

Eleemosyna pauperi etiam peccatori elargita Deo grata est, & tibi vtilis. In communi confess. pontif. Euãg. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 2. num. 16.

Sed quæ pauperi iusto fit est Deo longe gratissima. Ibi nu. 19.

Eleemosynam petentes non sunt asperis verbis tractandi nec contemnendi. 1. Quadra. dominica 4. feria 5. num. 12. & 1. Quadr. dominica 1. fer. 2. nu. 21.

Quando non potes eleemosynam elargiri, nec pauperem operibus iuuare, suauibus saltim verbis illum consolari debes. In Dominicali dominica 16. post Pentec. conc. 2. num. 33.

Vt pauperum miserearis, in ipsos oculos figere, & eorum pauperiem cõtemplari decet. In Dominicali dominica 16. post Pentec. conc. 1. num. 23.

Quod pauperi, & egeno subueniamus omnes creaturæ irrationales nos docent. In proprio Sanctorum, conc. 1. Assumptionis Beatæ Mariæ, nume. 37.

Pauperes nos deberemus solicitare, & rogare: vt eleemosynam recipere dignarentur. 1. Quadrag. dominica Resurrectionis, num. 24. & in proprio Sanctorum. conc. 2. Assumptionis B. Mariæ, nu. 2.

Pauperes Deus fecit propter commodum, & vtilitatem diuitum, vide & nota in proprio Sanctorũ conc. 2. Assumptionis Beatæ Mariæ, nume. 7. vbi late.

Hæc in pauperes liberalitas est vnum ex præcipuis prædestinationis signis. In proprio Sanctorum conc. 1. decollationis Baptistæ, nume. 23. & 21.

§. *MODVS, QVO VTILITER huius virtutis actio sit exequenda.*

Eleemsynæ elargitio quibus circũstantijs debet ornari, vt sit omnibus numeris absoluta: vide, & nota in communi dedicationis Ecclesiæ, conc. 2. num. 26.

Eleemosyna in gratia debet elargiri: dominica 1. Aduent. conc. 2. nu. 29.

Et cum gaudio, & hilari vultu, dominica 1. Aduentus, conc. 2. num. 29. & ibi conc. 2. num. 21.

Et nõ propter humanos respectus: sed quia in nomine Christi postulãt. In Dominicali dominica 16. post Pẽtecost. conc. 1. nu. 25.

Et promptissimè, & celeriter est eroganda. in Aduent. dominica 3. post Epiphan. conc. 2. nu. 23. dominica 8. post Pentec. conc. 2. nu. 37. & 38.

Non tanti eleemosynæ quantitatẽ, quanti affectum, & pietatem qua elargitur Deus considerat, & æstimat. In communi confes. pontif. Euang. Nemo accendit, &c. conc. 2. num. 15. vbi latè (vide etiam circa hoc plura in litera O. in verbo, in operibus intẽtio) & in proprio Sanctorum, conc. 1. decollationis Baptistæ, nu. 24.

Elisabeth, ordinis minorum laudes, vide in communi Sanctarum mulierum, conc. 2. num. 21.

Episcopus, vide, prælatus.

Euangelium, vide, lex Euangelica.

Euangelica præcepta, vide litera P.

EVCHARISTIA.

Evcharistiæ institutio fuit mirabile Dei artificium vt nos in suum obsequium, & amorem inclinaret. In proprio Sanctorum conc. 5. Eucharistiæ, num. 7.

In Eucharistiæ sacramento Deus vnicè magnificentiam suam manifestauit, vide & nota rationem 2. Quadrag. conc. in cœna, num. 33. & in proprio Sanctor. conc. 2. Eucharistiæ, nu. 2. vbi latè, & in Dominic. dominic. 2,

post Pentecost.conc.2. num.23.

Sub Eucharistiæ speciebus verè est caro Christi, & eius anima, verbum diuinum, pater & Spiritus sanctus,& qua ratione. In proprio Sanctorum conc.1.Eucharistæ nu.6. vbi latissimè id probat.

Quamuis figurate dicatur de Christo quod sit leo, lapis, agnus,&c.vere tamen, & non figurate dicitur suam carnem esse cibum,& suum sanguinē potum. In proprio Sanctorum conc. 1.Eucharistiæ num.7.

Donans se nobis Dominus in Eucharistia, nec Deus amplius quod tribuat habet, nec amplius homo quod petat. In proprio Sanctorum conc.1. Eucharistiæ,num.11.

Vt ex Eucharistiæ sumptione fructum percipias, profunda contemplatione illud ruminare debes. In Dominicali Dominica 2. post Pascha conc. 3.nu.11.

Pro Eucharistiæ beneficio nunquā Deum laudare,& gratias reddere cessemus.2.Quadrag.conc. in cęna num. 38. & in proprio Sanctorum conc.4. Eucharistiæ,num.22.

Ex Eucharistiæ frequenti sumptione cur tam parum in deuotione aliqui proficiunt. 3.Quadragesf. conc. in cœna num.35. & in Dominicali Dominica 2.post Pascha concio.3.nu.11.

In hoc sacramento maximè amor Christi erga nos pellucet. 4. Qudrag. conc.in cęna nu.22. & in proprio Sanctorum conc.5.Eucharistiæ. numc.3. vbi ex professo.

Eucharistia maxime nos fortificat, & munit.In proprio Sanctorum cōc. 1.Eucharistiæ, num.22. & conc.2.nu. 23.& conc.3.num.11.

Sic velatus,& sub speciebus Eucharistiæ occultus manere voluit Christus maioris meriti causa:& quia aliàs tanta afficeremur lætitia vt cęlestis patriæ obtepescceremus.In proprio Sanctorum conc.1.Eucharistiæ,num.13. vbi latè.

Voluit Christus sub bina esse specie vt viuum, & integrum sui amoris memoriale nobis relinqueret.In proprio Sanctorum conc.1.Eucharistiæ, num.19.

Huius sacramenti institutio inter omnia Dei opera, tenerrimi amoris signum in se continet.In proprio Sanctorum conc.2. Eucharistiæ,nu.3.

Eucharistia est memoriale Dei mirabilium: in quo scriptum est quod Deo debemus,& quid pro eius obsequio facere teneamur: vide,& nota in proprio Sanctorum conc.2. Eucharistiæ,num.9.

Eucharistia est pignus viuū, quod nobis reliquit Christus tempore quo à nobis discessit in signū eximij amoris, quo passus est.In proprio Sanctorum conc.2. Eucharistiæ num.12.

Cibus hic spiritualis necessarius est ad reficiendū quod calore concupiscē tiæ sensim ex nobis dissipatur. In proprio Sanctorū conc.2.Eucharist.n.15.

Per hoc sacramentum tam cœlesti vnione anima in Deum transformatur, vt vnioni ineffabili, quæ est inter verbum, & patrem æternum comparetur à Christo. In proprio Sanctorum conc.2.Eucharistiæ,num.17.

In Eucharistia Deus sumptus, quot, & quam mirabiles effectus proferat. In proprio Sanctorum conc.2. Eucharistiæ,num.18.

Cibus hic spiritualis non solum est animæ alimentum, sed etiam ipsis medicamentum. In proprio Sanctorum conc.2. Eucharistiæ, nu.18.

Eucharistia concupiscentiæ ardores eneruat, & consumit. In proprio Sāctorum conc.2.Eucharistiæ,nu.19.

Et animas mundas purasque reddit.In proprio Sanctorum conc.2. Eucharistiæ,num.19.

Cibus hic summa dulcedine sumētem afficit: quia ibi dulcedo in sua fonte gustatur.In proprio Sanctorum conc.2. Eucharistiæ,nu.20.

Cur hanc suauitatem, & dulcedinem plurimi ex nobis non sentiamus. Ibidem.

In

In Euchariſtia panis, & corpus Chriſtus tranſſubſtatiatur; vt nos in ipſum per amorem transformemur. In proprio Sanctorum conc.2. Eucha riſtiæ,nu.22.

Sicut Deus iurauit vnigenitum filium miſſurum, ſic iurauit nobiſcum manſurum in hoc ſacramento. In pro prio Sanctorum conc.3.Euchariſtiæ, num.5.

Euchariſtia eſt ſacramentum in quantum gratiam confert: & ſacrificium in quantum à nobis offertur. conc.3.Euchariſtiæ,nu.14.

In hoc ſacrificio rem noſtram æter no patri offerimus: rationem vide, & nota conc.3.Euchariſtiæ,nu.15.

Manna fuit figura Euchariſtiæ. In proprio Sanctorum conc.3.Euchariſtiæ,num.17.vbi latè.

Si cum tanta reuerētia ſanguis animalium in lege veteri obſeruabatur; quanta maiori deuotione ſanguis ſacratiſſimus Chriſti eſt à nobis colendus.In proprio Sanctorum conc.3.Eu chariſtiæ, num.25.

Chriſtus glorificatur quando in Eu chariſtia dignè ſuſcipitur. In proprio Sanctorum conc.3. Euchariſtiæ, nume.28.

Poteſtas conſecrandi in ſacerdotibus, & Euchariſtia duratura eſt donec hoc ſeculum durabit: & non amplius.Ibi conc.4. Euchariſtiæ, num.4. & conc.5.num.14.

Euchariſtia nocte fuit inſtituta ad denotandum quod quamuis ad alia ſacramenta ſit etiam fides neceſſaria, peculiariter tamen ad hoc.conc.4.Eu chariſtiæ,num.4.

Hoc ſacramentum non eſſe curioſe,& ratione naturali inueſtigādum, conc. 4.Euchariſtiæ, num.6.vbi latè.

Euchariſtia inter cætera, ſacramen tum fidei appellatur: & quare.conc.4. Euchariſtiç, nu.13.

Euchariſtiam tali nocte inſtitui exi mium erga nos amorem demonſtrat, vide & nota conc.4. Euchariſtiæ, numer. 17.

Ad Euchariſtiam recipiēdam optima exhortatio.In proprio Sāctorum, conc.4. Euchariſtiæ, numer.25.vſque ad 33.

Falluntur aſſerentes nimiam ſacro ſancti ſacramenti altaris aſſiduitatem contemptum parere. In Dominicali, Dominica 4. poſt Pentecoſt. conc.2. numer.31.

Cum Chriſtus voluerit in ſtabulo naſci, in cruce mori,& in anguſto ſepulcro ſepeliri, cur ad inſtitutionem Euchariſtiæ cœnaculum grande voluit ſibi parari? In Dominicali, Domi ca 2.poſt Pentec.conc.2. nu.22.

§. AD EVCHARISTIAM *diſpoſitio*.

AD Euchariſtiæ ſumptionē qualis,& quanta puritas, & præparatio requiratur. 1.Quadr.conc.in cœ na,nu.39.& 2.Quadrag.conc.in cęna, nu.43.& 3.Quadra.conc.in cœna,nu. 34.vbi latiſſimè, & in proprio Sancto rum conc.1.Euchariſtiæ, nu.30.vbi la tè,& in Dominicali, dominica 2.poſt Pentecoſt.conc.2.num.26.vbi latè.

Quomodo quis ante Euchariſtiæ ſumptionem ſe probare debet. In proprio Sanctorum conc.5. Euchariſtiæ,num.22.

Ante Euchariſtiam cōtritio requiritur: & quæ illa ſit. conc.5. Euchariſtiæ,num.22.

Ad Euchariſtiæ ſacramentum quā ta reuerentia,& timore accedendum. 3.Quadra.feria 5. poſt Cineres, num. 18.& conc.in cœna ſequenti,num.41. & in proprio Sanctorum con.2. Euchariſtiæ,num.12.& conc.4. num.16.

Qui ad Euchariſtiam indignè acce dunt, etiam in hoc ſeculo atrociſſimis ſupplicijs à Deo puniūtur. 3.Qua drag.conc.in cęna,num.42.

Debita diſpoſitione ad Euchariſtiam accedēdum eſt: vt fortitudinem quis ex ipſa accipiat. conc.1.Euchariſtiæ,num.27.Et ſic qui poſt eius ſumptionem hac fortitudine caret, ſignū eſt

est indispositum accessisse.ibi nu.26.

Qui Eucharistiam digne sumit dæmonibus horrorem esse:ab eoque tanquam à crucis aspectu illos fugere. In proprio San ctorum conc.1. Eucharistiæ,num.24.

Ad Eucharistiam accedentes bonum vitæ exemplum præbere debét. conc.1.Eucharistiæ,num.30.

Accedere debemus diuino timore referri.in proprio Sanctorum conc.2. Eucharistiæ,num.12.

Ad Eucharistiæ sumptionem accedentes vna ex præcipuis virtutibus quibus ornari debent est humilitas. In proprio Sanctorum.conç.5.Eucharistię,nu.27.&in Dominicali domini ca 2.post Pentecost.conc.2.num.27.

Ad dignè Eucharistiam recipiendam aliquam Christi similitudinem requiri saltem in puritate conscientiæ vide,& nota in proprio Sanctorū. conc.2.Eucharistiæ, num.25.

Semper vbi commodè fieri potest, reconciliatio cum proximo offenso, sanctam communionem præcedere debet.In dominicali dominica 5.post Pentecost.conc.2.num.29.

Cum hoc Sacramentum gratiam dignè sumenti conferat, cur illud frequentissimè sumentibus non prodest? quia terram comedunt. In Dominica li Dominica 2.post Pentecost.conc.2. num.31.

Hic panis his qui illum indignè sumunt,gladius erit.In Dominicali dominica 2.post Pentec.conc.2.num.34.

Ex carne Christi,quæ theriaca est, venenum faciunt qui ad Eucharistiæ sumptionem in peccato accedunt. In Dominicali, Dominica 23. post Pentecost.conc.2.num.52.

EXCOMMVNICATIO.

EXcommunicatio est pœna summè timenda: rationem vide 3. Quadrages. Dominica 3. feria 3. numer.32.

EXEMPLVM.

§. EXEMPLVM MAIORVM.

EXemplum principum, prælatorum,dominorum, & maiorum siue prauum, siue bonum quātum alios excitat in sui sequelam: quamque ad vitium, seu virtutem alijs imprimendum sit efficax.1.Quadrag. Dominica in Passione feria 4.nume.8. & feria 6. post Dominicam.1.2.Quadragesimę, num.16.& 2. Quadrages.dominica 2. feria 5.num.21.& 3.Quadra. Dominica 1.num.2.& 4. Quadrag. Dominic. 3.feria 4.num.8.& 4.Quadrag. Dominica in Passione,feria 6.num.22.& in proprio Sanctorum.conc.1.Petri,& Pauli.nume.18. & in Aduent.conc.3. Circuncisionis, num.13.& in Dominicali, Dominica 2. post Pentecost. conc.2.nume.19. & ibi Dominica 15. conc.2.nume.2. & 5.& ibi Dominica 20.conc.2.nu.59.vbi ex professo.

Exemplum malum prælatorū longe perniciosissimum.In communi cōfes. pontif. Euang. nemo accendit lucernam.conc.1.num.23.& in proprio Sanctorum.conc.1. Inuentionis crucis.num.16.& in proprio Sanctorum, conc.4.Trinitatis, num.16.vbi latissimè, & in Dominicali, Dominica 7. post Pentecost. conc.1.nume.7. & ibi Dominica 20.conc.2.num.62.

Sicut exemplum malum maiorum perniciosius,ita exemplum bonum eorum vtilius.In communi confes. pontif.Euang.Nemo accendit lucernam, &c.conc.1.num.24.

Prælatorum, & principum munus est subditis suis exemplo præire,vt ipsi sua imitatione excitati eos sequantur, & quod imperant faciant.In Aduent.conc.3.Circuncisionis.numer.9. & in Dominicali dominica 2. post Pascha.conc.3.nume.20. & 3.Quadrag. Dominic.2. feria 3. num.4. & in Aduent.conc.1.Purificationis B.Mariæ, nume.4. & in Dominicali Dominica 15.post Pentecost.conc.2.num.5.

Passim

Passim contingit, vt inferiores pro bo superiorum exemplo deprauentur: de quo strictissimam rationem reddituri sunt maiores. In Aduent. conc. 1. Innocentium. num. 16.

Hæc enim est subditorum consuetudo, vt principes suos tam in bono quam in malo imitentur. In Aduent. conc. 2. Epiphaniæ. num. 22.

Maiores magis etiam quam alij ad bonum exemplum præbendum tenentur. In Aduent. conc. 1. purificationis B. Mariæ. num. 24.

§. EXEMPLVM MALVM.

EXempla mala exhibentes acerrimè à Deo puniuntur. 1. Quadr. dominica in Passione. feria. 2. nu. 27. & feria 4. Sequenti. nu. 10. & in communi confess. pontif. Euan. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu. 21.

Exemplum prauum quantum obsit. 1. Quadra. dominica 4. nu. 15. & 2. Quadra. dominica 2. feria 5. nu. 21. & in Aduent. dominica 3. post Epiphaniam. conc. 2. num. 11.

Curandum maximè est nè malo exemplo proximum nostrum offendamus. In proprio Sanctorum conc. 2. Ioannis Baptistæ. nu. 7. & in Dominicali dominica. 8. post. Pentecost. conc. 2. num. 11. vbi latè.

Peccatores suo malo exemplo non solum decipere, verum etiam bonos funditus euertere, & spiritualiter necare solent. In Dominicali dominica 3. post Pascha. conc. 2. num. 10. & in Aduent. dominica 5. post Epiphaniam. conc. 2. num. 10.

Maximè Dei spiritus (si ita dici potest) compungitur quando iustus ad peccandum alterius doctrina, exemplo, &c. cõtrahitur, in Aduent. conc. 1. conuersio. Pauli. nu. 20.

Is ad cuius exẽplum aliquis fuit peruersus spiritualia illa damna satisfacere tenetur. In Dominicali dominica 5. post. Pentecost. conc. 1. nu. 12.

Malo exemplo alium ad peccandũ prouocans non solum persoluet scelera ab illo commissa sed omnia etiam quæ lucraturus erat si in peccato non esset. In Dominicali dominica 8. post Penteco. conc. 2. nu. 13.

Qui malo exemplo, persuasionibus, vel aliter alios ad peccandum prouocant, multo magis crudeles sunt quam si illum occiderint, in Aduent. conc. 2. Innocentium. nu. 27. & ibi dominica 3. post Epiphaniam. conc. 2. nu. 10. & dominica. 5. post Epiphaniam conc. 2. nume. 10.

Isti quam grauiter peccent, & quã atrociter à Deo puniantur. In dominicali dominica infra octauam Ascẽsionis. conc. 2. nu. 26. & 2. Quadra. conc. Quinquagesimæ. nu. 32. & 3. Quadra. dominica. 4. feria 2. nu. 2. & ibi dominica in Passione feria 4. nume. 3. & 4. Quadr. dominica in Passione. feria 6. nume. 13.

Exemplum malum, vide etiam scãdalum, & occasio peccandi: quem locum omnino consule.

§. EXEMPLVM BONVM.

EXemplum bonum quantum possit, & prosit. 1. Quadr. dominica 4. nu. 17. & feria 2. sequenti. nu. 27. & dominica in Passione sequenti. nu. 14. & 3. Qudra. dominica 1. feria 4. nu. 5. & 3. Quadrages. dominica 3. feria. 5. nume. 4.

Nõ sat est homines interius sanctos esse: sed requiritur exterius etiam bonum præbere exemplum. In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ nu. 14. de quo vide etiam in verbo, opera.

Nihil est quod plus moueat hominem, quam alterius hominis exemplũ. In Aduent. conc. 2. Thomę. nu. 6.

Exemplum viri sancti quam magnam habeat efficaciam. In communi confes. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam. conc. 1. nu. 2.

Ius quod proximis nostris debemus est bonum exemplum, quo eos ad bene operandum prouocamus.

in Dominicali, dominica 5. post Pentecost. conc. 2. nu. 21.

Exemplum Ecclesiasticorum, & religiosorum, vide, verbo, ecclesiasticus.

Exequia defunctorum, vide, mors.

F.

FAMES, vide tribulatio, vide paupertas.

FALSA TESTIMONIA.

FAlsum testimonium imponēs maximum damnum non tantum suo proximo, sed sibimet infert. In proprio Sanctorum. conc. 1. B. Mariæ ad Niues. num. 7.

Falsa testimonia innocentibus imponere quam graue peccatum. In proprio Sanctorum. conc. 1. B. Mariæ ad Niues, nu. 6.

FESTVS DIES.

FEstorum celebratio in quo consistat. 2. Quadr. dominica 1. feria 6. nume. 2.

Festiuitates Sanctorum, vitam & intentum nostrum condemnant: vide, & nota in communi confes. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 3. nu. 2.

Sabbatha sanctificare est secularibus curis relictis Deo vacare, seque in illis diebus sanctis meditationibus, & exercitijs exercere, beneficiaque à Deo accepta in memoriam reuocare. In Dominicali dominica 16. post Pentecost. conc. 1. num. 28.

Et ad id festum est institutū. 3. Quadra. dominica 1. feria 6. nume. 8.

Et ob id Sabbathum tanta religione obseruandum Deus sanxit. In Dominicali dominica 16. post Pentecost. conc. 2. nu. 24.

Sabbathum quod olim propter creationis beneficium, vt festiuum celebratur, in dominicam propter redemptionis beneficium à tempore Apostolorum translatum est. In Dominicali dominica 16. post Pentecost. conc. 1. nu. 31. & in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc. 3. nu. 28.

Fuit ēt dies Dominica alijs mirabilibus operibus q̄ Deus in ea operatus est summoperè illustrata: q̄ vide in dominicali dominica 16. post Pent. conc. 1. num. 32. & in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam. conc. 3. nu. 28.

Quamuis summa sit ingratitudo diuinis laudibus non continuo uacare, & assiduè ipsi gratias agere: id tamen in diebus festiuis longe execrabiliùs est. In Dominicali dominica 16. post Pentecost. conc. 1. nu. 36. & conc. 2. nu. 27. vbi latè.

In festis cessationem seruilium operum Deus commendauit: non quidē quia ipsa cessatio est Deo grata: sed quia Deo animo tranquillo vacare, & curis externis libero, est ei gratissimū. In Dominicali dominica 16. post Pentecost. conc. 2. nu. 27. & in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam. concio. 3. num. 30.

Contra eos qui Sanctorum festa magis propter bona temporalia quæ ab eis expectant, quam ad spiritualia, quibus sancti abundarunt recolenda celebrant. In communi confes. non pont. Euang. Ecce nos reliquimus, &c. cōc. 3. nu 3.

Festa celebramus, vt ex rebus corporalibus, ad spirituales excitemur cogitationes. In Aduent. conc. 2. Natiuitatis. nu. 2.

In diebus festis nos magis abominationibus nostris indulgere quam lachrymabile sit. in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam. conc. 3. nu. 31.

FIDES.

FIdei definitio. In proprio Sāctorū conc. 3. Trinitatis. nu. 2. & ibi cōc. 1. exaltationis crucis nu. 3. & in Aduēt. conc. 2. dominicę infra octauam Natiuitatis numer. 19. & in Dominicali dominica 4. post Pascha conc. 2. num. 37. &

37.& ibi Dominica 28. post Penteco. conc.1.nume.2.

Fides sola non sufficit nobis ad salutem consequendam.3.Quadr.dominica 4.feria 5.num.3.& 3.Quadra.dominica in Passione feria 3. num.21.& in communi vnius mart.Euan.Amen dico vobis conc.2.nu.5. & in proprio Sanctorum conc.1. feriæ 2. Pentecostes. nu. 24. & in proprio Sanctorum conc.1.Petri,& Pauli, nume.13.& ibi conc.2.Diui Francisci,num.29.

Ad fidem conseruandam,mandata Dei obserua.3.Quadra.Sabbatho post Dominicam 4.num.16.

Fides sine charitate quare dicitur mortua.3.Quadrag. Dominica in Passione feria 3.num.19.& in Aduent.dominica 2.post Epiphaniā con.4. nu.6.

Fidei amissio in regnis vel in personis priuatis, vt in plurimum prouenit ex eo quod plurimis abundant peccatis.3.Quadrag. Sabbatho post Dominicam 4. nu.18. & in communi vnius mart. tempore Paschali conc.1. num. 17. & in proprio Sanctorum conc.2. Philippi,& Iacobi,nume.6. & in Aduent.conc.1.Stephani, num.23. & ibi Dominica 2. post Epiphaniam conc. 1.nu.19.

Per fidem nos instificari quomodo intelligatur . 2.Quadrag. dominica in Passione feria 5.num.36.& 3.Quadra. dominica 1.feria 4.num.14.& in proprio Sanctorum conc.1. feriæ 2. Pentecost. num.25. & in proprio Sanctorum conc.2.Philippi,& Iacobi, num. 4. vbi latissimè,& in Aduent. Dominica 2.post Epiphaniam conc.4. numero 3.

Fidei lumen, quam grande fuerit Christianis beneficium. In communi Apostolorum conc.2.nu.30. & in Dominicali dominica 21.post Pentecost. conc.2.nu.23.

Qui à fide te auertere prætendit, diligentissime est fugiendus, denunciandus, reprehendendus,& puniendus.2.Quadra.feria 2.Resurrectionis, num.23.

Fides est præstans contra aduersarios omnes armatura.3.Quadrag.Sabbatho post Cineres,nu.33.

In fidei veritatibus credendis quomodo se habeat intellectus,& voluntas explicatur. In communi Sanctorū conc.4.funerali,nu.11.

Ad fidem amittendam disponuntur homines per peccata. 3.Quadrag. dominica 1.feria 4.num.28.& in proprio Sanctorum conc.2. Philippi,& Iacobi, num.6. & in Aduent.conc.1. Stephani, num.24. & ibi dominica 2. post Epiphaniam conc.1.num.19.& in Dominicali dominica 24.post Pentecost.conc.1.num.38.

Fidem magnas animis nostris vires addere ad quascunque tentationes superandas. In proprio Sanctorū conc. 1.Philippi,& Iacobi,nu.2.

Fidem sæpe Deus à Christianorū regnis aufert propter illius regni peccata.3.Quadra.dominica 2. feria 6.nu. 6. & in communi vnius mart. tempore paschali cōc.1. nu. 18. & in proprio Sanctorum conc.1.Trinitatis,num.4.

Fidei & charitatis vnitatem in nobis summopere desiderat Spiritus sanctus.3.Quad.dominica 4.feria 5.nu.3.

Fidem simul cum obseruantia præceptorum Dei profitemur Christiani. In communi virginum conc.4.nu.13.

Credere oportet mysteria fidei, vt ea intelligamus:& vt postea in cœlo illa videamus.In Aduent.conc.3. Thomæ,num.18.

Fide intellectus est cingendus ne in errores prolabatur.In communi cōfes.non pontif.Euang. Sint lumbi vestri,&c.conc.3.num.10.

Pro hoc singulari Dei beneficio assiduè Deo gratias agere debemus. In communi Sanctarum mulierum cōc. 2.num.4.

Per fidem, fortitudinem in nostris necessitatibus habemus. In proprio Sanctorum conc. 2. Philippi,& Iacobi,num.4.

Qui fidem peccato mortuam habet in se habet rationem, & causam suæ

damnationis. In proprio Sanctorum conc.3.ferię 2.Pentecost.nu.8.

Fidei lumen præcise est necessarium ad supernaturalia mysteria dignoscenda. In proprio Sanctorum conc.1.Trinitatis,nu.2.& conc.3.Trinitatis,num.2.

Fides est necessaria ad intelligentiam sacræ scripturæ. In proprio Sanctorum conc.1.Trinitatis,nu.13.

Fides facit nos firmius, certiusque reuelata credere, quam vllo argumento suaderi possit. In proprio Sanctorum conc.3.Trinitatis,nu.2.

Fidei mysteria nõ esse curiosè scrutanda; sed cum silentio, & gratiarum actione credenda.In proprio Sanctorum conc.4.Eucharistiæ,num.6.

Fides est fundamentum totius spiritualis ædificij.In Aduent.dominica infra octauam Natiuitatis conc.2. num. 20.& in Dominicali,dominica 4.post Pascha conc.1.nu.37.

Bona opera signum sunt fidem esse viuam: & si ea deficiant mortuam esse conijci potest.In Aduent.dominica infra octauã Natiuitatis con.2. nu.22.

Ad mysteriorum fidei cognitionẽ habendam,aliquam in homine dispositionem necessariam esse. In Aduent. conc.2. Epiphaniæ,num.5.

Infidelitas propter nimiam eius grauitatem dicitur absolutè, & per antonomasiam peccatum. In Dominicali, dominica 4.post Pascha con.1. nu.36.

Si mens amissa gratia maximè cæca remanet, qualis amissa fide remanebit? In Dominicali, dominica 7.post Pentecost.conc.1.num.22.

Fidem homines sæpe amittere solent,quia diuinum verbum audire nolunt.In Dominicali,dominic. 11.post Pentecost.conc.1.num.11.

Fides sępe in sacra scriptura, pro fiducia accipitur. In Dominicali,dominica 18.post Pent.conc.1.nu.19. vbi fidei varias significationes prosequitur.

Fides charitati adiuncta valde operosa est.In Dominicali, dominica 18. post Pentecost.conc.1. num.23.

Peccatores licet impeditam,& obscuram fidem tamen habent. In Dominicali, dominica 24.post Pentecost. conc.1.num.39.

FIDVCIA.

Fiduciæ definitio. In Dominicali, dominica 23.post Pentecost.conc. 2.num.3.

Vbi primum quis diffidere de Dei misericordia incipit,omnia vitiorum genera committere constituit.In Dominicali, dominica 5. post Pascha conc.1. nu.9.

Vt ad summe in Deo fidendum cõmouearis fiduciam Abrahæ, & aliorum veteris testamenti considera. In Dominicali, dominica 5.post Pascha conc.1. nu.5. vbi late.& dominica 23. post Pentecost.conc.2.num.26.

Ex præteritis beneficijs à Deo acceptis confidentia ad futuros successus concipienda est.In Aduent.dominica 4. post Epiphaniã conc.2. nu.13.

Fiducia nunquam in homine aliquo collocanda est. Dominica 2. Aduentus conc. 2. nu.27. & contra istos. In Dominicali,dominica 23. post Pẽtec. conc.2.nu.14 vsq; ad 22. vbi latè.

Fiduciam tantam nemo habeat in ante acta vita, vt propter illam quascunque peccandi occasiones contemnat. 3.Quadrag. dominica 1. num.27.

Fiduciam magnam gloriæ consequendæ habere debemus ex eo quod illam iam possidet Christus.1.Quadr. dominica 2.num.12.

Fiduciam nostram vult Deus vt in ipso tantum:& non in nostra diligentia, nec in hominibus constituamus. In Aduẽt.dominica 1.post Epiphaniã conc.2.nu.6. vbi latissimè & ex professo, & dominica 2. post Epiphaniam conc.3.nu.2.vbi latissimè. In Dominicali, dominica 20. post Pentec. conc. 1.nu.21. & dominica 23.conc.2.n.21.

Et sicut Deus hanc à nobis confidẽtiam vehementer exposcit perinde ad nobis fauendum manet astrictus.

In

In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 3.

Vt fiduciam omnem in Deo collocetis solicitam eius prouidentiam cōsiderate. In Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc. 2. nu. 13. de quo vide plura verbo prouidentia Dei.

Vt hanc etiam fiduciam haberemus plurima miracula fecit. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. nu. 8. & Dominica 4. post Epiphaniam conc. 2. num. 16.

Et plurimis artificijs vsus est. In Aduent. Dominica 4. post Epiphaniā, conc. 2. num. 17. vbi latè.

FIDVCIA SEMPER IN Deo habenda.

QVantumuis aduersa res contigerit. 1. Quadra. conc. de Passione, num. 37. & in communi dedicationis templi conc. 1. nu. 28. & in Dominicali Dominica in albis conc. 1. num. 18. & in Aduēt. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 1. vbi latissime, & ex professo, & Dominica 4. post Epiphaniam conc. 2. num. 21. & in Dominicali Dominica 6. post Pentec. conc. 2. nu. 23.

Et quantumcunque peccatores simus. 2. Quadrag. Dominica 2. feria 6. num. 19. & 3. Quadrag. conc. septuagesimæ, num. 12. & 3. Quadrag. Dominica 3. num. 9. & 3. Quadrag. Dominica Passionis feria 5. num. 29. & in communi confess. non pontif. Euang. Homo quidam nobilis conc. 1. nume. 16. & in communi virginum conc. 3. nu. 9. & in communi dedicationis templi conc. 1. num. 25. vbi latè: & ibi conc. 2. nume. 13. & in proprio Sanctorum conc. 2. Petri, & Pauli, num. 21. & ibi conc. 2. Matthæi, nu. 12. Et in Aduent. dominica 3. post Epiphaniam conc. 2. nume. 14. & dominica 6. post Epiphaniam conc. 2. numer. 16. & in Dominicali Dominica 5. post Pascha conc. 2. num. 9. vbi latè, & ibi dominica 18. conc. 2. num. 17.

Et in quacunque maxima necessitate simus constituti. 1. Quadra. dominica 4. num. 5. & 2. Quadrag. dominica 4. nu. 13. vbi latè: & feria 6. eiusdem 4. dominicę nume. 37. & 3. Quadrag. dominica 4. num. 23. & 28. & in communi dedicationis templi conc. 1. nume. 28. & in Dominicali dominica in albis concio. 1. num. 18. & in Aduent. conc. 4. Thomæ, num. 18. & ibi dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 1. vbi latissimè, & in Dominicali dominica 6. post Pentecost. conc. 2. numer. 23.

Et licet admodum serò accesseris ad pœnitentiā, & virtutis viam. 3. Quadrag. conc. septuagesimæ, num. 13.

Et licet Deus non tam citò subueniat. 4. Quadrages. dominica Resurrectionis feria 2. num. 21. vbi latè. Et in Aduen. dominica 2. post Epiphaniam concio. 3. num. 26.

Ad fiduciam in Deo in quacunque necessitate habendam, paternam Dei prouidentiam considera. In dominicali dominica 14. post Pentecost. conc. 2. num. 38. & 40.

Maximè nostram in Deo fiduciam fulcire debet, considerare nos habere Deum in patrem. In Dominicali dominica 14. post Pentecost. conc. 2. nu. 43. vbi ex professo.

Fiducia, & credulitas ita cohærent, vt vnum sine altero perfectum, aut Deo acceptum esse non possit. In Dominicali dominica 18. post Pentecost. conc. 1. num. 21.

Obstupendum est quod hac fiducia (quæ ad remissionem peccatorum est instituto) homines abutantur ad peccata perpetranda. In Dominicali dominica 18. post Pentecost. conc. 1. numer. 37. & dominica 19. conc. 1. numer. 42.

Quam sit diffidentiæ vitium Deo detestabile, sacræ scripturæ illustrat exemplis: In Dominicali dominica 18. post Pentecost. conc. 1. num. 42.

Diffidentes maximis Deus afficit supplicijs. in dominicali dominic. 18.

FILIVS.

FORTITVDO.

G.

GLO-

GLORIA.

GLoriæ beatorum æterna gaudia delicaæ fœlicitates,& pulchritudines inenarrabiles latissimè prosequitur. In communi conf.non pontif. Euang.Sint lumbi vestri, &c. conc.1. num.1.vsque ad 20.& conc.2.Sequenti.num.24.& conc.3. Sequenti,nume. 22. & in proprio Sanctorum. conc.2. Philippi,& Iacobi,num.19.& in proprio Sanctorum,conc.4.omnium Sanctorum,num.14.& in Dominicali dominica 2. post Pentec.conc.1. num.8. vbi latissimè,& ex professo,& Dominica 19.conc.2.num.3.

Gloria beatorum quinque generibus gloriæ, quibus Romani suos afficiebant triumphatores respondere videtur. 1.Quadrag.Sabbatho post dominicam 1.num.5.

Gloria perpetuo cõsideranda vt ardentius illius desiderio accendamur. In communi confes.non pontif.Euangel.Sint lumbi vestri,&c.con.3.nu.24.

Gloriæ amplitudo consideratur, & ostenditur. In proprio Sanctorum, conc.2.Philippi,& Iacobi,num.16.& in Dominicali Dominica 2. post Pentecost.conc.1.nu.11.

Gloriam comparare qui existimant sine tribulationibus,laboribus, & contradictionibus quantum aberrant. 2. Quadrag. feria 2. Resurrectionis, nu. 33.& 3.Quadrag. Sabbatho post Dominicam 1.nume.21.& in communi vnius mart.Euang. Amen dico vobis. conc.1.num.25.& ibi conc.2.num.25. & 3.Quadrag.Sabbatho post dominicam 3.num.4.& 3.Quadragesima.Dominica 4.feria 4. num.11.

Cur gloriam non gratis, sed propter labores, tribulationes, & opera nostra Deus donare decreuit. In proprio Sanctorum.conc.2. Iacobi,num. 10.vbi,ex professo. & in Aduent.Dominica 2.post Epiphaniam.conc.1.numer.13.

Gloria beatorum inenarrabilis est, In communi Sanctarum mulierum. conc.2. num.12.

Si gloriæ spem viuam haberemus à caducis huius vitæ rebus corda nostra subleuaremus. In proprio Sanctorum.conc.4. Assumptionis B.Mariæ, num.24.

Non poterat efficacior persuasio reperiri qua homines honoris, consolationis,vitæque cupidissimi ad Dei legem obseruandum mouerentur quã gloriæ promissio. In proprio Sanctorum.conc.2.omniũ Sanctorum. nu.8.

Gustus quibus in gloriæ beati perfruuntur,nulli huius seculi rei conferri possunt. In proprio Sanctorum conc.4.omnium Sanctorum.num.14.

Ad gloriam æternam ambiendam exhortationes & considerationes mirabiles. In communi confes.non pontif.Euang.Sint lumbi vestri,&c.conc. 1.num.18.

Gloria bello acquiritur, sed pugna à te ipso incipienda.Dominica 4. Aduentus.conc.4.num.8.

In gloria peccatorum memoria, occasio est gaudij, & voluptatis: & quare.1.Quadrag.Sabbatho post dominicam 1.num.17.

Gloriæ consequendæ fiduciã habere,vide verbo,fiducia, & verbo,spes.

Gloria quam gratis datur. 1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 4. num. 2. In Dominicali Dominica 19. post Pentecost.con. 2.nu.14.

In gloria quanta vnione beatorum animi sibi inuicem sint connexi. In communi vnius mart. conc.3. num.4.

Gloriam in manu nostra esse locatam quam magnum Dei beneficium: & cur cum tanti intersit in potestate nostra reliquit: vide & nota in cõmuni vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me,&c. conc.1.nu.19.

Gloriæ consideratio ab his temporalibus nos abstrahere debet.3. Quadra. Sabbatho post Dominicam 1. num.8. & 3.Quadrag. Dominica 2.nume.15. & in communi confes.non pont. Euãge.sint lumbi vestri,&c.conc.1. num. 17.vbi latè.

Gloria crucis est fructus. Sabbatho post dominicam 1.3.Quadr.num.21.

Gloria bonis operibus impetratur. 3.Quadrag. dominica 2.fer.4. nu.15. vide,de hoc plura in verbo opera.

Qui in gloria Christo similis esse vult, prius in hac vita ei similis debet fieri. 3.Quadrà. Sabbatho post Dominicam 4.num.2.

Gloria exoptanda nõ tantum quia ibi quiescemus: sed potius quia ibi magis ac melius Deum glorificabimus. 3.Quadrag.dominica 4. num.7.

Quia in gloria postea habitaturi sunt, quas hic debent seruare habere conditiones. 3.Quadrag. dominica 3. feria 2.num.16.vsque ad 22.

Cur cum in transfiguratione Deus gloriæ viuam imaginem nobis demõstrauit: nunquam tamen inferni exẽplar ostenderit. 3.Quadrag.dominica 2.nu.12.

Ob gloriæ considerationis defectũ plurimi in vitijs suis consepulti iacẽt. In proprio Sanctorum, conc.2. fer.2. Pentec.num.16.

Cum gloriam Deus tam vili pretio det signum est maximè optare vt eã omnes emant. In Aduent.conc.4. Ioãnis Euangelistæ,num.8.

Cum per labores, famem, paupertatem, ignominiam & passionem Christus in gloriam intrauerit: maxima amentia est eam delicijs, & voluptatibus consequendam putare. In Aduent.conc.4.Ioannis Euangelistæ, num.11.

Ex bonis huius miserrimæ vitæ possumus ad inenarrabilia gloriç gaudia, & inexplicabiles voluptates insinuandas argumentum formare. In Dominicali dominica 2.post Pentec. conc.1.num.7.

Hoc gloriæ præmium à quolibet iusto ita est obtinendum, ac si ipse solus illam meruerit. In Dominicali dominica 8. post Pentecost. conc.1. nume.13.

Bona,& dona iustis in hac vita cõmunicata si cum illis quæ in gloria eis elargiuntur comparentur, minima sunt. In Dominicali dominica 13.post Pentec.conc.1.num.3.

Vna ex præcipuis circunstantijs illius perfectæ fœlicitatis est, quod bona illius sunt secura, & perpetua. In Dominicali, dominica 13. post Pentecost.conc.1.nu.4.

Cum gloriam Deus non nisi bene operanti concedat; cur gratis illam dari dicatur. In Dominicali dominica 19.post Pentec.conc.1.num.15.

GLORIOSVM CORPVS.

Gloriosum corpus nullam iam pœnam, nec dolorem sentit. 1. Quadr.fer.3.Resurrectionis,num.3.

Glorificare Deum, vide in verbo laudare Deum,& in verbo gratias agere.

Gloria huius mundi, gloria inanis, & vana, vide verbo, vanagloria.

GRATIA.

Sine gratia nullum opus est meritorium. 3.Quadr. dominica 4. feria 4.nu.26.

Nemo potest esse certus, quòd sit in gratia. 3.Quadr. dominica in Passione, nu.9.

Gratia quã admirabiles in animis profert effectus. 3.Quadr. dominic.3. feria 6.nu. 26. & 3.Quadr. dominica in Passione, feria 2.nu.25. & in communi confess. Pontif. Euang. Nemo accendit lucernam,&c.conc.1.nu.7.

Quam liberaliter Deus offert, & confert gratiã hominibus. 3.Quadr. dominica in Passione, fer.2.num.24.

Gratia nos illuminat. In communi confess.pontif.Euang. Nemo accẽdit lucernam &c.conc.1.nu.8.

Gratiam nobis impartitur Deus iuxta mensuram dispositionis in parte nostra. In proprio Sanctorum cõc. 3.Incarnationis nu.22.& in Aduent. Dominica 5.post Epiphaniam. conc. 2.nu.5.

Vt gratiam conseruemus particu-

lari auxilio Deus nobis assistere debet. In Aduent.conc.1. expectationis B.Mariæ,nu.28.

Ad gratiæ cõsequutionem oportet maximam illius sitim habere.2.Quadrag.dominic.3.fer.6.nu.37.& 3.Quadrag.dominica in Passione, fer.2.nu.24.& nu. 27. & in proprio Sanctorũ, conc.3.Incarnationis,num.21.

Vnum ex signis quo quis coniectari poterit se esse in gratiã est, quando ea quę propter inclinationem propriã abhorrere solet: victa iam quodammodo carnis natura, ardenti studio operatur.In Dominicali dominica in Albis, conc.2.nu.19.

Gratia expellitur per peccatum de meritorie. In Dominicali dominica 21.post Pent.conc.1.nu.26.

Non sufficit ad imaginem Dei esse creatos,sed requiritur,quod ad imaginem Dei simus per similitudinẽ gratiæ.In Dominicali, dominic.22. post Pentec.conc. 2. num.48. vsque ad 58.

Qui gratiam apud homines inuenerunt quantum timere debẽt.In proprio Sanctorum,conc.3. Incarnationis,nu.24.

Gratia Christi, vide,Christus.

Gratias gratis datas, vide, singulas sigillatim in suis locis.

GRATITVDO, ET *gratiarum actio*.

GRatias agentes Deo pro beneficijs acceptis,ad noua,& maiora recipienda se disponunt. In proprio Sanctorum,conc.1.Matthiæ, num.8. & 3.Quadrag. fer.2. Resurrectionis, nu.14.

Ideo sancti quando noua beneficiã à Deo poscunt, antiqua ei recensent.Ibidem, & in Aduent.dominica 3.post Epiphan.conc.2.num.35. & in Dominicali,dominica 5.post Pascha, conc. 1. num.10.

Grati debemus esse ad beneficia à Deo accepta conseruanda. 1.Quadra. dominica 3.feria 5.nu.28.& in Dominicali dominica 13. post Pentecost. conc.2.nu.39.

Gratitudo est singulare Dei donũ, & beneficium. 3.Quadrag. dominica 4.feria 6.nu.10.

Gratias agere debemus,non solum pro beneficijs in nos,sed etiam pro in proximos collatis. 2.Quadrag. dominica 4.num.32. & in proprio Sanctorum,conc.2.Matthiæ, num.5. & ibi conc.1. Ioannis Baptistæ, num.13. & conc.2.nu. 30.& ibi conc.2.Diui Francisci,nu.8.

Gratitudo omnium beneficiorum corporalium a Deo exposcitur: quanto magis spiritualium. 3.Quadrag.dominica 3.feria 2.nu.8.

Gratias tenemur Deo reddere de singulo beneficio in nos collato. 3. Quadrag. dominica 4.feria 6. num.3.

Gratitudo quam sit Deo grata. 3.Quadr. dominica 4. feria 6. num.6. & in Aduẽt.dominica 3.post Epiphaniam,conc.2.num.33.

Gratitudinem beneficiorum, quã instanter Deus exposcit. In proprio Sanctorum,conc.2. Visitationis Beatæ Mariæ,num.32. & 3.Quadrag.dominica in Passione, feria 4.num.2.& feria.2. Resurrectionis, sequenti,nume.12.

Gratiarum actio quantum diuinæ maiestati debeatur.In proprio Sãctorum,conc.2.Matthiæ,nu.6.

Vult pater æternus, vt quoties aliquod beneficium suscipimus, gratias Christo, per quod tanquam per ostiũ hæc omnia bona ad nos profluunt agamus.in proprio Sanctorum,feria 3. Pentecost.conc.1.num.13.

Gratiæ Deo sunt agendæ propter perfectiones etiam, & excellentias, quibus creaturas sensiles,& insensiles insigniuit.In proprio Sanctorũ,conc. 1.Ioannis Baptistæ, nume.13. & ibi conc.2.Diui Francisci, num.9.

Gratiæ Deo sunt reddẽdæ pro quocunq; opere bono.3.Quad. Sabbatho post dominicam 4.nu.23.de quo vide plura verbo,opera.

Nos

Nos Christianos ab Ethnicis in beneficiorum gratitudine superari magna est confusio. In Aduent. concio. 3. Ioannis Euangelistæ nu. 10.

Gratitudo est clauis, qua Dei cor aperitur, ut maiora etiam beneficia cõferat. In Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ. nume. 15.

Si dimidiam misericordiam consequi vultis, omnium beneficiorum quę ab ipso accepistis gratitudinem habere. In Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistę. num. 14.

Quia Dei beneficijs ingrati sumus ea quæ prodesse nobis deberent, & tẽporalis destructionis, & æternæ damnationis instrumenta sunt. In Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ. num. 17.

Vt ad acceptorum beneficiorum gratitudinem moueamini, eorum memoriam habere, artificijs, & signis si opus fuerit curate. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ. numero 7. quæ signa, & artificia Deus interdum docet, & eis vti iubet. ibidem. numero 8.

Tunc gratias Deo agimus, cũ nos ad gratias agendas fatemur indignos, illius maiestatis consideratione deterriti. In Aduen. conc. 1. dominicæ infra octauam Natiuitatis. nu. 8.

Grati esse diuinæ misericordię quãta obligatione tenemur Christiani, eo quod inter tot infinitos homines, nos tantum ad Christianismum vocauit. In proprio Sanctorum. conc. 2. Magdalenę. nu. 5. & in proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci. nume. 3. vsque ad numerum decimum. vbi ex professo.

Gratias Deo agere, non Dei tantum, sed nostrum potius esse prouentum. In proprio Sanctorum concio. 2. Diui Francisci. nu. 7.

Gratiarum actiones pro omnibus, tam aduersis, quam prosperis euentibus esse referendas. In proprio Sanctorum. conc. 2. Diui Francisci. nu. 7. & in Dominicali dominica. 10. post Pentecost. conc. 2. nu. 10.

Gratias Deo agere, debet esse nostrum continuum exercitium. In Dominicali dominica 12. post Pentecost. conc. 1. nu. 13.

Sicuti ingrato omnia in nihilum rediguntur: ita grato omnia augentur, & multiplicantur. In Dominicali dominica 12. post Pentecost. conc. 1. nume. 14.

Vt ille qui nunc in prosperitate existit gratus erga Deum se ostẽdat, principij suæ paupertatis reminiscatur. In Dominicali, dominica 12. post Pentecost. conc. 1. num. 15.

Gratias Deo reddere debent etiam illi, quibus, quia non peccant beneficium remissionis peccatorum Deus non impendit: quoniam si Deus illos non tenuisset, vtiq; cecidissent. In proprio Sanctorum conc. 2. Magdalenæ num. 18.

Inter probos, & improbos hoc interest, quod probi beneficia Dei magni æstimant: & multis gratiarum actionibus amplificant. Improbi vice versa. In Dominicali, dominica. 6. post Pentecost. conc. 1. num. 16.

Vnus ex pręcipuis fructibus qui percipiendus est ex visione operum mirabilium Dei est propter illa ipsum glorificare. In Dominicali dominica 18. post Pentec. conc. 2. num. 37.

Plura alia quæ ad gratiarum actionem spectãt, inuenies in verbo laudes Deo reddere.

Gratiæ reddendæ post prandium, sunt 2. Quadrag. dominica 4. num. 34. & 4 Quadr. dominica 4. nu. 31. & in Dominicali dominica 6. post Pentecost. cõc 2. nu. 35.

§. IN INGRATOS.

Ingratitudinem nostram agrestia animalia accusant. 1. Quadrages. dominica 2. feria 6. numero 25. & 3. Quadrages. dominica in Passione feria 6. nu. 13. & in Dominicali dominica 13. post Pentecost. conc. 2. num. 40.

Ingratitudo nostra erga Deum con-

side-

ideratur, perpenditur, & increpatur. 3. Quadr. dominica 2. feria 6. nu. 30. & dominica 3. sequenti feria 5. nu. 20. & 3. Quadr. dominica Passionis feria 6. numero 10. vbi latè, & 4. Quadrages. dominica 2. feria 6. numero 36. & in Aduent. conc. 2. expectationis Beatæ Mariæ numero 13. & ibi concio. 1. Thomæ numero. 7. vbi latè: & dominica 3. Aduentus. conc. 4. numero 25. vbi latè. & 3. Quadrages. dominica 3. feria 2. nume. 11. & in Dominicali dominica 13. post Penteco. conc. 2. nu. 38.

Ingratitudo quam graue peccatum sit. 3. Quadrag. dominica 3. feria 2. nu. 4. & nu. 37. & in Aduent. dominica 3. post Epiphaniam conc. 2. nu. 4.

Ingrati bona quæ habent, non Deo sed sibi adscribunt. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ nu. 5.

Ab ingratis iustissimè Deus beneficia subtrahit. In communi confess. nō pont. Euang. Homo quidam nobilis, &c. conc. 1. num. 22.

Ingrati Dei beneficijs, horrēdis supplicijs à Deo puniuntur. In Aduent. conc. 1. Innocentium. nu. 22. & in dominicali dominica 12. post Pentecost. conc. 1. num. 17. & 2. Quadr. dominica 2. feria 6. num. 24.

Deus maximè conqueritur de ingratitudine Christianorum. In Aduēt. conc. 1. dominicę infra octauam Natiuitatis. num. 22.

Ingratitudinis vitium ab ipsomet Lucifero furati sumus. 3. Quadr. dominica in Passione feria 6. num. 14.

Ingratitudo nostra erga Deum tantum creuit, quod ex ipsismet Dei beneficijs occasionem sumimus ipsum offendendi. In communi confes. non pontif. Euange. Homo quidam nobilis, &c. conc. 1. num. 20. & in Aduent. conc. 1. Thomæ. num. 7. vbi latè: & in Dominicali dominica 22. post Pentecost. conc. 2. nu. 2. & 6. & in Aduent. concio. 2. Purificationis B. Mariæ. nume. 8.

Propter quod scelus cōsueuit Deus reges ab ipsorum regnis priuare. In dominicali dominica 12. post Pentecost. conc. 1. nume. 19.

Hoc scelus solet esse fons, & origo omnium errorum. ibidem. nu. 20. & ibi dominica 15. conc. 2. num. 6.

Et de hoc valde Deus conqueritur. In Aduent. concio. 2. Purificationis B. Mariæ nu. 8.

Eis qui ingrati sunt beneficijs Dei, permittit Deus, vt ipsa beneficia illis non proficiant, nec eis fruātur. 4. Quadr. dominica 1. feria 4. nume. 12.

Imò vt in malum eis conuertantur. in Aduent. dominica 3. post Epiphaniam. conc. 1. num. 22.

Ingratitudo nostra Deo summè odibilis, & abominabilis. 3. Quadra. dominica 4. feria 6. nu. 3.

Sed ingratitudo beneficiorum spiritualium super omnia ei exectabilis. 3. Quadr. dominica 3. feria. 2. nu. 8.

Ingratitudo nostra erga Deum est causa omnium nostrorum malorum, & infortuniorum. In Dominicali dominica 16. post Penteco. conc. 1. nu. 37.

Ab ingratis fidem, & legem euangelicam solet Deus auferre. 2. Quadr. dominica 2. feria 6. nu. 36.

Imò & à bonis naturæ, & à virtutibus moralibus eos denudari permittit. In communi confes. non pontif. Euangel. Homo quidam nobilis, &c. conc. 1. nume. 22.

Christianorum ingratitudo omniū gentium ingratitudinem excedit, cū tot ac tantis Dei beneficijs vti nolint. In Dominicali dominica 4. post Pascha. conc. 2. nu. 6.

Singularis modus reprehensionis tuæ erga Deum ingratitudinis est cū in te qui infernū mereris noua beneficia Deus confert. In Dominicali dominica 23. post Pentecost. conc. 1. numer. 33.

Gubernatores, vide, prælati, vide, iudices, vide, magnates.

GVLA.

Gula est origo plurimorum malorum. 1. Quadr. dominica 2. fer. 5. num.

Ad Hæreticorum conuersionem satis sufficeret cernere suarum sectarũ confusam multitudinem. In Dominicali dominica 7. post Pentecost. conc. 2. num. 5.

HOMO.

HOc nomen homo in sacra scriptura aliquando vtilitatem denotat, & miseriam: nonnunquam vero excellentiã significat. In proprio Sãctorum, conc. 1. Petri, & Pauli. nu. 21.

Homo verè est, & sic appellari potest ille tantum, qui ſm regulam rectę rationis viuit. In communi sanctarum mulierum. conc. 3. nu. 5. vbi latissimè.

Hominis fragilitas consideratur. 4. Quadr. dom. 1. nu. 22.

Homo perfectus nullus in hac vita. In communi dedicationis Ecclesiæ, conc. 1. num. 3.

In misero homine omnium ferarũ, & brutorum bestialitates vniuersas esse inclusas. In Dominicali, domin. 17. post Pentecost. conc. 1. num. 13.

HOMICIDIVM.

HOmicidium, quam graue sit peccatum. 3. Quadr. domini. 4. feria 3. num. 32.

Homicida non vnum tantum, sed virtualiter omnes quos mortuus ille posset generare interficit. 3. Quadr. dominica 4. feria 3. num. 33.

HONOR.

HOnoris & boni nominis ratio habenda est. In proprio Sanctorum conc. 4. Petri, & Pauli. nu. 6.

Vnusquisque honorandus, & æstimandus est propter id quod in se est, & non propter ea quę possidet. In Dominicali dominica 20. post Pent. conc. 2. nu. 45. vbi ex professo.

Honores huius mundi, vide, vanagloria.

Honoris Dei Zelus, vide, litera Z.

Honores huius mundi ambientes, vide, superbi.

De honore debito sacerdotibus, ecclesiasticis, religiosis, senibus, & virtutis sectatoribus, vide in suis proprijs locis.

HVMILITAS.

HVmilitatis definitio. 1. Quadra. Dominica 2. feria 3. nu. 14. & in proprio Sanctor. conc. 4. Dedicationis Michaelis. nu. 14.

Humilitas inter cęteras virtutes morales hanc habet excellentiam quod solus humilis libenter cum suo contrario commoratur. 2. Quadras. Dominica in ramis. num. 5

Humilitas est dispositio ad Dei dona suscipienda. 3. Quadr. Dominica 2. feria 3. num. 28.

Humilitas perfecta fundatur in perfecta obedientia, & in exequendo prõptissimè Dei voluntatem. In proprio Sãctorum. conc. 1. B. Mariæ ad Niues. num. 37.

Aduersus humiles nõ habet diabolus vires. 2. Quadr. dom. 1. nu. 39.

Humilem Deus exaltat, Dominica 3. Aduentus. conc. 1. nu. 26.

Humilitas potens est omnipotentẽ flectere, & superare. 2. Quadr. dom. 1. feria 5. nu. 29. Deique iram placare, & eius potẽtissimas manus ligare. In proprio Sanctorum. concio. 4. Visitationis Beatæ Mariæ, numer. 28. vbi latè.

Vero humili sua opera quantumuis magna sint parua apparent. In proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptistæ, num. 5. vbi latè.

Vere humilis nullius rei dignus se existimat. In proprio Sãctorum conc. 4. Ioan. Baptistæ. numer. 10.

Æternum Dei decretum est neminem ad beatorum gloriam Ascensurum, nisi per humilitatis viam quam ipsi prius ambularunt. In proprio Sanctorum. conc. 1. Dedicationis Michaelis. num. 6.

Humi-

Humilitas consistit in cognitione propriæ vilitatis, æstimatione aliorū, mundi contemptu, & tandem quod cum ab alijs contemnitur illum contemptū pro nihilo habeat. In proprio Sanctorum, conc. 1. Dedicationis Michaelis, num. 18. vbi latè: & 1. Quadr. dominica 2. feria 3. num. 15.

Humilitatis fastigium, & vltimus gradus est iniurias illatas contemnere. In proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis, num. 20.

Mirabile est cum plures aliæ eximiæ sint virtutes, iuxta humilitatis tamen mensuram cœlestem beatitudinem à Deo concedi. In proprio Sanctorum. conc. 3. dedicationis Michaelis, num. 27.

Verè humilis curat, vt defectus, & miseriæ suæ ab alijs cognoscantur: excellentiæ autem propriæ lateant. In Dominicali, dominica in Albis, conc. 2. nu. 9. & 3. Quadr. Sabbatho post dominicam 4. nu. 24.

Humilitas reddit hominem pacificum, & tranquillum. 1. Quadr. dominica 2. feria 3. nu. 18.

Verè humilis tam in operibus, quā in verbis suam manifestat humilitatē. 1. Quadrag. dominica 4. feria 6. nu. 25. & tam in corde quam in verbis humilis est. Dominica 2. Aduentus, conc. 1. num. 27.

Rara est humilitas, honorata. In dominicali, dominica in Albis conc. 2. num. 11.

Oblatum honorē despicere magnę humilitatis, & diuinæ gratiæ in eo existentis argumentum est. Dominica 3. Aduentus, conc. 1. nu. 18. & 22.

Humilitas tanti momenti est, vt spiritus Christi in Sacra scriptura dicatur. Domin. 3. Aduētus, conc. 2. nu. 28.

Vt humilitati hominum Deus consuleret voluit nullum hominem adeò esse perfectum quin ei aliquid desit. In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregrè, &c. conc. 1. num. 2. vbi latè.

Dei dona, & honores ad humiles peruenire solent, qui se illis indignos esse reputant. In proprio Sanctorum, conc. 3. visitationis B. Mariæ, nu. 24.

Verè humilis donis sibi à Deo acceptis non superbit, sed humillior fit. in proprio Sanctorum. conc. 1. Diui Frācisci, num. 16. vbi latè.

Humilitatis maximum indicium est aliquem se sinere ab alijs regi: & non à propria sententia duci. In Aduent. conc. 1. Thomæ, nu. 6.

Humilitas, peccata etiam facit in bonum conuerti: & è contra superbia 3. Quadr. dominica 2. feria 3. num. 32.

Vbi humilitas, ibi sapientia. In proprio Sanctorum, conc. 1. Diui Francisci, nu. 20. & conc. 4. nu. 13.

Humilitas est virtus Euāgelicę professioni maximè propria: & ab Ethnicis incognita, & innominata. In Aduent. conc. 1. Circuncisionis, num. 8.

Humiles non sibi sed Deo bona omnia adscribunt: & ei tantum gloriam, & gratias reddi exoptāt. 3. Quadra. Sabbatho post dominicam 4. nu. 23. & 25.

Tam grata est humilitas Deo, vt ipsius etiam imago ei cōplaceat. In proprio Sanctorum, conc. 4. Diui Francisci, num. 15.

In humilitate cordis omnis virtus, & sanctitas est inclusa. 3. Quadrag. dominica in Passione, fer. 3. num. 29. & in proprio Sanctorū, conc. 2. Matthię, num. 23.

Sine humilitate aliæ virtutes magis solent obesse quam prodesse. 4. Quadr. dominica 2. feria 4. num. 20.

Humilitas propter excellentiā, iustitia appellatur in Sacra scriptura. In communi confess. pont. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu. 14.

Humilitas est adeò grata Deo, vt omnes pœnas quas Deus per peccatū hominibus inflixit fuerint ad eos humiliandos. In proprio Sanctorum, conc. 4. omnium Sanctorum, num. 17. vbi latè.

Humilis nil sibi ipsi confidens omnem suam spem, & fiduciam in Deo collo-

collocatam habet. In proprio Sanctorum. conc. 2. Matthiæ, num. 24.

Humili grauius, & molestius est cũ laudatur, quam superbo cum vituperatur. In proprio Sanctorum, conc. 1. Incarnationis, nu. 25.

Humilitas est via quæ in cœlũ nos ducit. In proprio Sanctorum. conc. 1. Ascensionis, nu. 2. & nu. 12.

Et per quam quis magnus sit in diuina acceptatione. In proprio Sanctorum, concio. 4. Ioannis Baptistæ, nume. 3.

Humilitas disponit animam ad suscipiendum Dei dona, quæ illam magnificant. In proprio Sanctorum, conc. 4. Ioannis Baptistæ, num. 4. vbi latè.

Vnum ex clarioribus argumentis ex quibus conijci potest gratiam animæ aduenisse est illam humiliatam videre. In Aduent. conc. 1. conuersionis Pauli, nu. 25.

Humilitas adeo excellens est, vt vnaquæq; virtus eam sibi pertinere cõtendat. In Dominicali, dominica 10. post Pentecost. conc. 1. num. 3. vbi ex professo.

Humilitas temperantiæ est pars & species. in dominicali domin. 10. post Pentec. cõc. 1. nu. 3. & fortitudinis ibi num. 6. & prudentiæ ibi, num. 8. & iustitiæ, ibi. num. 11.

Et charitatis effectus est. In Dominicali dominica 10. post Pentec. cõc. 2. nu. 36.

Quo quis altius in Dei cognitionẽ ascendit, tanto clarius suam vilitatem intelligens humilior fit. in Dominicali dominica 10. post Pentecost. conc. 1. num. 10.

Humilitas appetitum deprimit nè præter rationem rectam tẽdat in magna. in Dominicali dominica 10. post Pentec. conc. 2. nu. 33.

Plura quę ad hunc locum spectant, vide in verbo, superbia.

Humilitas Christi, vide, Christus.

Humilitas, B. Maria, Vide, Maria Virgo.

§. *AD HVMILITATEM comparãdam præsentanea remedia: & ad assecutam conseruandam.*

1 Considera peccata quæ committis, & quibus nam pœnis digna essent In Aduent. conc. 1. Circũcisionis, num. 11. & dominica 3. Aduẽtus, conc. 2. num. 31. & in proprio Sanctorum, conc. 4. dedicationis Michaelis, num. 15. & 3. Quadra. dominica 2. feria 3. nu. 33. & 4. Quadra. dominica 2. feria 6. num. 4.

2 Considera quantum tibi deest ad hoc, vt Christianam perfectionem attingas. In proprio Sanctorum, conc. 4. Dedicationis Michaelis, nu. 16.

3 Considera quam miser ac inutilis sis. In proprio Sanctorum, conc. 1. Diui Francisci, nu. 21.

4 Ad humilitatem impetrandam maximè prodest corporalis paupertas libenter, & cum spiritus feruore suscepta. In proprio Sanctorum, conc. 1. Diui Francisci, nu. 23.

5 Ad hoc etiam optimum est, & mirabile consilium vos semper cum maioribus dimetiri. In proprio Sanctorum, conc. 2. Diui Francisci, nu. 37. vbi latè, & dominica 2. Aduent. conc. 1. nu. 29.

6 Ad idem confice vnguentum mirabile ex illis medicamẽtis ex quibus illud composuit Iob, cum dixit. Natus de muliere, breui viuens tempore, repletur multis miserijs, quasi flos, &c. In proprio Sanctorum, conc. 4. Diui Francisci, num. 17. vbi latissimè hoc prosequitur.

7 Humilitatis Christi consideratio efficacissimum est remedium ad humilitatem comparandam. 3. Quadra. dominica in Passione, feria 2. nu. 24. vbi latè, & in Aduent. conc. 1. Natiuitatis, num. 24. & conc. 2. Natiuitatis, num. 26. vbi latè.

8 Vis humiliari, infirmum principium ex quo prodijsti considera. In proprio Sanctorum, conc. 4. Diui Frãcisci, num. 17.

9 Humilitas comparatur ex contẽplatione diuinæ celsitudinis, & bonitatis. In communi dedicationis Ecclesiæ, conc. 1. num. 6.

10 Donis à Deo datis humilior fit qui omnia illa quasi onera suscipit, considerans debitum reddendi rationem de illis. in proprio Sanctorum, conc. 1. Diui Francisci, nu. 16. Et quia ipsa dona eum ad humilitatem inclinant, nu. 18. Et quia quo magis crescũt beneficia, magis etiam crescit necessitas diuini auxilij ad ipsorum conseruationem, ibi. num. 19.

11 Si vere humiles esse cupitis quãcunque æstimationem, & laudem tam quam sæuissimam pestem fugite. In Aduent. conc. 2. Expectationis B. Mariæ, num. 20.

12 Qui Angelorum, & iustorum pulchritudinem contemplatur; statim seipsum contemnit, & humiliat, dominica 3. Aduentus, conc. 2. num. 27.

13 Nemo humilitatem consequi poterit nisi prius in ipsius exercitio laboret: eamque ardenter desideret, & amet. dominica 3. Aduent. conc. 2. nume. 29.

14 Vnum ex maxime necessarijs medijs ad humilitatem comparandã est propriæ vilitatis agnitio. 4. Quadr. dominica 2. feria 6. nu. 3.

15 Considera etiam peccata quæ alij admittunt à te etiam posse cõmitti, vt sic in tui ipsius contemptum deuenias. 4. Quadrag. dominica 2. feria 6. nu. 5.

16 Prodest etiam oculos in nostrorum proximorum virtutibus collocare. in Dominicali dominica 10. post Pentecost. conc. 2. nu. 36.

17 Item prodest cum humilibus conuersare, & superbos vitare. in Dominicali dominica 10. post Pentecost. conc. 2. num. 37.

Ad humilitatem etiam comparandam prosunt viginti, & octo remedia quæ ad superbiam vitandam collegimus verbo, superbia.

HYPOCRISIS, HYpocrita.

Hypocrisis definitio. 2. Quadr. feria 4. cinerum, num. 18.

Hypocrisis quam graue peccatum. 3. Quadrag. conc. Cinerum, nu. 15. & in communi Apostolorum, conc. 3. num. 15.

Hypocritam bonis operibus infernum sibi comparare summa stultitia est. 2. Quadr. conc. Cinernm. num. 24.

Hypocrisis est dispositio ad hæresim. 1. Quadra. conc. Cinerum, nu. 20.

Ex hypocrisi non proueniens corporis mortificatio plurimi æstimãda. 2. Quadrag. conc. Cinerum, num. 19. & quantum prosit. 3. Quadrag. conc. Cinerum, num. 26.

Hypocritarum duplex genus explicatur. 3. Quadrag. dominica 3. feria 4. num. 22.

Hypocrisis multum authoritatis veræ virtutis detrahit. In Aduẽt. conc. 3. Epiphaniæ, num. 24.

Hypocrita virtutes in peccatorum suorum instrumentã suscipit. 4. Quadrag. Conc. Cinerum, nu. 23. & in cõmuni Apostolorum, conc. 3. num. 15.

Hypocritæ nil amplius quam exteriorem speciem, & apparentiã habẽt. 2. Quadr. dominica 3. feria 4. num. 38.

Hypocrita suimet bonis operibus se destruit. 4. Quadra. conc. Cinerum, num. 26.

Hypocritæ maximam suo creatori irrogant iniuriam. in Dominicali dominica 5. post Pentec. conc. 2. num. 4.

Hypocritæ fingunt mortificationem, vt in dignitate, quam ambiunt collocentur: quam vbi primum consequuntur, ostendunt se non mortuos imo potius viuos esse. In Dominicali dominica 7. post Pentecost. conc. 1. num. 4.

Hypocritæ licet sibi damnum inferant, proximis tamen non afferunt detrimentum, sicut peccatores publici. In Dominicali dominica 7. post Pentec. conc. 1. nu. 7.

Vt

Hoc nomen omnia Dei nomina includit quæ Deus antiquis patribus reuelauerat. In Aduent. conc. 3. Circuncisionis nu. 19. & conc. 4. numero 15. vbi latè.

Hoc nomen omnes Dei perfectiones comprehendit. conc. 3. Circuncisionis nu. 21.

Licet Deus plura alia nomina habeat, hoc tātum venerari iubet: & quare. conc. 3. Circuncisionis nu. 21. Hoc nomen corda emollit. conc. 3. Circuncisionis nume. 23.

Et vires, vt tentationibus resistere possimus suppeditat. conc. 3. Circuncisionis, nu. 23.

Mirabilis huius nominis virtus, nō in literis exterioribus est, sed in interiori verbo, quod literę ipsę significāt. conc. 3. Circuncisionis, nu. 26. vbi latè.

Nullum ante hoc nomen datum fuit quod simul omnes Dei excellentias, & mirabilem humani generis redemptionē significaret. conc. 3. Circūcisionis, nu. 19. & conc. 4. num. 14.

Magnum fuit Dei beneficium filio suo nomen imponere quod nobis declararet quis esset, conc. 4. Circuncisionis, nu. 12.

De iniuria quæ blasphemijs, & per iurijs huic nomini fit, vide in verbo, iurare, & in verbo blasphemia.

Iesus, vide Christus.

IGNORANTIA.

IGnorantia est prima animæ mi... feria 3. Quadr. dominica Passionis feria 4. nu. 23.

Ignorantiam rerum ad salutem spiritualem spectantium tenemur superare. 3. Quadr. dominica Passionis feria 4. num. 24.

Ad ignorantiam hanc vincendam debemus interrogare viros peritos simul, & sanctos. 3. Quad. dominica Passionis, fer. 4. num. 26.

Hęc interrogatio debet fieri cum bona intentione: & quę hæc sit. 3. Quadr. dominica Passionis. feria 4. nu. 28.

Illustre genus, vide, nobilitas.

Immisericors, vide, misericordia. & in immisericordes, & crudeles.

Impatientia, vide, patientia.

Imprudentia, vide, prudentia.

INCARNATIO CHRISTI

INcarnationis beneficium quā grāde. 3. Quadr. conc. Quinquagesimę nu. 8. & Dom. 2. sequenti nu. 21. & in Aduent. cōc. 2. Natiuitatis nu. 7. & 18. & conc. 3. Natiuitatis nu. 7.

Incarnatio fuit opus infinitæ potentiæ, infinitæ sapientiæ, & bonitatis immensæ. 3. Quadrag. dominica 2. nu. 21. & in proprio Sanctor. conc. 1. Incarnationis num. 9.

Et summæ liberalitatis, & magnificentię. In proprio Sanctorum, conc. 4. feriæ 2. Pentecost. num. 2.

Incarnationis beneficio quā ingrati sumus. 3. Quadra. dom. 2. nu. 25. & in Aduent. conc. 1. Natiuitatis nu. 6.

Christus factus est homo vt nos doceret esse homines, & ad ipsum conformemur. 4. Quadrag. domin. in Passione, feria 4. num. 28.

Et vt hominibus vitam conferret. In communi vnius mart. tempore Paschali. conc. vna. num. 2.

Incarnationem Dei, curauit Lucifer impedire. In Aduent. conc. 1. expectationis B. Mariæ. nu. 6.

Puritas, & virginitas cōceptus Christi consideratur. In Aduent. concio. 2. Natiuitatis, num. 12.

In incarnatione nō fuit facta utriusque naturæ commixtio: sed mirabilis naturæ humanæ ad diuinitatem Assūptio. In communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 2. num. 13.

Pro quo vide in Aduen. conc. 4. Natiuitatis num. 12.

Post incarnationem Christi, aurū, & argentum à sui æstimatione decidit. In communi plurimorum marty. Euangel. Descendens Iesus de monte, &c. con. 2. nu. 11.

to factum est. Angeli cognouerunt. in Aduent.conc.2. Ioannis Euangelistæ, num.28.

Incarnatio Christi nonnullis propria culpa maioris fuit depravationis occasio: alijs aũt causa salutis. in Aduent. conc.1. dominicæ infra octauã Natiuitatis,nu.19.& conc.2.nu.12.

Conueniebat,vt qui nos redimeret Deus esset, & homo, & ideo Deus fuit incarnatus. in Aduent. concio.1. Circuncisionis,nu.14.

Qua ratione verbum diuinum sit in humanitate.in Aduent.conc.2.Circuncisionis,nu. 2.

Deus humanam carnem assumens se abscondit.in Aduent.conc.2.Circũcisionis, nu.5.

Deus fuit homo factus, vt dux noster,& preceptor esset.in Aduent.cõc.3.Circuncisionis,nu.3.

Incarnatio Christi qua ratione dici posset medium necessarium redemptioni nostræ. in proprio Sanctorum, conc.2.fer.2.Pentecost.nu.4.

In incarnatione summè pellucet quantus sit amor Dei erga nos.in proprio Sanctorum,conc.2.feriæ 2.Pentec. nu.1.vsq, ad 7.& ibi conc.3.num. 2.& conc.4.num.2.

Deus quantum est ex se omnibus dedit filium suum. In proprio Sanctorum,conc.2.fer.2.Pentecost.num.7.

Incarnatio nõ solum inuitat nos ad Dei amorem verum aliquo etiã modo compellit. in proprio Sanctorum, conc.4.feriæ 2.Pentecost. nu.3.

Omnes Dei misericordię in hac incarnationis misericordia tanquam in epilogo inclusæ sunt.in Aduent.conc. 1.Natiuitatis, num.3.

Incarnationis articulus, ideo difficilis est credita, quia in eo tam vilia, & abiecta de Deo dicuntur; tamq; excelsa & sublimia de homine verificãtur. in proprio Sanctorũ,conc.3. Ioannis Baptistæ,num. 18.

Incarnationis mysterium post sanctissimam Virginem prius omnium nouit Ioannes Baptistæ, & prius etiã ipsum promulgauit. in proprio Sanctorum,conc.1.Visitationis B.Marię, num.25.

Tempore incarnationis omnes prophetiæ, quæ Aduentum Christi prædixerant impletæ fuerunt. Dominica 4.Aduent. conc.1.nu.2.& cõc.3.nu.2.

Post incarnationem possumus,iam ipsimet Dei personæ seruire, & familiariter ipsimet conuersari.in proprio Sanctorum,conc.1.Assumptionis,nu. 3.& nu.6.vbi ex professo.

Post incarnationem Deus, non solum iustorum, sed peccatorum Deus etiam dicitur:& quare: in proprio Sãctorum,conc.1.Natiuitatis B.Mariæ, num.15.

In fide viua incarnationis Christi, Angeli creati fuerunt.in proprio Sanctorum,conc.3.dedicationis Michaelis,nu.5.

Quia amor vel est inter æquales, vel æqualitatem facit: ideo se Deus, vt se æquaret hominibus, hominem fecit.in Aduent.conc.4.Ioannis Euãgelistæ,num.3.

Verbum diuinum factus homo magis gentibus quam Iudæis se communicauit. in Dominicali dominica 10. post Pentec.conc.2.nũm.2.

Amplificabitur hic locus ex verbo, natiuitas Christi,& ex verbo, Aduentus Christi.

Inconstantia in operibus,vel in virtute,vide verbo, opera.§. in operibus perseuerantia.

Incontinentia, vide,castitas,vide luxuria.

INFERNVS.

INferni dolores quanti. 1.Quad.dominica 1.fer.3.nu. 11.& 3.Quadra. dominica 2.feria 5. nu.31. & 3.Quadrag. dominica in passione fer. 2.nu. 8.& in proprio Sanctorum, conc.1. Matthiæ,nu.26. & in Dominicali dominica 19.post Pent.conc.2.num. 52.

In inferno iam non est locus misericordiæ. 3.Quadrages. dominica 2. feria

feria 5. nu. 32. & dominica Passionis se quenti: feria 2. nume. 3.

Æternitas huius supplicij appositissimis, & perpetua memoria dignissimis illustratur exemplis. dominica 1. Aduent. conc. 1. nu. 24. & conc. 2. sequenti. nume. 32. & concio. 3. sequenti. nume. 31.

Inferni doloribus nō terremur, nec illa tormenta sentimus: quia voluptatibus humanis distrahimur. 3. Quadra. dominica in Passione. feria 2. nu. 9. vbi latè.

Inferni claues nulli nec homini, nec Angelo Christus dedit: & sic nullum auxilium damnatis prodesse potest vt inde exeant. In proprio Sanctorum. conc. 4. Petri, & Pauli, nu. 27.

Cum in infernum quam plurimi in cælum autem paucissimi intrent, maximè formidare, & metu exalbescere debemus, ne ex illis quam plurimis nos simus. In proprio Sanctorum. cōc. 2. B. Mariæ ad Niues. nu. 3. vbi latè, & ex professo.

In inferno tortores ad pœnam sensus exequēdam dæmones sunt, in Dominicali dominica 3. post Pascha. conc. 1. nu. 20.

Corpora damnatorum in inferno in summo gradu sensibilia sunt, & semper permanent sic tenera, & sensibilia: quod maximè perpende, & vide in Dominicali dominica 3. post Pascha. conc. 1. nu. 21.

Pœna sensus quantum ad animas in quo consistit. Dominica 1. Aduent. conc. 2. nu. 31.

Inter acerbissima tormentorum genera quæ damnati in inferno patiuntur: maius & præcipuum est, illos diuino conspectu in æternum priuari, cuiuspęnę tortor est ipsemet Deus. In dominica. 3. post Pascha. conc. 1. nu. 22.

Pœnæ damni, & pœnę sensus grauitas consideratur. In Dominicali dominica. 7. post Pente. conc. 2. nu. 26.

Pœnarum inferni æternitas maximè nos admouere debet ad pœnitentiam statim faciendam. In dominicali

dom. 24. post Pentecost. conc. 1. nu. 48.

Infidelitas, vide, fides, & vide, hęresis.

Infirmitas infortunia, vide tribulatio.

Ingratitudo, vide, gratitudo. §. in ingratos.

INIMICVS.

§. INIMICORVM DILECTIO.

Inimicorum dilectio est virtus difficillima, non tamen impossibilis. 3. Quadr. feria 6. post Cineres. nu. 6. & in Dominicali dominica 21. post Pentec. conc. 2. nu. 12. In Dominica. dominica 23. post Pentecō. conc. 1. nu. 30.

Inimicorum dilectionem semper Deus, & nō ipsorum odium pręcepit, 2. Quadr. feria 6 post Cineres. nu. 9. in Dominicali dominica. 21. post Pente. conc. 2. nu. 3.

Nam inimicis malefacere non tantum lege Euangelica, sed etiam Mosaica, imo & lege naturæ prohibitum erat. 4. Quadr. feria 6. post Cineres. nu. 2. & in communi Apostolorum. conc. 3. num. 6.

Cum hoc ita sit vnde occasionem acceperunt Iudæi existimandi contrarium esse dictum ab antiquis; 4. Quadr. feria 6. post Cineres nu. 4. & in Dominicali dominica 5. post Pent. conc. 1. nu. 18.

Et cur mandatum nouum appelletur à Christo. In communi Apostolorum, conc. 3. nu. 7.

Inter alia ob quæ Christus venit in mundum fuit vt nos doceret inimicis benefacere, & eos diligere. dominica 4. Aduent. conc. 1. nu. 6.

Ad inimicorum dilectionem odiū interius euellere præcipue curandum est. 4. Quadr. feria 6. post Cineres, nu. 65. & in Dominicali, dominica 5. post Pentecost. conc. 1. nu. 27.

Inimicum corde, & opere tenetis diligere. 2. Quadr. feria 6. post Cineres nu. 10. & nu. 27. & 3. Quadrag. feria 6. post Cineres, num 13.

Quanto magis alloqui. 2. Quadrag.

feria 6. post Cineres nu. 17. & 3. Quad. feria 6. post Cineres nu. 20.

Et benigne mansuetéq; eis alloqui debes. dominica 16. post Pentecost. conc. 2. nu. 18.

Inimicorum dilectio quam præclara virtus. In Dominicali dominica 21. post Pentecost. conc. 2. nu. 8.

Plura quæ huc spectant, vide verbo, amor, §. amor proximorum.

§. INIMICORVM INIVRIAS *remittere, & perferre.*

INimicis iniuriā remittere Dei est opus. 2. Quad. dominica 4. fer. 4. n. 4.

Qui, ne inimico remittatur iniuria rationibus vel obsequijs, vel aliter impediunt, quam execrabiles sint. 3. Quadr. feria 6. post Cineres num. 28.

Iniuriam statim etiam si recentissima sit remitte. In Aduent. conc. 1. conuersionis Pauli nu. 11. & in proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis nu. 30.

Iniurias quæ proximis inferuntur magis quam quæ sibi fiunt Deum persentire sacra scriptura significat. In Aduent. dominica 6. post Epiphaniam conc. 3. nu. 3.

Iniurias publice amore Dei perferre gloriosum nobis esse existimare debemus. in proprio Sanctorum conc. 1. inuentionis crucis nu. 6.

Inimicorum iræ cedendum est; nec eorum iniuriæ vindicandæ, quamuis ad ultionē vires sufficiant. In Aduent. conc. 1. Innocentium. nu. 29.

Mirabile remedium ad superandos eos q̃ nobis calumniā inferunt est eis suauissimis verbis ac mansuete satisfacere. In Dominicali dominica 3. post Pentecost. conc. 2. num. 17.

Iniuriam proximo non tantum semel cōdonare debes, sed quotiescunq; te offenderit. In Dominicali dominica 21. post Pentecost. conc. 1. nume. 8.

Ad iniurias inimicorum remittendas vide exhortationem singularem. In Dominicali dominica 21. post Pentecost. conc. 2. nu. 67. vsq; ad 71.

§. RATIONES, ET CONsiderationes *efficacissimæ ad commouendum homines ad inimicorum dilectionem, & ad iniuriarum ab eis acceptarum remissionem.*

PRima ratio. Inimicū & eum qui tibi malefacit dilige, quia ille qui est omnipotens; cuique tenemur obedire; ille qui te summe dilexit, cuique tantum debes, ac denique qui optime noscit imbecillitatem tuam; ille ipse suo proprio ore tibi dicit vt inimicum diligas. 2. Quadr. feria 6. post Cineres nu. 21. vsque ad 27. & 3. Quadr. eadem feria num. 22. & 4. Quadra. eadem feria nume. 9.

2 Et quia Deus tibi ineffabiles diuitias pollicetur, si ipsius exemplo inimicis benefacias. dominica. 4. Aduentus conc. 3. nu. 10.

De præmio mirabili quod pro illorum dilectione à Deo promittitur. vide. 1. Quadra. feria 6. post Cineres nu. 16. & 2. Quadragesi. eadem feria nume. 16.

3 Et quia id Deus absolute præcipit. In communi Apostolorum conc. 4. nu. 17. & 3. Quadr. feria 6. post Cineres. nu. 27. & 4. Quadrag. ead. feria. numer. 8.

4 Ad hoc etiam multum conducit pro certo habere nullum nobis ab inimicis nostris incommodum prouenire posse, quod ex Dei manibus non procedat. 4. Quad. feria. 6. post Cineres numer. 30.

5 Quia inimici sunt Dei instrumenta quibus nos perficere conatur. 4. Quadr. feria 6. post Cineres nu. 31. & Dominicali dominica 21. post Pentec. conc. 2. nume. 63. & ibi dominica 23. conc. 1. nu. 31.

6 Quia inimicum non diligens iniuriam irrogat sanguini, & pretio quo Christus illum redemit. In communi Apostol. conc. 2. nu. 15. vbi ex professo.

7 Quia inimicus est iustitiæ diuinæ minister. In communi Apostolorum conc. 1. nu. 26. vbi latè. & in proprio

prio Sanctorum, cōc.1. Incarnationis, nu.11.& 1.Quadrag. feria 6.post Cineres, num.11.

8 Quia inimicis iniuriam remittēs gloriam potius, quam infamiam comparat. 2.Quadr. conc. Septuagesimæ, nu.7.& 3.Quadr. dominica 3. feria 4. num.17.& in proprio Sanctorū, conc. 1. Inuentionis crucis, num.6.

Et nullum saltim honorem ob id amittere ostendit. In proprio Sāctorū, conc. vna sancti Ioseph, num.7.

Et id facere exaltationem potius esse quam abiectionem probat. In proprio Sanctorum, conc.3. Inuentionis crucis, num.15.

9 Quia inimicos diligens, & benefaciens, illos suo amore inflammando à peccato abstrahit, & ad Deum conuertit, & vulneratum illius cor curat. 2.Quadr. feria 6. post Cineres, nu.11. & 3.Quadrag. eadem feria, nu.13.& dominica 4. Aduent. conc.3. nu.11. & in Dominicali dominica 23. post Pentecost. conc.1. num. 26.

Et inuidiam, malitiam, & odium à suo corde extrahit. dominica 16. post Pentec. conc. 1. num.14. vbi latè, & dominic.23. post Pentec. conc.1. num.26.

10 Quia inimicus est occasio virtutis, & magni boni, & frenum vitiorū. In communi Apostolorum, conc.4. num. 15. & in Dominicali dominica 21. post Pentecost. conc.2. num.14. vbi latè.

11 Inimicum amare debes quia frater tuus est. Dominica 4. Aduent. cōc. 1. num.8.

12 Si difficile tibi videtur inimicos diligere cōsidera eum, qui hoc tibi iubet non ignorare quod potes: & suo fauere auxilio, vt facile illud exequaris. Dominica 4. Aduent. conc.1. nu. 9. & in Dominicali dominica 21. post Pentec. conc. 2. nu.4.

Nam ipsemet Deus obligatur ad præstandum nobis hoc auxilium. 3.Quadrag. feria 6. post Cineres num. 15.& in communi Apost. conc.1. nume.11.

Imo tribuit auxilium ad illud cum gaudio, & suauitate implendū. 4.Quadrag. feria 6. post Cineres, nu.26.

13 Ad inimicorum dilectionem, & eorum persecutiones perferendas nos mouet incarnatio Christi. 1.Quadr. feria 6 post Cineres, num.4.

14 Ad id etiam nos mouēt omnes creaturæ. 1.Quadrag. feria 6. post Cineres, num.7.

15 Si Deus cum Deus sit tam facile remittit iniurias, & bonum pro malo reddit, cur tu vilis creatura idē non facies. dominica 4. Aduent. conc.2. nu. 5. vbi latè: & in communi Apostolor. conc.4. num.14.

16 Et quia inimicorum dilectionē Deus præcipit non tuæ carni, quæ passa est inimici damnum: sed animæ. 2.Quadr. fer.6. post Cineres, num.14.

17 Et quia id tibi à Deo cuius tuū cor est præcipitur. 2.Quadr. fer.6. post Cineres, num.13.

18 Quia ijs qui inimicis iniuriam remittunt, nil Deus denegare consueuit. 2.Quadr. dominica 4. feria 4. nu.4.

19 Quomodo à Deo cœlum audebis petere, cū hoc quod tibi præcipit propter illum facere nolis. in communi Apostol. con.1. num.9.

20 Quia qui inimico loquelam sustulit, aufert Deus ab illo loquelam, vt nec veniam peccatorum sciat petere. 3.Quadr. fer.6. post Cineres, num.26.

21 Quia inimicorum dilectionem, & illis benefacere Christus non tantū verbo, sed opere nos docuit. 3.Quadr. fer.6 post Cineres, num.30. & 4.Quadra. dominica 4. feria 4. num.6.

22 Et quia ex multiplicatione inimicorum datur vobis occasio vt sitis filij Dei. In dominicali dominica 21. post Pentec. conc.2. num.16. vbi latè.

23 Inimicum odio habens considerer talem amicum qualis est Deus deserere, eo tantum vt iræ, & passionis satisfaciat. In communi Apostolorū, conc.2. num.19.

24 Et quia Deus permittit, vt aduersus eos, qui inimicis parcere nolūt, plu-

plures alij insurgant inimici qui eos affligant, in Dominicali dominica 21. post Pentecost. conc. 2. num. 62.

25 Inimicum diligere est actus maioris charitatis, & meriti quam dilectio amici. In communi Apostolorũ, conc. 2. nu. 17. & 4. Quadr. feria 6. post Cineres, num. 25.

26 Inimicis parcẽtes sibi ipsi parcerẽ. 2. Quadr. dominica 4. fer. 4. num. 7.

27 Inimicorum persecutiones sancti exoptabant: quia desiderabant à Deo nunquam separari, & in eo fixos, firmosq; esse quod per persecutiones comparatur. In proprio Sanctorum, conc. 2. Iacobi, nu. 12.

28 Æquo animo iniuriam tolera cum tantæ sit tibi vtilitatis atq; prouẽtus. In Aduẽt. conc. 1. cõuersionis Pauli, num. 13.

29 Vt inimicos possis diligere iniuriarum ab illis acceptarum ne memineris, nec verbo, nec cogitatione. 3. Quadr. fer. 6. post Cineres, nu. 8.

30 Et quia quamuis iniurias non vindicas Deus ipse quando viderit oportere pro te vltionem sumet. In Dominicali dominica 25. post Pentecost. conc. 2. nu. 70.

31 Ad iniurias, & contemptus mundi contemnendas, & patienter tolerãdas considera, quo magis te mundus contemnit, eò pluris te æstimat Deus. In proprio Sanctorum, conc. 1. Ascensionis, nu. 28.

32 Qui in iniurijs sibi illatis tacet voluptatem, & gaudium impetrabit, & tristitia ei in lætitiam conuertetur. In proprio Sanctorum, conc. 2. Assumptionis B. Mariæ, num. 25.

33 Vt iniurias tibi illatas propter Dei amorem quasi non sentiẽdo libẽter patiaris, vide in Dominicali dominica in Albis, conc. 1. nu. 26. & dominica 4. Aduent. conc. 1. num. 8.

34 Iniuria nõ est proprijs manibus vindicanda, sed Deo vindicta relinquenda, quia Deus tanquam propriũ negotium vltionem earum accipiet, & acriter eos puniet. In Aduent. conc. 3. Innocentium, num. 20. & ibi conc. 2. Stephani, num. 21.

Et quamuis interdum id Deus simulat, cum tamen homines minus cogitant: pœnas repetit. In Aduent. conc. 2. Stephani, nu. 22.

35 Quia iniustum est vos odisse, quem Deus tantopere dilexit, tantiq; emit. In communi Apostolorum, cõc. 2. nu. 16.

36 Quia alias, eisdem armis quæ ad nocendum proximum apprehendis, iusto Dei iudicio interficieris. 1. Quadrag. dominica in Passione, feria 6. num. 9.

Præfatę omnes rationes, & considerationes proderunt ad persecutiones inimicorum patiẽter sufferendas: pro quo etiam vide, tribulatio, vbi plures alias inuenies collectas.

Amplificari potest hic locus ex verbo, amor proximorum.

Iniurias nobis illatas remittere, vide verbo, inimicus. §. inimicorũ iniurias remittere. De iniurijs patiẽter perferendis, vide etiam in illo §. & verbo patientia, & verbo tribulatio.

Inobedientia, vide, obedientia.

INQVIETVDO.

Inquietudo quãtum noceat. In Aduent. conc. 4. Thomę, nu. 4. vbi latè. & in Aduent. dominic. 1. post Epiphaniam, conc. 1. num. 42.

Vnum ex his, quæ diabolus magnopere contendit est vt inquieti, & instabiles simus. in Dominicali dominica 17. post Pentec. conc. 1. nu. 42. & in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam, conc. 1. nu. 42.

Nisi cor nostrum sit quietũ, & tranquillum diuino amore repleri nequit. In Dominicali dominica 1 . post Pentecost. conc. 1. nu. 43.

Inquieti non sunt diuino mysterio idonei. in Aduent. conc. 3. purificationis B. Mariæ, num. 13.

Inquietudo, vide, etiam, clausura.

Insidiator, vide inuidus, & inimic.

Inspi-

Inspirationes diuinæ, vide verbo, vocationes diuinæ, vide etiam verbo, auxilia.

Intemperantia in cibo, & potu, vide gula.

Intentio in opere, vide litera, O, verbo, operum intentio.

INVIDIA.

INuidia quid sit. 1. Quadra. Sabbat. post dominicam passionis, num. 4.

Inuidia charitati repugnat. dominica 2. Aduent. conc. 2. nu. 24.

Inuidia peccatorum omnium seminarium est. 3. Quadr. dominica in passione, fer. 4. nu. 14.

Inuidia plurimorũ malorũ fons & origo. in proprio Sanctor. conc. 3. Ioãnis Baptistæ, nu. 12. & in Dominicali, dominic. 16. post Pentec. conc. 1. nu. 9.

Inuidi oẽs, vt in plurimũ sunt malę indolis, viles, obiecti, et stulti. 3. Quad. dominica in passione, fer. 4. num. 15.

Inuidia est vitium iniustissimũ quia est contra bonos: simulq; iustissimum, quia magis authorem suum torquet, quam illum cui inuidetur. 1. Quadra. Sabbatho post dominicam passionis, nu. 5. & in Dominicali dominica 3. post Pentec. conc. 1. nu. 21.

Inuidia reddit homines ingratos beneficijs Dei. 1. Quadra. Sabbatho post dominicam in passione, num. 6.

Proximum tuum ab inuidia, ira & malitia, quam erga te habet extrahes, si bonis operibus illum afficias. in Dominicali, dominica 16. post Pentecost. conc. 1. nu. 14. de hoc vide plurima, in verbo, inimicus, ratione nona.

Inuidia est incurabile vitium: nam quod alijs vitijs obuiat scilicet probitas in fratre perspecta, hoc idem inuidiam auget. 2. Quadr. dominica in passione, fer. 4. nu. 19. & 3. Quadr. ead. feria, num. 14. vbi latius.

Inuidiæ peccatum tam grande est vt vitium dæmonum, & non hominũ in Sacra scriptura dicatur. 3. Quadra. dominica in passione, fer. 4. num. 11.

Et si alia singula vitiá singulis virtutibus bellum inferunt, istud tamẽ omnibus. 3. Quadr. dominica in passione, fer. 4. num. 12.

Sed pręcipuè, & directè aduersatur misericordię, & charitati. 3. Quadrag. dominica in passione, fer. 4. num. 13.

Inuidia præcipuè est inter illos, qui idem munus exercent. in Dominic. dominica 16. post Pentec. conc. 1. num. 7.

Inuidi quantum proximorum famam lædant. 2. Quadrag. dominica 3. num. 32.

In inuidos Dei maledictio. in Dominicali dominica 16. post Pentecost. conc. 1. nu. 8.

Inuidia quantum excæcat illum in quo regnat. 2. Quadr. dominica 3. nu. 29. & 3. Quadr. dominica 4. feria 3. nume. 25.

Inuidiæ vis. 4. Quadr. dominica in passione, num. 4.

Inuidia affecto semper aliena præstantiora videntur quam sua: & ob id proximum persequitur, & odit. 1. Quadrag. dominica in passione, feria 3. nume. 22.

Inuidia est vnum ex medijs quo maxime ad inuicem peccatores ad peccata perpetranda incitantur. 1. Quad. dominica in passione, feria 3. nu. 21.

Si charitatem haberemus nulla ob proximorum fœlicitatẽ torqueremur inuidia. in Aduent. conc. 3. Natiuitatis, num. 24.

Inuidia sancta, est plorare cum alios in virtute præstare cernimus, nõ quia illi vincunt, sed quia nos vincimur. in Aduent. cõc. 3. Conceptionis, num. 29.

Ioannis Baptistæ laudes, & vitæ excellentię, vide in proprio Sanctorum, conc. 1. Ioannis Baptistæ, nu. 19. vbi latè, & conc. 2. nu. 30. & conc. 3. num. 28. & conc. 4. num. 2. vbi latissimè.

Ioannis Euãgelistæ laudes, & excellentiæ. in Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ, num. 28. & 33. & conc. 2. nu. 23. vsque ad finem concionis: & conc. 3. nu. 13. vsque ad 21. & conc. 4. num. 17. vsque ad 29.

IRA

IRA.

IRam nec breuissimo quidem temporis momento in nobis requiescere patiamur. In proprio Sanctorum. conc.2.omnium Sanctorum, num.30. in Dominicali Dominica 5.post Pentecost.conc.1.nu.30.

Aliquam in humano corde iram exurgere non est mirum: illam tamen sic in eo accrescere vt iræ mancipium homo efficiatur stupendum est. in proprio Sanctorum conc.2. omnium Sanctorum, num.27.

Ira excęcat mentem, & insanire facit.1.Quadrag.dominica 3.feria 2.nu.21.& 3.Quadr.dominica 4.feria 3.nu.24.& in proprio Sanctorum. conc.2. omnium Sanctorum, num.29.

Irati se ipsos vincere studeāt.1.Quadra. dominica in Passione feria 3.n.5.

Quousque ira aut quiuis alius animi affectus deponatur, nihil est agendum aut dicendum.4.Quadrag. dominica in Passione, num.31.

Et si possis irasci, & ordire vitia tuorum proximorum, satis tamen est eorum casus compati, quam in ipsos irasci. in Dominicali Dominica 5. post Pentec.conc.1.num.20.

Ira plurimorum malorum fons & origo est. in Dominicali, dominica 5. post Pentecost.conc.1. num.21.

Ira deliberata insipientiam arguit. in Dominica.dominica 5.post Pentecost.conc.1.num.22.

Ira in prælatis, Dominis, vel parentibus pro qualitate criminum non reprehensibilis sed sancta est. in Dominicali dominica 5.post Pentecost.cōc. 1.num.23.

Ira in tātum erit bona in quantum ratione regulabitur. in Dominicali dominica 19. post Pentecost. conc.1.numer.88.

Ira expellit ab homine deuotionis ac diuinę gratię rorem. in Dominicali dominica 21.post Pent.conc.1. nu.55.

Amplificabitur hic locus ex verbo, odium.

Iter agentes, exercitia virtutum nō omittant, nec Dei tunc obliuiscantur, cum maiora, & plura infortunia, tunc quam antea illis immineant. in proprio Sanctorum.conc.2.Petri, & Pauli, num.2. & in Dominicali dominica 13.post Pentecost.conc.1.num.7.

IVDICIVM.

§. IVDICIVM FINALE, vniuersale, & particulare.

IVdicij dies præ oculis semper à nobis habendus. Dominica 1.Aduentus.conc.1.num.13.

Et perpetuo meditandus. Dominica 1. Aduentus. conc.1.num.32.

Sicque plurima mala fugiemus, & plurima bona operabimur. In Aduen. dominica 1.post Epiphaniam, nu.3.

In iudicij die quā stricta ratio reddenda.3.Quadrag.dominica 1.feria 2. nu.34. & in communi confess. pontif. Euang. homo quidam peregre, &c. conc.2.nu.24.& in proprio Sanctorū. conc.1.feriæ 2.Pentecost.nu.17.

Quæ maximè timenda est. dominica 1.Aduentus.conc.2.num.13.

Hanc rationem Deus ipse ab hominibus exigere vult, nec id munus alteri committit. Dominica 1. Aduentus. conc.2. num.8. vbi duas huius rei adducit causas: & in proprio Sanctorum conc.1.feria 2.Pentecost.nu.17.

Quam terribilis erit Aduentus filij Dei ad iudicium. Dominica 1.Aduentus, conc.1.nu.4. vbi ex professo, & conc 4.sequenti, num.28.& in Dominicali dominica 8.post Pente. conc.2. num. 21. & in Dominicali dominica 21.post Pentecost.conc.1. nu.59.

Meditatio huius Aduentus viros summè etiam perfectos metu exalbescere fecit. Dominica 1. Aduent.conc. 1.num. 8. & in Dominicali dominica 8.post Pentecost.conc.2.num.,3.

In iudicij die omnia peccata quantumuis occulta, & vereda, coram omnibus cœlestibus, & terrestribus esse manife-

manifestanda considerandum.3.Quadrag.dominica 1.feria 3. num.17.

In illo iudicij spectaculo cur omnes creaturæ erunt congregatę. 3.Quadrag.dominica 1.fer.2.num.14.

Et quare veniet tunc cum Christo omnes Angeli, & omnes Sācti.3.Quadrag.Dominic. 1.feria 2.nu.11.

In iudicij die peccata iustorum in sui honorem, & gloriam manifestabuntur.3.Quadra.dominica 1.feria 2. num.19.

Iudicij dies exoptandus. 3.Quadra. Dominica 1. feria 2.num.3.

Iudicium finale prędictum est in sacra scriptura,vt ad illum nos præparemus.3.Quadr. Domin.1. feria 2.nu.2.

In hac die summam illam indignationem quam erga peccatores babet Deus implebit. Dominica 1.Aduent. conc.1.num.8.

Quæ ira illis maximo terrori erit. In Dominicali dominica 21. post Pentecost.conc.1.num. 15.

Diuini iudicij memoriam ex animis nostris tollere diligentissimè diabolus curat. Dominica 1.Aduentus. conc. 1.nu.12.& in Aduent. nu.1. post Epiphaniam conc.3.nu.6.

Quare proponit nobis Ecclesia Euāgelium iudicij tempore Aduen. dominica 1.aduentus concio.1.nu.15.

Cur illa mirabilia signa in sole, & luna, & stellis in die iudicij apparebunt.Dominica 1. Aduentus. conc.1. num.17.& conc.2. num.8.

Res istæ mirabiles quæ tunc apparebunt gaudium,refrigerium, & consolationem parient bonis. Dominica 1.Aduentus. conc. 1. num.21. & conc. 2.sequenti,num.15.& 3. Quadra.Dominica 1.feria 2.nume.21. & in communi confes.non pontif. Euange.Sint lumbi vestri,&c.conc.2.num.6.

Si arbores,& aliæ creaturæ insensibiles,quæ non peccarunt neque peccare potuerunt in hoc die afflictionem patientur quam afflictionem habebunt homines peccatores. Dominica 1.Aduentus conc.2. num.9.

Vnum ex negotijs ad quos filius Dei fuit in mundum missus, fuit ad prædicandum diem iudicij. Dominica 1.Aduent.conc.3.num.4.

Illa die omnes creaturæ vniuersusque mūdus aduersus peccatorem surgere debent. Dominica 1. Aduentus conc.3.nu.7. & num.10.

Cum nunc multa in peccatoribus Deus dissimulet, tunc prægnans (vt ita loquar) insurget in peccatores.dominica 1.Aduentus conc.3.nu.8.

Illa die sancti (qui omnes nostri intercessores nūc sunt) fient nostri accusatores. dominica 1.Aduentus, conc. 3.num.11. & conc.4.nu.29. Eruntque testes aduersus peccatores.conc.3. numer.23.

Iudicij dies certissimus est; sed ignotus.in 1.conc.funerali,nu.32.

In iudicij die iusti quàm læti,peccatores quam confusi,& tristes erunt. 3. Quadra.Dominica 1. feria 2.num.21.

De terrore peccatorū in illa die vide,Dominica 1.Aduent con.2.nu.33.

In iudicij die quātum homines trepidabunt.3.Quadrag.Dominica 1.feria 2.nu.30.

In iudicij die non poterunt mali sua peccata excusationibus (sicut modo faciunt) occultare.dominic.1. Aduent.conc.2.num.35.

In iudicij die qui magis Dei bonis vtitur minorem habet reddendam rationem; quam is qui minus eis est vsus.In comm.confes.Euange.Homo quidam peregre,&c.conc.2. num.25.

Illa die nullus erit peccatori recursus.Dominica 1.Aduen.con.3. nu.27.

Si iudicij diem certo cognosceremus,magis nobis noceret quā prodesset. In communi confess. non pontif. Euange.Sint lumbi vestri,&c.conc.3. nu.2. vbi late plurimasque causas adducit, ob quas voluit Deus hunc diē nobis esse ignotum.

In iudicij die iusti erunt simul cum Christo iudices in communi confes. non pontif.Euangel.Ecce nos reliquimus omnia,&c.conc.2.nu.19.

In

In iudicij die plurima opera, quæ optima hic reputabantur, vilia esse ostendetur. In proprio Sanctorũ con. 1.Ioannis Baptistæ,num.3.

Illa die puniet Deus non solum peccatores: sed ea etiam quæ peccato seruiebant,quamuis insensibilia sint.Dominica 1.Aduent.conc.4.num.23.

In iudicij die cur Deus cum tanta maiestate veniet. 3.Quadrag.Dominica 1.feria 2.num.8.

Hoc iudicium nulli prophetarum fuit occultum, omnesque de illo scripserunt:quia vidit Deus plurimum referre, vt illud nobis semper versaretur ob oculos.Dominica 1. Aduentus conc.4.num.8.

Ante iudicij diem iudicium tui ipsius te facere consulit Deus. Dominica 1.Aduent.conc.4.num.8.

Quod iudicium statim fac. dominica 1.Aduentus.conc.4. num.11.

Iudicij memoria admirabiles profert effectus.1.Quadrag.Dominica 2. feria 4.nu.7.& feria 5.sequenti,nu.16.

Maximè prodesset assiduè ante oculos tuos proponere, te iam coram seuero superni iudicijs esse tribunali. In Dominicali dominica 8. post Pentec. conc.2.nu.20.vbi ex professo.

Alphabetico ordine in extremo iudicio reddenda est ratio. 3.Quadr.dominica 1.fer.2.num.32.

§. IVDICIVM TEMErarium.

PRoprios defectus manifestos omittimus,& ad scrutandum,& iudicandum proximorum corda nos cõferimus. in proprio Sanctorum conc. 2.Magdalenæ,num. 13.

Iudicare temere aliorum cogitationes quam malorum. 4.Quadrag.Dominica Passionis,num.6.& in Dominicali Dominica 18. post Pentecost. conc.2. num.20.

Iudicium malum & temerarium de proximi vita ferre impium esse. 1. Quadrag. Dominica 4. feria 5.nu.35. & 2.Quadr.conc.Cinerum, nume.18. & in Dominicali, dominica 8. post Pentecost.conc.1.num.35.

Et cordis iniqui, & malitia pleni signum.2.Quad. conc.quinquagesimæ, num.38.

Et perniciosissima tyrannis.in proprio Sanctorum.conc. Sancti Ioseph, num.2.

Iudicium malum de proximorum operibus ferre ingenium diaboli est. 3.Quadr.Dominica 3.num.13.

Et est peccatum peioribus hominibus communius.3.Quadrag. Dominica 3.feria 5.num.25.

Iudicia hominum, quam falsa & iniqua. in proprio Sanctorum. conc. Sancti Ioseph,num.3.

Iudicat vnusquisque alios, secundũ quod ipse est.3.Quadr.Dominica 4.feria 4.nu.7.& in Dominicali,Dominica 8.post Pentecost.conc.1. num.35.

Non solum vult Deus ne temerè alios iudicemus:verum ne alijs iudicandi occasionem præbeamus.in proprio Sanctorum.conc.Sancti Ioseph. nu.5.

Iusti de proximis non cogitant malum.3.Quad.Dominica 3.fer.5.nu.27.

IVDICES.

IVdex nõ sit acceptor personarum. In Aduent.cõnc.1. Epiphaniæ. nu. 30.& in Dominicali,dominica 6.post Pentecost.conc.1.nu.30.& 1.Quadra. feria 5.post Cineres,nu.16.& 1. Quadrag.Dominica in Passione, nu.21.& 2.Quadr. Sabbatho post Dominicam 3.nu.22.& in Dominicali, Dominica 20.post Pentecost.conc.2.nu.51.

Iudicum, & gubernatorum proprium munus est pauperes, & viduas protegere, & ad fauendum eis in suis causis se se offerre. 1.Quadr.Dominica 5.feria 5.nu.16.& Dominica 4.antecedenti feria 5. num.3.

Iudicum in ferendis iudicijs rectitudo, & integritas quanta esse debet. 1.Quadra. Dominica in Passione,nu. 21.& 2. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 3.num.17.vbi latissime.

Iudi-

Iudicium malitia sæpe efficit, vt rationabile illis appareat, quod totius rationis est expers. 1. Quadraf. Dominica in Passione. nu. 19.

Iudex quas conditiones habere debet. In Aduent. conc. 1. Epiphaniæ. nu. 30. & in Dominicali, dominica 9. post Pentecost. conc. 2. num. 18.

Iudices in proprijs causis non sunt recti, & iusti: & quare. 2. Quadrages. dominica 2. feria 6. num. 3.

Non oportet quod iudices sint pauperes, nec auari. 2. Quadrag. Sabbatho post dominic. 3. nu. 20.

Iudices iniquam sententiam ferentes quantum damnum causent. 2. Quadrages. Sabbatho post Dominicam 3. num. 23.

Iudicem indignum constituere dicit spiritus sanctus esse ordiri telam aduersus Deum. Dominic. 3. Aduentus. conc. 1. nu. 12. vide circa hoc plurima in verbo prælatorum electio.

Iudices quantumuis à litigatoribus stimulentur, vt cito sententiam proferant prius attentissime cõsiderent qualiter iudicare debent. 2. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 3. numer. 27. & 3. Quadragesim. eadem feria. numer. 23.

Iudices super omnia præstanti animi magnitudine, & inuicto robore præditi esse debent. 3. Quadr. Dom. 4. feria 2. num. 9.

Iudicum seueritas, & supplicium (proh dolor) in pauperibus tantum modo exercentur. 3. Quadrages. Dominica 4. feria 2. nu. 11. & in Dominicali, dominica 9. post Pentecost. concio. 2. num. 21.

Iudices qui peccata simulãt eadem pœna, ac illi qui ipsa committunt (si non grauiori) à Deo plectentur. 3. Quadrages. Dominica in Passione. num. 21.

Iudices, & gubernatores impios punire est vnum ex efficacissimis remedijs ad Dei iram placandam. 3. Quadragesim. Dominica in Passione. numer. 22.

Vt iudices exequantur leges cõcinna exhortatio. 1. Quadrage. Sabbatho post Dominicam 3. nu. 29.

Iudices vt puniant peccata, prius debent ab eisdem peccatis mundari. 1. Quadr. Sabbatho post Dominicam 3. num. 31. & 2. Quadrages. eadem feria, num. 21.

Vna ex rebus quibus iudices, & gubernatores mederi præcipuè debent, est diuitum, & potentum in pauperes tyrannis, & violentia. In Aduent. concio. 1. Andreæ. nu. 16. vbi edisserit de his, quæ erga pauperes debent præstare iudices.

Iudices nõ sint largitionum, ac munerum cupidi, ne eis corrumpantur. in Dominicali dominica 8. post Pentecost. conc. 1. num. 30.

Iudex maximam fortitudinem habere debet in Dominicali dominic. 9. post Pent. conc. 2. nume. 23.

Iudices sunt efficaces iustitiæ executores: in Dominicali dominica 8. post Pentecost. conc. 1. nu. 32.

Iudices nisi sufficientissima examinatio præcedat non præcipitentur ad iustitiam exequẽdam. In Dominicali dom. 8. post Pentec. conc. 1. nume. 33.

Impatiens iudex esse non debet: in Dominicali dominica 8. post Pentec. conc. 1. nu. 38.

Amplificabitur hic locus ex verbo prælatus vbi plurima, quę huc spectãt.

IVRAMENTVM.

IVrare cũ causa, & alijs circunstantijs, est actus adorationis latriæ, meritorius, & honorabilissimus: in communi vnius martyr. Euang. Amen dico vobis. concio. 1. nu. 4.

Et laudabilis: in Aduen. conc. 3. Circuncisionis. num. 32.

Et quod sit meritorius probat. cõc. 4. Circuncisionis num. 24.

Quæ sint istæ circunstantiæ docet conc. 4. Circuncisionis num. 24.

Iuramentum falsum maius malum quam homicidium: in cõmuni vnius mart.

mart.Euang.Amen dico vobis, conc, 1.num.7

Iuramenta violantes non solum in futuro, sed in hoc etiam seculo acerrimè Deus punit. In communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis conc, 1.num.7.

Iuramentum hac etiam de causa grauissimum est peccatum, quod non habet delectationem, lucrum, & vtilitatem, quæ sunt aliorum vitiorum incentiua. In Aduent. conc.1. Circuncisionis, num.29.

Sicut concubinarius nisi occasionem tollat, absolui nequit, ita nec qui passim temere iurat. in Aduent.conc. 2.Circuncisi.num.34.

Iuramenta quanti fecere veteres gẽtiles. in Aduent.conc.2.Circuncisionis num.35.& conc.4.num.23.

Non solum periuros sed eorum etiã domos Deus punire vult.conc.4. Circuncisionis, num.25.

Quod alio modo probari potest, iuramento confirmandum non est.cõc. 3.Circuncisionis, num. 31.

IVSTIFICATIONIS beneficium.

IVstificationis beneficiũ, quodammodo maius est beneficio glorificationis. 1. Quadrag. Dominica 2.num. 17.& in Dominicali, dominica 3.post Pentec.conc.1.nu.18.

Licet iustificationis præcipua causa Deus sit, vult tamen vt homo omnem diligentiam adhibeat, ac si solus suæ iustificationis author esset. In communi sanctarũ mulierum.con.4.n 10.

Iustificationis effectus. 4.Quadrag. dominica 1.feria 6.num.2.

Iustificationis discursus.3.Quad. dominica Passionis, feria 5.nu.14.

Iustificatio non ex sola fide, vide fides.

Iustificationem peccatorum, & salutem animarum maximè Deus esurit. In Dominicali Dominica 3. post Pentec.conc.2.nu.7.

Ad iustificationem peccatoris requiritur propria fides, & propria dispositio. In Dominicali Dominica 18 post Pentec.conc.2.num.19.

Iustificare peccatorem magis est, quam cœlum terramq; creare. In Dominicali dominica 18.post Pentecost. conc.2.num.34.

Iustificatio variè accipitur in sacra scriptura.1.Quad.Dom.4.fer.4.nu.20.

IVSTITIA.

IVstitiam etiam in eos quos maximè diligimus esse exercendam. 1.Quadr.dominica 1.fer.3.nu.6.

Iustitiæ æquitatem ad pacem summe esse necessariam.2.Quadr.dominica in Ramis, num.7.

Supplicium quod humana iustitia de aliquibus peccatoribus sumit, est ad aliorum correptionem. In Aduent. dominica 5.post Epiphaniam conc.3. num.18.

Iustitia sæpissime in Sacra scriptura non pro vna ex quatuor cardineis virtutibus accipitur, sed omnem virtutem significat. In Dominicali dominica 5.post Pentecost.conc.2.num.7.vbi late (vbi etiam de diffinitionibus iustitiæ agit) & dominica 8.post Pentecos. conc.2. num.3.

Cum iustitia sit habitus, secundum quem ius suum vnicuique tribuitur; & cum tres sint, quibus ius suum tribuere debemus; Deus, nos, & proximus: Deo animam nostram: nobis nostrorum appetituum, & affectionum mortificationem: proximo vero bonum exemplum, quo eum prouocemus ad bene operandum debemus. In Dominicali dominica 5. post Pentecost.conc.2.nu.9. vsq; ad nu.26. vbi latissime, & ex professo, & ibi dominica 22.conc.2.num.30.vbi late quid nobis, nu.31. quid proximo, nu.33.quid Deo, num.39.vsque ad 47.

Iustitiæ executio valde necessaria. In Dominicali dominica 9. post Pentecost.con.2.num.18.

Iu-

Iustitia non fit, neque iudicium, quando iustus cum impio punitur. In dominicali dominica 9. post Penteco. conc.2.num.27.

Iustitia Dei, & de eius erga nos vindicta punitione, & supplicijs, vide verbo, supplicia Dei.

IVSTVS.

IVsti pauci: mali plurimi. in communi vnius mart.conc.1.num.1.

De iustis detractio, vide detractio.

Iustorum opera, vide, opera.

Iustorum timor Dei, vide, litera. T

Iusti sunt qui toti Dei seruitio sunt dicati.3.Quadrag. dominica quinquagesimæ, num.5.

In iusti domo omnes in seruitio Dei occupantur, secus in domo impij. 2.Quadr.dominica in Ramis, nu.30.

Iustus à peccatoribus insidiatur, & odio habetur: & quare.3.Quadrag.dominica in Passione feria 3. nu.10. vbi late.

Et eius præsentia maxime onerosa est malis. dominica 3.Aduentus conc. 1.num.10.

Quando iustos alicui oppido Deus elargitur, maxima misericordia cum illo vtitur. In proprio Sanctorũ conc. 1.Ioannis Baptistæ, num.4. vbi late.

Sæpe cum iustus cogitat Deum ipsum non audire, & abesse; tunc maxime adest, & audit.4. Quadrag. Dominica Resurrectionis feria 2. num.6.

Iustorum animas vi quadam vehementissima Dei spiritus ad mira, & supra humanas vires præstãda impellit, In proprio Sanctorum conc.4. Inuentionis crucis, num.5.

Iusti, tempus quo cum Deo aut de rebus diuinis non agunt perditum esse existimant.3.Quadr.Sabbatho post dominicam passionis, num.14.

Iustos in societate esse, melius est quam seorsum. In communi Euangelistarum conc.1. num.9.

Iusti lugent propter multas causas. In cõmuni plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de mõte, &c. conc. 3.num.2. vbi latè: & in proprio Sanctorum conc.2.omnium Sanctorum, num.32.

Iusti non debent exprobrare peccatores. In communi Doctorum conc.3. num.25.

Iustus ad Deum omnia dirigens; cuncta, & seipsum ob Dei amorem imitationemque deserit. In communi confes.non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c.conc.4. num.19.

Iustos mittere spiritu, & sapientia plenos vt peccatoribus medeantur est vnum ex maioribus Dei beneficijs. In Aduent.conc.2.Stephani, num.2.

Maxime Dei spiritus (si ita dici potest) cõpungitur quando iustus ad peccandum alterius doctrina exemplo, &c. trahitur. In Aduent. conc.1. Conuersionis Pauli, num.20.

Propter iustos suffert Deus peccatores. In Aduen. Dominica 5. post Epiphaniam conc.3.num.9.

Iusti ad vniuersalem vsque mundi consummationem in Ecclesia duraturi sunt. in. Aduent. Dominica 6. post Epiphaniam conc.1.num.26.

Iustus est ille qui secundum mensuram diuinæ voluntatis in omnibus viuit; siue in modico, siue in magno. in Aduẽt.conc.2.Purificationis B.Mariæ, num.19.

Iustus vide etiam verbo, sanctus, & in verbo Dei seruus, & in verbo, prædestinatus.

§. *IVSTORVM CONDItiones, proprietates, & mores.*

IVstorum mos est quanto magis vitæ suæ finis appropinquat, tanto diligentius recte operari. In Dominicali dominica 2. post Pascha conc.2.numer.25.

Iustorum est alios ad seruitutem Dei secum trahere, & allicere.3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam Passionis, num.23. & in proprio Sanctorum feria 3. Pentecost.conc.1.num.6.

Et

Et ad hoc omnem inuestigare, & tentare modum, & viam. 3. Quadrag. Dominica 3. feria 3. num. 8. Vice versa peccatores. ibidem, num. 12.

Et ideo porta cœli sunt, & dicuntur. in proprio Sanctorum. feria 3. Pẽtecost. conc. 1. num. 11.

Iusti non solum quæ Deus ab ipsis exposcit, sed multo plura faciunt, & præstant. 1. Quadrag. dominica in Ramis, num. 4.

Et plus præstant quam dicunt. in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ, num. 32.

Iustorum consuetudo est vt omnes, prosperitatum participes, aduersitatũ vero expertes esse velint. in Aduent. concio. 1. Ioannis Euangelistæ, numer. 18.

Iusti salutis aliorum tanto desiderio flagrant, vt ita bonis aliorum gaudeant: ac si propria essent. in Aduent. conc. 1. Stephani, num. 11.

Iustus non solum contentus est ipsum ad Deum conuerti, sed omnibus modis expetit, vt omnes ad Deum conuertantur. in proprio Sanctorum concio. 1. Matthæi, num. 23.

Iusti quando opus aliorum est manifeste malum, quodque excusari nequit: intentionem saltem excusare curant; è contra peccatores. 3. Quadrag. Dominic. 3. num. 13. & feria 5. eiusdẽ dominicæ, nu. 26.

Iustus habet omnes ouis conditiones, & proprietates. In Dominicali dominica 2. post Pascha. conc. 1. num. 11. vsque ad 25. vbi ex professo.

Iusti tam ex bono quam ex malo bonum colligunt: vice versa mali. 4. Quad. Domin. in Passione. fer. 6. nu. 1.

Iusti proprium est quicquid habet libenter alijs communicare. In communi Doctorum. conc. 4. nu. 14.

Iustus plus sentit aliorum dolorem quam proprium. in proprio Sanctorum, concio Sancti Ioseph, num. 16.

Iustorum est iniurias eis irrogatas excusare, potius, & minuere quam augere. 4. Quadrag. dominica in Ramis, num. 13.

Iusti maxima gloria afficiuntur propter aliena peccata. 1. Quadrag. Dominica in Passione feria 5. num. 22.

Iustorum est aliorum peccata minuere, & excusare, sua vero grauissima esse ducere. vice versa peccatores faciunt. in Aduent. conc. 2. conuersionis Pauli, num. 18. & in Dominicali Dominica 10. post Pentec. conc. 1. nu. 20.

Iusti ita viuant, vt interius, & exterius eorum iustitia illucescat. in Aduent. dominica 5. post Epiphaniam. conc. 2. num. 25. & in Aduen. dominica 6. post Epiphaniam. conc. 1. nu. 15.

Iustus de nullo male iudicat, sed de omnibus bene cogitat. in Dominicali dominica 8. post Pentecost. conc. 1. num. 35.

§. DIVINA PRIVILEGIA *quibus iusti gaudent: ipsorumque excellentia, & dignitates.*

IVSTI omnes etiam in hac vita sunt beati. in communi plurimorum mart. Euan. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 2. num. 14.

Iusti omnes quamuis humilis conditionis sint, quam illustres sint in Domino. in communi Doctorum. conc. 4. num. 18.

Deus iustorum causam propriã efficit. in Aduen. con. 2. Stephani, nu. 20.

Iustus est lux. in communi Doctorum. conc. 4. nu. 18. vbi latissime.

Iustus est verè, & absolutè magnus: & quare. in cõmuni Doctorum. conc. 4. num. 30.

Iusti maxima tranquillitate, securitate, gaudio, fiducia, & pace perfruuntur. in communi confes. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c. conc. 2. nu. 3. & in proprio Sanctorum. conc. Sancti Ioseph, num. 15. & ibi conc. 1. B. Mariæ ad Niues, nu. 19. & 4. Quad. conc. Quinquag. nu. 14. & 4. Quad. dominica in Passione, num. 28. vbi latè.

Propter iustorũ orationes elargitur Deus bona, & temporalia, & spiritualia. 1. Quad. dominica 3. feria 5. nu. 16.

Iusti

Iusti sunt veri reges 4. Quadra. Dominica in Ramis,nu.17.& nu.28.& in dominicali dominica 14. post Pentecost.concio.1.numero 8.

Iustus in dies melior efficitur 1.Quadrag.dominica 4.numero 14.

Iustorum priuilegium est nil timere aut trepidare 3.Quad.dominica in Passione num.19.& in proprio Sāctorum conc.vna Sancti Ioseph.numero 15.& ibi.concio 4.Incarnationis.numero 9.

Et nulla necessitate superari 3.Quadrag.dominica in Passione, feria 6.numero 21.

Iustorum Deus paternā curam habet 4.Quadr.dominica Resurrectionis feria 2. nu.2.& in Aduent. dominica 4.post Epiphaniam cōc.2. numero 26.

Iustorum animas tanti Deus æstimat,vt eas in manu sua retineat:nec vllo vnquam tēpore ab eis oculos amoueat.In proprio Sanctorum conc.vna. Decollationis Baptistæ numero 7.

Iustos Deus tantū honorat,& æstimat,vt suam potentiam, virtutem, sapientiam & bonitatem,insuper, & nomen suum eis communicet.in proprio Sanctorum concio. 3. Petri & Pauli, num.9.& in Aduen. dominica 1. post Epiphaniam.conc.3. numero 11.

Iusti felicissimus status à Psalmista depictus consideratur, & declaratur. Dominica 2. Aduent. concio 2.nu. 30.

Iustorum intercessione plurima bona mali recipiunt. In proprio Sanctorum concio 1.Ioannis Baptistæ nu.15.

In iustis quam de assiento Deus venit,quamque fortiter sunt cum Deo iusti ligat iIn proprio Sanctorum cōcio. 3.diei sancti Pentecost. numero 17.

Iustis tantum Deus defert honorem,eorumque sibi exhibita ministeria tanto æstimat, vt nullum eis nomen inuenire videatur. In proprio Sanctorum concio 2. Diui Francisci numero 26.vbi latè.

Propter iustos glorificatur Deus:& quare 3.quadr.Dominica 4.fer.6.nu.18.

Iusti soli veris gaudijs etiam in hoc sæculo fruuntur. 3. Quadr. Dominica in Passione feria 4.numero 20.

Iustorum nunquam Deus obliuiscitur: imo tunc maxime illis adesse solet,cum minus id illi cogitant. In proprio sanctorum conc. vna Sancti Ioseph.num.23.

Iusti soli viuunt mali autem etiam uiuentes moriuntur 3.Quadra.Dominica 1.feria 6.numero 22.

Iusti honorem quanti Deus ęstimet. In proprio Sanctorum conc.una Sancti Ioseph.num.6.

Cum in iustis Deus sit: statim eorū bonitas manifestatur,& innotescit omnibus 3.Quadr.Dominica 1.feria 5.numero 6.

Iustus nulla re,quæ illi accidere in hac vita potest,deterretur:mali autem leuissima quaque re turbantur.In proprio Sanctorum concio 4.Incarnationis numero 9.

Iusti sunt vestes, & ornamenta Ecclesiæ:imo & ipsius Christi.In proprio Sanctorum concio 1.Inuentionis crucis numero 23.

Iusti anima uera,& perfecta pulchritudine prædita est.In proprio Sanctorum cōcio.2.B.Mariæ ad Niues nu.31.

Iustorum maximum priuilegiū est Deum cum illis familiarissimè cōuersari 3.Quadr.Dominica 3.feria 2.nu.28.

Nihil est in iusto quod Deus permagni non æstimet.In Aduent.dominica 6. post Epiphaniam concio.1.num. 17.

Si Deus efferri ac superbire posset unius iusti sanctitas ei elationis atque superbiæ esset occasio.In Aduent.concio 3. Purificationis B. Mariæ. nu.20.

Pluris Deus facit esse Dominum alicuius animæ iustæ,quam totius cęli,& terræ. In Dominicali, Dominica 18. post Pente.concio 1.numero 9.

Iustus etiam dormiendo Deo placet 3.Quadra.Dominica 2.feria 3.num.7.

Iusti sunt Dij 3.Quadrag.Dominica 3.feria 2.numero 26.

§. IVSTORVM LABORES *perfequutiones, contradictiones, et tribulationes.*

IVftos tribulationibus, fame, perfecutionibus, & laboribus affligi Deus in hac vita permittit magis quam peccatores, quia illos in maiori dignitate conftituere vult. In proprio Sanctorum.conc.3.Petri, & Pauli, numero 27.

Et quia nulla iuftorum perfecutio aut afflictio in ipforum detrimentum refultauit: fed potius hæ omnes anguftiæ maiori illis gloriæ fuerunt: & ex his locupletiffimas coronas compararunt. In proprio Sanctorum, conc.3. omnium Sanctorum nu.28. in Aduēt. conc.1. Stephani.nu. 2. & ibi.conc.2. Epiphaniæ.nu. 25. & ibi Dominica.5. poft Epiphaniam conc.1.nu.31.& Dominica 2.Aduentus, conc.1.nu.6.& 3. Quadragef.Dominica 2.feria 5.nume. 16.& in Dominicali, Dominica 4 poft Pentecoft.concio.2.num.13.& in communi Apoftolorum concio.4. numero 21.& 24.vbi latè.

Et quia hac via itur in cęlum.In proprio Sanctorum concio.2. Affumptionis Beatæ Mariæ, nu.18. de quo vide plurimas remifsiones verbo gloria.

Et ne humanas res ament. In Aduent.conc.1.Stephani. nu.8.

Et vt experimento cognofcerent iufti, quid fuerit Chriftus eorum caufa perpeffus. in communi Apoftolorum conc.4.numero 21.& 24.

Et propter maiorem ipforum vtilitatem.In aduen.Dominica 1.infra octauam Natiuitatis numero 31.& ibi concio 1.Stephani, num.5.

Et ad experiendum, & probandum illos.In Dominicali Dominica 3. poft Pafcha conc.1.num.23. & ibi Dominica infra octauam Afcenfionis conc. 3. numero 4.

Et vt maioris inde meriti fumatur occafio.In Aduent.conc.1.Natiuitatis, numero 12.

Et ne vlla re retardari pofsint. In Aduent.concio 1.Stephani, numero 8.

Et vt cœleftis quies videatur tranfacto iam labore fuauior. In Aduent.cōcio.1.Stephani, numero 8.

Et vt fic in cognitionem fuę miferię iuftus deueniat.In Dominicali, Dominica 3.poft Pafcha, concio.2. numer.6.

Et vt ardentius cœlum exoptantes maiori odio fęcularia omnia deteftentur. In communi vnius martyris tempore Pafchali conc.1.numero 22.

Et vt eximia iuftorum virtus clarius illucefcat.In Aduent.Dominica 5.poft Epiphaniam conc.2.numero 13.

Et quia eorum iuftitiam non temporalibus, fed æternis præmijs vult Deus perfoluere. In Dominicali. Dominica 20.poft Pentecoft.concio.2.nume. 42.

Et quia tribulationibus, & perfecutionibus amplius in Dei amore exardefcit iuftus. In proprio Sanctorum cōc. 1. Affumptionis Beatæ Mariæ numero.4.

Hos iuftorum labores non folum in cœlo, fed etiam in terris Deus fæpiffimè perfoluit.In Dominicali, Dominica 3.poft Pafcha, conc. 2. numero 25.

Affliguntur hic iufti, vt poftea regnent in cœlo: triumphant hic mali, vt æterna patiantur tormenta, Dominica 2.Aduentus conc.3.numero 2.& 5.

Iuftos afperrime, peccatores fuauiffimè Deus tractat, ne illi fuperbiant, ifti defperent.3.Quadra.Dominica Paffionis, feria 5.numero 2.& 5.vbi latè.

Nunquam Deus finit iuftorum perfecutionem eò deuenire, vt eos peccare faciant, aut in defperationem, aut impatientiam cadere.In Aduentu cōc. 1. Dominicæ infra octauam Natiuitatis numero 31.

Deus non à corporalibus, fed à fpiritualibus plerumque incommodis iuftos liberat. In proprio Sanctorum conc. vna, Decollationis Baptiftæ.nu. 2.vbi latè.

Tunc iufti animæ indulgent, cum corpus afperè tractant. In proprio Sanctorum.conc.2.exaltationis crucis, numero 21.

Iufto-

Iustorum persecutiones persecutoribus ipsis detrimento esse solent. Dominica 2. Aduentus conc. 2. nu. 13. & in dominicali dominica 24. post Pentecost. concio. 1. num. 32.

Mundus, & eius asseclę nõ tantum Christum oderunt, & cruci affixerũt; sed ipsius etiam amicos, & sectatores modo persequuntur, & crucifigunt. In dominicali, dominica 3. post Pascha, conc. 3. nu. 12.

Iusti in medio laborum spiritus gloria & dulcedine perfruentur. In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum, numero 18. & in Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis, concio. 1. num. 15. & conc. 2. num. 13.

Et interiori consolatione, & lætitia. In communi plurimorũ martyr. Euange. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. nume. 12. & in dominicali dominica 14. post Pentecost. conc. 1. nu. 25.

Labores quos iusti pro gloria pertulerunt, eis peculiaris gaudij erũt incitamento: & tristitia iustis in gaudium, & æternam requiem conuertetur. In dominicali dominica 3. post Pascha, concio. 2. numero 24. vbi latè, & ex professo, & concio. 3. sequenti, num. 13.

E contrà verò impijs, voluptates in ęterna tormenta conuertentur. In dominicali dominica 3. post Pascha. concio. 2. nu. 38.

Iusti in medio tribulationum quam securi sunt, & quam protecti à diuina misericordia. In communi plurimorum martyrum Euangel. Cum audieritis pręlia, &c. concio. 1. num. 22.

Omnes iustorum labores quos in hac vita patiuntur breuissimi sunt: gaudia autem, quæ propter ipsos consequuntur æterna. In dominicali, dominica 3. post Pascha concio. 2. num. 18. vbi latissimè, & 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam Passionis, numero 22. & 4. Quadragesima. Dominica 2. numero 18. & in proprio Sanctorum concio. vna Sancti Ioseph, numero 24. & in Dominicali Dominica 3. post Pascha concio. 3. numero 14.

Iustos maximam patientiam habere est necessarium ad perferenda odia quæ ob honoris Dei defensionem, & deprauatorũ morũ reprehensionem in eos concitantur. Domin. 2. Aduentus concio. 2. numero 4. & in communi Euangelistarum concio. 4. numero 8.

Quando iustum in hac vita afflictũ vides, tu qui peccator es, plorare, & de conuersione tua cogitare debes, dominica 2. Aduent. concio 3. numero 6. latè.

Iustorum labores quam largiter Deus exoluit. In communi plurimorum mart. Euange. Si audieritis prælia &c. conc. 1. nume. 26. & in communi plurimorum martyr. Euange. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 3. num. 12. & 2. Quadrag. Dominica 2. feria 5. num. 28. & in Dominicali dominica 20. post Pentecost. concio 2. numero 43.

Iusti ex omnibus tam prosperis, quam aduersis vtilitatem sibi percipiunt. In Aduentu, conc. 2. Conceptionis B. Mariæ nu. 7.

Iustos qui persequuntur quam malum finem habeant 3. Quadra. Dominica 2. feria 2. num. 15.

Iusti vita perpetuum hic est captiuerium, pro quo in alia vita fœlici redemptione, ac libertate perfruetur. Dominica 2. Aduentus, conc. 3. numero 17.

Ab initio mundi, sicut nostris etiam temporib. mali iustos persequuti sunt ob maiorem malorum condẽnationẽ & maiorem iustorum coronam. In Aduent. conc. 1. Stephani, numero 12. & in communi Euangelistarum cõc. 4. nu. 8. & in dominicali dominica 24. post Pentec. conc. 1. num. 30.

Iustos prædestinatos solet Deus in hoc sæculo punire, præscitos vero impunes relinquere: & quare. In communi vnius mart. tempore Paschali. conc. 1. num. 20.

Quam necessarium sit iustos laboribus, & persecutionibus, tanquam

mallei ictibus contundi. In Aduentu, conc.1.Stephani,nume.4.

Quibus vijs mundus conatur destru ere iustos, eisdem Deus eos erigit,& magnificat. In communi vnius mart. Euang.Amen dico vobis conc. 3.nu.3.

Plurima Deus artificia excogitat,vt iusti persecutiones, & labores patiantur.In Aduēt.conc.2.Epiphaniæ.n.25.

Iustorum gaudia, & indulgentiæ quibus Deus illos consolantur, superant labores quibus illos affligit 4. Quad.conc.quinquagesima. nu.35.

Proprium est iustorum, & Dei electorum labores pati.In communi Apostolorum conc.3.num.23.vbi latè.

Iusti tam placido ac sereno vultu omnia aduersa sufferunt, totque sunt ipsorum labores, vt non solum hominibus verum etiam Angelis admirationis spectaculum facti sint.In dominicali dominic.2. post Pascha, conc.1. nu.14.

Persecutiones quib.mali iustos affligunt quantum illis prosint.In Aduent. conc.1.Stephani.num.5.

Hæc cum intelligerent iusti aduersitates omnes singularia Dei beneficia esse existimabant.In Aduent. conc. 1. Stephani num.7.

In tribulationib.iusti purgantur, & perficiuntur mali autem eisdem consumi,& absorberi solent. In dominicali dominica in Albis.conc. 3. num. 2. & ibi dominica 18.post Pentec. conc. 1. num.32.

Labores,& verbera iustorum Deus dulces reddit,1.Quadra.feria 3. resurectionis, nu. 10. & 1.Quadragesim.Dominica 1.nume. 24.& Dominica 2.n. 8.& 2.Quadrag.conc. quinquagesima num. 36. & 3. Quadrage.1. Dominica Passionis,feria 4.nu.20.& 4.Quadrag. feria 4.Cinerum,nu.27.& in communi plurimorum mart.Euangel.Descendens Iesus,&c.conc.3.nu.12.& nu.16.

Iusti in ipsismet laboribus suauitatem, & delectationem reperiunt. In communi vnius mart.Euang. Si quis vult,&c.conc.2.num.8.

Iusti, & electi ex laborib. vtilitatem accipiunt, præsciti vero duritiem, & obstinationem. In dominicali dominica 9. post Pentecost.conc.2.num. 6. & ibi dominica 23.conc.2.num.40.

Tribulationes, & afflictiones iustis dulcissimæ & suauissimæ videntur 4. Quadrag. conc. in Cœna.nu. 17.& in communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte,&c. conc. 3.num.12.& nu.16.

Sicut tribulationes malos sua impatientia submergunt:ita iustos sua patiētia ad maiorem perfectionem,& meriti gloriam extollunt. In Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis,concio 2.num.32.

Iusti in persecutionibus, & afflictionibus non deficiant cum certum sit quod,etsi diabolus eiusq; ministri potētissimi sint plus eos facere non posse quam sibi à Deo fuerit concessum.In Aduentu dominica 5. post Epiphaniam concio 3. num.15.

Amplificabitur hic locus ex verbo tribulatio: vbi nonaginta duo rationes collegimus ad labores,persecutiones, & afflictiones patienter sufferendas.

Iustorum mors, vide verbo, mors §. mors iustorum.

§. IVSTORVM PECCATA, *defectus, & imperfectiones.*

IVstorum est nonnunquam peccare sed in peccatis non perseuerare 4. Quadr. Dominica in Passione feria.4. num.15.

Iustos permittit Deus peccare,& in aliquas imperfectiones incidere: vt ipsi se humilient.In Aduēt.conc.2.n.12.

Et ne quando nos cadimus desperemus.In Aduent. concio. 2. numer.13.

Et ne in superbiam corruant.In proprio Sanctorum conc.1. Dedicationis Michaelis, nu.7.

Et ad maius ipsorum bonum, & emolumentum. In proprio Sāctorum, conc. 1. Dedicationis Michaelis,num. 14.vbi latè,& ibi concio.1.Magdalenæ.

Et

Et vt infirmitatem suam cognoscant. In Aduent. conc. 3. conceptionis. B. Mariæ. num. 8.

Et vt magis pelluceat eius misericordia eis indulgendo, & ex maximis peccatoribus magnos sanctos efficiendo. In proprio Sanctorum. conc. 1. Madalenæ, num. 6.

Iusti non solum scelera quæ ipsi patrarunt sed proximorum etiam peccata lachrymantur. In dominicali dominica 3. post Pascha concio. 3. num. 4. & 1. Quadragesim. dominica in Passione, feria 5. nume. 22. & in Aduent. conc. 1. Stephani, num. 11.

Iusti peccata sua, & non aliena intuentur, & curant. 1. Quad. dominica 3. feria 4. num. 17.

Nec de alienis peccatis loquũtur, 3. Quadra. dominica 3. feria 5. nume. 27.

Ne miremur in iustis aliquas esse imperfectiones & defectus. In Aduent. conc. 3. Conceptionis B. Mariæ, num. 7. & 4. Quadra. dominica 2. nu. 8. & in communi virginum. conc. 4. nu. 23.

Iustus nullam culpam exiguam esse reputet. In communi Sanctarum mulierum. conc. 4. num. 18.

Iusti gaudent ipsorũ imperfectiones & infirmitates ab omnibus sciri, vt plus gloria Christi qui eorum infirmitates curabit sublimetur. In Aduent. conc. 1. Thomæ, num. 3.

§. IUSTORUM VIRTUTES.

Iustus de virtute in virtutem progreditur. 1. Quad. Sabbatho post dominicam 4. nu. 14. & dominica 2. Aduent. conc. 2. nu. 31.

Iustis virtuosa vita quasi naturalis est, vitiosa vero quasi violenta. In dominicali dominica 2. post Pascha, conc. 2. num. 26. & in dominicali dominica 5. post Pentecost. conc. 2. num. 23.

In iusto virtutes exteriores ab interioribus vitam, & esse accipiunt, 3. Quadra. dominica 3. feria 4. num. 26.

Iusti non solum interna, sed externa etiam sanctitate pręditi sunt: ita vt vultu ipso, & aspectu virtutem præ se ferant. In proprio Sanctorum. conc. 4. Inuentionis Crucis. nu. 2.

Iusti quanto maiorem ex contentione notitiam bonitatis Dei consequuntur, tanto plus virtutes suas operaque imperfectiora reputant. In communi dedicationis Ecclesiæ, conc. 1. num. 6.

De iustorum obedientia, patientia, misericordia, humilitate, & alijs virtutibus, vide singulas sigillatim in suis proprijs locis.

L

LABORES, vide tribulatio. Et ad labores patienter tolerãdos centũ rationes, & cõsiderationes ex oĩbus authoris operibus decerptas collegimus verbo, tribulatio.

LACHRIMAE.

Lachrymis inuincibilis Deus vincitur. 1. Quadrag. feria 5. resurrectionis, num. 18.

Lachrymę è corde contrito procedentes ita efficaces sunt, vt eis regnũ cęlorum vis inferatur, In proprio Sanctorum. conc. 2. Magdalenę, numer. 9.

Lachrymas elegantissimũ esse apud Deum sermonem 2. Quadrag. Dominica Passionis, feria 5. nume. 27.

Lachrimæ consequuntur misericordiam, & consolationem à Deo. 2. Quadrag. feria 2. resurrectionis, num. 12.

Lachrymę peccatorum quocunque tempore Deo acceptissimę 3. Quadrag. feria 5. Dominicæ Passionis, num. 19.

Lachrymas profundunt serui Dei propter multas causas, quas vide in cõmuni plurimorum martyr. conc. 3. nu. 2. & in proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum, num. 32.

Lachrymę Deo gratissimę sunt, quę profunduntur in detestationem peccatorum, siue alienorum, siue propriorum. In proprio Sanctorum. concio. 4. omnium Sanctorum, nume. 22.

Lachrymas profundere debemus præcipue propter mala culpæ non propter mala pęnæ quæ nobis accidũt.

In Aduent. dominica 4. post Epiphaniam.conc.2.nu.29.

Lachrymę sunt vnum ex præcipuis eius ac singulare remedium,ut coram Deo quis exaudiatur,In dominicali dominica.5.post Pascha conc.2. num.28.

Proximorũ calamitates,& peccata, sicut nostra lugenda sunt in dominica li dominica.9.post Pent.conc.1.nu.14.

Lachryma.vide etiam pęnitentia.

Laurentij laudes, vide in communi vnius marty.Euang.Amen dico vobis conc.6.nu.26.

LAVS DEI.

AD laudes Deo reddendas omnes creaturæ nos inuitãt.1.Quadrag. dominica 4.nu.1.

Ad laudes Deo reddendas sumus creati. 1. Quadra. dominica. 4. feria 4. num.16.

In laudibus Deo reddendis omnes cuiusque status,& conditionis occupari debent. 1.Quadra.dominica in Ramis.nu.21.& 3.Quadrag.eadem Domini.nu.13.& 4 Quadra.eadem dominica.nu.8.

Assiduè Deum laudare,& incessanter gratias agere debemus propter omnia beneficia in nos collata. In dominicali dominica 16.post Pentecost. con. 1.nu. 35.ubi latissimè.

Laudare Deum est munus quod omnes in cęlo exequuturi sumus. 3. Quadragesi.dominica in Ramis. nu. 24.

Laudes Deo reddere,est medium ad hoc vt impleamur spiritu sancto. In proprio Sanctorum.conc.2.Diui Francisci.nu.6.

Laus pretiosior apud Deum est magnificare eum silentio quodam & qualiter hoc fiat.uide & nota.3. Quadrag. dominica in Ramis.nu.26.

Laudum diuinarum frequentatio, & earum cum feruore,& spiritu redditio est Deo gratissima. In proprio Sanctorũ concio.5.Diui Francisci nu.1.& ibi.conc.3.visitationis B.Marię.nu.16.

Laudes malorum Deus contemnit. in aduent. conc.1. infra Octauam Natiuitatis.nu.36.

Laudibus Angelorum summopere gaudet Deus.3.Quadrag.Dominica in Ramis nu.28.

Ad laudes Deo reddendas simul Christianos conuenire antiquissimũ est 3.Quadrag.dominic.in Ramis. nu.30.

Antequam Deum laudare incipiamus purificanda est concientia,vt nostras Deus laudes recipiat. In Aduent. conc.1.infra octauam Natiuitatis nu. 36.& in dominicali dominica 18. post Pentecost.conc.2.nu.39.

Deus à nobis laudari sæpissimè vult, & præcipit,non propter suum sed propter nostrum commodum. In proprio Sanctorum conc.1. Petri & Pauli. nu. 6.vbi ex professo.

Laudes Deo reddere est vnum ex exercitijs quod plus efficit,ut anima lucretur coram Deo.In proprio Sanctorum concio.1.Petri,& Pauli.nu.7.

Vt laudes, quas Deo reddimus valde meritorię, & Deo acceptiores sint, de qualibet excellentia quam in Deo, laudantes confitemur debemus magis lętari,quod Deus illam possideat, quam si nos eam haberemus. In proprio Sanctorum.conc.1. Petri, & Pauli numero 28.

Laus Dei exterior quæ ex spiritus feruore dimanat ,causatur ex singulari lætitia interiori illius qui has laudes decantat.In proprio Sanctorum.conc.3. Visitationis B. Mariæ. num.17.

Inter alia quæ ad laudes Deo reddẽdas nos mouent, vnum est conscientię puritas, & a peccatis quæ antea homo committere solitus erat se liberum ereptumque cernere. In proprio Sanctorum conc.4.Visitationis Beatæ Mariæ num.2.vbi latè.

Laudes Deo reddere est vnus ex pręcipuis effectibus animarum sanctarum.In proprio Sanctorum.conc.2.B. Mariæ ad Niues.num.15.

Non satis est iustis laudare Deum cum alijs in cõmuni, sed vnusquisque in particulari huic sancto beneficio incum-

incubat,& in eo perseueret.In proprio Sāctorū.conc.2. Bartholomæi.nu.12.

Laudes diuinæ sunt præstantissimi quidam amoris actus. In proprio Sanctorum.conc.3. Diui Francisci.nu. 1.

Laudes Dei sunt decantandæ quan to possimus feruore,ac deuotione. In proprio Sanctorum.conc.3.Diui Frācisci nu. 16.

De his laudibus, & precibus diuinis, vide aliquà quæ huc spectant in verbo,oratio vocalis.

Si honor, & gloria Dei augmentū posset capere iustorum laudibus illud acciperet. In Aduen. dominica. 6.post Epiphaniam conc.2.nu. 25.

Peculiaris locus ad laudādum Deū est templum.In dominicali dominica. 9.post Penteco.conc.2.nu. 31.

Quia fidem mortuā habemus ideo numera, & beneficia à Deo accepta non proclamamus,& glorificamur. In dominicali dominica 11. post Pentec. conc.2.nu. 37.

Hunc modum laudandi Deum vocibus,& cāticis Iesus Christus nos docuit in dominicali dominica 15. post Pentecost.conc.2.nu. 32. & hoc exercitio Paulus vsus est ibi,nu.33.

Amplificabitur hic locus ex verbo, gratiarum actio, vbi plurima inuenies quæ huc pertinent.

LAVS HVMANA.

IN laudibus humanis prudentia, & temperantia est necessaria vt prosint,& non noceant.In dominicali dominica.12.Post Pente.conc.1.num. 8.

Laus uirtuti,& virtutis studioso de iustitia debetur.In dominicali dominica.12.post Pentec. conc.1.num. 3.

Qui laudat peccatorem facit cōtra iustitiam distributiuam. In dominica. 12.post Penteco.conc.1.num.3.

Non laudatur nec laudari potest homo propter sua,sed propter aliena:propter illa scilicet quæ Deus gratis elargitus est.dominica.2.Aduent. conc. 3. n.32. & in dominicali dominica. 12. post Penteco.conc.1.nu. 4.

Laus iusto vtilis est, si verè iustus est. In dominicali dominica 12. post Penteco. conc. 1. num.6.& dominica. 2. Aduentus. concio. 4.num.33.

Laus iustorum aliquando peccatoribus etiam prodesse solet. In dominicali dominica 12.post Penteco.con.1. num.7.

Laudes mali maximo detrimento sunt alijs hominibus.dominica 4. Aduentus,conc.1.nu.12.

Peccatorem laudare,& eius peccata quam perniciosum,& reprehensibile.3.Quadr.Dominica 4.feria.5. num. 12.& in Dominicali, Dominica 22.post Pentecost.conc.1.nu.54.& 57.

Lectio sanctorum librorum,vel sacræ scripturæ,vide,sacra scriptura.

L E X.

LEgem nobis Deus statuere fuit maximum beneficium, quia illa nobis animum addidit ad Deo seruiēdum:nosque illuminat,& viam ostendit,qua debemus incedere. In proprio Sanctorum.conc.1. omnium Sanctorum,num.3.

Lex Dei nobis aspera,& insipida videtur;quia gloriam quam per eius obseruantiam consecuturi sumus:indiciūque,& tormenta quæ ipsorum transgessores expectant,non cōtemplamur. In Dominicali Dominica 3. post Pascha.con.3.nu. 19.

§. *LEGIS NOVAE AD veterem comparatio, & de harum legum differentia.*

LEx vetus terrena, lex gratiæ cœlestia promittit.In proprio Sanctorum conc.2.omnium Sanctorum nu. 5. & ibi conc.1.diei Sancti Pentecost. num. 24.

Legis Euangelicæ vis. In communi Apostolorum conc.3.nu.4.

Qui in hac lege gratiæ peccat, maiora meretur supplicia,quam qui in lege scripta. In proprio Sāctorum conc.1. Petri,& Pauli nu. 16.

In lege gratiæ possunt homines ipsimet personę ñiij Dei seruire,quod in nulla alia lege potuerunt.In proprio Sanctorum conc.1. Assumptionis B. Mariæ num.3.

Si transgressor legis Mosaycæ extra vrbem publicè lapidabatur,quam pęnā expectat transgressor legis gratiæ, ipsius Dei ore prolatæ, totque miraculis confirmatæ? In proprio Sanctorum conc. 1. omnium Sanctorum num. 8. vbi latissimè.

Lex gratiæ eam obseruantibus est lex misericordiæ,transgredientibus est lex maioris rigoris quam vlla alia fuit. In proprio Sanctorum conc. 1. omniū Sanctorum num.9.vbi latè.

Lex Euāgelica erit acerrimus iudex, & terribilis testis in eos qui illam non obseruauerint. In proprio Sanctorum conc.4.Trinitatis. num. 16.

Lex vetus stimulus fuit peccati,quia prohibitio legis cupiditatem irritauit, & auxit. Dominica 4. Aduentus conc. 1.nu.5.& ibi Dominica infra octauam Natiuitatis conc.2.num.12. & in proprio Sanctorum conc. 4. Ascensionis. num. 10.

Et quia peccatorum grauitas lata lege aucta est. In Proprio Sanctorum conc.4.Ascensionis nu.10.& in Aduēt. conc.2.Dominicæ infra octauam Natiuitatis.num.13.

Legis Euangelicæ præstantia.In proprio Sanctorum concio.4.Ascensionis num. 11.

Lex Euāgelica est lex excelsior, & vltima quæ in mūdo obseruatur.In communi virginum conc.1.num.18.

Legis Euangelicę doctrina non tātum legi & audiri debet: sed ēt mādi, gustari,& ruminari, vt sic pinguescat anima.In Aduentu.conc. 4.conceptionis Beatæ Mariæ,num.3.

Euangelicæ doctrinæ puritas,& sinceritas, & aliarum sectarum fallacia ostenditur. In communi vnius mart. conc.2.num.3.

Euangelica lex cum sit doctrina crucis,cur suauis appelletur. In communi vnius mart.conc.2.num.4.

Euangelica lex est facilima respectu legis veteris. In communi Doctorum conc.4.num.27.

Legis veteris leges præter sensum quem verba contextus indicant,alium etiam habent interius latentem ad quē recurrere oportet, vt diuinæ legis iustitia,& maiestas clarius innotescat.In Aduenr. conc. 4. Purificationis Beatæ Mariæ.num.2. vbi latè.

In lege gratiæ viuentes nullam habent excusationem licet ante ipsam aliquam excusationem habuisse videantur.In dominicali dominica 4.post Pascha.conc.3. num. 15.

Legis nouæ præcepta prius fuerunt in lege naturæ, & scriptæ edita. In Dominicali Dominica 14. post Pentecost.conc.1. num.21.

Legis præcepta, vide, littera. P.

Legis cuiuslibet obseruantia, vide in verbo, præceptorum obseruantia.

Legis cuiuslibet obedientia, vide verbo, obedientia.

LEGISLATOR.

Legislator etiam tenetur seruare leges quas sancit. In Aduenr.conc. 1.Purificationis B.Mariæ.num. 23.

LIBERALITAS DEI.

Liberalitas Dei erga homines considetatur.4. Quadrag. Dominica. 1.feria 3.numero 23. & in proprio Sanctorum,feria.2.Pentecostes cōc. 4.nu. 2 & in Aduentu.concio.3.Natiuitatis num. 8.

Deus plus dat quam promittit. In Aduent.conc.3.Natiuitatis,num. 13.

Et plus quam ab eo petitur.In dominicali dominica 18.post Pentecost.conc. 1.num. 28. vbi latè, & ibi Dominica 21.concio.1.numero.52.In Dominicali Dominica 21. post Penteco. concio. 2.numero 44.

Reliqua quæ huc spectant, vide verbo,misericordia.

LIBERTAS.

Liberalitas cum iuuentute coniuncta certissima est plurimorum malorum occasio.1.Quadrag. Dominica in Passione, feria.5.n.17.& 2.Quadr.Sabbatho post dominicam 2. nu.7.

Libertas plurimorum malorũ fons, & origo.1.Quadra.Sabbatho post dominicam 2.nu.16.& 2.Quadra.eadem feria, nu.1.

Amplificabitur hic locus ex verbo obedientia.

LIBERVM ARBITRIVM.

Liberum arbitrium per peccatum imbecillum remansit.4. Quadra. Dominica 5.nu.24.

Cum libero arbitrio omnia peccata & uirtutes, ut illis dominentur ad inuicem prçliatur.2.Quad.dominica, 2. feria 6.nu.20.

Per liberi arbitrij opera seipsum perficiendum Deus reliquit hominem. In proprio Sanctorum conc.4.Assumptionis B.Mariæ nu.10.

Sub liberi arbitrij dominio Deus diuitias suas reliquit ad nostram maiorẽ gloriam. In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre proficiscens,&c.concio.1.num.14.

Liberi arbitrij libertas,& vires, contra hæreticos probatur, & consideratur 2.Quadragesi. dominica 3. feria 6. nu.19.& 3.Quadrage.dominica 3.feria 6.num.16.& in communi Sanctorum conc.4.funerali.num.2.

Liberum arbitrium fuit homini traditum, vt cum ipse vellet, Deificari posset. In proprio Sanctorum conc.3. diei sancti Pentecost.num.16.

Libido,& libidinosus amor, vide, luxuria.

LINGVA, LINGVACES

Linguam continere donum Dei est 1.Quadrag.dominic.3.nu.13.

Lingua mala peior est inferno. 3. Quadrag.dominica 3.nu.18. & Dominica in Passione sequẽti, feria 3. nu. 35.

Contra linguaces proximorum suorum famam denigrantes 2.Quadrag. Sabbatho post Dominicam 2. num. 2. & 2.Quadrag.Dominica Passionis feria 5.nu.13.vide &t verbo, detractores.

Per linguam magna ex parte declaratur integritas,& corruptio cõsciẽtię. 2.Quadrage.Dominica 3.feria 6.n.31.

Linguæ malæ crudelitas.4.Quadragesi.dominica in Passione.nu.23.

A Deo summis precibus exorare debemus, vt linguam nostram gubernare dignetur. In proprio Sanctorum conc.3.Ioannis Baptistę.nu. 14.

Vt lingua verba vitæ loquatur, prudentia,& sapientia duci necesse est. In proprio Sanctorum conc. 1. Petri, & Pauli num. 3.

Linguam coercere quam sit necessarium 2. Quadrage. Dominica Passionis feria 5.num. 13.

Lingua iniqua quot, & quantas strages faciat. In proprio Sanctorum cõc. 3.Petri,& Pauli, nu. 8. vide etiam detractor.

Et si multi sint liberales, multi casti, multi misericordes,&c.paucissimi tamen sunt linguam compescentes. In proprio Sanctorum.conc.1. B. Mariæ ad Niues.nu.3.

In lingua frequentius, quam in alijs deliquimus: nam cætera peccata, non ita ad manũ sunt, sicut peccata linguæ. In proprio Sanctorum concio 1. Beatæ.Marię ad Niues num. 4.

Licet lingua facilis sit ad detrahendum,& maledicendum, vulnus tamen quod infligit non facile, sed difficillimè curatur. In proprio Sanctorũ. cõc. 1.B.Marię ad Niues nu.4. & in Dominicali, Dominica 18. post Pentecost. conc.2.nu.31.& ibi Dominica 22.cõc. 1.nu.24.

Ad linguæ morbum remedium est frænum ipsi inijcere:&alijs non loqui quod quis sibi loqui non vult. In proprio Sanctorum conc.1.Beatæ Mariæ ad Niues num.5.

Quod linguam det nobis Deus, qua proximis nostris prodesse possimus, ardeo-

ardenter desiderare, & efficaciter deprecari debemus. In proprio Sanctorum feria 3.Pentecost.conc. 1. num.9.

In sermone ostendit vnusquisque quod intus latet. In proprio Sanctorũ conc.3.visitationis Beatæ Mariæ n. 16.

Linguam vix est qui frænare possit. In dominicali, dominica.18. post Pentecost.conc.2.num.30.

Lingua in homine est vna ex debilioribus eius partibus, & per quam ipsum solet Dæmon expugnare, & frequentissime superare. In Dominicali dominica 22.post Pentec.conc.1.n.19.

Linguam domari difficile. In Dominicali, Dominica.22. post Pentec. conc.1.num.26.

Linguę custodia, & silentium quam vberes fructus ponat. In Dominicali Dominica.22.post Pente.conc.1.num. 31.& 34.

Inter ea quæ in homine ad peccandum magis parata sunt, vnum est lingua.In Dominicali Dominica 22.post Pentec.conc.2.nu.17.

Amplificabitur hic locus ex verbo, detractores, vbi plurima inuenies, quæ huc spectant, vide etiam in verbo, secretum.

Litania, vide verbo, oratio vocali.

LITES.

Lites vix sine odio, ac Passione proximorum sunt 2.Quad. Dominica 4.feria 6.num.3.

Lites inter fratres quam execrandę. 2.Quadrag. Dominica.4.feria 6. nu. 2.

Hæc negotia corporalia, quam sint animæ periculosa: & nociua. In communi Sanctarum mulierum conc. 2. num.3.

Et quam plurima damna ex ipsis eueniunt hominibus.In Aduent.conc. 4. Thomæ num. 2. & in dominicali dominica.20. post Pentecost. conc. 1. num.34.

Homines his terræ negotijs dediti, rebus diuinis idonei non sunt. In Aduent.conc.4.Thomæ num.8.

Lucæ laudes, vide in communi Euangelistarum con.2.num.27.

LVDVS.

Ex ludis, & iocis ad seria, & inde ad grauissima damna deuenitur 4.Quadragesima conc.quinquagesimę num.33.

LVXVRIA.

Propter luxurię vitium pauci ex adultis saluantur.1.Quadr. dominica.4.feria.3.nu.23.

De luxuriæ tentationibus rara est victoria.3.Quadra.dominica.3.feria.6. num.29.in Aduent.conc. vna Agathæ num.32.

Luxuria, ratio tenebrescit, & ob cæcatur, atque mens: & totus homo peruertitur.1.Quad.Sabbatho post dominicam.3.numer.14.& 2.Quadrag.Sabbatho post dominicam 2.num.15.& 3.Quadrage.dominica 3.feria 6. num. 29.& in communi confessor. non pontif. Euang.Sint lumbi vestri, &c. conc. 2.num.14.vbi latè, & in dominicali dominica 3.post Pascha conc.3.numer.7. & Dominica 2. Aduentus conc. 1. nu. 12.vbi latè: & 2.Quadrag. Dominica Passionis feria 6.num.22. & in Dominicali Dominica 2. post Pentec. conc. 2.num.6.

Luxuriæ vitium idololatrare facit. In communi virginum conc. 1. num. 11.vbi latè.

Qui luxuriæ assuefiunt sero emendantur.3.Quadr.Sabbatho post dominicam 3.num.15.

Quam turpe infame, & bestiale sit. 3.Quadr. Sabbatho post Dominicam 2.num.18.& 1.Quadra.Sabbatho post Dominicam 3.nu.13.vbi latè, & in communi virginum conc.1.num. 12.

Luxuria pręcipuè per oculos ingreditur 1. Quadra.Sabbatho post dominicam 3.nu.19.& 2.Quad.ead.feria. n. 6.& 3.Quadra.Sabbatho post Domini cã 2.n.12.et Dominica 2. Aduẽtus cõc 2.n.6.ubi diffuse.& cõc.3.sequẽti n.16.

Et

Et plerũque per auditum 1. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 3. numero 23

Luxuria iter præbet ad alia plurima vitia. In communi virginum conc. 2. num. 14.

Luxuria vitam abbreuiat. In communi confess. non pontif. Euange. Sint lumbi vestri, &c. concio. 2. numer. 16.

Et non minus ac ebrietas homines cæcos, & amentes reddit. Dominica 2. Aduentus. conc. 1. num. 12. vbi latè.

Et ad resistendum infirmiores Dominica. 2. Aduentus. conc. 2. numer. 7.

De Luxuriæ peccatoribus quantã Deus vindictam sumat. 1. Quadragesim. Sabbatho post Dominicam 3. numer. 24. & in communi virginum. conc. 2. num. 15.

Et seuerissimè solet Deus punire hoc vitium. Dominica 2. Aduentus conc. 1. num. 14. & ibi conc. vnica Agathæ num. 2. vbi plurimis id illustrat exemplis.

Et in vtroque seculo punitur 3. Quadrag. Sabbatho post Dominicam 3. num. 14.

Alia peccata solet Deus reprehensionibus punire: hoc vero punit operibus. Dominica. 2. Aduentus conc. 1. num. 15.

Luxuriam in pœnam aliorum peccatorum aliquibus dominari Deus permittit. 1. Quadrage. Sabbatho post Dominicam 2. numer. 22. & 2. Quadragesim. eadem feria num. 15.

De homine carnali quodcunque malum præsumi potest. Dominica 2. Aduentus. conc. 1. num. 16.

Luxuriæ, & carnalium voluptatum concupiscentia multo fortior & periculosior esse solet quam alij deprauati appetitus 2. Quadrage. Sabbatho post dominicam 3. numer. 8.

Ad luxuriam se disponunt, qui corpora sua delicate tractãt 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam. 2. num. 8.

Luxuria corpus, & animam contaminat. 3. Quadrag. Sabbatho post dominicam 2. num. 19.

De hoc vitio vix loqui aut cogitare licet seruo Dei. 3. Quadragesi. Sabbatho post Dominicam 3. numer. 10.

Vnum ex vitijs quæ longius animã à Deo seiungunt est turpitudo sensualis. In Aduent. cõc. vnica. Agathę n. 1.

Luxuria omnes homines, omnium statuũ aggreditur. In Dominicali, Dominica 13. post Pentec. cõc. 1. num. 13. Luxuria, vide etiam verbo, castitas.

§. CONTRA LVXVRIAM *remedia.*

PRimum. Ad luxurię tentationes vincendas maximum remedium est fuga 1. Quadr. dominica. 2. fer. 5. n. 18. & 2. Quadr. Sabbatho post dominicam 3. num. 12. & 3. Quadr. Sabbatho post dominicam. 2. num. 20.

2 Plurimum refert oculos à mulierum aspectu remouere. dominica 2. Aduentus, conc. 2. nu. 6. vbi difuse, & conc. 3. sequenti. num. 16. & 1. Quadra. Sabbatho post dominicam 3. num. 19. & 2. Quadra. eadem feria. num. 6. & 3. Quadragesi. Sabbato post Dominicam. 2. num. 12.

3 Plurimum etiam refert honestè semper loqui, & turpes conuersationes fugere Dominica 2. Aduent. conc. 2. num. 8.

4 Et corpora aspere tractare 3. Quadrage. Sabbatho post Dominicam 2. numer. 8. & dominica 4. Aduent. concio. 3. nume. 17. vide de hoc plura verbo, carnis mortificatio.

5 Et quamlibet occasionem fugere. dominica 2. Aduentus. conc. 3. nu. 16. & in dominicali dominica 13. post Pentecost. conc. 1. numer. 41.

Non enim quis luxuriæ occasiones vitare contemnat, confisus in ante acta continentia 2. Quadra. Sabbatho post domincam 3. num. 12.

6 Animo concipe eam cuius turpi flagras amore, corruptam, fętidam, denigratam, & vermibus plenam: ac denique

denique taliter, qualiter corpora alia mortua (aliàs pulcherima) aspexisti. In dominicali dominica 3. post Pascha conc.3.nu.8. & ibi dominica 13. post Pentecost.conc.1.num.37.

7 Considera etiam quod si pulchra creaturæ Dei facies tam efficaciter cor tuum mouet, quid erit si ipsum creatorem, Angelorum gloriam, immensamque eius pulchritudinem aspexeris? & ita diuertes turpe illud desiderium. In dominicali dominica 3. post Pascha conc.3.num.9.

8 Ad luxuriam vitandam remedia sunt oratio, ieiunium, & intra domum reclusio 3.Quadr.dominica 4.feria 5.num.26.vbi latè.

9 Vt hoc vitium caueant coniugati quid facere debeant.3. Quadrage. Sabbatho post dominicam 3.nu.15.vsque ad 23.& 3.Quadr. dominica 4. feria 5.nu.25.

10 Vt luxurię vitium fugiamus, debemus consulere viros spirituales, & Angelicos. In communi virginum conc.2.num.17.

11 Spirituali suauitate gustata facile carnalis voluptas respuitur. In Aduent.concio. vna, Agathæ, num.34.

12 Maximum etiam remedium est fugere eorum præsentiam quorũ amore accẽsi estis. In dominicali dominica 5.post Pascha.conc.1.num.28.

13 Et quia citissimè hę tuæ obscænæ voluptates, quas tanto labore quæsiuisti finientur. In dominicali dominica 2. post Pentecost.conc.2.num. 9.

14 Mortis frænо rebellem sensualitatem comprime. In Dominicali, Dominica 15.post Pentec.conc.2. nu. 24.

15 Contra luxuriam prȩexcellentius remedium est sacrosanctam eucharistiam sumere. In Dominicali, Dominica 23.post pentecost.conc.1.num. 43. vbi ex professo.

16 Maximè etiam conducit carnalem cogitationem protinus, & celerrime proijcere. In dominicali dominica 23.post Pentecost.conc.1.nu. 42.

17. Maximum remedium est finem huius obscænæ voluptati considerare. In Dominicali, Dominica 14. post Pentec.conc.1.nu.2.

M

MAGISTRI, vide sapientes, vide parentes.

MAGNATES PONtentes, & Principes.

Magnatum, & potentium huius sęculi status, plurimas habet peccandi occasiones. In proprio Sanctorum conc.4. Natiuitatis B. Mariæ, nu. 9.& in Dominicali, Dominica 2. post Pentecost.conc.2.nu.13.

Magnates, & principes, quam grandi obligatione tenentur pauperes alere. In Dominicali, Dominica 2. post Pascha.conc.3.nu.13.

Malitia, quæ cum potentia est coniuncta, omne scelus aggreditur. In Aduen.conc.1.Innocentium nu.8.

Magnates & Reges recordentur, quod quò sublimiores sunt, eo virtutibus clariores esse debent. In Aduent. con.1.Conceptionis B.Marię. nu. 18.

Magnatibus & regib. veritas adeò odiosa est, vt nemo illis veritatem dicere audeat. Dominica 2.Aduen. conc.1. nu.9.vbi latè.

Magnates & principes huius sęculi dum male viuunt, sunt laqueus & rete, quo Diabolus plures animas aucupatur. In proprio Sanctorum.conc.3.dedicationis Michaelis.num.32.

Magnatibus, & sęculi potentibus magna confusio esse debet, quod quò tẽpore Deum (qui eos magnos, & potentes effecit) plurimis & horrendis sceleribus offendunt: tunc pauperculi illum collaudant. In proprio Sanctorum conc.2.B.marię ad Niues, nu.14

Magnates sęculi antiqua consuetudine habent sermones non audire: & quare.

quare. In proprio Sanctorum. conc. 2. B. Mariæ ad Niues, numero 11.

Magnates & maiores, vt in plurimum contingit magis vacuos esse gratia & lumine diuino: quia mundi gloria pleniores sunt. In proprio Sanctorum, conc. 2. B. Mariæ ad Niues. nu. 9.

Magnatum propriũ munus est pauperes, & viduas protegere 1. Quadrag. Dominica 5. feria 5. nu. 16. & 1. Quadr. Dominica 4. feria 5. nu. 3. & 2. Quadr. Dominica 1. feria 5. nu. 19. & in proprio Sanctorum, conc. 1. Trinitatis, nu. 25. & latissimè conc. 2. sequenti nu. 11. & in proprio Sanctorum conc. 3. Visitatio. B. Mariæ, nu. 27. & in Aduent. cõc. 1. Ioan. Euang. numero 2.

Magnatum domos non esse frequẽtandas, & quare 1. Quadrag. Dominica 3. feria 5. numero 2.

Sęculi magnates quòd mortem timeant. In communi Sãctorum, conc. 4. funerali, numero 25.

Contra magnates affligentes pauperes comminationes Dei horribiles. In proprio Sanctorum, cõc. 2. Trinitatis, nu. 12. & in Aduent. conc. 2. Innocentium, numero 24.

Magnates & potentes huius mundi tam fixas in terra miserunt radices, vt difficillimè disponi possint ad hoc, vt honori Dei consulant, & pro eo respondeant. In proprio Sanctorum, conc. 1. B. Mariæ ad niues numero 17.

Magnatum ingens calamitas est; quia vix aliquem habent, qui eis rẽ bonam nuntiet. In proprio Sanctorum, conc. 4. Petri, & Pauli. numero. 12.

Magnates & maiores magis Dei obl itos, vt in plurimum cernimus cum maiori obligatione ad Dei memoriam habendam, quã alij teneantur. In proprium Sanctorum, concio. 2. Petri, & Pauli, numero 12.

Contra magnates quibus suo statui honorique iactura fieri videtur nisi famulis ad quamlibet veniam exequendam abundẽt. In proprio Sanctorum, conc. 2. Eucharistiæ, numero 6.

Magnatum potentia si in malitia sit fundata, non solum propriæ conscientiæ, verum etiam reipublicæ nocet. In proprio Sanctorum, conc. 1. Trinitatis numero 24.

Cum magnatum potentia omnis à Deo sit, secundum Dei voluntatem ea vti, & in commodum proximorum debent: non autem, vt eos perdant. In proprio Sanctorũ, conc. 4. Trinitatis, numero 2.

Amplificabitur hic locus ex verbo, prælati, & verbo, reges.

Magnates abutentes potentia, potẽter à Deo puniendi sunt. In proprio Sanctorum, conc. 1. Trinitatis, nu. 25. & conc. 2. numero 11.

Maiorum peccata semper apud Deũ execrabiliora magisque exaggerata fuere. In Aduen. conc. 1. Purificationis B. Mariæ, numero 24.

Magnificentia, vide, liberalitas, & misericordia.

Maiores, vide, prę̨lati, & magnates.

Maledici, vide detractores, & linguaces.

Malitia in actibus, vide opera.

Malum culpa, vide, peccatum.

Malum pœna, vide, tribulatio.

Mandata Dei, & eorum obseruantia, vide, præcepta.

Mandatis Dei obedire, uide, obediẽtia.

MANSVETVDO.

Mansuetudo cęlestis, & qua uir in calamitatibus furori resistit. In proprio Sanctorum, conc. 1. omnium Sanctorum, numero 29.

Qui hanc mansuetudinem habent animæ suæ domini sunt, quod est maius, quam mundi totius imperium. In proprio Sanctorum, conc. 1 omnium Sanctorum, numero 31.

Te persequenti non officere, ex patientia, eidem uero proficere ex mãsuetudine prouenit. In proprio Sanctorũ, conc. 1. omnium Sanctorũ, numero 26.

Ad hanc uirtutem conseruandam multum conducit hominem animo contemplari omnes calamitates à Dei

ma-

manu prouenire. In proprio Sanctorũ conc. 3. omnium Sanctorum, num. 25.

Mansuetudo in verbis, & locutione, corda nostra inflammata mitigare solet. In dominicali dominica, 17. post Penteco. conc. 2. nu. 31.

Mansuetudo mundana quæ est prõpto esse ingenio, vt omnibus conformentur, hæc in iuuenibus, & virginib. maximè nociua. In proprio Sanctorũ, conc. 1. omnium Sanctorum, num. 29.

Mansuetudo est virtus adeo præstans, vt non solum Deo, sed hominib. etiam nos gratos efficiat. In proprio Sanctorum conc. 2. Matth. num. 2.

Reliqua omnia quæ huc spectant vide in verbo, patientia.

Marci Euangelistæ laudes, vide in communi Euangelistarum concio. 4. num. 24.

B. MARIA VIRGO.

SOla virgo Maria inter omnes Sanctos nullum sibi parem in virtute habet. In Aduent. conc. 3. Conceptionis B. Mariæ num. 31.

Maria virgo quamuis illi legi non erat adstricta purificari voluit vt scandalum vitaret. In aduent. conc. 1. Purificationis B. Mariæ. num. 14.

Et vt nos doceret non ea tantũ nos operaturos esse ad quæ sub mortali peccato tenemur: sed & alia etiam plura. conc. 2. Purificationis, num. 10.

B. Maria habuit omnes omnium aliorum Sanctorum veteris, & noui testamenti virtutes. In proprio Sanctorum, conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ, nu. 24. & conc. 2. sequenti, num. 12. vsque ad 35. vbi ex professo, & in Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ. nu. 20.

Et omnem, omnium aliarum mulierum tam veteris quam noui testamenti benedictionem. In proprio Sanctorum, conc. 1. Visitationis B. Mariæ nu m. 27.

Maria virgo omnem hominum & mulierum statutum decorauit. In proprio Sanctorum cõc. 2. Incarnationis, num. 10.

Nil præstantius B. virgine præter humanitatem Christi Deus fecit. In proprio Sanctorum, conc. 1. num. 23.

B. Virgo summa pulchritudine corporis fuit prædita. In proprio Sanctorum. conc. 3. Incarnationis, num. 20.

Beatæ Mariæ laus, & summa omnium excellentia est, quod ipsa quæ pura mulier est vere dicere possit. Ego mater Dei sum. In proprio Sanctorũ conc. 1. Visitationis Beatæ Mariæ, nu. 30. Et cumulus omnium Mariæ perfectionum in his verbis includitur: de qua natus est Iesus. In Aduent. conc. 1. Conceptionis, Beatæ Mariæ num. 24. & conc. 2. num. 19. & conc. 3. num. 16. vbi latè id probat.

Maria virgo gratia plena per antonomasiam dicitur. In proprio Sanctorum conc. 3. Incarnationis num. 20. & conc. 2. Incarnationis. num. 21. vbi plurimas adducit causas: & in Aduent. cõc. 2. expectationis Beatæ Mariæ. nu. 6. & concio 1. antecedenti, num. 27. & in proprio Sanctorum, conc. 1. B. Mariæ ad Niues nu. 28. vbi latissimè.

Hoc nomen Maria post sanctissimum nomen Iesus alijs omnibus est præstantissimum. In proprio Sanctorum conc. 1. Incarnationis, nu. 14. ubi multa de excellentia huius nominis Maria.

Immaculatam virginis conceptionẽ, singularib. rationibus, & selectissimis Sacræ scripturę testimonijs ꝓbat. cõc. 1. Conceptionis B. Marię nu. 24. vsque ad 34. & conc. 2. num. 6. & num. 26. vsque ad finem. & conc. 3. numer. 4. & num. 24. vsque ad 39. & conc. 4. nume. 15. & num. 30. vsque ad finem: & in proprio Sanctorum conc. 3. Natiuitatis. B. Marię. nume. 17. & in proprio Sanctorum. conc. 2. Visitationis B. Marię. num. 5.

Contradictio Conceptionis uirginis plurimum utilitatis ipsi puriissimę conceptioni attulit. In Aduent. conc. 1. Conceptionis. nu. 29.

Marię uirgini impressit Deus omnes eas gratias, & uirtutes, quę in cęteras

teras omnes mulieres distributę fuere. In Aduent.conc.1.expectationis B.Marię,num.27.

Pijssima Maria virgo fatetur, quod quia Dei mater est auxiliari nobis omnibus debet. In Aduen.conc.1.expectationis B. Marię,nu. 9.

Sine virginitatis Mariæ lęsione ex ea carnem assumpsit Deus. In Aduent. conc.1.expectationis B. Marię,nu. 2.

Et sine virginitatis læsione illum peperit. In proprio Sanctorum,concio.4. incarnationis.num.24.

Per intercessionem virginis ad opē nobis ferendam inclinatur Christus. In Aduent.conc.1.Conceptionis Beatę Mariæ,num. 21. & in proprio Sanctorum,conc.4. Assumptionis B. Mariæ,num.4.

Omnia opera,& omnes res B. Mariæ Deo gratissimæ erant. In Aduent. conc.2.expectationis B. Mariæ,nu.12. & in proprio Sāctorum.conc.2.B.Mariæ ad Niues num.53.

Maria virgo beatior fuit Deum mēte concipiendo, quam ventre. In proprio Sanctorum. conc. 1.B. Marię ad Niues nu. 22.

Cum Maria virgo magis,quam omnes Angeli, & homines propinqua sit Deo, magis etiam de eius diuina gratia,& bonitate quam illi omnes participāt.In proprio Sanctorum concio 1. B.Mariæ ad Niues,num. 28.

B. Marię intercessio in quacunq. necessitatē imploranda. In proprio Sanctorum.conc.2.B.Marię ad Niues nu. 34.& cōc.1.Natiuitatis B.Marię n.29.

Nam cōtra omnia pericula clypeos in illa reperies.In proprio Sanctorum conc.4.Assumptionis B.Marię.nu. 6.

Piè credi potest Christum Marię morti adfuisse. In proprio Sanctorum conc.3.Assumptionis B.Marię.nu. 13. & ibi.conc.4.num.20.

Beatę Marię corpus in corruptionem non deuenisse credimus propter multas causas.In proprio Sanctorum, conc. 3. Assumptionis B. Marię,num. 18.

In Maria virgine tanta virginitas, & virgineus candor fuit, quod solum illam intueri (licet pulchrior omni pura creatura fuerit) carnis ardores, & concupiscentias aliqualiter sedabat. In proprio Sanctorum,conc.1.Beatę Marię ad Niues, numer. 31. vbi ex professo.

Maria virgo habuit perfectissimam humilitatem: quę in perfecta obedientia,& in exequendo promptissimè Dei voluntatem fundatur.In proprio Sanctorum concio. 1. B. Marię ad Niues nu.36.

Beata virgo virtutibus heroicis, & supremis,meritis, meruit vt eius sacratissimi corporis gloriosa resurrectio acceleraretur,vt de facto fuit abbreuiata.In proprio Sanctorū,conc.1.Assumptionis B.Marię,num. 40.

Mariam virginem secum non tulit Christus cum in cœlum ascendit,quia futura erat pluribus annis magistra omnium Apostolorum, & credentiū. In proprio Sanctorum,conc.2.Assumptionis B.Marię num. 34.

Beata virgo nullum diem festum, & lætum habuit, in quo simul aliqua tristitia non misceretur,dempto vno assumptionis: quę inter festiuitates B. Marię primum locū tenet. In proprio Sanctorum,conc. 3. Assumptionis B. Marię num.2.

Marię excellentias solus Deus cognoscit, aut cui ipsi placuit illas communicare.In proprio Sanctorum cōc. 3.Assumptionis B.Marię num.16. & in Aduent.conc.1.Conceptionis B.Marię,num.5.

In Maria virgine omnes potentię inferiores perpetuo rationi, & ratio Deo subiectę erant.In proprio Sanctorum,concio.4. Assumptionis B.Marię num.9.vbi latissimè.

Maria uirgo ad cœlos ascendit ad placandam iram Dei. In proprio Sanctorum,conc.4. Assumptionis B.Marię,num.33.vbi ex professo.

Maria uirgo est murus noster ad fragilitates nostras à Sathanicis ictibus prote-

MARTYRIUM MARTYRES.

Matrimonium, & matrimonio copulati, vide coniuges, & coniugium.

MEDICI.

Medici tenentur etiam sub pœna excommunicationis admonere ægros vt confiteantur, & Eucharistiā sumant. 3. Quadrag. dominica 4. feria 6. num. 15. & in dominicali dominica 18. post Pentec. conc. 1. num. 31.

Meditatio rerum diuinarum, vide, contemplatio.

Memoriam beneficiorum Dei, vide gratitudo, vide, beneficia.

MENDACIVM.

Mendacia loqui, & audire volunt qui sui ipsorum amatores sunt: & ideo mendacium est in frequentissimo hominum vsu. 3. Quad. Dominica in Passione, num. 17.

Qui mendacium loquitur, satis aperte se iustitia carere significat: è contra vero qui ueritatem loquitur. In proprio Sanctorum, conc. 1. Natiuitatis Beatæ Mariæ, num. 3. & 1. Quadr. Dominica Passionis, num. 27.

Mendaces Deo summè dissimiles, 1. Quadrag. Dominica in Passione, nume. 17.

Merita Christi, vide, Christus.

Merita bonorum operum, vide opera, § opera meritoria, &c.

Milites & duces, vide, bellum.

MIRACVLA.

Miracula quæ Apostoli, & Sancti fecerunt, non gloriam suam manifestarunt; sed gloriam & diuinitatē Christi, in quem finem fiebant. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam. conc. 4. num. 2.

Miracula Christus faciebat non deprecando vt alij sancti, sed imperando, Dominica 2. Aduentus, conc. 1. nu. 27. & in Dominicali, Dominica 18. post Pentec. conc. 2. num. 32.

Miracula quæ Christus faciebat euidenter ipsius diuinitatem confirmabant. 3. Quadrag. Dominica, 4. feria 4. num. 37. & 3. Quadrag. dominica Passionis, feria 4. num. 29. & dominica 2. Aduentus, conc. 1. num. 27. & in Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam, conc. 4. num. 2.

Miracula Christi simul erant hominibus eximia beneficia. 4. Quadrag. dominica 1. feria 4. num. 2.

Fructus miraculorum Christi fuit & est, homines ad finem amorem & obedientiam Dei trahere, in dominicali, dominica 20. post Pentec. conc. 2. nume. 64.

MISSA.

Missæ sacrificium in domibus secularium celebrari quanta sit irreuerentia 3. Quad. feria 5. post Cineres, num. 15.

Missa quam reuerenter audienda, 1. Quadr. dominica 4. fer. 3. nu. 4. & 10.

Reliqua quæ huc spectant. vide, verbo, Eucharistia.

§ MISERICORDIA DEI erga nos.

Misericordia in Deo quid significet, in commmuni dedicationis Ecclesiæ, conc. 2. num. 2.

Misericordia per antonomasiam dicitur Dei opus in sacris literis, 1. Quadrag. Sabbatho post dominicam 3. nu. 2. & 1. Quadr. dominic. 4. fer. 4. nu. 10. & 2. Quadr. eadem feria, num. 4.

Misericors est Deus in bonos, in malos autem seuerus. In communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc. 2. nu. 2.

Misericordiæ Dei tribuendum est omne bonum vndecunq; nobis venerit. 1. quad. dominica 2. feria 6. nu. 11.

Misericordia Dei in vocandis, abscendis, & condonandis peccatoribus ciendis, & consideratur, exaltatur, & probatur, 2. Quadrag. dominica 4. feria 6. numero 18. & 2. Quadrag. dominica Passionis, feria 4. numero 39. & concio. in Cœna sequenti, numero 4. & 3. Quadrag. Sabbatho post dominicam 2. num. 31. & 3. Quadrag. dominica 2. feria, 2. nume. 5. & 1. Quadrage. Sabbatho post dominicam 3. num. 4. & 4 Quadrag. dominica Passionis, feria 5. num. 6. & 3. Quadr. Sabbatho post dominicam 3. nu. 33. & 3.

eum propriis oculis necessitatem cerni mus 1. Quadra. Dominica 4. feria 4. nu mero 7.

Misericordia, & pietas sunt ianuæ, per quas cęlū intramus. In proprio Sā ctorum conc. 3. Ascensionis num. 23.

Misericordiæ fontem esse, egeni ino piam dolere, & sentire 1. Quadrag. Do minica 4. feria 5. num. 7.

In operibus misericordiæ nunc nos exerceamus, vt in die iudicij de illis in terrogati respondere sciamus, Dominica 1. Aduentus conc. 2. nu. 24. vbi ex professo.

Misericordia est oleū quod ad pecca toris purificationem effundi oportet: & quare dicatur oleum 1. Quadr. Dominica 4. feria 5. num. 9.

Misericordia melior est alijs virtu tib. 1. Quadr. Dominica 4. feria 5. nu. 10. & 3. Quadr. Dominica in Ramis numero 31.

Et inter virtutes quæ ad proximum sunt potissima est. in communi virginum conc. 4. num. 21.

Propter misericordiæ corporalia opera cum proximis exercenda, contemplatio & oratio interdum relin quenda, Dominica 4. Aduentus conc. 1. numero 30. & in Aduent. Dominica 3. post Epiphaniam conc. 1. nu. 3. & nu. 7. vbi latè.

Et multo magis propter spiritualia misericordiæ opera, Dominica 4. Aduentus conc. 1. num. 32.

Ad misericordiam cum proximis suadendam memorabilia adducit exē pla 2. Quadr. Dominica 4. feria 4. n. 3

Misericordiam cum proximis exercentibus nil Deus negare consueuit 2. Quadr. Dominica 4. feria 3. nu. 4.

Idem est persuadere alicui quod faciat misericordiā, ac persuadere quod sit homo 2. Quadr. Dominica 4. feria 4. numero 10.

Misericordiæ virtutem in membris nostris Deus scripsit 2. Quadr. Dominica 4. feria 4. num. 11.

Misericordia valde conducit ad interiorem puritatem, corporisque castitatem impetrandam, in proprio Sanctorum. conc. 3. Natiuitatis. num. 19.

Misericordiæ opera magis Deo placent: quam sacrificia veteris legis illi placuerunt, in dominicali dominica 16 post. Pentec. conc. 1. nu. 40.

Vt misericordiam de proximis habeamus, debemus prius expellere vanę authoritatis, & vanæ gloriæ desideria 3. Quadr. conc. Cinerum num. 30.

Misericordiæ excellentiæ, & laudes 3. Quadr. feria 5. post Cineres nu. 3. & in communi virginum conc. 1. nu. 19. & ibi conc. 4. nu. 20.

Misericordibus quam excellentes benedictiones Sacra scriptura impertit, in communi virginum. conc. 1. nu. 27. vbi ex professo.

Misericors, Deo & hominibus gratus 3. Quadr. feria 5. post Cineres, nu. 4. & in proprio Sanctorum, conc. 2. Assumptionis. B. Mariæ nu. 5.

Misericors dignissimus est vt longissimam vitam ducat. 3. Quadr. feria 5. post Cineres num. 7.

Misericordiam exercentibus prepa rata est ab æterno gloria. 3. Quadr. Do minica 1. feria 5. nu. 26. & in Dominica li Dominica 2 post Pēte. cōc. 2. nu. 15.

Misericordia, & charitas erga proxi mos est vnum ex illis quæ præcipuè ex oratione, & missa elicere debemus 3. Quad. Dominica 1. feria 6. num. 6.

Misericordiæ virtus potissimum in Ecclesiasticis elucescere debet 3. Quad. Dominica 1. feria 6. nu. 27.

Qui misericordiæ opera exercet inueniet in tempore ruinæ, & in mortis casu illud opus tanquam fulcimentū & sustentaculum nè cadat. in cōmuni virginum conc. 1. num. 26.

Qui misericordiam non habent maximo supplicio à Deo puniuntur 3. Quad. dominica in Ramis, nu. 32.

Cum misericordia sanctitas adeo est coniuncta, vt viri sancti viri misericordiæ in Sacra scriptura dicantur 3. Quadr. conc. in Cœna num. 24.

Misericordia erga proximos quibus de causis iustitia appelletur à Christo.

in communi conf.pontif.Euangel. Nemo accedit lucernam,&c.cóc.1.nu.15.

Erga misericordes mirificas Dei pollicitationes. in Aduent. Dominica 2.post Epiphaniam,conc.2.num.35.& in Dominicali Dominica 18.post Pentec.conc.1.num.26.

Quando misericordia & sacrificiũ simul concurrunt,quorum alterum tãtum adimpleri potest:vult Deus, vt omisso sacrificio misericordiam exerceas.in Dominicali dominica 16. post Pentecost.conc.1.num.41.

Vna ex præcipuis virtutibus,in quibus Christum imitari oportet,est misericordia.in dominicali dominic.6.post Penteco.conc.2.nu.2.& nu.9.& in dominicali dominica 15.post Pent.conc.1.numero 44.

Qui misericordia vsus fuerit, confidenter, & iusto titulo,poterit illam à Deo postulare : Vice versa immisericors in dominicali dominica .6. post Pente.conc.2,nu.11.

Vt misericordiæ opera erga egentes proximos exerceamus nos inuicem in uitate,& congregari oportet.in dominicali,dominica 11.post Pentec. conc. 1.num.8.

Misericordia gratiam,& alia Dei dona in nobis conseruat. in dominicali dominica 22.post Pent.conc.2.nu.33.

Per misericordiã disponitur homo ad cæteras alias virtutes quę ad vitam æternam suntnecessariæ.in dominicali dominica 22.post Pentecost.conc.2. nu.36.

Misericors maius in se beneficium confert,quam in pauperem.in dominicali dominica 22.post Pent.conc.2. numero 36.

Vide aliqua quæ huc spectant in verbo,charitas.

§. MISERICORDIAM à Deo petere.

CVm misericordiam à Deo petimus quanta cum fiducia.& spe ad ipsum accedere possumus.4.Quadr.dominica 4.feria 6.nu.16.

Misericordię postulatio quantũ sit Deo acceptabilis,& quã facile ab ipso hoc misericordiæ donũ cõsequamur 2.Quad.dominica 1.feria 5.numero 8.

Misericordiam vult Deus vt audacter ab ipso exposcamus quantumuis plurima ab ipso receperimus beneficia. 3. Quadr.dominica 3.feria.2.num.2.

Misericordia nunc, & semper confidenter à Deo petenda est.in dominicali dominica 13.post Pente.concio.2.numero 18.& 21.

Cum misericordiam a Deo postulamus petimus vt leges,quas contra peccatores qui mandata sua transgrediuntur sanxit,frangere dignetur.in dominicali dominica.13. post Pent.conc.2. numero 22.

Si vt oportet misericordiam a Deo postules sine dubio concedet, at non pro te sed pro unigeniti filij sui meritis in dominicali dominica 13.post Pent. conc.2.numero 23.

Instantes à Deo misericordiam petamus, quamuis enim ea indigni simus, eius tamen misericordiæ viscera commouebimus. in Aduent. conc.2. Andreæ,nume.16.

§. CONTRA IMMISEricordes,crudeles,& tyrannos.

PRopter tyrannidem, & crudelitatem specialiter dicit Sacra scriptura,Deum de manu sua peccatores dimittere solere,vt in grauissima quęque peccata prolabantur.in Aduent.dominica 3.post Epiphaniam,conc.3.nu.31. & in dominicali dominica 18.post Pente.conc.1.num.24.

Deus immisericordes, & crudeles minis terret,& punit non solum æterna futuri sęculi pęna,sed etiam huius sęculi laboribus, & captiuitatibus 2. Quad.dominica 1.feria 6.num.6.

Et alijs horrendis supplicijs 3.Quadra.feria 5.post Cineres,nu.5.& in dominicali,dominica 16. post Pentecost.

conc.2.num.52.& in Aduent.conc.2. Innocentium num.24.& ibi Dominica 1.post Epiphaniam conc.3.nu.29.& 3.Quadr.Dominica in Ramis nu. 32. & in Dominicali Dominica 21. post Pentec.conc.2.numero 52.& 54.

In eos qui erga pauperes crudeles, tyranni, & immisericordes sunt, vide terribiles Dei comminationes in Aduent.conc.2.Innocentium num.24. in Dominicali, Dominica 21.post Penteco.concio.2.num.28.

Contra hos vide 3.Quadr.Dominica 4.feria 4.num.3.& 4.Quadr.Dominica in Ramis num.2.& in proprio Sanctorum conc.2.Trinitatis numero 13.

Crudelitas quam graue sit peccatũ in Dominicali Dominica 21. post Pentec.conc.2.num.51.& 54.

Plura quæ ad hunc locum spectant inuenies in verbo,amor proximorum.

Modestia, in exterioribus corporis motibus.

Monastica vita,monachi, vide verbo,religiosus.

MONIALES.

MOniales solicitare, & turpibus colloquijs conturbare,quã grande sacrilegium 3. Quadr. Sabatho post Dominicam,2.nu.14.

Quod moniales (quiten el Dõ,) o que despues de monjas no se pogran Don.in proprio Sanctorum conc.1.Ascensionis num.24.de his mundanis titulis vide,nobiles.

Reliqua quæ huc spectant,vide verbo,religiosus.

Pro monialis velo vide verbo, religiosus.

Morbi,vide,tribulatio.

MORS.

§. MORTIS MEMORIA, *& preparatio.*

MOrs semper ante oculos ferenda, & crebra animi consideratione contemplanda,& expectanda 1. Quadra. Dominica 1. feria 4. nu. 20. & 3. Quadr.conc.Cinerum numero 6.& 4. Quadr.Dominica 2.num.52.& in communi confess.non pontif. Euange.Sint lumbi vestri,&c.conc.1.num.21.& ibi conc.2.nu.10. & in communi Sanctorum,conc.2.funerali num.9.vbi ex professo,& conc.3.funerali num.2. & per totam hanc concionem.

Mortis memoria maxima præparatio est vt Spiritum sanctorum recipiamus in proprio Sanctorum feria 2. Pentec.conc.4.num.20.

Mors expetenda: & quare 1.Quadr. Dominica 2. feria 2.num.2. & nu. 12. & in cõi confes.non pontif. Euang. Sint lumbi vestri, &c.conc.1.num.22. & in communi Sanctorum conc.2. funerali num.18.

Mortis amaritudinem semper misceondam esse voluptatibus huius sæculi 1.Quadr.Dominica 2.num.24.& feria 4.sequenti nume.6. & in communi Sanctorum conc.2.funerali num.12.

Mors sæpe peccatores inflagranti delicto deprædatur 1.Quadr.Dominica 3.feria 5.nu.23.& in communi virginum conc.4.nu.25. & in dominicali dominica 8.post Pentec.conc.1.nu.40.

Et ideo te illico ad eam prepara, in dominicali dominica 4. post Pascha conc.2.numero 9.

Post mortem non est merendi tempus 1.Quadr. Dominica 4. feria 4. nu. 17.& 2.Quadr.dominica 4.feria 6. nu. 13.& 3.Quadr.dominica 4.feria 4.numero 23.

Post mortem qui vniuersum orbem ambiebat, duabus terræ vlnis est locandus 1.Quadr.dominica 4.feria 5.nu.15.

Mors non cessat, etsi peccatum cesset: propter fidei meritum 1.Quadra. Dominica 4.feria 6.nu.13.

Post mortem nullus pœnitentiæ, aut alteri remedio locus est 2.Quadr. Dominica 4.feria 4.num.26.& 3. Quadr. Dominica 4.feria 4.num.22.& 3.Quadra.Dominica in Passione feria 2.nu. 3. & in communi Sanctorum conc.1. funerali numero 16.

Ad mortis horam non esse reseruãda quæ in vita fieri possunt; quæque ad

ad animæ salutē spectant 2.Quad.cōc. in cęna nu.15.& 3.Quad.dominica 4. feria.4.nu.24. & in communi Sanctorum conc.1.funerali.nu.27. & in cōc. 4.funerali nu.21.& 27. vbi ex professo. de quo uide plura verbo, pęnitētia vbi plurima inuenies.§.contra eos qui pęnitētiam de die in diem uel vsque ad mortem differunt.

Inter mortem boni, & mali quantum interest.2.Quad.conc.in cęna nu. 16.& in communi Sanctorum conc.3. funerali nu.3.

Quod morituri simus vix nobismet ipsis possumus persuadere:& quare: quod pręcipue malis cōtingit.3.Quad. conc.Quinquagesimę,nu.28.

Mortuos non sociabunt consanguinei, aut amici sed tantum ipsorum defunctorum opera 3.Quad. Dominica 4.feria 5.nu.2.

Mortis cōsideratio,& memoria quā necessaria ad superandos animæ inimicos: & quos fructus afferat 3. Quadr. conc.Cinerum nu.10.& 4.Quadr.concio.Cinerum,nu.7.& 4 Quad.conc.in Cœna nu.26. & in communi Sanctorum conc.2.funerali nu.7. vbi latè: & conc.3.funerali.nu.2.& per totam hāc concionem: & in Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam 4.nu.10 & in Dominicali dominica 15. post Pentec. conc.1.nu.33. vsque ad 42. & ibi Dominica 19. post Pentecost. concio. 2. num.41.

Post mortem in amplissimis,& pulcherrimis sepulchris corpora constituere quam vanum 3.Quad.conc. Cinerum nu.13.

Moriuntur mali etiam dum viuunt, & ideo in Sacra scriptura eorū anni numerāturè contra iusti.4.Quad.Dominica 1.feria 6.nu.22.

Ita moriuntur homines sicut viuūt, vt in plurimum 3.Quad.dominica 2.feria 2.nu.13.& 3. Quad. dominica 4. feria 4.nu.21. & in communi Sanctorum.concio.3.funerali nu.3.

Mors in quo statu hominem præoccupatura sit, ex ante acta ipsius vita probabiliter conijci potest.3.Quad.dominica 4.feria 4.nu.21.

Contra mortē nulla est, omnis creata potestas.3.Quad. Dominica 4. feria 6 nu.30.

Mortis cōsideratio qualiter fieri debeat.3Quad.dominica 4.feria 6. num. 41.

Mors sola inter omnes pœnas quas in pœnam peccati incurrimus salutifera,& vtilissima si consideretur, nobis est 4.Quad.concio. Cinerum nu. 2. & in communi Sanctorum concio. 3. funerali.nu.18.

Mortis memoria est mensura quædam,qua omnia sęcularia dimetimur, & earum vanitatem deprehendimus, 4.Quad.conc.Cinerum.nu.9.

Mortis horam nobis ignotam Deus reliquit vt semper parati simus.In communi cōfes.pōtific.Euange.Homo quidam peregre,&c.conc.nu.19.

Mortis assidua consideratione facile liberatur homo à præcipuis orbis malis.In communi confess. nōn pōtif. Euange.Sint lumbi vestri,&c.conc. 2. nu.11.

Mors peccatoribus amarissima. In communi Sanctorum conc.3. funerali nu.5.

Considera quam incerta sit hora mortis in communi Sanctorum conc. 4.funerali nu.15.

Ne mors amici vel consanguinei statim à memoria decedat in communi Sanctorum conc.4. funerali nu.21.& in Dominicali Dominica 15. post Pentecost.conc.1.nu.42.

Vt mortem timeant seculi magnates, vide in cōmmuni Sāctorum,cōc. 4.funerali.nu.25.

Mortem martyres contemnunt: & quare,in communi Sanctorum, conc. 2.funerali nu.21.

Mortem tantopere odisse, & uitam adeò diligere deprauatę conscientię signum est,in Aduent.concio. 3. Purificationis Beatæ Mariæ.nu.31.& in dominicali dominica 4.post Pascha. cōc. 1.nu.8.ubi latè.

Inter

Inter utilitates quas ex recordatione mortis Christi elicere possumus, una est, nostræ ipsorum mortis memoria. in dominicali dominica 15. post Penteco.conc.1.num.34.

Mortis memoriam à nostris mentibus auferre diabolus curat.in dominicali dñica 15.post Pente.conc.1. n. 35.

In ludis,& voluptatibus mortis meminisse debemus,ne illæ nos perdant. In dominicali Dominica 15.post Pentec. conc.1.num.39.

Et si maximis alijs priuilegijs suos Deus condecorauit, prærogatiuam tamen non gustandi mortem nemini cõcessit:,& quare.In dominicali dominica 15.post Pentec.conc.2.num. 14.

Voluit Deus in diuersis ætatib.mortis debitum persolui,vt homines continuo ad eam essent parati. In Dominicali Dominica 15.post Pentec.conc.2. num.17. vbi latè.

§. IN MORTE.

PRO AMICORVM ET *consanguineorum solatio.*

Licet tristari aliquantulum pro mortuis iustum sit,at non tanta tristitia affici debemus cum gloriosam morientium resurrectionem credamus.In Dominicali Dominica 15.post Pẽtec. concio.2.nu.36.vbi ex professo.

Si reipublicæ vtilis erat,& exemplaris,ipsũ ex hac iactura deplora. In Dominicali Dominica 15.post Pentecost. conc.2.num.36.

Parentes quando filios in tenera ętate amiserunt,cõsiderent eos sic pueros Deum ad se attraxisse, nè rebus mundanis coinquinarentur.In Dominicali Dominica 15.post Pentecost. conc. 2. nu.40.vbi latè.

Solet etiam Deus parentes filijs orbare,vt ipsi magis expediti sint ad ipsius seruitium.in dominicali dominica 15.post Pentec.conc.2.num.43.

§. MORS IVSTORVM.

Mors iustorum maximè deplorãda, quia illorum absentia nobis maximum affert nocumentum. In Dominicali Dominica 3. post Pascha. conc.2.num.3.& 1. Quadra.Dominica 4.feria 6.num.29.& in Aduent.Dominica 5.post Epiphaniam conc.3.nu. 11.& in dominicali dominica 15.post Pentecost.conc.2.num. 37.

Iusti honor,& requies tunc incipit, cum peccatoris gloria finitur,scilicet in morte 2. Quadr. Dominica in Ramis num. 35.

Cum moriuntur iusti tunc incipiũt viuere 2.Quadra. Dominica 2. feria 5. num. 24.

Mors nullum detrimentum, quin potius emolumentum affert iustis 3. Quadra.Dominica 4.feria 6.nu.27. & in cõmuni Sãctorũ,cõc.3.funerali n.4.

Mors iustorum cur somnus appellet 3.Quadr. Dominica 4. feria 6. nu. 27.

Mortem desiderant iusti quia ardẽti videndi Deum desiderio flagrant.In proprio Sãctorum,conc.3. Assumptionis B.Marię,nu.10. & 2. Quadr.dñica 4.feria 6.num.23.& in Dominicali Dominica 4.post Pascha conc. 1. num. 9. vbi latè.

Iustis mors non est amara. in cõmuni Sanctorum,conc.3.funerali num. 5. & in Aduent.conc.3. purificationis B. Mariæ num 32.

Iusti,quando moriuntur, mortem uident, quia ex longinquo se ad illam præparant: vice versa mali. in Aduent. concio. 3.purificationis Beatæ Mariæ num.26.

§. MORTVORVM SVF- *fragia, & exequiæ.*

Mortuorũ exequias propter multas vtilissimas causas celebrat Ecclesia: quas vide in communi Sanctorũ conc.3.funerali num.2.

Suffragia nostra, & sacrificia plurimum prosunt pro animabus in purgatorio existentibus. in communi Sanctorum conc.2.funerali num.30.

Mortuorum exequijs interesse quã sit proficuum.in Aduent.Dominica 2. post Epiphan.conc.4.num.10.

Mors Christi, vide passio Christi.

Mortificatio carnis, & passionū nostrarum, vide, carnis mortificatio.

Mulier, vide, coniuges.

Mundi bona, vide bona tēporalia.

Mundi bona relinquere; vide litera. b. verbo, bonorum temporalium rē nunciatio.

Mundi contemptus vide, bona tēporalia, §. rationes, &c.

Mundum fugere, vide religionis ingressus.

Murmuratio, vide detractio.

Munus suum quisque exerceat, vide, officium.

N.

NATIVITAS CHRISTI.

PRo hoc Natiuitatis summo beneficio, & in hoc natalis die, nunquam Deum laudare cessem. In Aduent. cōc. 1. Natiuitatis num. 2. & in Aduet. cōc. Natiuitatis num. 4.

In die Natiuitatis Christi quomodo ad excipiendū infantem, & eius matrē nos præparare debemus. in Aduent. conc. 1. Natiuitatis nu. 19.

Christus natus fuit omnib. in Adue. conc. 3. Natiuitatis nu. 11.

Sed specialiter humilibus, quietis, & pauperibus conc. 1. Natiuitatis nu. 21. & conc. 3. Natiuita. nu. 11.

Et dispositis conc. 2. Epiphaniæ n. 5.

Cur in hoc natalis die Christus in præsepio fuerit reclinatus, in Aduent. conc. 3. Natiuitatis nu. 16. vbi plures adducit causas.

In hoc natalis die maximam lætitiæ causam habemus. in Aduent. conc. 3. Natiuitatis num. 2. ubi latissimè.

Quid à nobis faciendum sit in hac Natiuitatis solennitate. in Aduent. cōc. 2. Natiuitatis num. 30. vbi latè.

Lætitia quā vniusquisq; vestrū in hac Natalis festiuitate percipiet non tā tum lingua verum etiam bonorū operum exercitatione declarare debet. in Aduent. conc. 2. Natiuitatis num. 5.

Reliqua omnia quę huc spectant vide verbo, Incarnatio Christi.

Necessitas, vide, tribulatio; vide etiā paupertas.

Negligentia, vide, pigritia.

Negotia, vide, litis, negociatio rerū temporalium. vide verbo, bonorum tē poralium, vide verbo, bonorum temporalium solicitudo.

NOBILITAS.

NObilitas peccato marcescit. 1. Quad. dominica 1. fer. 4. nu. 15.

Nobilitas sine virtute vilissima est 2. Quadr. dominica. 1. feria 4. num. 23. & 4. Quadr. dominica 4. fer. 6. nu. 2. vbi ex professo, & in commuium Doctorū conc 4. num. 19. vbi latè: & in Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ num. 33. & in dominicali dominica 20. post Pētecost. con. 1. num. 10.

Vnde de solo carnali genere gloriari stultum, ac vanum est. in proprio Sāctorum, conc. 3. Natiuitatis, B. Mariæ nu. 3. & nu. 6. & in Aduent. conc. 2. Cōceptionis B. Mariæ, nu. 14. & in proprio Sanctorum, conc. 1. B. Mariæ ad Niues nu. 22. & in Aduent. dominica 5. post Epiphaniam conc. 1. num. 20.

Et ob generis tantum nobilitatem præferri velle, quamuis virtute inferior sit, grandis est amētia. in Aduent. conc. 2. Cōceptionis B. Mariæ, nu. 12.

Nam vera nobilitas non in carnali cognatione, sed in virtute consistit. in Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ. num. 14.

Parum enim refert quod quis genere sit ignobilis dominica 4. Aduent. conc. 4. num. 6. & in dominicali dominica 20. post Penteco. conc. 1. nu. 8.

Imo generis antiquitas ignominiā aliquomodo in Sacra scriptura significat. in Aduent. conc. 2. conceptionis B. Mariæ num. 14.

Nobilitas Abrahamo non prouenit ex carne, sed ex fide, & obedientia: & de hac nobilitate debemus gloriari. in proprio Sanctorum, conc. 1. B. Mariæ ad Niues nu. 22.

Nobilitas est metallum appositissimum, ad virtutes tanquam gēmas in

auro

turo includēdas.In Aduēt.cō.2.cōceptionis B.Mariæ n.15.&c in dominicali dominica 20.post Pent.conc.1.nu.9.

Ad nobilitatem veram probandum vnus captum testis sufficit, scilicet testimonium nostræ conscientiæ, in commu.Doctor.conc.4.nu.21.

De suorum nobilitate nō debet curare sacerdos,in dominicali dominica, 15.post Pent.conc.1.nu.18.

N O B I L E S.

Nobiles priscis temporibus, præcipuè virtutum diuites esse studebant: vice versa nostris temporib.in cōmuni confes.non pontif. Euang. Homo quidā nobilis, &c.conc.vna, nu.3.

Nobiles Dei beneficio ipsis collato, ipsummet benefactorem Deum offendunt,in proprio Sanctorum conc.3.Inuentionis crucis,nu.3.

Nobiles, & potentes confunduntur quia quamuis maiora beneficia à Deo acceperunt, difficilius tamen quam viles,& pauperes cōuertētur,in proprio Sanctorum, con.3.Inuentionis crucis nu.2.

Nobiles plus alijs vitijs, & malitia præstare,antiqua cōsuetudo est,in proprio Sanctorum conc.3. Inuentionis crucis,nu.5.

Nobiles sine virtute minimi Deus æstimat,in proprio Sanctorum,conc. 4.Natiuitatis B. Mariæ,num.18.& in Aduent.conc.2.Conceptionis B. Mariæ.nu.14.

Cum nobiles in delicijs,& omnium rerum abundantia educati sint peccata in eis ita resident,ut mores mutare nesciant, in Aduent.conc. 4. Andreæ. nu.12.

Cum Deus aliquem ad nobiliorem excitat statum,cogitet non sua tantum de causa id fieri, sed vt ijs qui in paupertate remanent opem ferat, in Aduent. concio. 1. Ioannis Euangelistæ. num.2.

Nobilium mundani tituli quam vani,& inutiles,in Aduēt.conc.1.Ioannis Ebangelistæ.nu.33.& 3.Quadrag.Dominica 3.feria 2.nu.14.& 3. Quad.Dominica 2.feria 3.nu.34.& in Dominicali Dominica 26.post Pente. conc. 1. num.18.

Nobilium domos non esse frequentandas: & quare.1. Quadrag.Dominica 3.feria 5.nu.2.

Si tuorum maiorum nobilitatem,& virtutem non imitaris,id potius in tuā confusionem quam in gloriam vergit, in dominicali,dominica 20.post Pentecost.conc.1.nu 7.

Reliqua,quę huc spectant,vide, magnates.

Nouitius, vide,religiosus.§.vocatio ad religionem.

Nuptiæ Nuptiæ, vide, coniugium coniuges.

O.

DE OBEDIENTIA DEO, *Ecclesiæ, prælatis,et maioribus debita.*

Obedientium voluntati, & vocibus Deus paret, & obedit. 1.Quad.Sabbatho post dominicam,1.nu.24.

Per obedientiam omnia sunt agenda,vt sint maioris meriti. 1.Quad.dominica 3.feria 5.nu.21.

Obedientibus abundantissima dona Deus retribuere solet,in proprio Sāctorum,conc.4.Natiuitatis B.Mariæ, num.3.

Obedire Deo,& eius pręcepta seruare pluribus titulis debemus,in proprio Sanctorum,conc.3.Trinitatis. nu. 25. vbi latè.

Nil dulcius quam legi diuinæ obtemperare,in Aduent.conc.2.Andreę, num.32.

Obediunt omnia creata Deo &eius pceptis solo homine excepto.1. Quad. Dominica 4.feria 5.nu.18.& 4. Quad. Dominica,3.feria 4.nu.14 . & in proprio Sanctorum,conc.2.die sancti Pentecost.nu.7.

Et quæ sit huius rei causa 3. Quadragesi. Dominica 3. feria 5. num. 15.

Ad obediendum quam parati debeât esse subditi 2. Quadra. Dominica in Ramis num. 17.

Obedientia à discipulis Christi, tam opere, quam verbo fuit edocta 1. Quadra Dominica. in Ramis nume. 9.

Obediendum semper Dominis & prælatis: dummodum præceptum eorum non sit contra Deum 2. Quadrag. Dominica in Ramis nu. 18.

Omne incommodum quod ob obediendum protinus Deo, euenire potest postponendum est. in proprio Sanctorum conc. 2. diei sancti Penteco. nu. 17.

Quo quis perfectior & maior est, eo suis prælatis obedientior esse debet. in Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ num. 28.

Quę per obedientiam, vel quomodolibet sub præcepto facere tenemur, prius sunt facienda: post hæc alia opera bona quæ voluntariè facimus 2. Quadragesi. Dominica in Ramis. nu. 20.

Obedientia est præcipuum ex his quæ Deus à suis postulat. in Dominicali Dominica 2. post Pascha, conc. 1. num. 11.

Qui obediunt legi Dei cunctis bonis replentur. in communi Apostolorum conc. 4. nu. 2. vbi latè.

Obedietia Ecclesiæ, & nostris maiorib. à Deo maximè commendatur 4. quad. Dominica 3. feria 4. nu. 34.

Ex obedientia mandatorum Dei & Ecclesiæ cognoscitur, quis sit ex Christi ouibus. In Dominicali Dominic. 2. post Pascha. concio. 1. nu. 13. & in Dominicali Dominica 4. post Pente. concio. 1. nu. 14. & quis vere sanctus sit. in Aduēt. cōc. 1. cōuersionis Pauli. nu. 27.

Per obedientiam homo seipsum negat quæ difficilima res est & præstantissima. in Aduent. conc. 2. Circuncisionis. nu. 14.

De necessitate abnegationis propriæ voluntatis, vide in communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis. conc. 3. num. 16. vbi latissimè.

Obedientia mandatorum Dei est vna & sola via quę in cœlum ducit 3. Quadrag. Dominica 2. num. 30.

Obedientia Dei est animæ summa libertas 3. Quadrag Sabbatho post Dominicam 2. numero 3.

Ad obedientiæ persuasionem, vide 3. Quad. Dominica 3. feria 5. num. 16. & 4. Quad. Dominica 3. feria 4. nu. 13. et latissimè in communi Apostolorum conc. 4. n. 2. & in communi vnius martyr. Euangel. Amen dico vobis conc. 3. nu. 6.

Vnum ex his ad quod filius Dei in mundum venit, fuit vt nos obedientiā doceret. In dominicali dominica 3. post Pascha conc. 3. numero 2.

Iustus nulla repugnantia diuinę voluntati obtemperat. In Aduent. conc. 2. Innocentium, num. 14.

Obedientiæ virtus omnium prima fuit ad animam alendam homini à Deo data. in Aduent. conc. 2. Circuncisionis nu. 12.

Verus obediens quis. in Aduent. dominicia 1. post Epiphaniam concio. 4. num. 35.

Iusti oues imitantur in obedientia. in Dominicali Dominica 2. post Pascha conc. 1. num. 11.

Iusti ita Dei beneplacito subditi sunt vt propriam voluntatem nequaquam habere videantur 3. Quadr. Dominica 1. nu. 7.

Ventos, & Maria nobis in diuina obedientia præstare sanguineis lachrymis lamentandum est. In Aduent. Dominica 4. pòst Epiphaniā, cōc. 1. nu. 37.

Iustus suapte natura obediens, peccator vero suapte natura inobediens est. In dominicali dominica 4 post Penteco. conc. 1. numero 14.

Salutis nostræ punctus in omnimoda Deo obedientia consistit. in Domi. Dom. 4. post Pente. cōc. 2. n. 17. & 25.

Obedire discant homines ab animalibus. in Dominicali Dominica 4. post Pentecost. conc. 2. num. 25.

Homines adeò sunt cęci, vt ad non obediendum Deo, quacūque re excusentur.

fentur. in Dominicali Dominica 2. post Pentecost.concio.2.num.3.

Præclara est obedientię merces.in Dominicali Dominica 13. post Pente. conc.2.num.27.

Licet prælati,& domini temporales tyranni sint,eis obedientia debetur. in Dominicali,Dominica 14. post Pente. conc.1.nu.55.

Obedire prælato,est Deo obedire: & ipsum spernere,est Deum spernere. In Dominicali Dominica 15.post Pentecost.concio.2.num.3.

Obedientia Christi,vide Chistus.

Amplificabitur hic locus ex verbo, libertas.

§. C O N T R A I N O-*bedientes*.

INobediens,nigromantico ab Spiritu Sancto comparatur:& quare.3. Quad.Dominica 4. feria 3.nu. 29.

Inobedientiæ peccatum quam graue sit 3. Quad. Dominica 4. feria 3. n.29.

Ab inobedientia vniuersa peccata proficiscũtur.in communi vnius martyr.Euange.Amen dico vobis, concio. 3.num.6.

Obseruantia præceptorum Dei vide verbo,præcepta.

O C C A S I O.

§. O C C A S I O P E C C A N D I.

OCcasiones peccandi fugiendæ 1. Quadr. conc. Sexagesimæ num. 17. & conc. Quinquagesimæ numero 15.& 1. Quadrage.Sabbatho post Dominicam 3.numero 22. & 2.quadrag. dominica 1.numero 3.& feria 5.eiusdem Dominicæ num.6.& 4. Quadragesi. Dominicę 3. nume.38. & in Aduent.conc.1.Innocentium num. 26.& in Dominicali Dominica 11.post Pentecost.concio.1.num.23 & ibi Dominica 13.conc.1.num.11.

Occasiones fugere est maximum remedium ad vincendas tentationes. 1. Quadrag. Dominica 1. numero 11.

Qui sponte occasionem ruendi ingreditur,iam lapsus est coram Deo, & peccauit.in Aduent.conc. 1. Innocentium num.26.

Occasiones peccandi non solum propinquæ, sed remotissimę etiam vitandę 2.Quadrage.Dominica 1.nu. 4.

Qui occasionem peccandi alijs præbent,vel ad peccandum alios ducunt, significant se Christi mortem qua proximus ille emptus fuit negligere, & floccipendere 3.Quadragesim.dominica 2.feria 3.numer.8.

Omnis occasio mali prius relinquenda,ut fletus & lachrymæ prosint. in proprio Sanctorum,conc.2.Petri, & Pauli num.22.

Occasio mali quam potens sit vt nos in peccatũ prolabi faciant. in Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc.1.num.37.

A leuissima quaque peccati occasione maximopere cauere oportet.in proprio Sanctorum,conc.2.Natiuitatis B. Marię num.15.

Nec bonis propositis in hac recidendũ est.in proprio Sanctorum,conc.2. Natiuitatis Beatæ Mariæ numero 16.

Multum conducit ad bene operandum mali occasiones adimere. in Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc.1.num.36.

Peccandi occasionem, aut causam, aut consilium alijs præbentes acerrimis supplicijs à Deo puniuntur 2.Quadragesi. Dominica 2.nu.29.& 4. Quadra. Dominica in Passione feria 6.nu. 13.& in proprio Sanctorum conc. 1. Dedicationis Michaelis nu. 30.& in Dominicali dominica 1. post Pentec. conc.2.num.15.

Ille qui causa peccãdi fratri suo fuit spiritualia illa damna satisfacere tenetur. in Dominicali Dominica 5. post Pentec.conc.1.num.12.(De quo, vide plura verbo,exemplum malum)

Et Dominus permittit illũ cadere.

in Dominicali Dominica 1. post Pentecost.conc.1.nu.30.

Si à tuorum scelerum infirmitate sanari cupis, occasionem peccādi relinquo in dominicali dominica 11. post Pente.conc.2.nu.22. vbi ex professo.

Vt appetitus tuos rationis imperio cohibere possis, maxime oportet occasiones præsertim carnales vitare, in Dominicali Dominica 23. post Pente. conc.1.nu.41.

§. OCCASIO AD *bonum.*

OCcasio ad bonum faciendum opportuna non prætermittenda 3. Quad.dominica 3.feria 6.n.5. & in Dominicali dominica 20.post Pente.conc. 1.nu.23.& conc.2.numer.21.& Dominica 23.conc.1.num.40.

Occasio ad bonum faciendum quærēda 3.Quad.dominica 3.fer.6.nu.5.& in Dominicali Dominica 23.post Pentecō.conc.1.nu.39.

OCVLVS.

OCuli summa diligentia custodiendi, ianua sunt plurimorum malorum 1. Quadr.Sabbatho post Dominicam 3.n.20. & in communi dedicationis Ecclesiæ conc.1.n.17.& in Aduent. Dominica 1.post Epiphaniam, con. 1. nu. 38.& conc.3.sequenti. num. 14.

Per oculos ingreditur luxuria, 1.Quadrag.Sabbatho post Dominicā 3.n.19. & 2.Quad.eadē feria.nu.6.& 3.Quad. Sabbatho post Dominicā,2.nu.12.& Dominic.2.Aduentus conc.2.nu.6. vbi diffuse: & conc.3.sequenti num. 16.

ODIVM.

ODium aduersus fratrem conseruare quàm execrabile sit in proprio Sāctorū conc.2.omniū Sanctorum n.19.

Odium quantum hominem excæcat in proprio Sanctorum conc.2.omnium Sanctorum num.19.

Vt eos qui nos odio prosequuntur diligamus,& benefaciamus, vide, inimicus vbi inuenies reliqua omnia quę huc spectant.

Odium atque persecutio proximi quam graue sit peccatum, quamq. atrociter à Deo puniatur 4. Quad. feria 6. post Cineres,num.21.

Ad euellendum è cordibus odium, vide trigintasex rationes,& considerationes à nobis collectas, uerbo, inimicus, & rationes efficacissimæ,&c.

Nunquam scire velis quis te odio prosequatur in dominicali dominica 20.post Pentecost.conc.2. nu.56.

Is qui odit proximum suum licet illi illo odio noceat, multo tamen magis sibiipsi obest. in Dominicali Dominica 21.post Pentec.conc.1.nu.1.

Non sufficit te cordis odium deposuisse sed teneris id signis exterioribus indicare. in Dominicali dominica 22. post Pentecost.conc.2.nu.60.& ibi dominica 16.conc.2.nu.18.& 3.Quad.feria 6.post Cineres,num.20.

Amplificabitur hic locus ex verbo, amor proximorum,verbo,charitas verbo,&c.

OFFICIVM MVNVS, *& status cuiusque.*

LOcus vbi Christum expectare debes, est officium, & munus tuum exercendo in Aduent. conc.3.Andreæ 12.vbi plurimis Sacræ scripturæ exemplis hortatur vnumquemq. suo officio incumbere,& in suo statu viuere.

Plurimum in Dei seruitio proficeremus,si in eo tantum nos occuparemus quod officio, muneri, & statui nostro conuenit.in Aduentu, conc.3.Andreæ nu.14.

Qui officij muneris,seu status sui obligationem, ob aliam rem quæ perfectior sibi videtur relinquit; se & non Deum quærit,Dominica,3.Aduentus, conc.1,nu.5.vbi latè.

Secundum status, & officij sui conditionem

ditionem vnusquisque Deo seruiat. 3. Quadra. dominica in Ramis nu. 16. & in cõmuni confes. pontif. Euange. Homo quidam peregre, &c. conc. 1. nu. 22. & in dominicali dominica 3. post Pentecost. conc. 1. nu. 10. & ibi dominica 7. post Pentec. conc. 2. nu. 15.

Vnum ex maioribus Christianæ reipublicæ damnis est; nos sponte nostrã statum, & officium eligere, absq; eo ꝙ Deus ad illũ nos vocet, in Aduent. cõc. 1. Ioannis Euangelistæ. nu. 21. ubi latè.

Magnum Dei donum est in status, & officij deliberatione, & electione non errare, in Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ. nu. 24.

Vnusquisque opere exequatur, ea quæ ad suum statum spectant, in communi virginum. conc. 2. nu. 21. & in communi confes. pontif. Euang. Homo quidam peregre, &c. conc. 1. n. 22. & in dominicali, dominica 8. post Pentec. concio. 2. num. 5.

Vt vnusquisq; prout suum statum decet viuat, efficere prælatis & gubernatoribus incumbit. 2. Quad. dominica 4. nu. 37.

OPERA.

Opera tantum sunt quæ te in iudicij, & mortis die comitabuntur. Dominica 1. Aduent. conc. 4. nu. 31. & 3. Quad. Dominica 4. feria 5. nu. 3.

Sine operibus non comparatur gloria, in Aduẽt. dominica 2. post Epiphaniam, conc. 1. nu. 12. & 1. Quadr. conc. Septuagesimæ, nu. 15. & 4. Quad. conc. Septuagesimæ. nu. 27. & in communi vnius martyr. Euangel. Amen dico vobis, conc. 2. nu. 5.

Non enim verbis, sed operibus cœlũ acquiritur, in Aduen. conc. 1. Andreæ, nu. 26.

Non sufficit in vno tantum aut altero bono opere te exercere, dominica 2. Aduentus, conc. 2. nu. 19. vbi latè & ibi dominica 6. post Epiphaniam, cõc. 3. nu. 24.

Sed in omnibus operibus & omnia mandata Dei implere est necesse, in cõmuni Sanctorum mulierum, conc. 1. nu. 24. & in proprio Sanctorum, conc. vna decollationis Baptistæ, nu. 19. & in Aduent. dominica, 26. post Epiphaniã, conc. 3. nu. 24.

Opera quę in hominum ministerio facitis, sæpissimè examinatis quia eis placere cupitis: quæ vero Deo facitis, qualiacunque sunt sufficere arbitramini, in Aduent. dominica 2. post Epiphaniam, conc. 3. nu. 34.

Si in pluribus operibus bonis te exercueris, animam ad vltimum perfectionis culmen excitabis: & tandem in hora mortis securum iter inuenies, dominica 2. Aduentus, conc. 2. num. 22. vbi latè.

Perfectus vere non est, qui operatur tantum, sed qui vna operatur, & docet. dominica 2. Aduentus, concio. 2. nume. 31.

Operum bonorũ noli in hac vita retributionem accipere, in communi Sãctorum mulierum, conc. 3. nu. 22.

Contra eos qui bona opera pretermittunt ne authoritatem suam amittere videãtur, vel propter alios humanos respectus, in cõi dedicationis Ecclesiæ. conc. 2. nu. 9.

Vt opera bona iustos, ita mala opera peccatores ad diuinum vsq; conspectum comitaturi sunt, in communi Sãctorum, conc. 2. funerali, nu. 34.

Nè ex operibus bonis inanem gloriam compares, vide rationes & considerationes ad hoc collectas in verbo, contra superbiam remedia.

Opera nostra erunt signa amoris nostri erga Deum, & proximos, 1. Quadr. conc. in Cœna, nu. 21.

Cum de operibus tuis alijs detrahũt patientiam habe: quia per detractionem quasi lima superfluum operis collimatur, & vanagloria quam sumere poteras aufertur, in proprio Sanctorum, conc. 1. B. Mariæ ad Niues, num. 9.

Quanto magis vitæ tuæ finis appropinquat, tanto maiori cum diligentia

recte operari debes in Domicali Domi-nica 2.post Pascha,conc.2.num. 25.

In operibus bonis nos assiduè exercere debemus:longa n. exercitatione omnia nobis facilia redduntur,in Aduent. Dominica 1.post Epiphaniam.conc.1. nume.7.

Opera nostra bona, potius Dei quã nostra 4. Quadr. Dominica septuagesimæ num.21.

Opera bona exercere à prima etiam nostra ætate valde necessarium est. in communi Sanctarum mulierum,conc. 2.nu.24.vbi latè.

Opera bona exercentes disponimur ad hoc quod Deus nos illuminet. 4. Quad. Dominica Resurrectionis feria 2.num.28.

In operibus bonis statim & diligenter nos exerceri oportet propter vitæ breuitatem,et incertitudinem 4.Quad. Dominica 4.feria 4.num.16.

Opera bona Deus exposcit iuxta vnius cuiusque statutum in communi confess.pontif. Euang. Homo quidam peregre &c.conc.1.nu.22.

Opus bonum quodcunque etiã minimum:quod iusti faciunt attentissimè Deus considerat.In communi confess. pontif.Euang. Nemo accendit lucernam,&c.conc.2.nu.13.

In operis boni deliberatione morã: in exequutione verò, diligentiam esse in communi doctorum conc.4.nume. 23.

Operari bene est necessarium,& nõ sufficit à malo abstinere. in communi virginum conc.3.nu.14.

Vt bene opereris considera te sẽper in diuino conspectu persistere. in communi Euangelistarum conc. 1. nu.12. vbi latissimè.

Ad operandum bene nullam habemus excusationem, cum ipsemet qui ea præcepit prius illa omnia fuerit operatus.2.Quadr.conc.sexagesimæ nu.23.

Opera bona aliorum iustorum qui efficaciter desiderant efficere, participes fiunt meriti illorum operum 2. Quadr.Dominica 2.feria 6.nu. 12.

Contra superbiam ex bonis operib. ortam,uide in verbo contra superbiam remedia, vbi omnia simul collegimus.

Opera bona exercentes Deum inueniunt.2.Quadr. feria 2. Resurrectionis, num.18.

In operibus, nostra Christiana religio consistit, magis quam in verbis.3. Quadr.Dominica 1.nu.4.

Vt operentur prædicatores,quæ prędicant,vide verbo, concionator.

Opera bona quæ sine occasione faciendi illa perficiuntur,Deo gratissima sunt.in proprio Sanctorum, conc.4. Natiuitatis Beatæ Marię num. 8.

Sine operib. bona desideria nullius esse momenti 3. Quadra.Dominica 4. feria 5.num.6.& in communi confess. non põtif.Euang.Sint lumbi vestri &c. conc.2.num.17.

In qualibet diei parte,& omni tempore debet iustus recte operari in Dominicali Dominica 2.post Pascha con.1.n. 25.

Non tantum bona opera, sed bona etiam desideria, cum opere compleri nequeunt Deus persoluit 2. Quadrage. Dominica 3.feria 6.nu.16.& 3. Quadr. Dominica 4.feria 5.num.7.& in Aduẽt. conc.3.Andreæ num.28.

Pluris Deus facit interiora opera, quã exteriora, quinimo exterius opus ab interiore valorem accipit. in Dominicali Dominica 16.post Pentec. conc. 1.num.41.

Operum iustorum hominum quantum Deus meminerit, & quod propter ipsa solet Deus suis posteris benefacere in proprio Sanctorum conc.4. Natiuitatis B.Marię nu.3.

Opera bona sigillatim esse in die iudicij à Deo referenda 3.Quadr.Dominica 4.feria 6.num.2.

Operari oportet non quod Deus pręcepit tantum:sed multo etiam plura in his quæ Dei seruitium spectant 3. Quadragesi. Dominica in Ramis num. 7.

Cum operari vis aliquod bonum opus,& malè succedit optimum signũ est: per eandem enim viam te ducit

Deus

Deus per quam sanctissimam suam matrem deduxit. in Aduent. conc. 1. Dominicæ infra octauam Natiuitas nu. 24.

Curet Christianus opera Christiani facere in Aduent. Dominic. 5. post Epiphaniam conc. 1. num. 27. & ibi conc. 1. Circuncisionis nu. 26. & conc. 4. nu. 27. & in Dominicali Dominica 7. post Pentec. conc. 2. nu. 13.

Christiani si quidem in tam fertili horto, qualis est ecclesia plantati sunt, fructus optimos bonorum operũ proferre curent. in Dominicali Dominica 6. post Penteco. conc. 2. num. 7. vbi latè.

Vnusquisque Christianus curet fructum bonorum operum secundum suũ status conditionem proferre. in Dominicali Dominica 7. post Pentec. conc. 2. nume. 15.

Dum tempus habemus in hac vita bene operandum est, quam hora mortis illud Dominus sibi capit. in Dominicali Dominica 7. post Penteco. conc. 2. num. 19.

Bona opera postquã probè acta sunt ipsum operantem gaudio & consolatione afficiunt. in Dominicali Dominica 10. post Pentec. conc. 1. nu. 24.

In operibus bonis vel malis non tantũ attẽdẽdum est bonũ vel malũ quod proximis facimus, & quantum seruitium vel iniuriam quam Deo irrogamus. in Dominicali Dominica 21. post Pente. conc. 1. nu. 28.

Opera bona vbi proximorũ vtilitas diuinæ gloriæ ratio postulat, prædicanda aliàs vero silentio tegenda sunt, in Dominicali Dominica 23. post Pentec. conc. 1. num. 49.

§. OPERUM CIRCUNSTANTIÆ & conditiones.

Circunstantiæ & qualitates quibus opera Deo grata sunt: sunt gratia, spiritus, & feruor amoris ardentissimus: non dignitas aut nobilitas personæ. in Aduentus Dominica 5. post Epiphaniam, concio. 1. nu. 15.

Circunstantia etiam temporis, scilicet opportunitas est attendenda. in Aduent. Dominica 2. post Epiphaniã, concio. 4. num. 31. & 1. Quadr. Dominica in Passione. feria 3. numc. 2.

Quando opus non est de necessitate præcepti bene potest in aliud tempus opportunius differri. in Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam, conc. 4. n. 30.

Opera quæ sunt de exequutione præceptorum publicè: quæ vero de obseruantia consiliorum secreto fieri debent. in communi Sanctarum mulierum, conc. 1. num. 17.

Opera bona feruidè exercenda. in communi dedicationis Ecclesiæ, conc. 1. num. 14.

Hi autem feruores oportet vt quodam moderamine fiant, ne natura ipsa nimium lassetur & ad vlterius in illis procedendum impossibilitetur. in cõmuni dedicationis Ecclesiæ, conc. 1. nu. 15.

Opera bona sine amore non sufficiunt. in proprio Sanctorum conc. 1. diei Sancti Pentecost. nu. 12.

Quolibet opus quantumuis exiguũ dum modo a charitate procedat maximè Deo placet, & plurimi ab eo æstimatur. in proprio Sanctorum. conc. 1. feriæ 2. Pentecost. n. 19. & 4. Quadr. Dominica 2. feria 6. nu. 12. & in communi confes. pontifi. Euange. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. num. 12.

In operibus cordis affectum potius quam exteriorem apparentiam Deus considerat, 4. Quadra. conc. Septuagesimæ, nu. 38.

Opera propter Deum facta, quanti ipse Deus æstimet. in communi conf. pontif. Euang. Nemo accendit lucernã &c. con. 2. num. 14. & 3. Quadrag. Dominica 4. feria 6. nu. 2.

Opera non quanta, sed quo spiritu, & amore, qua deuotione, & voluntate fiant Deus perpendit & considerat 1. Quadra. conc. Septuagesimæ. num. 6. & 3. Quadra. conc. Septuagesimæ nũ. 8. & 3. Quadragesima Sabbatho post Dominicam 3. numero 7. & 4. Quadrage. conc. Septuagesimæ, num. 39.

Operis

Operis boni singulas circunstantias Deus spectat, ut speciali quoque præmio remuneret 1. Quadrag. Dominica in Passione, feria 5. num. 31.

Opera bona instanter, diligenter, & cum festinatione exercenda. in communi Sanctarum mulierum, conc. 3. num. 15. & in proprio Sanctorum, conc. 3. Visitationis B. Mariæ, num. 10.

Opera virtutis vult Deus instantissimè, & feruidissimè fieri. in communi Euangelistarum, conc. 4. nu. 14.

In operib. bonis modus, & ratio benè operandi est necessarius 3. Quadrag. conc. in Cęna, num. 18.

Ad hoc quod aliquid sit perfectè bonum, oportet multis circumstantijs exornari, & nihil quod ad perfectionem pertineat in eo deficere. In Dominicali Dominica 5 post Pentec. conc. 1. nu. 3.

Finis Circunstantia pręcipua est ex ijs quæ in operibus requiruntur. in Dominicali, Dominica 5. post Pent. cóc. 1. n. 4. de quo vide plura in § de fine operum vbi omnia quæ ad finem operum spectant collegimus.

§. OPERA IN PECCATO FACTA

OPera in peccato facta, vniuersa Diaboli sunt, cum ipse sit animę possessor. in Aduent. conc. 2. Conceptionis Beatę Mariæ numero 9.

Opera bona in peccato facta bona merentur temporalia. in Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Marię num. 10.

Opera peccatoris licet de se sint studiosa: à peccato tamen vitiantur, & corrumpuntur. in Dominicali, dominica 16. post Pente. conc. 1. nu. 5. & ibi Dominica 10. post Pentecost. conc. 1. nu. 17. vbi ex professo.

Opera bona existentis in peccato quam parū prosint. in communi cōfessoris. Euange. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. num. 11.

Opera bona etiam in peccato facta quas pariant vtilitates. 1. Quad. dominica 3. feria 3. num. 29.

Dū quis est in peccato omnia opera quę exercet perdit. in communi Apostolorum conc. 3. nu. 15. & in dominicali dominica, 16. post Pent. con. 1. nu. 4.

Quantumcunque quis peccator sit nunquam bona opera debet prætermittere, 1. Quad. dominica, 3. feria 6. nu. 29. & 3. Quad. feria 5. post Cineres, nu. 8.

§. DE INTENTIONIS puritate, & rectitudine in operibus: & de fine eorum.

OPerum bonorū gloria omnis Deo præcipuo eorum authori adscribēda est, non proprię virtuti. domin. 3. Aduent. conc. 2. n. 4. & 3. Quad. Sabbatho post dominicam 4. numero 23. & in Aduent. cóc. 3. Ioānis Euangelistę nu. 6. & in proprio Sanctorū conc. 2. Trinitatis nu. 20. vbi ex professo: & conc. 4 sequēti nu. 13. & in dominicali dominica 10. post Pent. conc. 1. nu. 12.

Nam aliàs meritum illorum bonorum operum amittes. in proprio Sanctorū conc. 2. Trinitatis nu. 22. vbi latè.

Qui sibi gloriam bonorum operum adscribit, maius peccatum facit Deo honorem illum auferendo, quam qui pecuniam homini eripit. dominica 3. Aduent. conc. 3. nu. 9.

Quid cogitare debes ne glorieris propter bona opera quę fecisti. dominica 3. Aduentus conc. 3. nu. 4. vbi latè.

In omnibus nostris operibus gloria, & honor Dei procurandus, & intendēdus, 3. Quad. dominica 4. feria 6. n. 23.

Cum bona opera impedire non potest diabolus ipsismet operib. nos lędere tentat, efficiendo vt ex eis inanem gloriam percipere intendamus, & ea cum iactantia publicemus. dominica 3. Aduentus conc. 3. nu. 3. vsq. ad numerum 10.

Intentio mala est sufficiens ad opus bonum, malum & inuisum Deo reddendum: & idemmet opus bona intenta

-entio Deo gratissimum efficit. In dominicali dominica 16. post pentec. côc. 1. nu. 11. vbi pluribus Sacræ scripturę exemplis id confirmat. & 4. quadrag. conc. Cinerum num. 32. & latissimè in communi confess. pontif. Euang. Nemo accedit lucernam, &c. conc. 2. nu. 4. usque ad 14.

Opera secundum intentionem, & voluntatem Dei, & non nostram perferre debemus. In dominicali dominica 16. post Pent. conc. 2. nu. 11.

In quocunque opere bono gratiæ Deo, & non nobis reddendæ 3. Quad. Sabbatho post dominicam 4. num. 23.

Opera non esse facienda vt videantur ab hominibus, nec vt hominibus, sed vt soli Deo placeant 1. Quad. dominica 2. feria 3. nu. 6. & in communi Sanctorum mulierum conc. 1. num. 14. vbi ex professo, & in proprio Sanctorum, conc. 2. Ioannis Baptistæ nu. 5. & in communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu. 5. vsq; ad num. 20. vbi latissimè, & in Aduent. dominica 3. post Epiphaniam conc. 2. nu. 25.

Nam aliàs nullam mercedem recipient. In dominicali dominica 5. post pentecost. conc. 1. num. 4. & maximam Deo irrogabunt iniuriam in dominicali dominica 5. post Pent. conc. 2. nu. 4.

In operibus nostris hunc finem habere debemus, ut scilicet vni Deo placeamus. in communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 2. nu. 2. & 4. Quadr. conc. Cinerũ num. 28. & in communi Sanctorum mulierum conc. 1. nu. 14. ubi late, & in dominicali dominica 8. post penteco. conc. 2. nu. 31.

Opera bona exterius etiam apparere Deus nos admonet, sed simul prohibet ne fiãt, vt videãtur: late hoc prosequitur in communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. num. 5. & 14. & 20. & in proprio Sanctorum conc. 3. Inuentionis Crucis num. 6. & in Aduent. conc. 1. ex pectationis B. Mariæ nu. 14. vbi latè: & in proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli num. 10.

Operum bonorum pretium nimis adauget intentionis puritas. In communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernã, &c. conc. 2. n. 6. vbi latè.

Operum intentionem, & finẽ Deus præcipuè considerat. 2. Quadragesimæ conc. Cinerum. num. 2. & in communi confessor. pontific. Euang. Nemo accẽdit lucernam, &c. concio. 2. num. 6. vbi latè: & Dominica 1. Aduent. concio. 2. num. 23.

Opera bona etiam indifferentia, ad Dei gloriam esse dirigenda 3. Quad. dominica 4. num. 7.

Gloria, & honor Dei in omnibus nostris actionibus procuranda, & intendenda 3. Quadrag. Dominica 4. feria 6. num. 23.

Et in quacunque siue prospera siuè aduersa fortuna 3. Quad. dominica 4. feria 6. num. 24.

Opera omnia nostra in Deum sunt referenda 3. Quadr. dominica Passionis feria 4. nu. 30.

Iusti in hoc cógnoscũtur quod omnes suas actiones in Deum Deiq; honorem, & gloriam dirigunt. In dominicali dominica 5. post Penteco. conc. 1. num. 14.

Integra, & perfecta intentio opus efficit illustre, dummodo ipsum opus sit bonũ, & in gratia Dei fiat. in dominicali dominica 5. post Pentecost. cóc. 2. num. 1.

§. *OPERA MERITORIA & operum valor.*

TAntum bonum opus valet, quantum pondetis in amoribus statera habet. In dominicali dominica 1a. post Pentecost. conc. 2. num. 34. vbi ex professo.

Operum exteriorum valor vita, & pulchritudo, ex ualore uita, & pulchritudine animæ interiori procedit. In proprio Sanctorum. conc. 2. B. Mariæ ad Niues num. 28. vbi latè, & in

Aduent.dominica.6.post.Epiphaniam conc.1.nu.14.vbi latè.

Cum opera nostra tam exigua sint, cur præmium æternum quod pro ipsis cōfertur eis iustum esse dicitur.4.Quadrag.conc.septuagesimæ num. 22.

Valor operum augetur ex intentione.in commu.cōfes.pontif.Euang.Nemo accendit lucernam, &c.conc.2.n.6.vbi latè.

Operum nostrorum valor maxime augetur si ea cum operibus Christi cōformamus. in dominicali dominica 15.post.Pentecost.conc.1.num.7.

Vna ex præcipuis radicibus meriti nostrorum operum est voluntas.in dominicali dominica 16.post Pentec.côc. 2. num. 25.

§. IN OPERIBVS. *perseuerantia.*

AD salutem gloriam, & præmium bonorum operum consequendū præcise est necessarium in opere bono perseuerare 1. Quadrag. conc. in Cœna, nu.24.& 1.Quadrag.feria 3.resurrectionis nu.23.& 2.Quadrag. concio. quinquag. num.43. & 2. Quadr. Sabbatho post dominicam 3.num.42.& 4.Quadrag. dominica sexagesimæ nu. 25.& dominica 1.fer.4.nu.2.& 4. Quadrag.domin.4.nu.8.& 4.Quadr.dominica Resurrectionis feria 2. num. 16. & in communi Apostolorum conc. 2.num.32.& in communi vnius martyr.Euang.Si quis vult venire post me, &c.conc.3.nume. 24. vbi latissime, & in communi confes. non pontif.Euāg. Ecce nos reliquimus omnia, &c.conc. 3.num.23. & in proprio Sanctorum, conc.1.Matthiæ nu.15.vbi ex professo, & dominica 4.Aduent.conc.1. nu.21. vbi latè, & in dominicali dominica 13 post Pentec.conc.1.n.32.& côc.2.n.2.

Vt hanc perseuerantiam habeamus in Deo intendendum est.Dominica 4. Aduent.conc.1.nu. 22.

In operibus bonis, vel in virtute perseuerantia quam vtilis,& necessaria dominica 2. Aduentus conc. 4. num. 24.

Perseuerantia in innocentia baptismali, vel in bonis operibus est maximū iustificationis signum, dominica 2. Aduentus conc.4.num. 25. vbi ex professo,& in dominicali,dominica.13. post Pentecost.conc. 1.num. 29.

Quanti momenti sit in virtutis via perseuerare.in Aduent.conc.4. Epiphaniæ,num.26.vbi adducit historiam perpetua memoria dignissimam.

Opera bona fecisse non sufficit, sed facere, & perseuerare.in proprio Sanctarum conc.2.Beatæ Mariæ ad Niues num. 20.

Operum bonorum perseuerantiæ dæmon maxime inuidet,& omnibus viribus, vt illam iusti perdant studet. in proprio Sanctorum,conc.2.Beatæ Mariæ ad Niues, num.20.& in dominicali dominica 13. post Pentec. concio.2. num. 32.

Ab opere bono incepto deficere propter malorum hominum murmurationem signum est imperfectionis. In proprio Sanctorum conc. 2. Matthæi. num. 34.

Contra eos qui in operum bonorum exercitio defecerunt, vel ab illo destiterunt, vide omnino in communi vnius marty.Euange. Si quis vult venire post me, &c.conc.3.num.24. vbi latè.

Operum initia non tantū Deus considerat, quantum eorundem finem 1. Quadr.dominica 4.feria 6. num. 9.

Opus bonum cœpisse parum prodest, nisi inceptum consummetur. 1. Quadrag.Sabbato post dominicam 4. num. 11.

In operibus bonis perseuerare quā sit difficile 3.Quadrag.dominica.4. feria.5.num. 18.

Bonorum operum perseuerantia magna ex parte deest hominibus, voluptatibus deditis. In dominicali dominica. 6. post Pentecost. conc. 1. nume. 26. & ibi Dominica 13. conc. 1. nume.27.

Si diuinæ misericordiæ participes esse vultis, in virtute perseuerantiæ. In domi-

dominicali dominica 6. post Penteco. conc.1.num 27.

In operibus bonis non perseuerare, est una ex hominum miserijs. in dominicali dominica 13. post Pentec. conc. 1.num. 25.

Hac perseuerantia habitus virtutũ gignuntur,& difficultates, quæ in ipsis sunt faciles fiunt. in Dominicali dominica 13. post Pentecost. conc. 2.nume. 35.

Homo in virtute perseuerans perfectionem breui consequitur. in dominicali dominica 13. post Pentec. conc. 1.nu. 36.

Ad hanc perseuerantiam obtinendã considera quod si à bono in cepto desistis statim omnia merita quæ hactenus comparasti amittis.in dominicali, dominica 15. post Pentec. conc. 1.num. 38. vbi ex professo.

Ad id etiam valdè necessaria est patientia, dominica 4. Aduentus conc. 1. num. 24.

Ad perseuerantiam etiam obtinendam continua beneficiorum acceptorum memoria valde conducit. in dominicali dominica 13. post Pentec. conc. 1. num. 42.

Adeò excellens est perseuerantia vt Deus ipsam, velut premium aliarum virtutum elargiatur, & in peccatorum pœnam, solet inconstantiã permittere. In dominicali dominica 13. post Pẽte. conc. 2. num. 6.

Inconstantia quam peccatores habent sæpe ex humanis timoribus oritur. in dominicali dominica 13. post Pentec. conc. 2. num. 8.

Hæc inconstantia consideratur. in dominicali dominica 21. post Pentec. conc. 2. num. 58.

Perseuerantia quam in quærendis ad corporis salutem remedijs adhibemus, redarguit inconstantiam nostrã in quærendis ad salutem animæ remedijs. in dominicali dominica 23. post Pent. conc. 1. num. 41.

Ad bene operandum occasio, vide verbo occasio.

In operibus bonis inconstantia, vide §. in operibus perseuerantia.

Opera in gratia, & ex charitate facta, vide verbo operum circunstantię.

Opera vitiosa, vide verbo peccatũ.

Optimates, vide magnates, & prælat*.

ORATIO MENTALIS, & vocalis.

IN omnibus rebus gerendis primus gradus sit ad Deum in oratione properare. in proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi nu. 6. & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthiæ nu. 5. vbi ex professo.

Absq; orationis, & contemplationis auxilio vitæ actiuæ exercitia, cũ debita vtilitate, & fructu nõ bene possunt cõseruari, & sustẽtari. in proprio Sãctorũ conc. 3. Assumptionis B. Mariæ num. 29. & in dominicali dominica 5. post Pascha conc. 3. num. 10.

Oratio est antidotum, & commune remedium, contra omnia mala. in proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi num. 9.

Interdum oratio relinquenda est, vt misericordiæ opera exerceamus. Dominica 4. Aduent. conc. 1. num. 30. & in Aduent. dominica 3. post Epiphaniam conc. 1. num. 3. & nu. 7. vbi latè.

Oratio est communis iustorum laborantium portus ad quem cõfugiũt. in Aduent. dominica 1. post Epiphaniã conc. 2. num. 31.

Propter orationes iustorum elargitur Deus omnia bona spiritualia & tẽporalia 1. Quadr. dominica 3. feria 5. num. 16. & 2. Quadr. conc. quinquagesimæ num. 46. in dominicali dominica 20. post Pentec. conc. 2. num. 4.

Orandi spiritus, cum quo cętera dona à Deo postulamus, est etiam inter Dei dona numerandus. in proprio Sanctorum, conc. 1. Iacobi nu. 7.

Post orationem solet Deus quandã quietem, & tranquillitatem cordi communicare. in proprio Sanctorum cõc. 1. Iacobi num. 7.

Oratio adeò est grata Deo quod loco adorationis latriæ (quę est vnum ex præcipuis obsequijs, quæ Deo in hoc mūdo fiunt) illam acceptat. in proprio Sanctorum, conc. 1. Iacobi num. 9.

Oratione ad Deum in nostris necessitatibus recurrere est ei adeò gratum, vt reputet hoc Deus tanquam gloriam, & honorem suum in proprio Sāctorum conc. 2. Bartholomæi nu. 13.

Orationi, & contemplationi vacandum, etiam si non statim gustus percipiatur 1. Quadrag. Sabbatho post Dominic. 3. nu. 9.

Vt orationi, & contemplationi vacent etiam sæculares, exhortationes vide 2. Quadrag. dominica 2. num. 15.

Orationi dediti terrestria parum curant, imo ipsorū obliuiscuntur 2. Quad. dominica 4. nu. 7.

E contra autem ex orationis, & contemplationis defectu prouenit ingens hæc bonorum temporalium sitis, & di lectio. 3. Quadrag. Dominica 3. feria 6. num. 11.

Oratio vocalis sanctissima est & nimis vtilis 4. Quadrag. dominica 3. feria 4. nu. 24. vbi plurimas eius vtilitates inuenies.

Contra illos qui orationem propter alias exteriores exercitationes derelinquunt 3. Quadrag. Dominica 3. feria 5. num. 33.

Ad orationem currere debemus ante prælatorum electionem, & cuiuslibet arduæ rei aggressum. in proprio Sāctorum, conc. 1. Matthiæ nu. 8.

Oratio multorū plurimum potest ad aliquid à Deo impetrādum. in proprio Sanctorum conc. 1. Matthiæ. num. 7.

Quod p orationē ad Deū in nostris necessitatibus occurramus, ipse Deus maximè gaudet, & magni æstimat. In proprio Sanctorum conc. 2. Inuentionis crucis nu. 2. & in dominicali dominica 10. post Pente. conc. 2. num. 14.

Assidua orationis, & contemplationis exercitia sunt remedia ad superandas dæmonis tentationes. in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc. 2. nu. 11. & ibi dominica 2. post Epiphaniam conc. 1. nu. 4. vbi latè, & in dominicali feria 2. in litanijs maiorib. conc. 2. num. 24.

Eorum bonorum quę nobis ab æterno tribuere constituit nostra oratione intercedente idonei efficiemur, & ideo vult Deus ab eo illa petamus, quamuis iam decreuerit ab æterno illa dare. in dominicali dominica 5. post Pascha conc. 1. num. 6. & ibi feria 4. in litanijs maioribus conc. vna. num. 31.

Oratione, in diuinæ maiestatis, & nostrę fragilitatis agnitionem deuenimus. in dominicali, dominica 5. post Pascha conc. 1. nu. 11.

Orare est etiam meritorium, Deus enim pro obsequio reputat misericordiam à se postulari quod maxime immensam Dei bonitatem explicat. in dominicali feria 2. in litanijs maioribus, conc. 2. nu. 30.

Inter ea quæ nos ad orandum maxime mouere debent, vnum est strages maxima non in corpore tantum, sed et in anima per peccatum facta. in dominicali feria 4. in litanijs maioribus. cōc. vna. num. 5.

Tædium ac siccitatem sæpissimè iusti dum orationi vacant ex Dei permissione tum ad exercitium, tū ad maius eorum meritum, sentiunt. In dominicali feria 4. in litanijs maioribus conc. vna. num. 14.

Cum te solita in oratione dulcedine ac suauitate orbatum cernis cogita ob aliquod commissum peccatum vel imperfectionem id tibi euenire, quam penitus auertere cura. in Dominicali feria 4. in litanijs maioribus conc. vna num. 15.

Orationes solent in Ecclesia sonoris vocibus decantari, vt Christianorum corda in deuotionem prouocent, tristitiamque ac tepiditatem ab ipsorum canentium, & audientium mētibus auertant. In dominicali feria 4. in litanijs maioribus conc. vna. num. 28.

Licet vtile sit, nos Sanctorum orationibus commendari, requiritur

tamen nos etiam ex parte nostra diligẽtiam adhibere. in Dominicali Dominica 20. post Pentec. conc. 2. numero 4. & num. 17.

Orationi vacare Deo gratissimum est. in Dominicali Dominica 5. post Pascha, conc. 1. num. 19.

In oratione diuina gratia, & gloria absolute petenda est & sine conditione & moderatione. at vero reliqua omnia tẽporalia nõ absolutè, sed sub cõditione tenda sunt. in dominicali dominica 5. post Pascha, concio. 1. num. 22. vbi latè, & conc. 3. nu. 31. & in Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam, conc. 2. nu. 30. & Dominica 3. sequenti, conc. 1. n. 35.

Vt petere, & orare sciamus spiritus sancti auxilium efficaciter implorare nos oportet. in Dominicali Dominica, 5. post Pascha, conc. 1. nu. 27.

In omnibus nostris orationibus, & precibus vnicum est ius, & singularis titulus, quo id quod petimus postulare debemus scilicet per Dominum nostrum Iesum Christum. in Dominicali dominica 5. post Pascha, conc. 2. nu. 18. vbi latissimè, & ex professo, & concio. 3. num. 20.

Sæpe Deus orationes religiosorum, & iustorum pro necessitatibus totius populi ab eis profusas non exaudit, quia dum illi orant populus pro quo orant scelera ac flagitia committit. In dominicali dominica 5. post Epiphaniam, conc. 3. num. 13.

Maximè dolendum est quod pleriq. temporalia à Deo summis precibus, & anxie petunt, spiritualia autem lentè, & desidiose exposcunt. in dominicali dominica 5. post Pascha, conc. 3. nu. 19.

Cum attentio in qualibet oratione sit maxime necessaria, curandum est, cor nostrum suapte natura inquietum in oratione sedare: id autem non vi, sed blãde ac leniter, suauibus nempe rationibus perficiendum est. in Dominicali Dominica 5. post Pascha, conc. 3. nu. 26. vbi latè.

Orationes generales quæ rogationes vel litaniæ dicuntur, verno tempore potius quam alio fiunt. Primo vt carnalis cõcupiscentia quæ tunc magis augetur, & ebullit, ieiunijs, & orationibus mortificetur. in dominicali feria 2. in litanijs maioribus, conc. 1. num. 7.

Secundo, vt Deum deprecemur ne propter scelera nostra nos puniat, & bella ac seditiones, quæ his maximè tẽporibus oriri solẽt, comprimere dignetur. ibi nume. 14. & concio. 2. sequenti. num. 13. vbi latè.

Tertio ad Dominum obsecrandum vt nobis frugum abundantiam, qua ipsi seruiamus conferat, ex hoc enim tempore totius anni remedium pendet Ibi conc. 1. num. 28. & conc. 2. sequenti, num. 26. Et cum rerũ fertilitas, & abundantia est: ad agendas pro eo domino gratias fiunt, ibi conc. 1. numer. 31. & concio. 2. sequenti. numer. 27.

Quarto vt nobis Deus tribuat virtutem, qua nunc ad recipiẽdum Spiritũ Sanctum præparemur. ibi nu. 34.

Oratio simul cũ ieiunio, & alijs bonis operibus, & laboribus sociari debet ad Dei dona per illam comparanda. in Dominicali feria 2. in litanijs maiorib. conc. 1. num. 9.

Oratio multorum iustorum simul deprecãtium summè potens, & efficax est apud Deum. in dominicali feria 2. in litanijs maioribus con. 2. nu. 6.

Oratio vnius duntaxat hominis pij quam plurimis impijs prodesse potest. in dominicali feria 2. in litanijs maioribus, concio. 2. nu. 5.

Reliqua quæ ad orationem mentalẽ spectant, vide verbo, contemplatio: reliqua vero quæ ad orationem vocalem pertinent, vide verbo, Laus Dei.

Oratio Christi, vide Christus

Orationis hora, locus, intentioni, tempus, et perseuerantia, vide in proximè sequenti §.

§. *DE CONDITIONIBVS ad precandum necessarijs, quo sit efficax oratio mentalis, vel vocalis.*

ORationum, & precum multitudinem non tantum attendit Deus quantum conscientiæ puritatem cordis affectionem, attentionem, & amorem quo oratur. In proprio Sanctorũ, conc. 1. Bartholomæi, nu. 3. vbi latè, & 2. Quadr. dominica, 4. feria, 6. num. 8. & in proprio Sanctorum, conc. 2. Assũptionis B. Mariæ, num. 13.

In oratione perseuerantia Deo est gratissima. In proprio Sanctorum, cõc. 1. Bartholomæi, num. 4.

Quæ perseuerantia, vt sit impetratoria oratio, est necessaria, 2. Quadr. dominica, 1. feria 5. nu. 22. & in communi vnius martyr. tẽpore Paschali. conc. vna num. 29. & in proprio Sanctorũ, conc. 2. Bartholomæi, num. 16. vbi ex professo, & in dominicali Dominica, 5. post Pascha, conc. 1. nu. 31.

In orationem perseuerantiam habere est Dei donum. In proprio Sanctorum, conc. 1. Bartholomæi, num. 4. & in dominicali dominica, 20. post Pentecost. conc. 1. num. 58. vbi latè.

Vt oratio sit præsentaneum ad nostras infirmitates remedium oportet vt cum feruore exerceatur. In proprio Sanctorũ, conc. 1. Bartholomæi. nu. 9.

Plus prodest vna oratio dominica cum deuotione, & attentione: quam infinitę ferè preces sine illa. In proprio Sanctorum, conc. 1. Bartholomæi, nu. 11. & in proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis B. Mariæ, num. 13.

In oratione præstat esse in silentio. In proprio Sanctorum, conc. 2. Assumptionis B. Mariæ, num. 14.

Stude ad orationem, & diuinum cõsortium accedere cum corde solitario, recollecto & rerum terrenarum oblito. In proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi num. 15.

Oratio vt sit impetratoria debet fieri cum deuotione, & attẽtione, 1. Quadrage. feria, 5. post Cineres, num. 5. & in communi vnius mart. tempore Pasc. chali. conc. 1. num. 29. & in Aduent. dominica, 1. post Epiphaniam conc. 3. n. 15. & in dominicali dominica, 23. post Pente. conc. 2. num. 50.

Quæ qualis, & quanta attentio requiratur, 3. Quadrage. Sabbatho post Cineres, num. 14. & in Aduent. dominica 1. post Epiphaniã, con. 3. num. 15.

Oratio vt prosit à defectuum recognitione, & dolore debet incipere. 1. Quadr. dominica, 1. num. 1.

Oratio requirit hominem ieiunum, 1. Quadr. dominica, 1. feria, 5. num. 8.

Oratio vt exaudiatur à Deo debet, esse intensa, 1. Quadra. dominica, 1. feria, 5. num. 11.

Vt plurimum non exaudiuntur à Deo quia peccatis redduntur homines indigni quominus exaudiantur. In dominicali dominica, 5. post Pascha, cõc. 1. num. 7.

In oratione pluris Deus æstimat, & attendit ad orantis cor quam ad verba, & corporis dispositionem. In dominicali dominica, 5. post Pascha, conc. 1. num. 15.

Prima conditio orationis est vt id quod petimus sit aliquid. In dominicali dominica 5. post Pascha conc. 1. nu. 21. & conc. 3. num. 30.

Orationes iustorum adeo efficaces sunt apud Deum vt statim eis Deus obtemperare soleat. In dominicali dominica, 5. post Pascha conc. 2. num. 24. & ibi feria, 2. in litanijs maioribus, conc. 2. num. 2. vbi latè, & in dominicali dominica, 20. post Pentec. conc. 2. num. 1.

Oratio cum lachrymis coniuncta pijssimo Deo est nimis accepta in dominicali dominica 5. post Pascha cõc. 2. num. 28.

Oratio iustorum Deo gratissima & maximæ æstimationis est. In dominicali dominica, 5. post Pascha, conc. 3. numero 6. & ibi feria, 4. in litanijs maioribus conc. vna. nume. 8. vbi ex professo, & ibi, nu. 25. vbi ex professo.

Oratio

Oratio à propria persona orantis habita erga Deũ plus ponderis ac momẽti habet quã si ab alio (cæteris paribus) habeatur. In dominicali dominica 5. post Pascha conc. 3. num. 16.

Oratio efficacior est quæ ab hilari, & cœlesti gaudio referto corde dimanat: quam quæ à languido, & segni proficiscitur. In Dominicali Dominica, 5. post Pascha, conc. 3. num. 36.

Perseuerantia orationis ad multiplicationem beneficiorum Dei, valde necessaria est. In dominicali feria, 2. in litanijs maioribus, conc. 2. num. 32.

Qui in oratione mentali vel vocali aliò cogitationem distractam habent, quàm grande scelus committant. In Dominicali feria, 2. in litanijs maioribus, conc. 2. num. 37.

Preces, quas peccatores edunt, absq; eo quod à peccatis exire velint, à Deo non exaudiuntur. In dominicali dominica, 9. post Pentec. conc. 2. num. 4.

Peculiaris locus ad orandum, est tẽplum. In dominicali dominica, 9. post Pentec. conc. 2. num. 31. & ibi dominica, 16. post Pentec. conc. 1. nu. 15.

Propter iustorum orationes multa bona spiritualia, & corporalia. ijs pro quibus deprecatur Deus elargitur. In dominicali dominica, 20. post Pentec. conc. 2 num. 1. vbi late.

In oratione vocali cantus, & voces exteriores sine cordis affectu quam parum prosint. 3. Quadr. Dominica. 5. feria. 4. num. 32.

Orationes quã intentione, & fine fiunt examinandum, 1. Quad. dominica, 2. feria 4. num. 19.

Oratio vt pro sit debet procedere ab homine existente in gratia. in communi vnius martyr. tempore Paschali, conc. 1. num. 27. & in dominicali feria, 4. in litanijs maioribus conc. vna, num. 10. & 16. & in dominicali dominica, 18. post Pentec. conc. 2. nu. 39.

Orationibus sæpe, non concedit statim Deus ea quæ exposcunt, vt petentis valor, excellentia atque perseuerantia cognoscatur, 2. Quadra. dominica 1. feria, 5. num. 17. & in dominicali, do minica, 5. post Pascha, conc. 1. num. 18. Atque vt plura postea eis tribuat. 2. Quad. dominica 1. feria 5. num. 27.

Oratio vt sit impetratoria debet esse humilis, 2. Quadrag. dominica. 1. feria 5. num. 29. & 2. Quad. conc. de Passione num. 27. & in dominicali, dominica, 5. post Pascha, conc. 1 nu. 11. & ibi Dominica, 10. post Pentec. conc. 2. nu. 8. & 31. & ibi dominica 21. concio. 2. num. 45.

Orationis locus est solicitudo. 2. Quad. dominica, 2. num. 8. & 3. Quad. Sabbatho post Cineres num. 13. vbi latissime & in proprio Sanctorum. cõc. 1. Bartolomæi num. 13. & conc. 2. sequenti num. 14. vbi ex professo, quibus locis singulares huius rei affert causas, & in dominicali, feria 2. in litanijs maioribus conc. 2. num. 3. & ibi num. 35.

Orationi commodior hora est nocturna, quam diurna. 2. Quadr. dominica 2. nu. 14. & in proprio Sanctorum, conc. 1. Inuentionis Crucis num. 2. & in Aduent. dominica. 6. post Epiphaniã conc. 2. num. 26.

In oratione vocali attendere ad verborum compositionem ineptissimum esse 2. Quadrag. dominica 4. feria. 6. nume. 9.

Oratio debet fieri cum maxima reuerentia, & humilitate 2. Quad. conc. de Passione nu. 27. & in proprio Sanctorum. conc. 1. Iacobi nu. 6. vbi latè.

Ad orationem loci peculiariter destinati sunt sacra templa. 3. Quad. dominica 1. feria 3. nu. 27.

Oratio vt sit accepta, & efficax, vitæ puritati, & morum integritati debet esset coniuncta 4. Quadr. dominica 3. feria 4. num. 29. & in Dominicali dominica infra octauã Ascensionis conc. 3. nu. 21.

ORDO.

Ordo in omnibus seruandus est. 3. Quadr. dominica 4. num. 35.

præbebunt 3. Quad. dominica 3. feria 4. num. 16

Propter peccatum contra parẽtum honorem introducta est seruitus in mundum 3. Quadrag. Dominica 3. feria 4. nu. 17.

Contra violatores huius præcepti de honorandis parentibus, maledictiones horribiles Sacræ scripturæ 3. Quadradesimę, dominica 3. feria 4. nu. 19.

Contra hos etiam tremenda exempla 3. Quad. dominica 3. feria 4. nu. 20.

Parentes honorate, & subuenire ijsdẽ plurimis titulis debemus 1. Quad. dominica 3. fer. 4. nu. 30. In dominicali dominica 20. post Pentecost. conc. 2. nume. 30.

Cur huic solo pręcepto de honorandis parentibus Sacra scriptura statuat præmium. 2. Quadragesima dominica 3. feria 4. nu. 23. & 3. Quadra. eadem feria, nu. 15 & 4. Quad. eadem feria numero 21.

Honor parentibus debitus non solum consistit in externa reuerentia sed in subleuandis ipsis à suis necessitatibus 2. Quad. Dominica 3. feria 4. n. 24.

Qui parentes inhonorãt, nullam habent excusationem: cum in alijs peccatis fere semper aliquod excusationis genus reperiatur, 2. Quad. Dominica 3. feria 4. nu. 27. & 4. Quadr. Dominica 3. feria 4. nu. 20.

Parentes honorare, & eis subuenire aues nos docent 2. Quad. Dominica 3. feria 4. nu. 29.

Ad debitum parentibus honorem etiã spectat, pro animabus eorum postquam defuncti sunt benefacere 2. Quadr. dominica 3. feria 4. nu. 33.

Erga parentes filiorum obligatio, quam naturalis, & perspicua 3. Quadr. dominica 3. feria 4. nu. 13.

De parentibus honorandis præceptum, cur fuerit primum secundę tabulæ 3. Quadrag. dominica 3. feria 4. numero 14.

Parentibus spiritualibus illud duplex honoris genus etiam debemus: videlicet reuerentiam, & alimoniam. 2. Quadrag. Dominica. 3. feria 4. numero 32.

Parentibus spiritualib. debitum honorem denegare, quam graue peccatũ sit 2. Quad. dominica 3. feria 4. nu 32.

Inter plurima infortunia quæ eueniunt ijs qui parentes non honorant: vnum est quod filij eorum eis non obediant. In dominicali dominica 20. post Pentec. conc. 2. nu. 31.

§. PARENTUM OBLIGATIO erga filios.

Parentum, & magistrorum circa educationem filiorum, & discipulorum obligatio, qualis, & quanta. 4. Quadr. Dominica 1. feria 4. num. 14. & in communi confess. non pontif. Euange. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 1. nu. 4. & in proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis nu. 17 & Dominica 2. Aduentus, concio 4. nu. 17. & in Aduen. Dominica 1. post Epiphaniam conc. 1. nu. 30. & in dominicali dominica 20. post Pentecost. conc. 2. nu. 25.

Parentum erga filios suos negligentia, & nimia indulgentia, est causa corruptionis morum quam pueri in tenera etiam ætate habent. in proprio Sanctorum conc. 1. dedicationis Michaelis num. 26.

Et est causa aliorum malorum Dominica 2 Aduentus conc. 2. n. 17. & in domicali dominica 20. post Pent. conc. 2. nu. 27.

Parentes, & superiores de suis filijs famulis, & subditis præcipuam curã gerant Dominica 2. Aduẽt. conc. 2. nu. 12

Parentes curẽt vt à pueritia filij sui in uirtute exerceantur. Dominca. 2. Aduent. conc. 4. nu. 14.

Lucem Christianæ religionis à parentibus accepturi sunt filij, dominica 2. Aduentus conc. 2. nu. 15. vbi latè, & in dominicali dominica 20. post Pentecost. concio. 2. nu. 27.

Filij de obligatione sui status à parentibus sunt edocendi. dominica 2. Aduentus conc. 4. nu. 19.

Paren-

Parẽtes ante omnia liberis suis diuinæ gratiç rorem instantissimis orationibus à Deo exposcant: postea vero corporalem alimoniam eis exquirant. in communi confes.non pontif. Euange. Ecce nos reliquimus omnia,&c. cõcio.1.num.5.& non ẽ contra.in dominicali dominica,11.post Pentest.conc. 2.num.11.

Parentes non procurent locare filios suos inuitos,in aliquo statu. in communi vnius mart.Euang.Si quis vult venire post me,&c.conc.1.nu. 25.

Pater spiritualis (vulgo el padrino) quam grandi obligatione teneatur instruendi puerum. in proprio Sanctorum conc.2. Trinitatis nu. 16.

Parentes habere filios studiosos, & virtutis sectatores maximum est Dei beneficium in proprio Sanctorum conc.1. Ioannis Baptistæ num.2.

Pro solatio parentum qui filios non habent, vide in proprio Sanctorum conc.1.Ioannis Baptistæ num.7.

Parentum bonorum orationes, & merita multum proficiunt, vt eorum filij salutem speritualem consequantur. in Aduentu, Dominica,1.post Epiphaniam concio.1.num.34.

Propter parentes bonos plurima in posteros Deus cõfert beneficia 4. Quadr.dominica 1.feria,4.num.15.

Propter parentum peccata filios hæreditates suas amittere Deus pmittit. Dominica 4.Aduentus conc.3.num.5.

Plurimi Deus æstimat quod parentes doceant filios suos vt Deum timeãt in Aduentu Dominica, 1.post Epiphaniam concio.3.numer.12.

Propter parenti peccata filios sæpe Deus affligit pęnis temporalib.2.Quadragesi.dominica,1.feria 5.numer. 13. & 2.Quadrag.dominica 4. feria 4. nu. 13.& 3.Quad.Dominica,1. feria 4.nu. 22.& in Dominicali dominica 15.post Pentec.conc.2.num.45.

Parentes à vitijs se abstineant misericordia saltem suorum filiorum commoti, qui pro ipsorum peccatis pęnis temporalibus acerbissimis à Deo plectuntur 2.Quadrasim. dominica, 4. feria 4.num.14.

Cum parentum in filios maledictiones coram Deo plurimum valeant: caueant patres ab his maledictionibus:& curent filij parentibus occasionem ad eas non præbere 3. Quad. dominica 1. feria 5.num.4.

Parentibus ardentissimum hunc erga filios amorẽ Deus indidit vt eos diligenter educarent, & ab iniurijs teneræ ætatis vindicarent. in Dominicali, Dominica 20.post Pentec.cõc. 2. n.23.

Parẽtes maxima obligatione adstringuntur coram filijs bene operari,& loqui. in dominicali dominica 20. post Pent.concio.2.num.25.& ibi nu.62.

Parentibus à natura insitus est efficax suorum filiorum amor,& cura. in dominicali,dominica 23. post Pentec. conc 1.num.19.

Passiones nostræ, vide verbo, appetitus hominis.

Passionum mortificatio, vide, carnis mortificatio.

PASSIO CHRISTI.

Passio Christi quanto ipsius amore, desiderio,& gaudio atque voluntate fuerit peracta 1. Quadrag. Sabbatho post dominicam 1.num.3.& 1.Quadr. conc in cęna nu 2 & 1. Quad. concio. Quinquagesimæ nume.10.& 1. Quadrage.conc.de Passione num. 31. & 1. Quad.feria 3.Resurrectionis nu.9 & 2. Quad.conc. in cœna num. 9.&.4 Quadra.conc.in cœna num.15.vbi ex professo,& 4.Quadrag.concio.de Passione nu.13.vbi late.& in dominicali dominica,4.post Pascha conc.1.n.2.vbi late. & ibi eadem Dominica conc.2.nume. 3.

Passio Christi nos ad sui amorem,& obseruantiam diuinæ legis quasi vinctos trahit,1.Quad. Sabbatho post Dominicam in Passione nu.15.& 1. Quadrage. Dominica,2.feria 4.nume.4.& in Aduent. conc.3.purificationis Beatæ Mariæ num.14.

Passione,& morte Christi plus solutum

maximum iudicium. In proprio Sanctorum, con. 1. exaltationis Crucis nu. 12.

Amor maximus quo Passionẽ hanc perpessus est Christus declaratur. in proprio Sanctorum, conc. 1. exaltationis Crucis nu. 18.

Passionis Christi vulnera sunt ora quę peccatorem vocant vt ad Dominũ cõuertatur. in proprio Sanctorum concio. 2. exaltationis Crucis num. 17.

Passionis Christi scuto nos protegere debemus, quãdo Diabolus tentationis ictu petere conatur. in proprio Sanctorũ, conc. 2. exaltationis Crucis n. 27.

Tanta erat amoris vis quo filius Dei patiebatur vt grauissima tormenta, crudelissimam mortẽ omnia denique parui penderet: & sic sępe hanc suam Passionem nominib. eã minuentib. appellat. in dominicali dom. 3. post Pasch. cõcio. 1. nu. 4. vbi singularibus Sacræ scripturæ testimonijs id illustrat vsque ad num. 10.

Et omnia quę patiebatur dulcia ei videbantur. In Dominicali Dominica 3. post Pascha conc. 1. num. 6.

Pleriq. ex maximo mortis Christi beneficio ansam sumũt in peccatis perseuerandi: de quo Deus maxime conqueritur: in proprio Sanctorum concio. 2. exaltationis Crucis num. 28.

Inter omnes, excessiuus Christi dolor fuit, considerare quam paucis profectura erat sua mors. in cõmuni vnius martir. Euang. Amen dico vobis con. 2. num. 11.

Vehementissimũ pro hominib. moriendi desiderium Christum habuisse, ipse in plurib. Sacræ scripturæ locis ostẽdit, quę vide in Dominicali dominica 4. post Pascha conc. 1. num. 2.

Hæc ignominiosa Passio, & mors Christi fuit causa honoris supremi quẽ ipse in quantum homo in terris, & in cœlis habet. in Dominicali feria 4. in litanijs maioribus conc. vna nu. 31.

Amplificabitur hic locus ex verbo redemptionis beneficium.

Pastor, vide prælatus.

Pater, vide, parentes.

Pater familias, quam curam debeat habere de suis famulis, vide verbo, parentum obligatio erga filios, & verbo prælatorum obligatio.

PATRIA.

Pro patriæ defensione vitæ discrimẽ subire consonum est 3. Quad. Dominica 3. feria 2. nume. 3.

PATIENTIA.

Vt patientiam in laboribus, & tribulationibus habeas vide rationes & considerationes diligenter collectas in verbo, tribulatio.

Vt patientiam, & silentium in iniurijs illatis habeas, vide rationes, & considerationes in uerbo inimicus.

Patientia est aliarum omnium uirtutum sigillum. in proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis Beatæ Mariæ n. 23.

Patientia est la librea electorũ & dilectorum Dei. in proprio Sãctorũ cõc. 2. Assumptionis Beatæ Mariæ num. 24.

Pęnitentia miraculis anteponenda 1. Quad. Dominica 4. feria. 4. num. 2.

Qui patientia habet, Deum in suo amore inflammat. In communi plurimorum marty. Euang. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. nu. 2.

Patientia murmurationis est ex pers in communi Euangelistarum conc. 3. num. 11.

Patientiæ virtus specialiter, magisq. necessaria est in senibus 2. Quadrag. Dominica 1. feria 6. num. 13.

Patientia ad omnes alias virtutes impetrandas, & conseruandas est necessaria 1. Quad. conc. sexagesimæ nu. 24. & 3. Quad. Dominica 4. feria 3. n. 37. & 4. Quadra. Dominica Resurrectionis feria 2. nu. 25. Et in communi Euangelistarum conc. 3. nu. 12.

Patientia cum animi lętitia, & hilaritate debet esse coniuncta. in Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis num. 25.

Patientia est maxime necessaria ad perseue-

perseuerandum in virtute.dominica 4. Aduentus,con.1.nu.24.

Patientia alias virtutes ad perfectionem adducit,in communi Euangelista rum,conc.3.nu.13.

Patientia est singulare Dei donum 1. Quad. dominica 4.feria 3.nu.31.

Seruorum Dei probitas dignoscitur in patientia.in dominicali dominica 2. post Pascha concio.3.num. 21. vbi ex professo.

Patientia est unum ex præcipuis quibus nostra fides euidenter credibilis redditur 1.Quadrag. Dominica 4.feria 4.num.4.

Patientia habenda est,& si nõ statim Deus necessitatibus subueniat.2.Quad. dominica 1.feria 6.num.11.de quo vide plura verbo,tribulatio.

Patientiã habentes quanta cũ tranquillitate in hoc sęculo viuant.2. Quadra.Dominica in Passione num. 38.

Patientia in reprehensionibus est unũ ex certissimis prędestinatorum signis:è cõuerso impatientia 2.Quad.fer.2.Resurrectionis numero 50.& in communi plurimorum marty. Euangel. cum audieritis prælia,&c.concio. 2. numero 2.

Patiẽtia adeò excellens est virtus, vt ex eã perfectio,& qualitas aliarum virtum, quibus prædituses dignoscantur 3.Quadr.Dominica 1.feria 6.num. 26. & 3.Quadrag.Dominica 4.feria 3. numero 36.

Patientiam habere ex Christo discamus 3.Quadr. dominica 4.feria 3. numero 34.

Patientia vt est virtus altissima, & excellentissima: ita impetratu difficillima.in communi plurimorũ mart.Euãge.Cum audieritis prælia,&c. conc. 2. num.4.vbi docet latissime quibus exercitijs comparetur patientia.

Vt patientiam nos Christus in omnibus doceret: ideo inter alias causas debuit pati, & mori. in proprio Sanctorum conc.4. inuentionis crucis numero 16.

Reliqua omnia quæ de patientia discenda essent vide in verbo tribulatio, vbi illa omnia inuenies: vide etiam aliqua verbo,mansuetudo.

Patientia Dei,in expectandis, & sufferendis peccatoribus perpenditur 3. Quadra.dominica Passionis feria 6.numero 34. & in Aduentu Dominica 5. post Epiphaniam concio.3.num.8.

Pauli Apostoli, laudes in Aduent. con. 2.conuersionis Pauli nu.31.&35.

PAVPERTAS, PAVPERES, & in solatium pauperum.

Paupertate disponimur ad regnum cœlorum consequendum & reddimur similes Deo 1.Quadr.dominica 3. feria 5.numer.6.& in communi plurimorum marty.Euan.Descendens Iesus de monte,&c.conc.2.nu.16.

Paupertas,& inopia est signum,& ornamentum amicorũ Christi 2.Quadra.Dominica 2.feria 5.nu.18.

Omnes illi prisci sapientes erãt paupertatis amatores.In Aduẽt.con.1.Epiphaniæ,nu.14.

Pauperes fiduciam omnem,& spem in Deo collocent.3.Quad.Dominica 4. nu.23.& 28.

Paupertate,& indigentia Deus aliquos deuincit,vt ad ipsum conuertantur,& in ipso solo fidant, & ei tantum gratias reddãt.2.Quad.dominic.4.n.10

Plurimi ęstimare deberent homines in eo se statu constitutos videre, quem rex gloriæ nascens,& viuens elegit.In Aduent.con.1.Innocentium nu.11.

Paupertas corporalis multum conducit vt Dei voluntati nos prorsus submittamus. in proprio Sanctorum cõc. 3. omnium Sanctorum, n. 18.

Paupertas ad plurima mala impotentes nos reddit.In Aduent.conc.1. Innocentium num.12.

Pauperum status quam multo melior sit,quam status diuitũ,vide singulares rationes in proprio Sanctorum, concio.1.omnium Sanctorum numero 26.

Amabilis est etiam paupertas ob beneficia

neficia quę Deus in pauperes conferre solet. In Aduent. conc. 1. Innocentium num. 12.

Quod nemo pauper videri velit vana, & nimis visitata præsumptio est. in Aduent. conc. 2. purificationis B. Marię num. 13.

Adeò Deus paupertatem diligit vt se propter pauperes præcipue in mundũ venisse fateatur. In Aduent. concio. 21 purificationis B. Mariæ num. 15.

Paupertatis vberes fructus, & vtilitates. in Aduent. conc. 1. purificationis B. Mariæ num. 14.

Dilige paupertatem, & labores siqui dem in cordibus humanis pacem, & concordiam gignit. in dominicali dominica 13. post Penteco. conc. 2. nu. 29. & ubi latè.

Paupertas vide etiam diuitiæ.

Contra eos qui pauperum vulnera exhorrescunt. in communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam &c. conc. 2. num. 21.

Paupertate plerique abutuntur ad peccata perpetranda 1. Quad. dominica 3. feria 5. nu. 12.

Et propter illam diabolus inducit communiter homines ad peccandum 3. Quad. dominica 1. nu. 29.

Contra hos etiam vide 5. Qua. dominica passionis feria 6. nu. 20.

Pauperes non esse asperis verbis tractandos, nec contemnendo 1. Quadr. dominica 4. feria 5. num. 12. & 1. Quad. dominica 1. feria 2. num. 21.

Ne propter paupertatem Deum offendas reminiscere consilij Thobiæ quod vide 1. Quadr. dominica passionis feria 6. num. 10.

De obligatione magnatum potentũ & principum erga protectionem pauperum, & qualiter circa pauperes se debeant habere, vide verbo, magnates.

Omnia quæ spectant ad pauperum subuentionem, vide verbo, eleemosyna.

Contra eos qui erga pauperes crudeles, & tyranni, & immisericordes sunt, vide verbo misericordia, vbi de immisericordibus egimus.

Paupertatem maximam Christus in hac vita habuit, & eam pro sponsa suis sacris discipulis reliquit. in dominicali dominica 22. post Pente. con. 1. nu. 59.

§. PAVPERTAS SPIRItus, seu voluntaria.

Paupertas spiritus ad iustitiam esuriendam valde conducit. In communi plurimorum marty. Euangel. Descẽdens Iesus de mõte, &c. cóc. 2. n. 20.

Paupertas interior (quæ est temporalium rerum contemptus) est quæ in Sacra scriptura commendatur. in communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. con. 1. num. 26.

Hęc paupertas interior est singularis charitatis effectus, in communi plurimorum marty. Euange. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 1. nu. 21.

Paupertatem spiritus habenti e libera liter se ipsemet Deus donat. in proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum nu. 23.

Reliqua quæ ad hunc locum spectãt vide litera. b. in verbo bonorum temporalium voluntaria abdicatio, & renunciatio.

Pacis diffinitio in Dominicali dominica in albis conc. 1. nume. 6. & ibi dominica 17. con. 2. num. 13. & ibi dominica 21. conc. 1. num. 62.

PAX.

Vbi pax est, ibi & Deus est, & e conuerso 2. Quad. dominica 3. n. 34. Ibi etiam lætitia est. In Dominicali Dominica in Albis concio. 1. num. 3.

Pax est legitima charitatis filia. in Dominicali Dominica in Albis con. 1. num. 7.

Ad pacem cum proximis habendam hæc tria potissimum requiruntur, humilitas iustitiæ æquitas, & silentium. 2. Quad. Dominica in Ramis num. 5.

Ad pacem habendam nostri met'es se modus inuitat. in dominicali dominica in albis conc. 1. num. 11.

Cum pax sit quies animorum concordantium in bono: vt animi nostri illam consequantur oportet à se ipsis passiones cunctas in ordinatasque affectiones illam impedientes expellere. in dominicali dominica in albis conc. 1. nu. 8.

Ad pacem in cordibus nostris infigendam direxit Christus omnia quæ in suo Sancto Euangelio prędicauit 5 Quadr. dominica 5. num. 26.

Ex pacis perturbatione gentium regnorum, & cuiuslibet communitatis ruinæ dimanant 3. Quadr. Dominica 3. nu. 25. & feria 6. eiusdem dominicæ nu. 12. & 4. Quadr. dominica 5. nu. 16.

Pacis perturbatores è republica esse expellendos. in dominicali dominica in albis conc. 3. nu. 12.

Pax cum proximis virib. & posse est procuranda & conseruanda 3. Quadr. dominica 3. num. 24.

Pacis perturbatores cum verba aliqua ignominiosa etiam minima audiunt: ipsi Sathanæ munus vsurpando apud illum de quo dicuntur amplificant, & exaggerant. in dominicali dominica in albis conc. 3. nu. 11.

Vbi pax, ibi nidus ac Domicilium misericordiæ, & gratiæ Dei. in dominicali dominica in albis conc. 3. num. 10.

Facile pacem habebitis, si Deus vobis suã gratiã communicat. in Aduent. conc. 2. expectationis B. Mariæ nu. 8. Et ideo ad pacem consequendam oportet Dei gratiam prius impetrare. in communi plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia, &c. conc. 1. numero 11.

Pax adeo excellens res est vt propter ipsam Christus in mundum venerit, eamque hominibus prædicauerit, atque tandem ob eam mori dignatus fuerit. in dominicali dominica in albis conc. 1. num. 2.

Pax inter principes sęculares, & Ecclesiasticos quãti referat 1. Quad. dominica 1. nu. 21. & 5. Quadr. dominica 5. nu. 22.

Pacem quærunt omnes creaturæ: tam insensibiles, quam rationales. in dominicali dominica in albis conc. 1. num. 4.

Pacis se esse authorẽ gloriatur Deus in communi plurimorum mart. Euãg. Cum audieritis prælia, &c. conc. 1. nu. 11. & 12.

Pacis Quidditas, & substantia in spiritu, & interiori hominis potissimum existit. in dominicali dominica in albis conc. 1. nu. 5.

Pax non est impijs. in Aduent. conc. 3. Natiuitatis num. 27.

Ad pacem inter filios, & inter omnes hæredes conciliandam deberent patres in vita bona sua distribuerẽ. 2. Quadrage. dominica 4. feria 6. numero 2.

Pacem ob quamcunque rem minimam perturbare, & amittere quam pessimum signum sit. in dominicali dominica in albis conc. 3. num. 5.

In hac pacis virtute plurima bruta animalia nos excellunt. 2. Quadr. dominica in Ramis numer. 4.

Creaturam pacem habere cum suo creatore est vnum ex pręcipuis iustificationis signis. in dominicali dominica in albis concio. 3. numer. 7.

Qui hac pace cum Deo fruitur qua tranquillitate cor eius perfruatur. dominica in albis conc. 3. numer. 8.

Ad pacem conseruandam oportet nos inuicem honoribus præuenire. in Aduent. dominica 6. post Epiphaniam, conc. 3. num. 7.

Pacis inter proximos Deus est amãtissimus. in dominicali dominica 5. post Penteco. conc. 2. nu. 28.

Pacis conseruationi humilitas fauet. in dominicali domini. 10. post Pentecost. conc. 2. num. 36.

Plura quæ huc spectãt vide verbo discordia. Inter ea, quæ magis pacem, & concordiam gignunt, est labor, paupertas, & ægritudo. in dominicali dominica 13. post Pent. conc. 2. nu. 29.

Am-

Amplificabitur hic locus ex verbo amor proximorum, & ex verbo, inimicorum dilectio.

PECCATVM PECCATOR.

Peccatores omnes esse cæcos, et ignorantes 1. Quad. conc. Quinquagesimæ nu. 19. & 1. Quadr. Dominica 3. n. 13. vbi latè. & 1. Quad. dominica 4. fer. 3. n. 18. & dominica in Passione sequenti feria 5. numero. 8 & 2. quadra. dominica passionis feria 6. numer. 21. & 3. quadragesi. dominica 1. feria 4. numero 17. & dominica 4. sequenti feria. 3. num. 23. & 4. Quad. conc. Quinquagesimę nu. 38. vbi latè, & in communi Sanctorum conc. 4. funerali nu. 8. & in dominicali dominica. 20. post Pentec. conc. 1. num. 35.

Qui peccant quare fugiant lucem 1. quad. dominica 2. feria 3. num. 3.

Peccatorũ condẽnatione non solũ Deus vt Deus; sed Christus etiã, & omnes iusti lætabuntur: in quantum mali sunt præceptorum cœlestium transgressores. in proprio Sanctorũ conc. 1. Beati Francisci nu. 13.

Cum Deus cum voluntate nostra ad bonum, & malum concurrat: cur nõ dicitur peccati, sicut virtutis causa. in Aduent. dominica infrà octauã Natiuitatis: conc. 2. num. 10.

In peccatoribus ratio quam sit obscurata 4. Quadr. conc. sexagesimæ nu. 11. & in Dominicali dominica 7. post Pentec. conc. 1. num. 20.

Mundus quot, & quam grauia onera suis imponat; quæ ab ipsis non cognoscuntur. in proprio Sanctorũ conc. 2. Matthiæ nu. 26. vbi latè.

Peccator instar brutorum ab impetu, & vi suorum motuum ferri se patitur. in proprio Sanctorum feria 2. Pentecost. conc. 3. nu. 24.

Peccator alienos defectus semper, proprios verò nunquam considerat. 1. quadr. dominica 3. feria 4. num. 17.

Vnum peccatum plurimorum solet esse causa 1. Quadr. dominica 3. feria 6. num. 26.

Diligentissimè, & feruenter à peccato exire curandum est. In Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc. 4. nu. 22. & 2. Quad. dominica passionis feria 5. num. 21.

Peccatores licet non verbis, operibus tamen Deum non esse dicũt. in dominicali dominica 8. post Pente. conc. 1. nu. 25.

De his qui verbo exemplo, vel persuasionibus alios ad peccandum prouocant vide uerbo, exemplum. §. exemplum malum, & verbo occasio peccandi, & verbo, scandalum.

Peccator pudefiat ante Deum. in dominicali, dominica 10. post Pent. conc. 1. num. 33.

Peccator à paruis in maiora scelera venire consuescit. In domininicali, dominica. 11. post Pentec. cõc. 1. num. 14. vbi late, & ibi num. 16.

Peccatores infideles minora tormẽta patientur, quam Christiani cæteris paribus. in dominicali dominica 11. post Pentec. conc. 1. nu. 32.

Peccata occulta difficillime curãtur in dominicali dominica 20. post Pentecost. conc. 1. num. 51.

Peccatum nos debitores facit. in dominicali dominica 21. post Pentecost. conc. 1. num. 18.

Post peccatum remanet obligatio ad pœnam in dominicali dominica 21 post Pentec. cõnc. 1. num. 20.

Qui in actuali peccato mortali sunt summo timore affici debent. in dominicali dominica 21. post Pentec. conc. 1. num. 49.

Peccati mortalis grauitas consideratur. in dominicali dominica 21. post Pentec. conc. 2. nu. 24.

Quanto peccata grauiora committimus tanto digniores sumus quibus vita minuatur, & citius mors obrepat. 1. Quadragesi. dominica 4. feria 6. numer. 15.

Ex peccatis Deus sæpissimè multa bona depromit, qualia sunt propria cognitio humilitas, &c. In proprio Sanctorum concio 3. Ioannis Baptistæ numero 5. vbi latè, & 3. quadra. Sabba-

curam gerere, quòd malæ conscientię est signum 4. Quadr. dominica 3. feria 4. num. 3.

Ad peccatores corrigendos prius in stanter fauor Dei implorandus 2. Quadra. dominica 3. nu. 6.

Nullus est qui acrius, nec crudelius puniat peccatores, aut reprehendat illos, quam ille qui maximus peccator est 2. Quadr. Sabbatho post dominicā 3. num. 15.

Peccatores magis insensatos esse quam bestias 2. Quadr. dominica 3. nu. 24. & 3. Quadr. dominica 1. feria 4. nume. 18.

Peccatorum labores, & opera quam vana, & inutilia. In communi vnius martir. tempore Paschali conc. 1. num. 25. & in communi Sanctorum mulierum conc. 3. nu. 18.

Peccatores maximis laboribus mūdi huius stercora emunt. in communi Sāctorum mulierum conc. 3. num. 17.

Quo minor est res propter quā peccas, eò maiorem Deo irrogas iniuriā. In Aduent. concio. 1. Epiphaniæ nume. 33.

Peccatorem quantumcunque malū non debemus condēnare: nec ipse desperet, quia potest esse ex prædestinatis 2. Quadrag. Sabatho post dominicam 3. num. 40.

Peccatum non subito fit, sed suos gradus habet: quos vide in communi Sanctorum conc. 4. funerali num. 9.

Quempiam peccatis oneratum prospere, & fœliciter, diutissime viuere signum est reprobationis. in Aduentu conc. 1. Natiuitatis num. 14.

In peccatis tam cito reincidimus, quia passiones, affectiones, malosque mores radicitus nō euellimus. 4. Quad. dominica 3. num. 37.

Peccatum super omnia timere, & abhorrere debemus. in Aduent. conc. 2. expectationis B. Mariæ nu. 6. vbi latè.

Ipsum etiam peccati nomen nos deterrere deberet. In Aduent. concio. 1. Thomæ num. 9.

Peccatoris cor quam timidum, & pusillanime remaneat 2. quadr. dominica in passione num. 20. & in proprio Sanctorum conc. 1. B. Mariæ ad Niues num. 18. vbi latè.

Ad peccatorum animas ad se trahēdas singulares modos, & inuentiones quærit Deus 3. quadr. dominica 2. fer. 2. num. 5.

Peccatores sub virtutis specie peccata sua committere volunt 2. quadr. dominica passionis feria 6. numero 25. & 3. quadragsi. feria 6. post Cineres num. 2. & 3. quad. dominica 4. feria 2. num. 13. & 3. quadr. dominica passionis feria 6. nu. 23.

Quando peccatores peccata sua diuina lege tegunt summè offenditur Deus, & maximè hoc sentit. 3. quadr. feria 6. post Cineres num. 3. & 3. quad. dominica 4. feria 2. num. 13.

Peccatores adeò ad malū propensi sunt, ut ex miraculis, & bonis operibus peccandi occasionem sumant. 2. quad. dominica passionis feria 6. num. 10. & 3. quadr. eadem feria num. 8.

Nam tam ex bono quam ex malo malum colligunt; è contra iusti 4. quad. dominica in passione feria 6. nu. 1.

Peccata proximorum nostrorum, ne horrescamus cum homines fragiles sicut illi simus. In dominicali dominica 2. post Pascha conc. 3. num. 9.

Peccatores alijs sibi similibus sociantur, & ipsis sunt affabiles, reliquos vero odio prosequuntur 1. quadr. dominica passionis feria 3. num. 12.

In hominibus vitiosis sæpe contingit, vt vitium maius sit alterius vitij minoris frænum dominica 3. Aduent. conc. 4. nu. 8.

Cum peccatorum vita sit laboriosissima, cur peccatores eam grauissimam non sentiunt. in cōmuni vnius mart. Euāg. Si quis vult venire post me, &c. conc. 3. nu. 21.

Peccatores sibi persuadent nullum sibi ex iniquitate malum prouenire posse dominica 4. Aduentus conc. 1. num. 23.

Et hoc quam grande sit malum 3. quad.

Qui

Qui peccatis à tenera ætate resistere assuescunt, facillime etiam postea grauiorib. oppugnāt & vincunt 4. Quad. conc. Septuagesimæ num. 14.

Peccata, quæ aduersus proximos fiunt magis videtur Deus sentire, quā quæ aduersus se 4. Quad. feria 6. post. Cineres num. 21.

Peccatores lugendi multo magis quam mortui 3. Quad. Dominica 4. feria 5. num. 32.

Peccatores post peccatum secure & alacriter ridere &c. quanta miseria & quam lethale signum 3. Quadrag. Dominica 4. feria 5. num. 33. & in Dominicali dominica 4. post Pascha conc. 2. num. 17.

Peccatores suauissime, iustos vero asperissime Deus tractat, & quare 3. Quad. dominica in Passione feria 5. n. 2. vbi late, vide de hoc plura in verbo iustus §. iustorum labores, vbi omnia quæ huc spectant inuenies.

Peccator in quot errores peccati sui cæcitate prolabatur. in Aduent. conc. 2. Innocentium num. 17.

Peccatorum turpitudines, & abominationes ab irrationalibus animantib. furatæ sunt 3. Quad. dominica Passionis, feria 6. num. 12.

Peccata propria, quam difficile cognoscamus, & intelligamus. in proprio Sanctorum conc. 3. Petri & Pauli nu. 5. Cum aliena acutissime, & perspicue videamus. in proprio Sanctorum concio. 2. Magdalenæ num. 12.

Peccator à propria Passione adeo excæcari solet, quod oblitus præmij virtutis, & pœnæ peccati, potius peccatū, quam virtutem eligat. in proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi num. 19. vbi latè.

Peccatoris vias, spinis amaritudinis, & afflictionis sequit Deus: vt sic peccatores ad se reducat. in proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi, num. 22.

Qui postquam lætaliter peccauit tāta lætitia perfunditur, ac si nil triste ei vnquam euenisset; stultus, amens, & rationis est expers. in Dominicali, Dominica 3. post Pascha conc. 3. nume. 3.

Peccatores à Deo excæcari quomodo intelligatur 2. Quad. Dominica sexagesimæ num. 14. & 15.

Peccatum statim ac sese phantasiæ nostræ offert, excutiendum est, in proprio Sanctorum conc. 4. Assumptionis B. Mariæ nu. 16.

Deum propter peccata nostra nos derelinquere summū supplicium est 3. Quadr. Dominica 4. nu. 2. Quæ Dei absentia maxime sentienda est 1. Quadr. Sabbatho post Cineres, num. 2.

Deus maximo odio prosequitur peccatū. in dominicali, dominica 24. post pentec. conc. 1. nu. 21. 26. & 36.

Peccatum vnum, & idem simul est culpa & pœna: & quare 2. Quad. dominica passionis feria 6. num. 4.

Peccatores maximo agone, feruore, & efficacia passiones suas exequuntur peccatisq; suis deseruiunt, in Aduent. conc. 1. cōuersionis Pauli, nu. 9. & cōc. 2. nu. 14.

Peccati malitia, tam magna est, vt Deus eam dimittere gloriosissimum sibi esse ducat. in Aduent. conc. 2. conuersionis Pauli nu. 4.

Peccator, quæ in Sathanæ ministerio facit etsi ex se laboriosissima sint facillima esse ducit: è contra virtutis opera. in Aduent. Dominica 4. post Epiphaniam conc. 1. num. 7.

Peccata quę ex pura malitia committuntur hęc sunt Deo super omnia exosa in Aduent. dominica 5. post Epiphaniam conc. 3. nu. 4.

Peccatori omnia in malum atq. in tormentum acerbissimum conuertentur. in Aduent. dominica 5. post Epiphaniam conc. 3. nu. 24.

Peccator in hoc sęculo maximam habet similitudinem cum dannatis alterius sęculi. in Aduent. Dominica 6. post Epiphaniam. conc. 3. num. 11. vbi late.

Peccatori ex eo quod à Deo se elongat hoc inter alia malum euenit, quod omnia quæ Dei sunt, ei minima,

quæ vero mundi magna videntur. in dominicali dominica 3. post Pentec. conc.2.nu.7.

§. PECCATORIS *conuersio.*

PEccatoris conuersio, quam suauis, & læta est Deo. in proprio Sanctorum.conc.2.Matthæi, nu.21.& in proprio Sanctorum conc.1.Diui Francisci num.2.

Inter ea quæ pluris Deus facit, hoc vnum singulare est peccatores conuertere. in dominicali, dominica 3. post Pentec.conc.1.num.5.

Peccatoris conuersio aliquãdo Deo quandoque vero homini in sacra scriptura tribuitur:& quare 2.Quadr.Sabbatho post dominicam 2. num. 24.

Quando actualiter peccantem Deus ad se conuertit magis infinitam suam misericordiam ostendit. In Aduentu conc.1. conuersionis Pauli num.5.

Peccatorum conuersionem incessanter, & diligenter procurare debemus 2 Quadr. Sabbatho post dominicam 2.num.34.

§. DE PECCATIS, ET *peccatoribus publicis.*

SIcut publica virtus Deo est gratissima: ita publica peccata maxime odit ob dannum quod inde consequi solet.in proprio Sanctorum conc.3.Inuentionis crucis.nu.9.

Peccatores publici, qui iam famam amiserunt, ad vltimum suę perditioni deuenerunt 3.Quadr. Dominica in Passione feria 5.nu.11.

Peccata publica perniciosissima sunt, & efficacissima ad alios peruertẽdos.in dominicali dominica 5. post Pẽtec.conc.2.nu.21.de quo vide plura verbo exemplum malum, & in dominicali, dominica 8.post Pentec.cõc.2.nu.11.

Maximè ad id sunt efficacia peccata publica nobilium, & prelatorum.in dominicali, dominica 7. post Penteco. conc.1.num.7.

Quantum peccatores publici suo malo exemplo noceant, & quam acriter propter hoc à Deo sunt puniendi, vide verbo exemplum. §. exemplum malum, & in dominic. dominica 13. post Pentec.conc.1.nu.9.

§. IN PECCATIS PERseuerantia: & de peccandi consuetudine, & habitu; & de peccatoribus induratis.

EX peccandi consuetudine peccator in dies durior, ac peior efficitur.in Aduen.dominica 1.post Epiphaniam conc.4.num.2.& ibi conc. 1.nu. 12.& 2.Quadr.dominica Passionis feria 5.num. 15.& in dominicali dominica 11.post Pentec.conc.1.num.18.

Et ex vno vitio in aliud prolabitur. in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc.4.num.4.

Peccata in principio sunt circuncidenda antequam conualescant 1.Quadrag.dominica 4.feria 5.num.15.& 2. Quad.dominic.in Passione feria.5. nu. 18.& in proprio Sanctorũ conc.1.Magdalenæ nu.24. & in proprio Sãctorum conc.2.Natiuitatis B.Mariæ nu.17.in dominicali dñica 5. post Pent.conc.1. nu.30.vbi latè & ibi dominica 11.post Pent.conc.1.nu.16.vbi latè.

Peccatum consummatum quę mala pariat 4. Quadr.dominica in Passione feria 4.num.32.

Peccatorum reincidentia quam grã de malum 4. Quadr.dominica 1. feria 6.nu.30.

Per lõgũ tempus in peccatis sine aliqua molestia commorari est maximũ reprobationis signum. in dominicali dominica in albis conc.2. nu.19.

Ex perseuerantia in peccatis cordis duritiem impenitentiam, & alia plurima incommoda peccatoris dimanare. in dominicali dominica in albis conc. 2.num.29.

Con-

Contra eos qui in peccatis perseuerant. 2. Quadr. Dominica 4. feria 4. nu. 35. & 3. Quadr. Sabbatho post dominicam 2. nu. 28. & 4. Quadr. conc. in cœna, num. 35.

Peccandi consuetudo Dei timorem hominumque verecundiam aufert 2. Quad. dominica Passionis fer. 5. nu. 25.

In peccatis induratio super omnia in hoc sęculo timenda est 3. Quadr. dominica 2. feria 2. num. 9.

Peccatum quod ex peccandi cõsuetudine fixum est; difficillimum est spoliari 1. Quad. conc. Cinerum nu. 10. & in dominicali dominica 10. post Pent. conc. 1. num. 22.

Peccatoris obstinatio, & duritie quã mala sit. in proprio Sanctorum cõc. 3. Ascensionis num. 7.

Non tam conqueritur Deus ex eo quod peccator ab ipsius obedientia recesserit: quam ex eo quod ad ipsum cõuerti nolit. in proprio Sanctorum cõc. 1. B. Mariæ ad Nines num. 23.

Non qui peccat sed qui in peccatis perseuerat lachrimandus est 2. Quad. dominica 4. feria 4. nu. 35.

Cum peccatores ex malitia, cũ assiduitate delinquunt: tunc specialiter Deus permittit decipi. in dominicali dominica 7. post Pentec. conc. 1. nu. 20.

Mirabile est quod toties ac toties peccaare fastidium nullum generet. In dominicali dominica 3. post Pent. concio. 1. num. 14.

Istis induratis qui neq. internis Dei motibus neque externis concionatorum vocibus resipiscunt omnis suæ salutis aditus videtur inter clusus. in dominicali dominica 11. post. Pentecost. conc. 2. num. 17.

Etiam si omnia diuina oracula ante hos induratos proponas, nihil prorsus eorum percipient neque attendent. in dominicali dominica 11. post Pentec. conc. 2. num. 25.

Peccatores induratos solet Deus omnino relinquere. in dominicali dominica 20 post Pentecost. conc. 1. nu. 40. & ibi dominica. 22. conc. 2. nu. 9.

Ex assidua peccandi consuetudine mali habitus generantur: per quos in tantam deprauationem animus deuenit, vt nullam in peccatis sentiat esse molestiam. in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc. 1. num. 10.

Peccatoris primus defectus, & fragilitates nõ debemus admirari: illos: tamen continuare execrabile est. 3. Quadragesi dominica. 4. num. 31.

In peccatis cogitatio morosa, uide uet bo, cogitatio.

Peccatoris exemplum malum, uide uerbo, exemplum.

Cum peccatore conuersatio, vide uerbo, conuersatio.

Peccatum originale, uide verbo, originale peccatum.

Peccandi occasiones. vide verbo occasio.

Peccatatorũ remissio, vide litera. R.

Peccatorum supplicia, vide verbo supplicia.

Peccandi tentationes, vide litera. F.

§. RATIONES ET CONSIDERATIONES *efficacissimæ ad homines à peccatis abdicandos: & ab eis detecta eorum fœda, & execranda natura deterrendos.*

PRima. Quia Deus est nobis intime præsens: & te tuaque uerenda opera intuetur, & conspicit 3. Quadrag. dominica 3. num. 19. & 4. Quadrag. dominica 2. feria 6. num. 16. & in communi Euangelistarum conc. 1. nu 12. ubi latissimè, & conc. 2. sequenti n. 17. ubi latet & in proprio Sanctorum, conc. 3. Trinitatis numero. 7. & in Aduent. Dominica. 3. post Epiphaniam conc. 1. num. 4. ubi latè, & in Aduent. conc. 4. Ioannis Euangelistæ nu. 15. ubi ex professo, & in dominicali dominica 8. post Pentec. conc. 1. num. 24.

In medioque uestrum Deus stat. dominica 3. Aduent. conc. 4. num. 30.

2 Ex incertitudine an in flagranti hoc delicto te mors deprædetur, pro quo uide 1. Quadragesi. dominica 2.

feria 5. numero 23. & 3. Quadr. Dominica 4. feria 4. num. 24. & 4. Quadr. Dominica 2. feria 6. num. 17. vbi late: & 4. Quadr. dominica 4. feria 4. nu. 16. vbi late.

3 Conſidera propter res tam exigui momenti te in æternũ viſione Dei priuari. in dominicali dominic. 5. poſt Paſcha conci. 1. num. 20. vbi ex profeſſo.

Et quia ob rẽ nullius momenti Deũ qui eſt ſummum bonum amittis: quæ amiſſio quanta ſit conſideratur, & perpenditur dominica 1. Aduentus conc. 3. num. 26. in dominicali dominic. 24. poſt Pentecoſt. conc. 2. num. 6.

4 Quia cum peccas lentis edulio inſtar Eſau cęli primogenia vendis. dominica 1. Aduentus conc. 3. nu. 32.

5 Quia cum peccas Chriſtum Ieſum Redemptorem tuum conculcas: & alia horrenda efficis quæ ſi conſiderares a peccato detereretis: quæ vide dominica 3. Aduentus cõcio. 4. nu. 17. & in proprio Sanctorum conc. 1. Petri & Pauli. num. 16.

6 Quia amittimus propter rẽ viliſſimam talem amicum qualis eſt Deus qui plenè, & perfectiſſime omnes conditiones boni amici habet. in communi Apoſtolorum conc. 2. nu. 20. vbi latiſſime.

7 Vt ad peccatum relinquendum exciteris, ſtatue ante oculos animę tuæ vitam illam ęternam tot gaudijs plenam quam conſequeris. ſi peccata relinquis. in proprio Sanctorum concio 2. feria 2. Pentec. numero 16. vbi ex profeſſo: de quo vide plurima, & nota tu digniſſima à nobis collecta in verbo gloria.

8 Quia dũ quis eſt in peccato omnia opera quæ exercet perdit. in communi Apoſtolorum conc. 3. nu. 13. & in dominicali dominica 10. poſt Pent. conc. 1. nu. 27. vbi late.

Et peccatum omnia vitiat, & corrũpit. in dominicali dominica 16. poſt Pente. conc. 1. num. 4.

9 Quia maxima ignominia eſt creaturas tam illuſtres, res tam viles tanta que ignominia quærere. in Aduent. conc. 1. Andreæ num. 13.

10 Ex loco qui paratus eſt peccatoribus, qui eſt infernus pro quo vide 1. Quadr. dominica 1. feria. 3. nu. 11. & 3. Quadr. dominica 2. feria 5. nu. 31. & 3. Quadr. dominica in paſſione feria 2. nu. 8. & in proprio Sanctorum conc. 1. Mathiæ nu. 26. de quo vide plura verbo, infernus, & in dominicali, dominica 14. poſt Pent. conc. 1. nu. 30.

11 Quia peccatum eſt res nullius vtilitatis, damni verò plurimi dominica 1. Aduent. conc. 5. nu. 19.

12 Ex afflictione, & alijs damnis: quæ peccatori ex ipſomet peccato proueniunt 3. Quad. dominica in paſſione feria 2. num. 34. & in proprio Sanctorum conc. 2. omniũ Sanctorum nu. 16. & in proprio Sanctorum conc. vna de collationis Baptiſtæ nu. 12. & in Aduent. dominica. 4. poſt Epiphaniã cõc. 1. nu. 8. & in dominicali dominica 21. poſt Pentecoſt. conc. 1. num. 49.

13 Ex gaudio pace, & tranquillitate qua fruuntur qui à peccatis ſe abdicant. 4. quad. conc. quinquageſimę nu. 16. & in proprio Sanctorum conc. 1. Aſcenſionis nu. 26. & ibi conc. 2. Petri, & Pauli num 15. & ibi conc. 2. omnium Sanctorum num. 13. vbi late, & ibi conc. 4. viſitationis B. Marię numero 14.

14 Quia cum peccamus templum Dei verum quod eſt anima noſtra conſpurcamus 3. quadr. dominica 4. feria 2. nu. 23. & 1. quadr. dominica in paſſione feria 4. num. 2. & in dominicali dominica 9. poſt Penteco. conc. 2. nu. 32. vbi late.

15 Quia Deus peccatum maximè odit. In Aduent. concio. 4. conceptionis B. Mariæ num. 36. & Dominica 3. Aduentus conc. 4. nu. 19. & 4. Quadr. dominica 4. num. 15.

Et iã odioſum eſt Deo vt terribiles in ipſo effectus operetur. in Aduẽt. cõc. 2. expectationis B. Mariæ num. 8.

16 Qui offendimus ſummum noſtrum benefactorem Deum pro quo vide

vide 3.Quadr.Dominica 4.feria 4.nu. 17.& 3.Quadr.conc. septuagesimæ numero 22.

17 Quia peccatores in medio sua rum temporalium voluptatū tristitias interiores intensissimas habent.& continuus metus, & angor animi ab eis abesse nequit in proprio Sanctorum conc.2.omnium Sanctorum num.16. vbi late.& in proprio Sanctorum cōc. vna decollationis Baptistæ num.12.& in communi plurimorum marr.Euan. Descendens Iesus de monte,&c.conc. 3.num.13.vbi latè.

18 Quamuis nullus alius esset infernus nisi assidui conscientiæ morsus molestiaque quam peccatū secum habet: hoc solum deberet homines à sceleribus reuocare. in proprio Sanctorum concio. 5. Diui Francisci numero 27.

19 Quia amantissime te Deus vocat,& dulcissimis verbis te inflammare,& à peccato reuocare contendit. in proprio Sanctorum conc.3.Diui Francisci num.18.de quo vide plura in verbo, vocatio Dei.

20 Ex ardentissimo, & infinito Dei quem offendimus erga nos amore.1.Quadr. dominica 1. feria.3. nu.2. & 1.Quadr.dominica 4.feria 6.nu. 5.de quo vide plurima in verbo, amor Dei erga nos.

21 Quia peccati iter est difficile & asperū. dominica 4. Aduentus cōc. 1.num.36.& 1. Quadr. Sabbatho post dominicam 2 num.3.

22 Quia non est quare diffidamus aut desperemus quantumcunque peccatores simus.2.Quadr. dominica 2.feria 6.num.19.vide plures alias remissiones in verbo, fiducia.

23 Quia plurimis artificijs Deus vtitur vt peccatores ad se trahat.in aduēt.cōc.1. expectationis B. Mariæ nu. 23.& 3.Quadra. dominica 2. feria.2. nu.5.

24 Ex misericordia Dei in inuitādis, alliciendis & cōdonādis peccatoribus, de quo vide plurimas remissiones, in verbo, misericordia Dei erga nos.

25 Ex magnitudine eorum quæ Chrs pro peccatis passus est 1.Quadr. conc.de passione num.19.& 2.Quadr. dominica 1.feria 4.num.30.& 2.Quad. conc.de Passione num.20.& 3.Quadr. dominica in Passione num.4.vbi latè: & 4.Quadr.conc de Passione numero 17.vbi latè.

26 Ex facili per pœnitentiam peccatorum remissione 2.Quadr. Sabbatho post dominicam 3.nu.42.& in Aduent.conc.3.Innocentium nu.18.& in proprio Sanctorum conc.2. Magdalenæ num.22.

27 Ex suppliciis horrendis quibus Deus alios peccatores punit.3. Quadr. dominica in Passione feria 2. nu.4. & 11.Aduent.conc.4.conceptionis B.Mariæ num 36.

28 Ex deformitate quæ remanet in anima quę maior est quam deformitas Dæmonis. 3.Quadr.Sabbatho post dominicam 1. nu 31. & in communi Sanctorum conc.1. funerali numer.3. vbi late.

29 Ex deformitate quam ex se peccatum habet ita vt ex se sit odibile. in communi vnius martyr. Euang. Amē dico vobis conc.3.num.23.

Trigesima Quia peccatum est maxime alienum à natura humana 1.Quad. Dominica 2 feria 3.num.2.& 2.Quad. conc.septuagesimæ num.17.

31 Ex anxietatibus, laboribus, lassitudinibus, & amaritudinibus quas peccatores perferunt ad peccata perpetranda. In proprio Sanctorum conc.4. Visitationis B. Mariæ num 7. vbi latè & ibi conc. 2. Bartholomæi nume.22. & 2.Quadrag.dominica 1.feria 5. numero 31.& 2.Quadr.domini.Passionis feria 4.num.24.& 3.Quadragesf.dominica Passione feria 4.nu. 18. vbi late, & in communi vnius marty. Euange. Si quis vult venire post me, &c. concio.3.nu.21. & in communi Sāctarum mulierum, conc.1.nu.12.& in proprio Sanctorum conc.2.exaltationis crucis nu.21.& in proprio Sanctorū cōc.vna decol-

decollationis Baptistæ nu. 8. vbi ex professo ad conuincendum peccatorem quemcunque, & 3. Quad. dominica 1. feria 6. num. 24. & in dominicali dominica 4. post Pente. conc. 1. num. 24.

32 Quia dum peccas amittis diuinũ patrem 2. Quad. dominica 2. feria 6. n. 8. & 3. Quad. Dominica 4. feria 5. numero 16.

33 Considera miserrimum statum peccatoris à spiritu sancto depictum. 2. Quad. dominica Passionis fer. 3. nu. 7. & 3. Quad. dominica 2. feria 5. nu. 29. & 4. Quad. dominica 3. n. 22. vbi latissimè & in communi Sanctorum, conc. 2. funerali nu. 5. vbi latè, & Dominica 2. Aduentus conc. 2. num. 33.

34 Quia peccando legẽ Euangelicã, & ipsummet Deum infidelibus odiosum reddimus 1. Qua. dominica in Passione nu. 18. & 3. Quad. dominica 2. feria 3. nu. 13. & 3. Quad. Dominica 4. feria 6. nu. 21. & 4. Quadrag. feria 6. post Cineres, nu. 15.

35 Ex ingratitudine quam peccatores committunt cum Deum offendunt de quo vide plurima in verbo gratitudo, vbi de his ingratis late egimus.

36 Quia quodammodo Christus magis peccatum odit, quam vitam suã dilexit 3. Quad. Dominica in Passione num. 3.

37 Quia cum peccas Christum iterum crucifigis 4. quad. Dominica 2. feria 6. num. 24.

38 Considerate in Dei conspectu ea peccata perpetrare, quæ coram infimi generis homine patrare pudor non sineret. in Aduent. concio. 4. Ioannis Euangelistæ, num. 15. & in dominicali dominica 13. post Pentec. conc. 1. num. 17. vbi late.

39 Ex premio quod dat Diabolus suis seruis propter peccata quæ committunt 4. Quad. dominica in Passione feria 4. num. 17.

40 Ex peccati mortalis grauitate quę consideratur, & ostenditur. in communi Euangelistarum conc. 4. nu. 18.

41 Quia pauci saluantur, & fere infiniti in dies in infernum detruduntur. in communi vnius marty. Euang. Si quis vult venire post me, &c. conc. 1. num. 11. vbi late.

42 Quia in uitiorum contemptu & virtutum exercitatione etiam Ethnici beatitudinem collocarunt. in communi plurimorum marty. Euang. Descẽdens Iesus de monte, &c. conc. 1. n. 16.

43 Quia cum peccas Deo tuo, & creatori tuo terga vertis, vt vilissimas res prosequaris. in communi confess. non pontif. Euangel. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc. 4. num. 4.

44 Cura etiam exire à peccato quia quanto maior miseria tua es: tanto ad maiorem pietatem Deum inuitat. in communi dedicationis Ecclesiæ conc. 1. nu. 25. vbi ex professo.

45 Quia omnia peccata quæ committis in libro Dei scribuntur: & in die iudicij absque eo quod iota vnum aut apex desit conscripta videbis. in communi Sanctorum conc. 2. funerali nu. 4 vbi late.

46 Quia Diabolus ita oppressos & conculcatos habet peccatores vt ne per vnius quidem temporis momentum vix respirare possint. in proprio Sanctorum conc 2. diei Sancti Pentecost. nu. 19. vbi latè.

47 Et quia si Deus tristitiæ esset capax infinita cum peccas tristitia afficeretur. in dominicali dominica 21. post Pente. conc. 1. nu. 25.

48 Et quia peccata dimittere Deus gloriam atque maiestatem suam esse dicit. in proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis Beatæ Mariæ, nu. 9.

49 Et Quia peccatori conuerso maxime Deus fauet, & auxiliatur. in proprio Sanctorum conc. 1. Natiuitatis B. Marię. nu. 18.

Et summe pijs visceribus recipit. in proprio Sanctorum, conc. 1. Natiuitatis B. Mariæ, nu. 21.

50 Et quia cum primum quis peccat: (cum ab amicitia diuini regis excidat) qui antea ab omnibus creaturis etiam Angelis reuerebatur nunc ab omni-

omnibus illis contemnitur, & lacessitur.in proprio Sanctorum,conc. 4. Ioānis Baptistæ,num.18.

51 Considera etiam,vt cito à peccato exeas iucunditatem,suauitatem,& lætitiam,quam habet peccator postquā onera suorum peccatorum deposuit. in proprio Sanctorum,concio.2. Matthæi,nu.22.

52 Et quia si tot Angelos Deus propter vnicum volūtatis motum in æterna tormenta proiecit, quid faciet tibi tot quotidie peccata perpetranti,quem diu ad pœnitentiam expectat. in proprio Sanctorum, conc. 3. dedicationis Michaelis,nu.15. vbi latissimè.

53 Quia cum peccas,Deum persequeris 1.Quad.Dominica 2.fer.2.n.17.

54 Ex magnitudine periculi eius qui in peccato mortali versatur.In Aduent.conc.3.Thomæ nu.4. vbi appositissimus illustrat exemplis.

55 Considera quod vilibus rebus à diabolo deceptus ipsius diaboli captiuus sis.in proprio Sanctorum conc. 3. Inuentionis crucis nu.19.

56 Considera quanta bona per peccatum amittis:& quanta mala propter illum te sequantur.in proprio Sanctorum conc.4. Ioannis Baptistæ numero 28.

57 Considera miseriam animæ existentis in peccato 4.Quad.Dominica 3. numer.22.vbi latissime.

58 Considera peccatum quam graue sit onus.in proprio Sanctorum,concio.3. Diui Francisci nume. 27. & in Aduent.Dominica 4. post Epiphaniā concio.1.nu.9.& in Dominicali, Dominica 11.post Pentec.conc.1.numero 35.& ibi Dominica.14.conc. 2. numero 1.& ibi Dominica 21.concio.1. numero 31.

59 Considera,quod cum mortaliter peccas male Deo optas.in Aduēt. cōc. 4.Ioannis Euangelistæ,num.13.

60 Quia peccatum maximè odiosos nos Deo reddit.in Aduen.conc.1.Conceptionis Beatæ Mariæ nu.34.

61 Considera per peccatum animā quæ est verum Dei templum profanari & contaminari.1.Quad.Dominica Passionis fer.4.nu.2.& 3.Quadr.Dominica 4.fer.2.nu.23.

62 Considera quod ille qui peccat Deum à se eijcit demeritoriè. Dominica.3.Aduentus.concio.4.num. 15.

63 Quia peccator, ut suis turpibus appetitibus satisfaciat,se ipsum, cœlestēque hæreditatem vendit, & Sathanæ seruus efficitur.in proprio Sanctorum, conc.1. Natiuitatis B. Mariæ nu. 12.

64 Cōsidera quam humiles,& abiectas cogitationes, & desideria habeas quando peccas 1.Quad.feria 2. Resurrectionis,num.25.& 4.Quadr.conc. in Cœna,nu.10.

65 Cum peccatum aliquod vis committere considera te creatori tuo iniuriam inferre velle 3.Quadragesi. Dominica 2.feria 2.nu. 10. vbi alias etiam inuenies considerationes.

66 Quia nil ita contrariatur naturali rationi qua homo insignitus est, quam peccatum.in proprio Sanctorum,concio.2.visitationis B.Mariæ.nume. 3.

67 Quia dum peccas Deum à domo tua expellis 3.Quad.Dom.2.fer.2.n.25.

68 Quia cum peccator Deo in omnibus contrarietur, in omnibus etiam sibimet ipsi grauis,molestus,et nociuus est,& sui destructionem quærit: cuius rationem vide in proprio Sanctorum conc.3.Assumptionis Beatæ Mariæ n. 39.vbi ex professo.

69 Quia peccatum quodcunque etiam minimum tantum malum est quod totam vrbem imo & totum mūdum Deo odibilem reddat. in Dominicali Dominica 16.post Pentec.conc.1. num.4.

70 Quia peccatum reddit homines indignos ad petendum, & accipiendū beneficia à Deo 1.Quadrage.Dominica 3.feria 2.num.11.

71 Quia Christiani multo maiori obligatione quam omnes aliæ mundi nationes tenētur vitia fugere. in Aduent. conc. 2. Circuncisionis nu. 17.

72 Curare enim debet Christianus quod

quod eius vita sit nomini quod habet conueniens. in Aduent. conc.1. Circuncisionis nu.26. & conc.4.nu. 27. & Dominica 5.post Epiphaniam conc.1. num.27.

73 Qui in peccato commorantur non solum in futuro infernum sed in præsenti etiam sęculo, interitum promerentur.in Aduent. Dominica 5. post Epiphaniam conc.2.nu.29.

74 Et quia ipsamet peccata peccatores coram diuino iudice accusant:ac de eis vltionem postulant. in Dominicali dominica 8.post Pent.conc.1.nu.26.

75 Et quia peccato non solum ipse peccator, imo tota respublica infamia notatur. in Dominicali dominica 8. post Pentec.conc.2.nu.10.

76 Et quia non tantum cóqueritur Deus quia peccamus, quãtum quia ad eum non conuertimur. in dominicali dominica 9.post Pente.conc. 2. nu.15.

77 Et quia Deus quem offendisti adeo benignus est occasionem quærat, tua peccata aliquo modo excusandi. in dominicali dominica 10.post Pent. conc.1.nu.17.

78 Et quia per peccatum qui antea erat Dei seruus,diaboli, & vitiorum seruus efficitur. in dominicali dominica 14.post Pentec.conc.1.nu.4.& 7.& 11. vbi latè.

79 Et quia propter peccata Deus solet vitam abbreuiare. in dominicali dominica 24.Pentec.conc.1. n. 5.

In verbo virtus:rationem omnium summam complexi sumus, ad hominũ animos,in virtutis amorem inflammãdos:quæ omnes rationes per locum à contrario hic possunt accommodari.

PESTES.

PEstes,fames,& morbi veniunt propter hominum peccata 3.Quadra. dominica 4 feria 2.num. 27.& 33.& in dominicali fer. 2. in litanijs maioribus conc.1.num.14.vbi latissimè, & ex professo,& ibi dominica 9. post Pẽtec.conc.1.nu.3.vbi latè, & dominica 19.conc.2.num.37.

Petri et Pauli laudes & excellentię vide in proprio Sanctorum conc.1.Petri & Pauli nu.29.& conc.3.nu.29.& conc.4.nu.28.

Periurium, vide iuramentum.

Persequutiones, vide tribulationes.

Persequutio iustorum,vide iustorum labores.

Persequutio inimici,vide inimicus, vide etiam odium.

Perseuerantia,in virtute, vel in bonis operibus,vide verbo operum perseuerantia.

Pœna æterna vide infernus,

Pœnitentiæ sacramentum, uide confessio.

POENITENTIAE VIRTVS *et de pœnalibus exercitijs.*

POenitentia in bona conscientia debet fundari 1.Quad.Dom.1. nu.1.

Pœnitentia suauis & facilis apparet eis,qui ei assuefiunt.in Aduent. Dominica.1. post Epiphaniam concio. 1. num. 7.

Dei querelæ eò diriguntur vt nos deterreat & ad pęnitentiam prouocet. Dominica 3.Aduent.conc.3.nu. 25.

Corpus pœnitentia macerare quam necessarium. Dominica 4. Aduentus conc.3.nu.14.vbi late.

Ad pęnitentiam prædicandam innocentem Baptistam Deus elegit, vt ipsius necessitas magis intelligeretur. dominica 4.Aduentus conc. 4. nu. 23.

Initio pœnitentiæ passio Christi alleganda,& in ipsa tota fiducia collocanda 4. Quad. conc. Quinquagesimę nu. 23.vbi latè.

Pęnales exercitationes quam necessariæ sunt ad spiritualem vitam conseruandam.in proprio Sanctorum conc. 3.dedicationis Michaelis nu.12.

Pęnitentia potius in operibus,quam in verbis compositis cõsistit.in proprio Sanctorum conc. 1. Magdalenę nu. 29

Ad pœnitentiam exhortationes opti mę.in proprio Sanctorum conc.2.Mag dalenæ num.21.in proprio Sanctorum conc.1.Natiuitatis B.Mariæ nu.11.& dominica 4. Aduentus conc. 4.nu.11. vsque ad 18.

Per pęnitentiam reuiuiscunt omnia bona opera,quæ per peccatum mortificata fuerant. in proprio Sanctorum conc.1.Natiuitatis B. Mariæ num.10.

Pœnitentiam differentes, expectat quoad vsque eneruati adeo sint vt vix possit eis remedium adhiberi. In proprio Sanctorum conc.1.Natiuitatis B. Mariæ num.17.

Si pœnitentiam peccator agere voluerit multis iustis poterit anteponi.in proprio Sanctorum conc.4. Natiuitatis B.Mariæ num.14.& 1. Quad.dominica Resurrectionis nu.15.& 4.Quad. Dominica 4.feria.6.nu.5.

Ad penitentiam agendam nos maxime commouere debent sancta exercicia eorum qui prius maxime fuere peccatores.in proprio Sanctorum conc.2. Mattæi nu.2.

Vt uere pęniteamini occasiones peccandi, & omnia obstacula, & impedimenta necessarium est prius tollere. in proprio Sanctorum conc.2.Petri,& Pauli num.22.

Pęnitentiæ quot,& quæ sint partes. in proprio Sanctorum conc.5.Eucharistiæ num.21.vbi late.

Ad perfecte,& vere pęnitendum auxilium diuinum instanter implorandū quod Deus præsto est conferre. Dominica 4.Aduentus conc.4.nu.28.

Quantum pœnitere debeamus propter commissa peccata. Dominica 4. Aduentus conc.4.num.25.

Pęnitentia vera adeo potens est vt non tantum peccator per eam veniam à Deo impetret: verum quam maxima ab ipso Deo beneficia indulgentiamq; percipiat.in proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis Beatæ Mariæ numero 19.

Pœnitentiæ locus nunquam in hac vita deest 2.Quad.dominica 1.feria 4. nu.3.& 4. Quadr.dominica septuagesimæ num.10.

Contra eos qui pęnitentiam in hac vita facere nolunt 3.Quad.dominica 1. feria 5.nu.26.vbi late.

Per pœnitentiam facilis est peccatorum remissio 2. Quadr. Sabbatho post dominicam 3.num.32.& 42.& in Aduent.concio.3 innocentium nu. 18. & in proprio Sanctorum conc.2. Magdalenæ num.22.

Quam fœlices futuri sint illi,qui sua opera, & diligentia peccatores ad pęnitentiam conuerterunt.dominica 1.Aduentus conc.2.nu.24.

Pęnitentia vera voluntatem nostrā ante omnia Deo conformat, & ipsius rebellionem, & contradictionem destruit 2.Quadr.Dominica 1.feria 4. numero 9.

Pęnitentiæ excellentia adeo magna est: quod non solum peccatorem in pristinum diuinæ necessitudinis statum restituat: sed sæpe ad altiorem etiam Dei familiaritatem euehit. In proprio Sanctorum conc.2. Natiuitatis Beatæ Mariæ numero 22. Et in sublimiorem meritorum dignitatisque gradum eleuet 2.Quadragesi.conc.de Passione numero 27.

Per pœnitentiam resarcimus famā, quæ dum alij nostros defectus manifestant amittitur 2. Quadr. dominica 3. feria 4.nu.14.

Pęnitentia est fundamentum aliarū omnium virtutum. Dominica 4. Aduentus conc.4. num.24.

Pęnitentia quam grata Deo,& quāto honore Deus pęnitentes afficiat, in Aduent.conc.1. expectationis B. Mariæ num.22.

Vt profit pęnitentia perseuerantia requiritur 2.Quadr.Sabbatho post dominicam 3.nu.42.& 4. Quadr. dominica 4.feria.4.nu.7.

Pęnitentiæ via licet nunc laboriosa videatur, postea facilis & suauissima reddetur 3.Quadr.dominica 2.feria 4. num.2.

Vt pœnitentiæ via facilis reddatur au-

auxilium Dei inſtantiſſimè eſt poſtulādum 3.Quad.Dominica 1.feria 4.n. 4.

Pœnitentiæ doctrina peccatoribus in peccato commorantibus obſcura,& inintelligibilis videtur .3. Quadrageſi. Dominica 2.feria 4.nu.8.

Pœnitentia vera conſiſtit in odio inteſtino peccatorum præuia confeſſione,& ſatisfactione 3.Quadr.Dominica in Paſſione num.2.

Ad pęnitentiam pretioſis veſtibus, & alijs compoſitionibus accedere, quā nefanda (præcipuè in mulieribus) profanitas ſit 3. quadrag. Dominica in paſſione feria 5.nu.16.

Qui per veram pœnitentiam reſurrexit, non debet aſſidue cum alijs hominibus conuerſari. in dominicali dominica 3. poſt Paſcha conc. 2. nu.8.

Pęnitentia quam appoſitiſſimum pro peccatis remedium 4.Quad.Dominica 1.nu.24.

Vt vere pęniteas prius conſidera miſerum. in quo iaces ſtatum; bona quæ amiſiſti,& mala quę commiſiſti.in proprio Sanctorum conc.2. Ioannis Baptiſtæ num.28.

In pœnitentiæ exercitio ſemper dū in hac vita fuerimus perſeuerare debemus.in proprio Sanctorum conc. 1. Viſitationis Beatę Mariæ num. 15.

Cum adeo immundi ſimus,magnopere nos pęnitentia purificari oportet. in Aduent.conc.4.purificationis B. Mariæ num.7.

Diligentiſſime,& illico ad pęnitentiam accedite quia Deus vos nunc ad id expectat. In dominicali dominica. 13.poſt Pentecoſt.conc.2. nu. 11.

Amplificabitur hic locus ex verbo, lachrymæ,& ex verbo,carnis mortificatio.

§. CONSIDERATIONES *efficaciſſimæ contra eos qui pœnitentiam de die in diem, vel vſq. ad mortem differunt.*

POenitentiam de die in diem differre ſignum manifeſtum eſt reprobationis.in proprio Sāctorum conc. 1. Viſitationis Beatæ Mariæ nu. 10.

Quamuis certam ſenectutis ſpem haberemus, ſtatim tamen pœnitentiam aggredi deberemus,antequam cor obdureſceret.in Aduent.conc.1.,Circunciſionis nu.17.& 3.Quad.Dominicā 1. feria 5.nu.24.

Pęnitentiam vſque ad mortem differentes appellat Spiritus Sanctus arbores autumnales quibus raro contingit vt opportune matureſcant. 1.quadrag. conc.in cęna num.5.

Magna ſtultitia eſt pęnitentiam procraſtinare, cum neſcias an ante craſtinum ſis moriturus 2. quad. 2.dominica 2.nu.16.& in Aduent.concio 2. Circunciſionis nu.19.

Quām ſtulti ſint qui quia nunc negotijs ſunt implicati differunt pęnitentiam in aliud tempus 2.quadrag.dominica 4.feria 4.num.31.vbi latè.

Licet vitam tuam ſexaginta aut ſeptuaginta annos duraturam eſſe certo ſcires ſtultum eſſet indefeſſam ſenectutem in qua ad labores perferendos nō ſunt vires,pęnitentiā differre 2. quadr. dominica 4.feria 4.num. 34. & nu. 37. vbi ex profeſſo & 3.quad. dominica 1. feria 5.nu.24.

Si nunc iſtud tibi difficile videtur quanto difficilius tibi erit poſt quam vitium incaluerit,& altiores egerit radices 2.quad.dominica 4. feria 4. nu. 34. & in proprio Sanctorum conc.1.Natiuitatis B.Marię nu.17.

Nō ſpectes pęnitentiam facere quouſque infirmitas ingraueſcat cum præ doloribus,& mortis agone inſanus, attonitus, & mortis ſumno arreptus, & fere ſine iudicio ſis 2.quadrag. dom. 4. feria 6.nu.12.& 3.Quad.dominica Paſſionis,n.13.& in communi uirginum conc.3.nu.24. ubi ex profeſſo, & in dominicali dominica 24. poſt Pentec. conc.1.nu.47.

Si quæ in toto vitę curſu facienda erant ad breuem horam mortis reſeruantur, proculdubio ad illa omnia facienda tempus deerit 2.Quad.conc. in cęna

cerna nu. 15.

Non est hæc res quam de die in diẽ differri oporteat, sed cogita hodie finiẽdos esse dies tuos 3. Quad. dominica 1. feria 6. nu. 14. vbi latè.

Considera etiam quod post mortẽ nullum pęnitentiæ genus tibi proderit 3. Quad. Dominica in passione nu. 15. & 2. Quadr. Dominica 4. feria 4. num. 26. & 3. Quad. dominica 4 feria 4. num. 22. & 3. Quad. dominica in passione feria 2. nu. 3. & in communi Sanctorum conc. 1. funerali num. 26.

Magna temeritas est expectare senectuti tempus ad conuersionem & pęnitentiam cum iam tunc natura corruptis moribus deprauata sit 3. Quadrag. cōc. Septuagesimæ num. 11. & 19.

Periculosissimum est in mortis horã pęnitentiam differre. in communi cōfes. non pōtif. Euange. Sint lumbi vestri, &c. conc. 3. nu. 19. vbi ex professo, & in dominicali dominica 24. post. Pẽtec. conc. 1. num. 43.

Eos qui pęnitentiam vsque ad mortem differunt permittit Deus ut illam tunc nesciãt facere nec misericordiam sicut oportet exposcere. in communi confes. non pontif. Euange. Sint lumbi vestri, &c. conc. 3. n. 19. & in communi virginum conc. 3. nu. 27. & in communi Sanctorum conc. 3. funerali nu. 21.

Permittit etiam deus vt misericordiam tunc non consequantur, & illis respondeatur, serò sapuisti. in communi virginum conc. 3. num. 27. vbi latè, & ex professo, & in communi Sanctorum conc. 1. funerali num. 27.

Quis nam te certum facit aut securum mortis tempore te occasionem habiturum ad rem tanti momenti conficiendam, cum omnibus requisitis circunstantijs? in communi Sanctorum conc. 1. funerali numer. 26.

Quamuis à Deo syngrapham te nō repente moriturum habueris, ingens amentia est illud tempus expectare vt te præparares in quo vix opportunitas adest ad id quod tua interest absoluendum. in communi Sanctorum concio. 3. funerali; nu. 27. vbi latè.

Et quia plurimi hominum opinione tanquam boni Christiani moriuntur, & sunt in inferno. Dominica 1. Aduentus conc. 3. num. 14.

Sancti maxime trepidant de pęnitẽtia, quę in hora mortis fit. in dominicali dominica 15. post Pentecost. conc. 2. nu. 23.

Pęnitentiam in extrema vitæ hora vt oportet facere difficillimum & laboriosum est. in dominicali dominica 24. post Penteco. concio. 1. num. 44.

Vt ad pęnitentiam statim agendam commouearis vnum ex efficacioribus remedijs est ęterna inferni supplicia ob oculos semper habere. in dominicali dominica. 24. post Pentec. concio. 1. numer. 48.

Qui pęnitentiam remisse, & pigrè agunt, verbum Dei contemnunt, & iniuria ipsum afficiunt. In proprio Sãctorum conc. 1. Visitationis B. Mariæ nu. 15.

Pietas, vide misericordia.

PIGRITIA.

Diabolus ad mala quæ facit perpetranda ex negligentia nostra occasionem sumit. in Aduent. Dominica 5. post Epiphaniam concio. 2. num. 18.

Maxima vigilantia, & diligẽtia viuẽdum est vt à Sathanæ laqueis nos liberari possimus. in Aduẽt. dominica 5. post Epiphaniam conc. 2. num. 19.

Qui pigre, & remisse pęnitentiam agunt verbum Dei contemnunt. & iniuria ipsum afficiunt. In proprio Sãcto rũ conc. 1. Visitationis B. Mariæ nu. 15.

Pigrè res spirituales, & diuinas tractamus: quæ vero ad honorem, salutem uel augmẽtũ tẽporale spectãt diligẽtissime 1. Quad. Dominica 1. fer. 4. nu. 6. & 3. Quad. Dom. 1. fer. 6. n. 15. & in Aduẽt. cōc. 3. Cōceptionis Beatę Mariæ n. 19. vide etiam in cōmuni Sanctarũ mulierum conc. 3. nu. 19. & in Aduentus Dominica 1. Aduent. conc. 3. nu. 17.

Ad

Ad pigritiam in Dei seruitio, & rebus spiritualibus excutiendam egregię exhortationes, & considerationes 1. Quadr. Dominica 4. feria 4. num. 11. & 2. Quadr. Dominica 1. feria 6. nu. 19. & 3. Quad. Dominica 1. feria 6. nu. 19. vbi late, & 4. Quadr. Dominica in Passione feria 4. nu. 8. & 5. quadr. dominica 1. feria 6. nu. 14. vbi late.

Pigritia otij, & impœnitentiæ fons 1. quadr. conc. septuagesimæ num. 35.

Contra eos qui pigritiam, & negligentiam habent in exeundo à peccato. in Aduent. conc. 4. Andreæ nu. 17.

Magna confusio est videre quanta cum diligentia, & cura Deum offendamus: in rebus autem quæ ad eius seruitium pertinent quam pigrissimus. In Aduent. dominica infra octauam Natiuitatis conc. 1. nu. 13.

Secus sancti qui res quæ ad seruitiũ Dei pertinebant diligentissime præstabant in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ numero 18.

Propter pigritiam plurimi temporis fit iactura quod est vnum ex maximis vitæ huius detrimentis. in proprio Sanctorum conc. 3. visitationis B. Mariæ num. 8.

Cum de vitæ nostræ termino simus incerti, tam pigros, & lentos in animæ salute esse stupendum est. in Aduent. conc. 2. Circuncisionis nu. 19.

Accidia, animam indeuotam reddit: & plura alia ipsi aiæ dãna infert. in ꝓprio Sãctorũ cõc. 4. Petri, & Pauli n. 17.

Multum refert non pigre, sed feruẽtissime Deo seruire incipere. in Aduẽt. dominica 1. post. Epiphaniam, conc. 4. num. 5.

Pari saltem diligentia Deo seruiam, qua peccato quondam seruimus. 3. quadra. Dom. Passionis fer. 5. n. 15. & dom. 1. Aduent. conc. 3. nu. 18. vbi late.

Non pigre, sed sollicite ea quæ ad dei seruitium spectant tractare est vnũ ex prędestinationis signis, in proprio Sanctorum conc. 1. visitationis B. Mariæ num. 10.

Hęc solicitudo Deo gratissima est. in proprio Sanctorum conc. 3. visitationis B. Mariæ num. 7.

Huius solicitudinis defectus est via ad perdendum charitatem, & amicitiam Dei. in proprio Sanctorum conc. 3. visitationis B. Mariæ num. 7.

Diligenter Deus est quærendus. in Aduent. conc. 5. Natiuitatis num. 28.

Contra eos qui pigri sunt in pęnitẽtia exercenda vide verbo, pęnitentia. 5. contra eos qui pęnitentiam de die in diem, vel vsque ad mortem differunt.

Amplificabitur hic locus ex verbo, otium, & ex verbo, diligentia.

Pro Portiuncule festo, vide aliqua notatu digna in cõmuni dedicationis Ecclesię conc. 1. in principio.

Potẽtes, vide magnates, vide pręlatus.

PRAECEPTA DEI, *& de eorum obseruantia.*

Omnia Dei præcepta sunt nobis possibilia dom. 4. Aduent. cõc. 4. nu. 27. & in communi Apostolorum. conc. 1. nu. 5.

Et facilia, atque suauia. In Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam. conc. 1. num. 1. vbi late, & ex professo, & in communi doctorum conc. 4. nu. 26. ubi late, & in dominicali dominica 14. post Pentec. conc. 1 nu. 18. ubi late.

Ad pręceptorum obseruantiam facilem reddendam, plurimum conducit nos eis diu assuefieri. in Aduent. dom. 1. post Epiphaniam conc. 1. nu. 6.

Si præcepta Dei facile obseruare desideras plura etiam quã tibi præcipiũtur fac: & sic quod de præcepto est tibi facile erit. in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc. 1. nu. 23. & ibi cõc. 3. Ioannis Euangelistę nu. 9. & 5. quad. dominica in ramis. nu. 7.

Quando ex pręceptorum Dei obseruantia aliquot detrimenta, aut inconuenientia deuenerint, non deterreamur: sed certissime credamus nos à Deo esse iuuandos. In Aduent. dom. 1. post epiphaniam. conc. 2. nu. 7. & in dominicali dominica 19. post Pent. conc. 1. num. 15. ubi latè.

Omnia

Omnia diuina præcepta iudicat vnũ, illudque facillimum qui Deum diligit.in proprio Sanctorum conc. 1. diei Sancti Pentec.num.16.

Ei autem qui eum non diligit omnia grauia videntur,& vnum præceptũ plura existimat.In proprio Sanctorum conc.1.diei sancti Pentecost.nu.19. & & in dominicali dominica 14.Post Pẽtec.conc.2.num.3.

Præcepta, & mandata Dei seruare pluribus titulis debemus: quos vide in proprio Sanctorum conc.3.Trinitatis num. 23.

Ad præceptorum legis Euangelicæ obseruãtiam singulares exhortationes 3.quadr. Sabbatho post dominicam 1. num.15.& in communi Apostolorum conc.4.num.2.& in proprio Sanctorũ conc.4.Trinitatis num. 15.

Lex gratiæ;præcepta eius obseruantibus est lex misericordię:transgredientibus est lex maioris rigoris,quam vlla alia fuit. in proprio Sanctorum conc. 1.omnium Sanctorum num.9.vbi latè.

Præcepta Dei nobis aspera,& insipida videntur: quia gloriam quam per eorum obseruantiam consequuturi sumus,iudiciumque, & tormenta,quæ ipsorum transgressores expectant non cõtemplamur. in dominicali dominica 3.post Pascha conc.3.num 19.

Deus ab homine non petit, nec ei præcipit,plus quã ipse homo possidet. in communi Sanctorum mulierum. conc.4. num. 14.

Pręcepta Dei semper ante oculos ferenda eisque in omni opere,verbo, & cogitatione conformari curandum est. in Aduent.conc. 1.purificationis B.Marię num. 21.

Ad victoriam in bellis reportandã excelens armorum genus est pręceptorum Dei obseruantia.in dominicali feria 4.in litanijs maioribus conc. vna, num.31.

Qualis erga legis Dei obseruationẽ te habueris talis Deus erga te se habebit,in dominicali,dominica 7.post Pẽtec.conc.1.nu. 32.

Licet pręcepta Dei sint suauia & facilia dęmon curat nobis difficillima ostẽdere,vt sint nobis exosa.In dominicali dñica 14.post Pentec.conc.1.num. 27.

Pręcepta Dei omnia,obseruatu facillima inueniet qui pręmium pro illorum obseruantia elargiẽdum contemplatus fuerit, in dominicali domi. 14. post Pentec.conc. 1. num.30.

Præceptis Dei,& prælatorũ obedire, vide verbo,obedientia.

Preces,vide verbo,laus Dei, & verbo,oratio vocalis,vbi latissimè.

PRAEDESTINATIO.

Prędestinatio quid sit 3.Quadr.dominica 2.feria 4.num.10.prędestinatio & uocatio non est propter nostra merita, nec propter bonum vsũ liberi arbitrij:sed solum propter infinitam Dei misericordiam.3. Quadr.dominica 2.feria 2. nu. 19.vbi late & in proprio Sãctorum conc.2.Matthię nu. 4.& in communi Sanctorum mulierũ conc.2.num. 14.

Prędestinatio reliquorum omniũ bonorum fons est.in Aduent. conc. 2. Epiphaniæ num.18.

Prędestinati deleri non possunt de libro vitæ 3.Quadr.dominica 2. fer. 4. num.12.

Prędestinatos Deus ad gloriam pręparat,& quib. vijs, & medijs in Deus efficiat in proprio Sãctorum conc. 2. Magdalenę num.2. vbi latè.

Predestinatos in corde suo scriptos defert Deus 3.Quad.Dominica 2.feria 4.num.10.

Prędestinatos cur pmittit Deus peccare:in proprio Sãctorũ cõc.1. Magdalenę n.3. ubi latissime,de quo vide plura verbo iustus,§.iustorum peccata.

Prędestinatos Deus prospicit & hic Dei aspectus est omnium bonorũ principium.In Aduent.conc.1. Andreę,nu. 24.& conc.2.nu.12.

Prędestinatio non est pręterita. in dominicali dominica 19. post Pentec. conc.1.num.2.

Reliqua omnia quę huc spectant vide verbo iustus.

Præfecti, vide prælatus, vide magnates.

PRAELATVS PRAElatura.

EX prælatorum vel principum probitate, vel improbitate subditorũ malum vel bonum, vt in plurimũ pendet. in proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis nu. 5. vbi latissime (de quo vide plura in verbo exemplum maiorũ) & in proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi nu. 2. Et bonum, vel malum totius populi. in communi doctorũ cõc. 1. nu. 23. & conc. 3. num. 27.

Prælati boni pauci. in dominicali dominica 2. post Pascha conc. 2. nu. 13.

Prælatos malos esse permittit Deus in pœnam nostrorum scelerum. in dominicali dominica 2. post Pascha cõc. 1. num. 10.

Difficile est prælato ac principi in esse peccatum, absque eo quod inferiori scandalum sit in proprio Sanctorũ conc. 3. dedicationis Michaëlis nu. 31.

Prælati præsentia onerosa, & odiosa est subditis. dominica 3. Aduentus cõc. 1. num. 12.

Si prælatus in defectus incidit gaudere quanta insania sit. In communi doctorum conc. 3. nu. 18.

Diaboli cura est prius prælatos euertere, vt subditos perdat. in Aduent. cõc. 1. conceptionis B. Mariæ, nu. 16. Et vt vniuersam rempublicam destruat. in communi doctorum conc. 2. num. 20.

Diabolus diligẽtissime conatur subditis persuadere, prælatorum præcepta non esse propter subditorum vtilitatẽ, sed propter odium. 3. Quadr. dominica 1. feria 5. num. 18.

Prælati in societatem suam, & in cõsilia sua viros probos adhibeãt 3. Quad. Sabbatho post Dominicam 1. nu. 10. & dominica 4. Aduentus conc. 1. nume. 26.

Cum Deus ad aliquam dignitatem quempiam euehit, cogitet non suã tantum causa id fieri, sed vt inferioribus, & pauperibus opem ferat. In Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistæ num. 2.

Prælati dum male viuunt sunt laqueus & rete, quo Diabolus plures animas aucupatur. in proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis nu. 32.

Magno beneficio Deus rempublicã illam afficit, cui prælatum optimũ dat. in proprio Sanctorum conc. 2. Bartholomæi num. 2.

Contra prælatos quibus suo statui honorique iactura fieri videtur nisi famulis ad quamlibet næniam exequendam assignatis abundent. in proprio Sanctorum conc. 2. Eucharistiæ nu. 6.

De prælatorum potentia vide verbo, magnates: vbi etiam uide de prælatorum obligatione erga pauperes.

Prælati, & maiores cauere debent ne minoribus sint peccandi occasioni. 2. Quadrage. conc. de Passione nu. 44. & in communi confesso. Pontif. Euãg. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. num. 22.

Prælatis quã specialia auxilia Deus exhibet. In communi Euangelistarum conc. 2. num. 22.

Sicut prælati, & gubernatores boni Ecclesię vtilissimi: ita mali perniciosissimi. in Aduẽt. dominica 4. post Epiphaniam conc. 2. num. 2.

Maiorum peccata semper apud Deũ execrabiliora, magisque exaggerata fuere. in Aduent. conc. 1. purificationis B. Marię num. 24.

Sapientes considerantes dignitatũ, & officiorum pondus, totis viribus illud renuũt: insipientes verò è cõtra. in dominicali dominica. 8. post Pẽtecost. conc. 2. num. 8. vbi latè.

Prælatus maximam fortitudinem habere debet. in dominicali dominica 9. post Pentec. conc. 2. num. 13.

Qui in dignitate positus est, maxime attendat ne euanescat. in dominica 20. post Pentec. conc. 1. num. 12.

Singularissimum est Dei beneficiũ nobis prælatos probos elargiri. in dominica 22. post Pentecost. conc. 1. nume. 36.

Amplificabitur hic locus ex verbo, magnates.

PRÆ-

4. PRAELATORUM OBLIGATIO: et de graui prælaturarum pōdere, et de conditionibus prælatorum.

Animarum curam habere quam graue sit pondus 1. Quad. dominica 2. feria 4. num. 14. Et quam periculosum onus. in dominicali dom. 16. post Pent. conc. 2. nu. 50. & dominic. 8. post Pent. conc. 2. nu. 6. & ibi dominica 22. conc. 1. num. 29.

Qui prælaturas hodie suscipit in magno præcipitio se ponit 3. quadr. Sabbatho post Cineres. nu. 13. & 3. quad. dominica 2. feria 4. nu. 32. & 4. quadr. dominica 2. feria 4. nu. 1.

Prælati maiori obligatione quā alij tenentur semper bona opera exercere 2. quadr. dominica in passione nu. 11.

Prælati & Gubernatores non sint timidi in exequenda iustitia 1. quadr. dominica 1. feria 4. nu. 12. & 3. quadra. dominica 3. feria 3. num. 39. & 3. quad. dominic. 4. feria 2. nu. 8. & in communi doctorum conc. 4. nu. 3.

Prælati cōstitutiones sui ordinis exequantur 1. Quadr. Sabbatho post dominicam 3. num. 30.

Prælati hanc regulam seruent, quod incipientibus in via virtutis difficilia non imperent dominica 4. Aduentus conc. 3. num. 29.

Prælati humilitate maxima præditi esse debent 2. quadr. dominica 2. feria 4. nu. 15. & 3. quadr. dominica 2. feria 3. nu. 26.

Prælati quam magna cura, & diligētia debent super subditos vigilare 1. quad. conc. de passione nu. 29. & in Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ nu. 16. & in Aduent. dominica 5. post Epiphaniam conc. 2. nu. 20.

Prælati humiles se humilibus: & seueros superbis se ostendere debent 2. quadragesi. feria 2. Resurrectionis numero 21.

Prælati, & gubernatores debent esse mites, suaues, & humani, vt illis obediant subditi. 3. quad. feria 5. post Cineres nu. 15. & in Aduent. conc. 2. Stephani nu. 29. vbi latè, & in dominicali dominica 4. post Pentecost. conc. 1. num. 13. ibi dominica 9. post Pente. conc. 1 numero 18.

Prælaturas, & dignitates temporales viri probi non audent acceptare: & audent mali illas negotiari. 3. quadr. Sabbatho post Cineres nu. 21. & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 13. vbi latissime.

Iusti autem semper imperare recusauerunt, dominica 3. Aduentus conc. 2. nu. 17.

Prælaturas, & dignitates expetere quanta dementia 3. Quad. feria 5. post Cineres. num. 21. & 3. quad. dominica 2. feria 4. nu. 31.

Dei maximum supplicium est prælatos, & principes senes deficere: & hæc munera adolescentibus sine vsu, experientia, & virtute demandari. in Aduent. conc. 2. Stephani num. 12.

Contra prælatos suæ gubernationis negotia relinquētes vt appetitibus suis obsequantur, vide dom. 3. Aduent. concio. 1. nu. 8.

Quando durities, & dissolutio subditorum postulat, rigore, & seueritate vti debent prælati. in Aduent. conc. 2. Stephani nu. 33.

Prælati ipsi prius faciant, quæ alijs fieri imperant 3. Quadrag. dominica 2. feria 3. nu. 4. & in Aduent. conc. 3. circuncisionis num. 10. & in dominicali dominica 2. post Pascha conc. 3. numero 20.

Prælati, & patres familias maiori obligatione ad præceptum correctionis fraternę seruandū tenētur. 3. quad. dominica 3. feria 3. nu. 35.

Prælatorum, & patrum familias munus est virtutibus (vitę suę exemplo, & rationibus efficacissimis) dulcedinē, ac saporem conferre: quo illas homines libenter exerceant. in communi doctorum conc. 1. nu. 3. vsque ad 11.

Et carnis nostræ pessimos fructus exsiccare. in communi doctorum: cōc. 1. nu. 6.

Prælaturas, & dignitates non esse hilari, & lubenti animo accipiendas. in proprio Sanctorum conc.4. dedicationis Michaelis num.7.

Prælatorum vita quam pura debet esse, vt efficaces sint ipsorum reprehensiones. in communi doctorum. conc.1. nu.11. de quo vide plurima, verbo, concionator. §. de morum probitate spiritu, & virtutibus concionatoris, quæ omnia huc spectant.

Ac prçlaturam oblatam renuendam insigne sacræ scripturæ exemplum. in dominicali dom.2. post Pascha conc.3. num.16.

Prælatus sic debet corrigere in subdito id quod corruptũ inuenerit: vt id quod bonum est minime annihilet, aut inficiat. in dominicali dominica 17. post Pentecost. conc.2. nu.10. de quo vide plura verbo correctio, & verbo reprehensio.

Prælati, sapientia prçditi esse omnino debent. in communi doctorum conc.1. num.6. & ibi conc.4. num.2. & in proprio Sanctorum. conc.3. omniũ Sanctorum numero 11. & in Aduent. conc.4. Epiphaniæ num.21. & in proprio Sanctorum conc.1. Matthiæ numero 13.

Vnum ex præcipuis prælati muneribus est peccatores doctrinæ exemplo, reprehensione, & supplicijs à peccatorum dentibus abstrahere curare. in proprio Sanctorum conc.2. Natiuitatis B. Mariæ. num.13.

Prælatus, & pater familias quando mitibus verbis dãna resarcire possũt, asperis non vtantur: & cum asperis reprehensionibus mala curare potuerũt, ictus virgæ non addant. in communi doctorum conc.2. n.15.

Prælatus, & pater familias semper vitijs resistere debet, etiam si ob id vitam amittat. in communi doctorum conc.1. num.24.

Prçlatura non sponte sua accipiẽda, sed prælatorum spectandum imperiũ, & tunc charitas est, propriã interdum quietem, animarum saluti postponere, in Aduent. concio.2. Stephani nu. 14.

Non sufficit prælatos sapientia speculatiua pollere, sed requiritur sapientiam practicam, quæ in affectu voluntatis, & bonis operibus cõsistit habeãt. in communi doctorum conc. 5. nu.4.

Prælati non debent exprobrare peccatores iam emendatos, & in meliorẽ frugẽ receptos. in communi doctorũ conc.3. num.23.

Ad prælaturæ munus recte exercendum magno Dei amore opus est. in proprio Sanctorum conc. 4. Petri & Pauli num.24.

Prælati suis admonitionibus nil proficient, si eorum subditi illos crudeles, & sine misericordia perspiciunt. 3. quadr. dominica 3. feria 5. nu.8.

Prælatus si tacuerit, subditorum pœnam pro peccatis luet. 3. quadr. dominica 3. feria 3. nu.37.

Prælati, & prçfecti ciuitatum curẽt publicos peccatores à ciuitatibus relegare. In Aduent. dominica 3. post Epiphaniam conc.2. nu.8.

Prælati in operibus virtutis præire debent. in Aduent. conc.1. Epiphaniæ num.23.

Multũ conducit ouium vtilitati prçsentia pastoris sui. in Aduent. dominica 4. post Epiphaniam conc.1. nu.7.

Prælati subditos non reprehendant corã sçcularibus. in Aduent. dominica 4. post Epiphaniam conc.1. nu.30.

Maximum Dei supplicium est permittere quod prælati subditorum delicta non reprehendant, sed dissimulẽt. in Aduent. dominica 4. post Epiphaniam conc.1. nu.31.

Prçlati & gubernatores non debent munus, & officium in vtilitatem suam cõuertere: sed ipsi potius officio suo seruire. in Aduent. dominica 4. post Epiphaniam. conc.2. num.4.

Prælati discant à Christo, non violẽter, & coacte, sed blande, modeste, & benigne subditos gubernare. in dominicali Dominica 4. post Pentecoste. conc.1. numero 13. & ibi conc.2. numero 11.

Im-

Impatiens prælatus esse non debet. In dominicali dominica 8. post Pentec. conc. 1. num. 38.

Regibus, ac prelatis subditorum necessitates sunt impositæ, vt illas lugeāt, & remediū adhibeanr. in dominicali dominica 9. post Pentecost. conc. 1. nume. 18.

Propter peccatum principis, & prælati omnis populus punitur. in dominicali dominica 9. post Pentec. conc. 1. num. 28.

Prelati cōtendant, vt subditi habeāt, non timorem ipsorum, sed timorem Dei. in ipsis in dominicali dominica 9. post Penr. conc. 2. nu. 24.

Prælatus non sit acceptor personarum dominica 20. post Pentec. conc. 2. num. 51. vide plure verbo, Iudex.

Boni prelati conditiones. In dominicali dominica 22. post Pentecost. conc. 1. num. 37.

Prelati, & gubernatores, malorum congregationes diuidant; alios ab alijs separando quo ab inceptis malis desistant. in dominicali dominica 22. post Pentec. conc. 2. nu. 15.

Prælatus sit senex. in dominicali dominica 24. post Pentec. conc. 1. nume. 18.

Contra eos, qui prælaturas, & dignitates ambiunt. in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 13. vbi ex professo.

Paucissimi sunt qui dicant ipsos esse in idoneos ad episcopatum, vel prælaturam illis oblatam: cum viri virtutibus pleni inuiti, & coacti prelaturę munus subeant. In proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 16.

Desiderare quod bonum est in prælato, & præsulatu, scilicet idoneitatem & sufficientiam ad munus probe exercendum, hoc bonum est: sed desiderare prælaturam absolute, non est laudabile. in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 19.

Is præsulatu vere dignus est qui amoris Dei zelo ardet: & qui magis zelat magis dignus. in proprio Sanctorum conc. 1. Bartholomæi nu. 29. & 3. quadrag. dominica 4. feria 2. nu. 2. & in cōmuni doctorum conc. 3. num. 16.

Prælati muy de assiento animarum saluti intēdere debēt; cum hoc sit vnū ex præcipuis muneribus, quę tenentur exhibere. in proprio Sanctorum conc. 3. omnium Sanctorum num. 8.

Prælatus non ambitionibus, & largitionibus, sed solo Deo cōstitui debet. in dominicali dominica 2. post Pascha conc. 2. nu. 24.

Prælati boni cōditiones recensentur in dominicali dominica 2. post Pascha. conc. 2. num. 13. vbi late, & in proprio Sanctorum conc. 1. Matthiæ num. 12.

Prelatus subditos cognoscere, & videre debet. in dominicali dominica 2. post Pascha conc. 2. num. 16.

Prlæati amorem erga suas oues, roburque, atque animi fortitudinem habere debent. in dominicali dominica 2. post Pascha conc. 2. nu. 20.

Prælatus, pater pietate, auriga in gubernatione, currusq; ad ferendū subditorū onera esse debet. in dominicali dominica 2 post Pascha conc. 3. nume. 3.

Magna stultitia est gaudere, cū prælaturæ onus tibi imponitur. dominica 3. Aduent. conc. 2 num. 18.

Prælatorum præcipuum munus est animas instruere, in proprio Sanctorū conc. 3. Ascensionis num. 16.

Prælatus indignus, vocatur à spiritu Sancto frænum errans: & quare Dominica 3. Aduentus conc. 1. num. 13.

Prælati & gubernatores à Deo summis precibus petere debent solicitudinis donum: ne sibi commissa munera negligenter exerceant. In dominicali, dominica 2. post Pascha conc. 3. nu. 18.

Prælatorum, & gubernatorum munus est efficere, vnusquisque prout statum suum decet viuat. 2. Quadr. dominica 4. nu. 37.

Prælaturam melius est recusare, quā acceptare, quando non imponitur à superiore necessitas. In communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. concio. 1. nu. 28. & in cōi Doctorum conc. 3. nu. 29.

Prælati attendant quales ipsos esse decet, cum sint adiutores Dei in tã singulari ministerio quale est animarum. in proprio Sanctorum conc.1. Bartholomæi num.19.

Prelatos, subditos impios punire est vnum ex efficacissimis remedijs ad Dei iram placandam 3.Quad. dominica in Passione nu.22.

Prælati si dissimulauerint subditorũ peccata, eisdem pęnis ac subditi à deo plectentur 3.Quadr.dominica in Passione num.20.

Prælati vel patres familias cum aliqui de ipsis conqueruntur, vel detrahunt, cum mansuetudine, & patientia se excusent 3.quadr. Sabbatho post dominicam 4.nu.26.

Prælati, & in quacunque dignitate constituti, non tantum debent esse cõtenti interiori virtute: sed maxima obligatione tenentur eam extrinsecus ostendere. in proprio Sanctorum concio 4.Petri, & Pauli num.6.

§. *PRELATORVM ELECTIO.*

IN prælatorum electione quid faciẽdum vide & nota 4.quadr. dominica 2.feria 4.nu.25. & in cõmuni confess.põtif.Euãg.huomo quidã peregre, &c.cõc.2.nu.14.& in proprio Sanctorum conc.2.Bartholomæi nu.3.

In prælatorum, & quarumcunque dignitatem electionibus, dignior eligatur, & merita solum attendantur: non vero amicitia, consanguinitas, nec vllus alius respectus humanus. In proprio Sanctorum conc.1.Bartholomæi num.22.& concio.2.numero 8. vbi ex professo, & conc.1.Mathię num.9.vbi latè.

Ante prę latorum, & gubernatorum electionẽ Deus est consulendus. in cõmuni confess.pontif.Euang.Homo quidam peregre &c.conc.2.num.18.

Et ideo ante omnia in omni electione ad orationem confugere debemus. in proprio Sanctorum conc.1.Mathię nu.9.vbi ex professo, & ibi conc.2.Bartholomæi nu.8.vbi latè.

Qui in prælatum eligendus est quas conditiones habere debet. in proprio Sanctorum conc.1.Matthæi nu.12.& in dominicali dominica 2.post Pascha conc.3.num.13.vbi late, quas conditiones sigillatim enarrauimus §. antecedenti.

In prælatorum electionibus Ecclesiam orationi instare debere docuit Christus. in proprio Sanctorum conc. 1.Bartholomæi num.17.

Homines sæpe eligunt ad prælaturas, & dignitates indignos, cõtra quos vide in communi confess.pontif.Euãg. Homo quidam peregre, &c. conc. 1. num.15.vbi latè.

Ex quo nascitur totius reipublicæ perturbatio. in Aduent.conc.3. Cõceptionis B.Mariæ num.17.

Et afflictiones, & infortunia totius reipublicę. in proprio Sanctorum cõc. 1.Bartholomæi num.26.

Et alia plurima damna. in communi confess.pontif.Euangel. Homo quidam peregre, &c.conc.2.numer.18.

Et quam grauiter ij à Deo puniantur. In proprio Sanctorum conc.1.Bartholomæi num.25.

In prælatorum siue ad alias dignitates electione, nõ eligantur ignari, licet amici, & propinqui: sed sapientes licet extranei. in communi doctorum conc. 2.num.9.

In prælatorum electione non tantũ nobilitas, quantum vitę puritas, & alia merita attendenda sunt. in communi doctorum conc.4.nu.20.

Prælatum indignum cõstituere, vocat Spiritus sanctus ordiri telam aduersus Deum dominic.3.Aduentus conc. 1.nu.12.

Vetustissimum malum est malos ad dignitates assumi, fauoris & pecuniæ gratia dominica 3. Aduentus conc.2. num.19.

Eò ipso quo quis ad prę laturam, vel dignitatem quamlibet acquirendam negociatione vtitur: indignus eligi redditur: quia honor est præmium virtutis, & per consequens ambitiosis

non

non debetur.in dominicali dominica 16.post Pentec.conc.2.nu 49.Vide etiã ibi Dom. 2.post Pascha conc. 2.nu.14.

Sapientes sint qui eligunt ad prælaturas siue ad alias dignitates. in communi doctorum conc.2. nu. 9.

Prælaturas insipientibus elargiri quã grandis abominatio. in Aduent.conc. 2.purificationis B.Mariænum.3.

Prelatorum detractio, vide detractio

Prelatorum exẽplum bonum vel malum, vide verbo exemplum maiorum.

Præsules, vide prelati.

Præsumptio vide iudiciũ temerariũ.

Præsumptio vana, vide vana gloria, & superbia.

Primogeniti solente esse proteruiores,& peiores minoribus: & quare 1. Quadr.Dominica 3.feria.6. num.4.

Principes, vide magnates, vide prælatus.

PROPHETIAE DONUM.

Prophetia quam magnæ sit authoritatis in Aduent.conc. 1. Epiphaniæ nu.24.

Non verbis tantum, sed operibus etiam prophetarunt prophetæ 1.Quadra.Dominica in Ramis num. 1. & in proprio Sanctorum concio. 4. dedicationis Michaelis nu.10.

Propositum bonum vide desiderium.

Prosperitas huius sæculi, vide bona temporalia, vide prælatura.

PROUIDENTIA DEI.

Sollicita, & accurata Dei erga nos prouidentia consideratur,& detegitur.in Aduent. Dominica 1. post Epiphaniã cõc.2.n. 13.& 3.Quad.Dominica 4:nu.13.28.& Dominica 1. feria 5. nu. 16. & in dominicali dominica 14. post Pentec.conc.2.nu. 38. vsq. ad 46. vbi ex professo.

Mirabilis est Dei prouidentia, cum eis etiam qui eum offendunt, abundantissimè prouideat, quando eum actualiter offendũt 3.Quad.dominica 4.n. 13.

Dei prouidentia sic homines in hoc sæculo disposuit, vt communiter nullus esset adeo perfectus, quin ei aliquid de esset.in communi confess.pontif. Euange.Homo quidã,&c.cõc. 1 n.2.vbi late

Deus maxima cum suauitate, nullãq; rebus vim inferẽdo omnia regit,& gubernat.in Aduent.cõc.1. Andreæ,n. 1. & conc.3.nu.18. vbi plurimis illustrat sacræ scripturæ exemplis.

PRUDENTIA.

De prudentia quę requiritur ad gubernandum, vide, prælatus §.prælatorum obligatio,& conditiones.

Prudentia in rebus agendis necessaria est 3. Quad.conc.in cœna nu.19.

Prudentia optima est, secundum proprium statum operando Deo famulari in cõmuni virginũ cõc.2. n.22.de quo vide plura verbo officium à nobis collecta.

PUBLICUM MUNUS.

Quod ad publicum munus spectat ptius quã q̃ priuatũ est esse faciẽdu.in Aduent.Dom.1.post Epiphaniã concio. 4. num.14.vbi ex professo.

PULCHRITUDO.

Pulchritudo corporalis est occasio plurimorum malorum: vana & fallacissima 1.Quad. dominica in Passione feria 5.num.13.

Cum pulchritudine corporali, defor mitatem spiritualẽ,& turpitudinẽ animæ habere magna confusio est.in proprio Sanctorũ conc.1.Madalenæ n.21.

Ex pulchitudine corporali occasionẽ sumit prudens, vt pluchritudinem spiritualem acquirat: licet imprudẽs contrariũ faciat.In proprio Sanctorũ concio.1.Magdalenę nu.22.& ibi conc. 2. B. Mariæ ad Niues nu. 26.

Pulchritudo spiritualis animæ cuius libet iusti quam grandis sit: & quod hæc vera, & perfecta pulchritudo est non corporalis.in proprio Sanctorum conc.2.Beatæ Mariæ ad Niues nu. 1.

Reliqua quæ huc spectant, vide verbo, bona temporalia.

PVRGATORIVM.

PVrgatorium est durius omni pęna temporali.in communi Sãctorum concio.2.funerali num.27.

Purgatorium esse probat in communi Sanctorum conc.2. funerali nu. 27. vbi latè.

Pro animabus in purgatorio existentibus quãtum prosint nostra suffragia, & sacrificia. in communi Sanctorum conc.2.funerali nũ.30.

Pusillanimitas, vide timor humanus

R

RAtio reddenda in die iudicij, vide Iudicium finale.

Rectores populi vel cõmunitatis, vide prælatus iudex, & magnates.

REDEMPTIONIS, beneficium.

REdemptio quid significet. in proprio Sanctorum conc.2. Natiuitatis B.Mariæ num. 5.

Et si propter omnia à Deo accepta beneficia assiduè ipsũ laudare & eidem gratias agere debamus: multo tñ maiori ad id obligatione adstringimur ꝓpter redemptionis beneficium in Dominicali Dom 16.post Pent.conc.1. n. 35.vbi latè, & in Aduent.conc.2.conceptionis B.Mariæ nu.3.

Redemptionis beneficium quale, & quantũ fuerit. in proprio Sanctorum concio.2.exaltationis crucis nu.4.

In redemptionis opere modus quo nos Christus redemit considerandus 4.Quad.conc.in cœna n.2.Ex modi huius consideratione summam admirationem, simul & lętitiam concipiemus in Aduent. Dominica infra octauam Natiuitatis conc.2.nu.7.

Redemptionis beneficium per antonomasiam, misericordia Dei, in sacra scriptura dicitur. in Dominicali Dominica 16.post Pentec.conc.1.nu. 35.

Redẽptionis beneficium magnum est: & quia in eo plurimũ nobis datur & quia plurimo labore datur. in Aduent.cõc.2.cõceptionis B.Mariæ. n. 2.

Angelos etiam redemptos fuisse per Christum probat.in Aduent.concio.3. Natiuitatis num.10.

Redempturum esse Christum non solum Hebræos, sed etiam gentiles, per prophetas prædictum erat. in Aduent. conc.1.Epiphaniæ nu.20.

Per Christum redẽpti dicimur: hoc est iterum atque iterũ empti quia singula Christi opera nos emere sufficerẽt in proprio Sanctorum conc.2.Natiuitatis n.5.Christũ qui tot expẽsis vos redimere dignatus est, intentis animis laudate.in proprio Sanctorum conc.1. exaltationis crucis num.9.

Amplificabitur hic locus ex verbo, passio Christi, & ex uerbo, incarnatio Christi.

RELIGIO.

REligionum vita securior 1.Quadr. Sabbatho post Dominicam 2.nu. 18.& in Aduent.dominica 1.post Epiphaniam conc.3.num.23.

Religionis asperitates dulcissimas Deus reddit: & abundanter Deus immittit consolationes, & difficultates omnes quę in principio proponebãtur aufert 1.Quad.Dominica Resurrectionis nu.29.& 2.Quad.eadem Dominica nu.23.& 3.Quad.eadem Dominica nu.34.& Dominica 4.Aduent.conc.4. nu.11.& 1. Quad. dominica 2.num.8.

Monastica vita tutior est quam solitaria: & quare, vide in Aduent.conc. 3. Thomæ nu.11.

Ad monasticam vitam perferendã, & in religione perseuerandum solitudo necessaria est. in Dominicali dom. 12.post Pente.conc.2.nu.8.

Religio-

Religionis status quam sublimis sit. in Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc.3.num.25.

In religionibus licet plurimi sint labores corporales, maxima tamen securitas in eis est. In Dominicali dominica 21.post Pentec.conc.2.num.32.

§. VOCATIO AD RELIgionem: et de religionis ingressu.

AD religionē aliquem vocare quā grande sit Dei beneficium. In cōmuni confessor.non pontif.Euang.Ecce nos reliquimus omnia, &c.conc.4. num.9.vbi late & Dominica 4. Aduentus conc.3.num. 25.

Cum Deus ad religionis statū te vocat, cura ne extinguatur hæc inspirationis diuinæ scintilla. Dominica 4. Aduētus conc.4.nu.10.

Ad hoc considera quod Deus qui religionis asperitatem superioribus patribus dulcem reddidit, suauem quoq; tibi reddet, & difficultates omnes tollet. Dominica 4. Aduentus concio. 4. num. 11.

Qui ad religionem conuolant, & mundū fugiunt, eripiunt se ab ira Dei, ab æterna damnatione, & à pusillanimitate, & cordis mollitie quam mundani habent, vt omne malum in eis imprimatur. in proprio Sanctorum conc. 1. Magdalenæ num.16.

Ad mundum relinquendum, & ad religionem confugiendum, non opus est à parentibus licentiam petere: vide & nota in Aduēt.dominica 1. post Epiphaniam conc.3.num.19. vbi latè.

Qui in religiosam, sęcularem vitam commutare prętendit: suis propinquis vel amicis hanc vocationem non reueclet 3. Quadragesi. dominica 1. feria 5. numer.8.& 4.Quadragesi.conc. quinquagesimæ num.4. & in communi Sāctorum mulierum conc.1.nu. 19. & in Aduent.dominica 1. post Epiphaniam conc.3.num.21.

Ab adolescentia, sacrę alicui religioni se dedicare quam vtile. In dominicali dominica 12.post Pentec. conc.2. num 5.& 4.Quadr.dominica septuagesimæ num. 17.

Vt ad religionis tutissimum portum quis se conferat, & mundum fugiat, singulares considerationes 2. Quadra. dominica 1. num. 7. & in communi confess.non ponti.Euan.Ecce nos reliquimus oīa, &c.conc.4.n.9.& in cōmuni virginum conc.4.nu.16.late, & donica 4.Aduentus conc.1.nu. 12.vsque ad nu. 19. & conc. 3.nu.24.& conc.4. nu. 9.& in Aduent. Dominica 1. post Epiphaniam conc.3.num. 23.

Ad religionem qui se conferre studet non attendat dictis propinquorū & amicorum secularium. in communi virginum conc.4.num.17.

Religiosi quantum Deo ob tantū, & tam singulare beneficium vocationis ad religionem debeant. in proprio Sanctorum conc.vnica S.Ioseph.n.21.

Quam crudeles sint parentes, qui filios suos religionem ingredi volentes ab instituto reuocant. in Aduent.dominica 1.post Epiphaniam conc.3.n. 22.

Qui ad religionis statum conuolant oportet vt sint iuuenes 4.Quadrag.dominica septuagesimæ nu.17. & in Aduent. conc. 3. purificationis B. Mariæ num.10.

Inter alia ob quæ optimum est mundum relinquere, & ad religionem fugere, & vnum est quia ibi ad diuinæ contemplationi vacandum, & cum Deo conuersandum expeditiores sunt. in dominicali dominica infra octauam Ascensionis conc.1.num.24.

Religionem vouere, & ad illam cōfugere est singulare remedium vt qui a varijs huius mundi laqueis extricari possit. in dominicali dominica infra octauam Ascensionis conc. 1.num. 29.

RELIGIOSI.

REligiosus non putet se iam esse securum. in proprio Sanctorū.cōc. 3.Ascensionis.num. 10.

Difficilius est conuertere malum religiosum, vel clericum, quam lenonem.

In Aduent.conc.2.Thomæ, numē. 16.

Religiosi priscos illos suæ religionis sanctissimos patres imitentur 1. Quad. Domica 1.feria 4.num.25.

Contra illos religiosos qui se gloriātur de perfectione sua in via virtutis. in communi plurimorum marty. Euāgel. Descendes Iesus de monte, conc.2. num.23.

Quam grandis error sit, si religiosū aliquem peccare vides, statim omnes illius conuentus, aut ordinis condemnare. in Aduent. cōc.1. expectationis Beatæ Mariæ nu.11. Aut ob id minus eos æstimare. in proprio Sanctorū, conc.1. Mathiæ, num.20.

Religiosorum spiritualis qua gaudēt lætitia multis numeris exuperat sæcularia gaudia 3.Quadrag. dominica 4. fer. 6.numero 34 & 3.quadrag. Sabbatho post dominicam 4.num.11.

Religiosi Deo terga vertunt, quādo sęculares voluptates, & cupiditates in corde suo admittunt. in communi doctorūm, conc.4.nu.13. & in communi confess. non pontif. Euang. Ecce nos reliquimus omnia, &c. conc.4. num.11.

Religiosus debet esset omnino à rebus profanis separatus, & a sęcularium conuersatione semotus. in proprio Sāctorum conc.1.Philippi, & Iacobi. nu. 22.

Religiosi cum à secretis Dei sint, sæcularibus, & mundanis curis non se immisceant. in proprio Sanctorum.conc. 2.visitationis Beatæ Mariæ nu.28.

Vt superflua solicitudine remota possint Deo quiete famulari. in proprio Sanctorum conc. 2. Assumptionis B. Mariæ, nu.30.

De exemplo bono, vel malo religiosorum, vide verbo, Ecclesiasticus, & huc accommoda.

De renuntiatione bonorum temporalium, quam religiosi in professione religionis faciunt, vide verbo, bona temporalia.§.voluntaria bonorum temporalium abdicatio & renuntiatio.

Religiosus curare debet, ne parētes illum à quiete suæ religionis semoueāt, in dominicali dominica 19.post Pentec. conc.1.nu.11. Plura alia, quæ huc spectant vide verbo Ecclesiasticus.

REMISSIO PECCATORUM.

Peccata remittere Deus gloriam, atque maiestatem suam esse dicit. in proprio Sanctorum, conc.1. Natiuitatis B. Mariæ.num.19.

Peccatorum numerus remittendus, nō est determinatus, & finitus 1.Quad. Dominica 3.feria 3.nu.2.

A Christo peccatorum remissio nobis dari sacra scriptura dicit: quia ipse solus, non pater, nec Spiritus sanctus eam nobis meruit. in proprio Sanctorum conc.2.Trinitatis num.8.

Peccatorum remissio, vide in verbo misericordia §. misericordia Dei erga nos, vbi plura de misericordia Dei in condonandis peccatoribus inuenies.

De remissione peccatorum tanquā de maxima re gloriatur Deus. in Aduent.conc.2.conuersionis Pauli nu. 4.

Tantum Deus gaudet remissione peccatorum vt venia eorum non petita ipse ea condonet. in Dominicali Dominica 18.post Pentec.conc. 2. nu. 26.

Ex his ob quæ maxime Deum glorificare debemus vnum est quod potestate remittendi peccata hominibus dederit. in Dominicali Dominica 18 post Pentec.conc.2.num.41.

Renuntiatio bonorum temporalium vide verbo, bona temporalia §.bonorū temporalium abdicatio, & renūciatio.

REPREHENSIO.

Vt quis reprehendere possit, conscientiæ puritas maxime necessaria est. in proprio Sanctorum conc.1. Ascensionis nu.18.

Reprehēsione libenter non ferre, reprobationis maximum signum est 1. Quad. Dominica 3.feria 2.num.18. & in communi doctorum conc. 3. num. 15. & in proprio Sanctorum cōc.4. Petri & Pauli num.9.

Et impatienter ferre signum est magnæ deprauationis. in proprio Sanctorum conc.4. Ascensionis nu. 3. contra

hos vide terribiles Dei comminationes 1. Quad. Dominica 3. feria 2. num. 20. & in Dominicali Dom. 22. post Pētec. conc. 2. nu. 12.

Reprehēsiones et admonitiones nolle audire, summa peruersitas est. 3. Quadra. Dominica in Pasione feria 3. nu. 8. & in communi doctorum conc. 3. n. 16.

Reprehendēdas esse proximorū imperfectiones cū mansuetudine, & non verborū & iniuriarum strepitu. In proprio Sanctorum conc. 1. Inuentionis crucis num. 11.

A reprehendēda peccata opportunitas necessario est seruanda. In proprio Sanctorum conc. 1. Inuentionis crucis num. 11. Ne forte reprensio noceat. in proprio Sanctorum concio. 4. Ascensionis numer. 5.

Praua conscientia impedit quo minus ij qui præsunt suos reprehendere possint. In proprio Sanctorū cōnc. 1. Ascensionis nu. 19. de quo vide plura uerbo, prælatus.

Non sufficit reprehendere peccata: sed cum opus est pęnam addere, & punire oportet, uide & nota in proprio Sactorum conc. 2. Ascensionis nu. 16.

Reprehensiones patienter ferre signum est prædestinationis. in proprio Sanctorum conc. 4. Ascensionis nu. 3. Et signum est mūdo mortuū esse. In Dominicali Dominica 20. post Pentecost. conc. 1. num. 54.

Semper in hoc miserabili sęculo nō tantum reprehensio verum & reprehensor odio habitus est: & sic pauci reperiuntur qui libere peccatores reprehendere audeant, quod maximum malum est in dominicali dominica, 17. post Pentec. conc. 2. nu. 7. & ibi dominica 20. conc. 1. nu. 53. vbi latè.

Reprehensio quam maximè sit necessaria in hoc seculo. In dominicali dominica. 17. post Pentec. con. 2. nu. 9.

Oportet in reprehensione seruare modū, quē sacra scriptura nos docuit: uide & nota. In Dominicali Dominica 17. post Pent. cōc. 2. num. 10.

Ob charitatis defectum non audemus reprehendere proximos (præsertim si potentes sunt) etiamsi id sit necessarium dominica 2. Aduentus conc. 4. num. 7.

Qui omnes generaliter alloquitur, seuere reprehendat; cum vero particulariter, mãsuete. In Aduet. cōnc. 2. Thomæ num. 20.

Prælati qualiter in responsionibus se debeant habere, uide verbo prælatus, §. prælatorum obligatio & conditiones vbi plurima circa hoc inuenies.

Reprehesio prudenter facienda ut non officiat sed proficiat. In Aduet. Dominicia 4. post Epiphaniam conc. 1. numer. 32.

Nullus est qui acrius nec crudelius reprehēdat, quam ille qui maximus est pecator. 2. Quadr. Sabbatho post dominicam 3. num. 15.

Reprehensio ut sit efficax, iram sibi comitem & asseclam & habere debet in Dominicali dominica. 5. post Pētecо. conc. 1. n. 15.

Res huius sæculi, uel res huius mūdi vide bona temporalia.

Res spirituales, uide bona spiritualia.

RESVRRECTIO CHRISTI.

Resurrectio Christi fuit efficiēs causa nostræ glorificationis 1. Quadr. Dominica 2. nu. 19.

Resurrectionis articulus quam maximi sit momenti. 4. Quad. Dominica Resurrectionis nu. 15.

Si Christus nō esset Resurrecturus, absolutè suam uitā pro hominū salute non daret. 1. Quad. Dominica quinquasimę nu. 5.

In Resurrectione Christi incepit Resurrectio nostra. 1. Quad. Dominica Resurrectionis nu. 2.

In die Resurrectioni omnes Angeli adorauerūt Christū. 4. Quadr. Dominica Resurrectionis nu. 2.

Resurrectionis Christi gloria nequit explicari. 1. Quad. dominica Resurrectionis nu. 5. &. 3. Quad. feria 2. Resurrectionis. nu. 18.

Resurrectionem Christi admirabilē fuisse

fuisse triumphum 4.Quad. Dominica Resurrectionis nu.3.vbi latè.

In Resurrectione Christi, aliorum quoque Sanctorum corpora Resurrexerunt,& quare 1.Quadr.dominica resurrectionis nu.14.& 3.Quad. feria 2. Resurrectionis nu.33.

Resurrectionem suam cur Christus accelerauit 4. Quadr.dominica Resurrectionis num.12.

Resurrectio Christi fuit potissimũ inter omnia alia suæ diuinitatis argumentum 3.Quadr.dominica Resurrectionis num.2.vbi ex professo.

Resurrectionem Christi imitari debemus 1.Quadr. feria 2. Resurrectionis nu.18.

Resurrectio Christi quam necessaria saluti nostre.in proprio Sanctorum conc.3.Ascensionis nu.26.

Resurrectionis Pascha est tempus letitiæ,& exultationis 2.Quadr.dominica Resurrectionis nu.3.& 4.Quadr. Dominica Resurrectionis num.15.Et quomodo oporteat hoc tempore lętari 3.quad. dominica Resurrectionis n. 10.Et quæ debet esse causa huius lætitiæ,ibi nu.18.

Resurrectionis Pascha est dies singularis victoriæ nostri ducis 2.Quadr. dom, Resurrectionis nu.8.

Resurrectio Christi spem nostram exerit 3.quad.do.Resurrectionis n.17.

In Resurrectionis die B.virgo quãto gaudio fuerit perfusa.3.Quad.dom. Resurrectionis nu.23.

In Resurrectione Christi mortua fuit mors:& quare.3.Quadr.fer.2.Resurrectionis nu.27.

Resurrectio Christi non tãtum fuit causa exẽplaris nostrę Resurrectionis, sed ẽt fuit causa efficiens nostræ iustificationis:& quare.In dominicali dominica in albis conc. 2.nu.15.

RESVRRECTIO MORTVORVM.

EX Resurrectione, Christi duæ nostræ Resurrectiones,animi scilicet in iustificatione, & corporis in vniuersali iudicio pẽdere:quarum vna est causa alterius. in dominicali dom.in albis conc.2.nu.16.Et nemo secundam Resurrectionem consequetur sine prima, ibi nu.18.

Vtrum ex signis quo quis pōt coniectari se in Resurrectione gloriosa partẽ habiturum est,qñ eã quæ propter inclinationem propriã abhorrere solet, victã iam quodã modo carnis natura ardenti cupiditate,& studio operatur.in dominicali dom.in albis conč.2.nu.18.

Resurrectionis memoria est afflictorum consolatio 1.Quad.feria 2.Resurrectionis nu.12.& 3.Quadr.dom. Resurrectionis nu.13.

Resurrectio Lazari fuit euidens testimonium diuinitatis Christi 2.quad. dom.4.feria 6.nu.16.

REVERENTIA.

REuerentiæ descriptio. in Aduent. conc.4.Epiphaniæ nu.6.de reuerentia Deo debita vide,adoratio.

De reuerenta exhibenda sacerdotibus,vel prælatis,vel Ecclesiasticis, vel locis sacris,vel maioribus,vide singula in suis proprijs locis.

REX.

REgum multitudo in vno eodemque regno peccatorum pęna est dominica 4.Aduentus conc.3.nu.7.

Æquum est vt rex multis in rebus particulari efficiatur honore : nec hoc Deo displicet. In aduent.conc. 3. Epiphaniæ num.32.

Regibus merito tanta reuerentia præstatur,& à Deo eis pręstare permittitur non propter ipsos, sed propter id quod representant.in Aduent. conc.4. Epiphaniæ num.14.

Reges recordentur quod quo subliniores sunt,eò virtutibus clariores esse debent.in Aduent.conc.2.conceptionis B.Mariæ num.18.

Regibus nemo veritatem dicere audet.Dominica 2.Aduentus conc.1 .nu. 8.vbi latè.

Re-

Reges Sanctorum & prudentum consilio vtantur.in Aduent.conc.1.cóceptioni B.Mariæ nu. 19. de quo vide plura verbo,consiliarius.

Regi tributa solui Deus vult.in Dominicali Dominica 22.post Pent.concio.1.num.45.

Reges & Magnates huius mundi ab adulatoribus caueant.in dominicali dominica 22.post Pente.conc.1.nu.53.

De rege prout iudex est, vide verbo iudex: prout gubernat imperat & perfectus est,vide prælatus: prout potens est vide,magnates: prout nobilis prout legum conditor, vide legislator vide nobilitas:quibus,locis collegimus omnia quæ huc spectant.

REGNA.

Regna,et possessiones sæpe aufert Deus propter possessorum,aut eorum parentum peccata Dominica 4. Aduentus conc.3.nu.5.

Rixa,vide discordia,vide pax, vide inimicus.

Rogationes,vide verbo,oratio vocalis.

S

SABATHA santificare, vide verbo,festus dies.

SACERDOS.

SAcerdotes apud gentes omnes tãto honore olim habiti sunt vt si aliquem illustrem excellẽtemq. volebant appellare eum sacerdotem nuncupabãt in Dominicali Dominica in albis con. 3.nu.20.

Quod si illi sacerdotes tantum venerabantur:quanto magis nostri: qui supra verum & mysticum corpus Christi potestatem habent? in dominicali dominica in albis concio.3.nu.20.& in communi doctorum cóc.1.n.26. vbi latissime quanta reuerentia eis debeatur singularibus illustrat exemplis, & in Aduent.conc.1.expectationis B.Mariæ n.13.& ibi Dom.3. post Epiphaniã conc.2.nu.27.& in dominicali dom.15. post Pente.conc.1.nu.13.

Sacerdotes, dignitate Angelis esse excellentiores, in proprio Sanctorũ cõcio.5.Eucharistiæ n. 15.vbi ex professo & in Aduent.dominica 3.post Epiphaniam conc.2.nu.27.& in dominicali dominica 23.post Pentec.conc. 1. numero 23.

Sacerdotum dignitas ex eo quod claues regni cœlorum habent vehementer magnificatur. in proprio Sanctorũ conc.3.Petri,& Pauli nu.23.

Sacerdotes iniuria afficere summa dissolutio.in communi doctorum concio.1.num.29.

Cur in Sacra scriptura omnes Christiani sacerdotes appellentur. in communi Apostolorum conc.3. n.23.

Sacerdotis officium in populũ,quale esse debeat 3.Quadr.Dominica 2. n. 17.& 3.Quadr.dominica 4.feria 4.numero 32.

Sacerdotib. malis tremenda supplicia Deus minatur quod scilicet quia diuina sacramenta indignè administrant ipsa nihil illis prosint,vide & nota Dominica 3.Aduent.conc.2.nu.22.

Sacerdotum leuia etiam peccata, quam sint grauia 3.Quad.conc.in cœna num.35.

Sacerdotes cur cũ frequenti Eucharistiæ sumptione, tam parum in deuotione proficiant 3.Quadr.conc. in cœna nu.35.vide plura alia loca in verbo Eucharistia.

Sacerdotes maiori multo obligatione teneri esse castos 1.Quad.dominica 1.feria 3.nu.21.

Sacerdotum vestes quibus ad celebrandum induũtur,quid significent.in dominicali dominica in albis cócio.3. num.20.

Sacerdotes terrena sperant 1.Quad. dominica 4.feria 2.num.3. & à cupiditate earum,corda euellere curent. in communi Euangelistarum conc.3. nu. 15.& in dominicali dominica 23. post Pentec.conc.2.nu.55.

Et sacerdotes attendentes officio quod habent,curent semper bonum præbere exemplum, optima exhortatio. 3. Quad.dominica 1.feria 3.nu.29.

Sacerdos senex debet esse: idest seni le quoddam uirtutis in omnibus præbens exemplum.In Aduent.conc. 1. expectationis B.Mariæ nu.18.

Propter sacerdotis peccata sæpe vniuersus populus à Deo punitur 3. Quad.dominica 1.feria 3.nu.30.

Sacerdos continuo aduertat se summum sacerdotem Christum,cuius personam interius gerit debere imitari.In Dominicali Dominica in albis conc.3. nu.22.

Si sacerdotes quorum est iram Dei placare, in maiori indignatione propter sua peccata existunt.quis nobis in necessitatib. nostris remedium impetrabit?in proprio Sanctorum,conc. 2. Natiuitatis B.Mariæ.nu.31.

Sacerdotum abominationes nimis Deo exosæ in proprio Sanctorum.cōc. 2.Natiuitatis B.Mariæ nu.30.

Sicut sacerdotes mali maximè mundo officiūt,ita boni maximè proficiūt, in proprio sanctorum conc. 2. Natiuitatis B.Mariæ,nu.29.vbi latè.

Sacerdotes quam perfecti esse debent:& hoc speciali obligatione in proprio Sanctorum,conc.1.Petri,& Pauli nu.22.in dominicali dominica. 7. post Pentecost.conc.1.nu.26.

Sacerdotibus, qui digne,ac frequenter communicant,parum,aut nihil superest,quod in purgatorio soluant,aut satisfaciant,in proprio Sanctorū,conc. 3.Eucharistiæ.nu.13.

Sacerdotes curent esse sapientes,nō ignari in communi doctorum conc.2. nu.6.& num.9.

Sacerdotes non se induant vestib. curiosis in communi Euangelistarum, conc.3.nu.20.

Sacerdotalis dignitas imperatoriæ præferēda in Aduent.dominica.3.post Epiphaniam,conc.2.nu.27.

Sacerdotum delicta quantum fieri potest sunt tegenda,ne populo scandalum afferant. in Aduent. dominica 4. post Epiphaniam.cōc.1.nu.32.

Sacerdos Euangelicus maiori honore, & reuerentia dignus est.quā Moses fulgenti facie coruscans.in Aduen.dominica.4.post Epiphaniā conc.1.n.34.

Sacerdos est totius mundi aduocatus, in dominicali dominica 15. post Pentecost conc.1.nu.15.

Sacerdotis obligatio quam magna sit.in dominicali dominica 15. post Pētecost.conc.1.nu.16.& 20.

Sacerdos de progenie, & nobilitate suorum curare non debet in dominicali dominica 15.post Pentecost.conc. 1. num.18.

Quam grāde scelus committant Domini temporales qui se à sacerdotibus adorari permittunt:& quantum delinquant sacerdotes qui id faciūt in dominicali dominica 15.post Pentec. conc. 1.nu.12.

Sacerdotum peccata coram sæcularibus non sunt detegenda in dominicali dominica.23.post Pentecost.conc.1.numero 23.

Reliqua omnia, quæ huc spectant collegimus in verbo Ecclesiasticus,quē locum consule.

Sacramēta.singula in particulari suo quæq; loco sigillatim digessimus.

SACRILEGIVM, ET DE *sacris locis, eorumque reuerentia*.

Licet Deus in omni loco sit, peculiariter tamen in templo existere dicitur:& ingredi in templum est in cōspectu eius apparere. in Aduent dominica 1. post Epiphaniam conc. 1. nume.18.

Sacra loca habet Deus in hoc mundo plurima ad misericordiam exercendam,nulla tamen ad iustitiam ostendēdam 3,quadrag.dominica 1. feria 3.nume.14.

Sacra loca,& res omnes sacræ quanta,& quali reuerentia puritate,& cultu à nobis sunt tractanda 1. Quadrag. domi-

dominica 1.feria 3.nu.15.& 1. Quadr. dominica 4.feria 2.nu.16.& 3. Quadr. dom.1.feria 3.nu.23.& 3.Quad.dominica 4.feria 2.nu.19.& in proprio Sanctorum conc. 2.Io. Baptistæ num. 13. vbi latè,& in Aduent.dominica 1. post Epiphaniam conc.1.nu.13. & conc. 4. Thomę num.11.

Sacra templa sunt loci peculiariter ad orationem destinati 3.quadrag. dominica 1.fer.3.nu.27.& in dominicali dom.9.post Pente.conc.2.nu.31.& do minica 10.conc.2.nu.7.

Sacrorum locorum irreuerentia acerrime à Deo punitur 1.Quad.Dom.4.feria 2.nu.12.& 3.quad.eadem feria.num. 15.vbi latè in Aduent.conc.4. Thomæ nu.12.

Quæ in sacris locis fiūt peccata,Deo inter cętera fiunt maximè, & summè execranda 1.Quad.dominica 4.fer.2.n. 13.& dominica passionis sequēti fer.4. nu.6.& 3.Quad.dominica 1.fer.3.n.14.

Finis, quo veniendum est ad sacra hæc templa debet esse oratio, Dei glorificatio,& purgatio peccatorū 3. Quadra.Dom.1.fer.3.nu.26.& 32.

Ideo in templo diuina auxilia non percipimus,quia non in spiritu sed in carne ad illud venimus.in Aduent.cōc. 3.purificationis B.Mariæ nu. 27.

In templum non debet quis ire, nisi vt oret & Deum glorificet in dominicali dominica 10.post Pente.conc.1.n. 14.& conc.2.nu.7.

Vna ex circunstantijs. vt oratio exaudiatur est quod fiat in tēplo. in Dominicali dominica 10.post Pente.con. 2.nu.11.

Quam grādis sit audacia & imprudentia eius,qui in templo audet aliquo peccatū cōmittere. in Dom. Dom. 10. post Pente.conc.1.nu.16.

SACRA SCRIPTURA

SAcram scripturam consciffe citat Diabolus quem in hoc imitantur hæretici 2. Quad. dominica 1.nu. 41.

Sacræ scripturæ intelligentia, non solum varia lectione:sed perfectissima vitiorum extirpatione,& conscientiæ puritate acquiritur.in dominicali dominica 3.post Pascha conc.1.num. 30.

Sacrę scripturę mysteria neutiquam intelligerentur,nisi Christus per doctorum,& prędicatorum ora,illa nobis exposuisset:proinde ab eo eius intelligentia est petēda. In dominicali dominica 3.post Pascha concio 1.nu. 29.

Ad sacræ scripturæ cognitionem, & intelligentiā fides est necessaria.in proprio Sanctorū conc.1.Trinitatis n. 12.

Sacræ scripturæ,& Sanctorū librorum lectio quantum prosit.& quod ad vincendas tentationes sit præcipuum remedium 1.Quad.dominica 1.nu. 26. & 2.Quad.dom.1.nu 22. & in proprio Sanctorum conc. 2. incarnationis nu. 19.& in dominicali dominica 4. post Pascha conc.3.nu.4.

Hæc etiam sacra lectio singulare est remedium ad afflictionem, & tristitiā leuādam.in dominicali domin. 4. post Pascha conc.3.nu.3.

Lectione sacrarum scripturarū mēs spiritualiter reficitur, & deuotionem, & alia bona comparat. in dominicali dominica 4.post Pentec.conc.2.nu.22.

SALTATIONES.

EX saltationibus quot mala proueniunt.in proprio Sanctorum cōc. vna decollationis Baptistę num. 26.

Saltatrices quantum Deo sint exosę in proprio Sanctorum concio.vna decollationis Baptistæ nu.26.

Salus spiritualis, vide verbo animæ salus.

SANCTI.

SAncti sunt viua exemplaria, & ideo quibus tenemur cōformari 1.Quadrag.dominica 4.feria 2.num.20.

Sanctos Dei maximè honorare debemus,ad quod probandū plurimas,& efficaces rationes adducit 3.Quad.dominica 3.feria 2.nu.23. vsque ad 36.

Sanctos

Sanctos homines in regione qua viuitis habitare, maximũ est Dei beneficiũ 3.Quad.dominica 3.feria 2.nu. 5.

Cum sanctis familiarissimam Deus habebat conuersationem 3.quad.dominica 3.feria 2.nu.17.

Sanctorum familiaritas cum Deo consideratur, & extollitur 3.Quad.dominica 3.feria 2.nu.29.

Propter Sanctos etiam postquam mortui sunt plurima in nos beneficia confert Deus 3.Quad. dominica 3. feria 2.num.31.

Sanctus ille dicitur qui totus, & omnino est Deo dicatus.in communi Euãgelistarum conc.1.nu.6. & in Aduent. Dominica 6.post Epiphaniam conc.1. nu.15.

Non satis est Deo, homines interius Sanctos esse, sed videri etiam vult. In Aduent.conc.1.expectationis B.Mariç num.14.vbi late.

Sanctorum exẽpla imitanda. in Aduent.concio.2.Thomæ nu.6.

Sanctorum communio, & societas probis, & improbis vtilissima est.in dominicali dominica 18.post Pent. conc. 1.nu.16.vbi à nu.13.vsque ad 17.explicatur ille articulus, credo Sanctorum communionem.

Sancti in patria pro nobis ad Deum efficaciter deprecantur. in dominicali dominica 20.post Pentec.conc.2.nu.7.

Reliqua omnia quæ huc spectant vide verbo, iustis, vbi infinita collegimus.

SAPIENTIA DONVM. & de sapientibus.

SApientes maximè Ecclesiam Dei illustrant, & exornant dominica 4. Aduentus conc.4.nu.21.

Et maximæ sunt vtilitatis.in Aduẽt. conc.2.Stephani nu.10.

Sapientibus locus sublimior debetur, in Aduent.conc.2. Stephani nu.10.

Vnum ex maiorib. spiritualib. Dei supplicijs.est sapientes à nobis tollere.in Aduent.concio.2.Stephani nu.10.

Vt veram sapientiam comparetis in duob. libris accurate legere debetis: alter est propria conscientia: alter est Iesus Christus cruci affixus, vide & nota in dominicali dominica 17.post Pente. conc.1.nu.9.vbi ex professo.

Sapiens sine Deo insanus sapientia redditur: quia ab ipsa occasionẽ sumit vt superbus, tyrãnus, ac malitiosus fiat. in dominicali dominica 17.post Pent. conc.1.nu.8.

Vera sapientia est Deum quærere, & mãdata eius seruare: et qui hoc ignorat ignarus est.in Aduent.conc. 1. Epiphaniæ nu.12.vbi latè.

Vbi humilitas ibi sapientia. in proprio Sanctorum conc.1.Diui Francisci nu.10.& conc.4.nu. 13.

Vita, & vigor sapientiæ est diuina gratia: sine qua mortua est sapientia.in dominicali dominica 17. post Pentec. conc.1.num. 5. & in communi doctorum conc.1.nu.18.& conc.3.nu.13.& in communi virginum conc.3.numero 17.

Ideo peccatores quamuis sapientia polleant miserrimè à prauis quibusque affectibus superãtur dominica 17.post Pentec.conc.1.nu.7.

Sapientia sine probitate non solum eam possidenti: verum & vniuersæ reipublicæ solet efficere. in proprio Sanctorum, conc.4.Diui Francisci. numero 11.

Sapientiores Deus eos facit, qui humilitatem cum literis coniungunt. in proprio Sanctorum conc.3.Diui Francisci nu.25.

Sapientes confunduntur, quòd quãuis maiora à Deo beneficia acceperint difficilius tamen quam rudes, & ignari ad Deum conuertuntur, & sapientia abutuntur, vt duriores sint. in proprio Sanctorum concio. 3. inuentionis crucis num.2.

Sapientia hominum (quam Deus detestatur) est scire proximos decipere, & omnib. vijs etiam cum peccato, sęcularia quærere.in proprio Sanctorũ. conc.1.Beati Francisci nu. 8.

Ab his sapientibus Deus sua mysteria celat. in proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci. nu. 9.

Ab his qui sapientiam non ad Dei gloriam, sed ad ostentationem, atque superbiam possident, quam seuerum supplicium Deus sumat. In proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci numero 24.

Permittitque Deus hos in ingentes incidere errores. in proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci. nu. 24. & in Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ nu. 24.

Permittit etiam, vt ipsi, licet sapientissimi sint, vitæ tamen viam non inueniant. in proprio Sanctorum conc. 4. D. Francisci nu. 10.

Sapientia vera solum est sapida summi boni cognitio. 3. quad. dominica 1. fer. 3. nu. 3. & in communi doctorum conc. 3. nu. 6.

Qui hac sapientia fruuntur vitam dulcissimam, & gloriæ similem degunt. in proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci. num. 7.

Hanc veram sapientiam quibus Deus communicet 3. quadr. dominica 1. feria 6. nu. 4. & in communi doctorum conc. 3. num. 6.

Sapientia hæc vera non nisi per temporalium rerum desertionem, & cœlestium contemplationem acquiritur. in proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci nu. 6. Et ex familiari cum Deo conuersatione. in proprio Sanctorum conc. 2. visitationis B. Mariæ nu. 11.

Ad sapientiam hanc comparãdam primus gradus est fides. 3. quad. dominica 1. feria 3. nu. 8.

Hæc sapientia vera omne quod terrenum sapit facit contemnere. in proprio Sanctorum conc. 2. visitationis B. Mariæ nu. 13. vbi ex professo.

Huius veræ sapientiæ opus & munus est, quędam bonitatis & pulchritudinis diuinę altissima contemplatio. in proprio Sanctorum conc. 2. visitationis B. Mariæ nu. 12.

Sapientia hæc vera Dei labores, & tribulationes dulces reddit 3. quadra. dominica 1. feria 3. nu. 9.

Sapientes, & doctores absque virtute, & amore Dei sacrosanctæ Ecclesiæ maxime nociui, & perniciosi sunt: vide singularem rationem in dominicali dominica 17. post Pentecost. conc. 1. num. 2.

Sapientibus relictis, solet Deus simplicibus delectationem spiritualem cõmunicare: & quare 3. quadr. dominica 4. feria 4. nu. 5.

Ne sapientes mortuis tantum libris sed libro etiam vitæ, Iesu Christo, diligenter incumbant. in communi doctorum conc. 1. nu. 18. vbi latè.

Sapientes maximo timore viuere debent, ne scilicet eorum scientia in ipsorum cõdemnationem vertatur in communi doctorum conc. 1. nu. 20.

Sapientes non sunt qui suos deprauatos appetitus nõ superant, & vincũt. in dominicali dominica 17. post Pent. conc. 1. num. 5.

Sapientes sint qui eligunt ad prælaturas, siue ad alias dignitates. in communi doctorum conc. 2. nu. 9.

Sapientes non sint contenti intellectum sapientia illuminari: sed curent etiam voluntatem charitate, & affectu inflammari. in communi doctorum conc. 2. nu. 10. vbi late, & in communi virginum concio. 3. nu. 17. & in proprio Sanctorum conc. 4. Diui Francisci nu. 4. vbi latissimè.

Sapientes viri sunt lux mundi. in cõmuni doctorum conc. 2. num. 23.

Sapientia speculatiua scientiarum bona, & vtilis est: sed vltra illam sapiẽtia practica est necessaria, quæ in voluntatis affectibus, & bonis operibus consistit. In communi doctorum conc. 3. nu. 4. vbi latissimè.

Ad sapientiam certissimum iter est puritas conscientiæ, & virtutum exercitatio. in cõmuni doctorũ cõc. 3. nu. 7.

Sapientum inopia, & defectus summe deploranda est: & est vnum ex grauioribus Dei supplicijs. in communi doctorum conc. 3. nu. 20.

Sapientes plus temporis, & curæ in studio salutis suarum animarum, quam alienarum expendant. in communi virginum conc. 3. nu. 21.

Amplificabitur hic locus ex verbo scientia.

Satisfatio Christi, Vide passio Christi.

SCANDALVM.

Scandalum quid significet. in dominicali dominica 11. post Pentecost. conc. 2. num. 14.

Scandalum præbentes acerrime à Deo puniuntur 1. Quadrag. dominica in passione. feria 2. num. 28. & in communi confess. pontif. Euang. nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. num. 21. & in proprio Sanctorum conc. 4. dedicationis Michaelis nu. 23. & in dominicali dominica 11. post Pentec. conc. 2. num. 15.

Ne scandalum demus tenemur subire quodcúque vitæ periculum 3. quad. feria 6. post Cineres. nu. 18.

Scandalum alijs præbentes significant se Christo mortem neglgere: & quare 3. quadrag. dominica 2. feria 3. num. 9.

Scãdala prælatorum, principum, & concionatorum perniciosissima. in cõmuni confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam &c. conc. 1. num. 22. & in proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 32. de quo vide plurima in verbo, exemplum maiorum, & in verbo prælatus, & ibi inuenies, quæ hic desunt.

Reliqua omnia, quæ huc spectant, vide exemplum malum, & occasio peccandi.

SCIENTIA, ET DE sciendi auiditate.

Deuotionis specie dicere se nolle scire, aut studere, quam grandis stultitia. Dominica 4. Aduentus conc. 4. num. 19. vbi late hos rudes, & idiotas increpat.

Pœna solet Dei esse æquissima, vt qui scientia ad suam vtilitatem vti noluit eam amittat, & in errores incidat in Aduent. conc. 2. Conceptionis B. Mariæ num. 24. & in proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci. num. 24.

Sciendi auiditate diabolus olim primum hominem, & nunc quam plurimos decipit. in communi Sanctorum conc. 3. num. 13. vbi ex professo: & in proprio Sanctorum conc. 2. Diui Francisci num. 22.

Ad scientiarum affluentiam comparandam, puritas conscientiæ, & virtutum exercitatio certissimum iter. est. in communi doctorum conc. 3. num. 7.

Scientiarum affluentia sine charitate quam parum prosint, ipsis etiam sapientibus. in communi doctorum. cõc. 1. num. 18. & conc. 3. num. 13. & in cõcommuni virginum conc. 3. num. 17. & in dominicali dominica 17. post Pẽtecost. conc. 1. num. 5. vbi late.

Quamuis ad scientiam acquirendã bonum sit nos multum laborare: ad charitatem autem comparandam longe diligentius nos oportet laborare. in communi doctorum conc. 2. num. 12. vbi ex professo, & conc. 3. num. 4. vbi latissime.

Contra illos qui scientijs vanis & curiositatibus dediti sunt. in proprio Sãctorum conc. 4. Ascensionis. num. 14.

Quãto diligentius homines humanis scientijs addiscendis intendunt, tãtò tepidius plerumque Deum diligũt: quia quo plus animus intellectu operatur tanto minus potest voluntate, & affectu proficere. in proprio Sanctorum conc. 4. Diui Francisci. num. 2. vbi late.

Virum exercitatione intellectus clarior fit ad intelligendum scientiam cui incumbit. in Aduent. conc. 3. Natiuitatis num. 30.

Qui diuino amore caret, quo maiorem scientiam acquirit, eo magis superbit, & est condemnationi propinquior. in Aduent. conc. 4. Epiphaniæ nu. 19.

Intellectum nostrum oportet deuinciri ne vana curiosa, ac lasciua scire curet: postea enim ad necessaria percipienda

piendā inhabilis temanet. In Aduent. Dominica 3.post Epiphaniam conc.1. num.4.

Amplificabitur hic locus ex verbo, sapiētia, vbi plurima quæ huc spectant collegimus.

Sebastiani laudes, vide in communi plurimorum martyr.Euang. Descē dens Iesus de monte, &c. conc.3.nume.23.

SECRETVM, ET *silentium*.

Secreta manifestare, & spiritualis & corporis mortis certissima sępe est causa 1.Quad.conc.quinquagesimę num.2.& 4.Quad.cōc.quinquagesimæ num.3.& in dominicali dominica 22. post Pentec.conc.1.num.22.

Res secretæ,& magni momenti nō sunt cum omnibus communicandæ 4. Quad.conc.quinquagesimę nu.2.

Cum nobis secreto res graues manifestantur, quamuis nulla silentij lex imponatur, tamen publicare eas non debemus. in proprio Sanctorum concio. vna Sancti Ioseph num.17.vbi ex professo.

Secretum maximum iusti seruare debent, de illis rebus quas Deus cum illis communicauit. in proprio Sanctorum conc.vna Sancti Ioseph num.18.

Silentium ad pacis virtutem est summe necessarium 2.Quad. dominica in Ramis num. 9.

Silentium fęminis maxime quadrat. in proprio Sanctorum conc. 2. Ioannis Baptistæ num. 29.

Silentium quam sit preciosum vtile,& necessarium.in proprio Sanctorū conc.3.omnium Sanctorū n.2.vbi plura de laudibus, & fructibus silentij.

Amplificabitur hic locus ex verbo, linguaces.

Sæcularia bona, vide bona temporalia.

Segnicies, vide pigritia.

SENECTVS SENES.

Plurimi sunt ętate iuuenes: qui sunt scientia,& virtute senes.dominica 4.Aduentus conc.2.num. 29.

Senes maxima veneratione, & honore afficiendi:& quam grandi obligatione ad id teneamur.in proprio Sanctorum conc.1. Visitationis B. Mariæ nu.19.vbi latè,& in proprio Sanctorū conc.1.dedicationis Michaelis nu. 22. & in dominicali dominica 20.post Pētec.conc.2.num. 35.

Senum peccata quam maxime Deo sint exosa.in proprio Sanctorum cōc. 1.dedicationis Michaelis nu.24.

In senibus quodcunque peccatum, seu defectus valde reprehēsibilis.in cō muni confess.non pontif.Euang. Ecce nos reliquimus omnia,&c.conc. 3.nu mero 9.

Senes diligentius animi ostia, sensus scilicet, claudere oportet: tum quia illos dæmon diligentius insectatur, tū propter bonum iuuenum exemplum. in proprio Sanctorum conc.1.dedicationis Michaelis num. 22.

Senes sunt (las barbacanas) quibus ciuitas Christiana in obseruantia diuinæ legis custoditur.in Aduent.conc.2. purificationis B.Mariæ num. 30.

Sensualitas, vide luxuria.

Sensualitatis motibus resistere, vide verbo appetitus, & verbo carnis mortificatio.

Sermones nostri, quales esse debeant, vide conuersatio.

SERVITVS DIVINA.

Seruitus diuina, cum nos potentes reges efficiat, summè expetēdā est. in communi conf.non pont.Euan.Sint lumbi vestri,&c.conc.2.num.29.

Seruos nos esse Dei de hoc titulo magnopere gloriandum.in communi conf.non pontif.Euang.Sint lumbi vestri,&c.conc.2.num.30.

Soli serui Dei verum honorem habēt.dominica 3. Aduentus conc.4. numero 11.

Seruire ex parte Deo, ex parte vero Diabolo: quodammodo periculosius

dominicali dominica 14. post Pentec. conc.1.num. 34.

Vnuisquisq; in seipso discere potest, qualiter Deo seruire debet. in dominicali dominica 14. post Pentec. conc. 2. num.6. vbi latè.

Confusionem parit quam prompto et hilari animo sumus ad seruiendum regibus ac Dominis temporalibus & quanta segnitia, & tristitia Deo. In dominicali dominica 22. post Pentecost. conc. 2. numero 28.

Innumera, & infinita sunt propter quæ Deo diligentissime seruire debemus. in dominicali dominica 22. post Pentecost. conc.2.num.42.

Seruus Dei, vide iustus.

§. SERVITVS HVMANA.

Seruitus per peccatum introducta est 1. Quadrag. feria 5. post Cineres num.9.

Leges quas serui debent obseruare. 1. Quadr. feria 5. post Cineres num.10.

Deo maximè placet quod serui suis dominis etiam si tyranni sint, in his quæ legi Dei nō repugnant inseruiant. in dominicali dominica 14. post Pētec. conc.1.num. 35.

Seruitus vide etiam libertas.

Silentium, vide secretum.

SIMONIA.

Simoniaci Iudam imitantes, taxant, & appretiant Christum: cum sit inæstimabilis. in proprio Sanctorum feria 2. Pentec. conc.1.num.11.

SIMPLICITAS, ET *sinceritas*.

Simplicitatis & sinceritatis amicos Deus diligit 4. Quadrag. dominica in Ramis num. 5.

Sinceritatem, & simplicitatem (quā Diabolus à primis nostris parentibus aulsit, & loco illius malitiam, & simulationem seminauit) nostris cordibus Deus vult inserere. in proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis num. 19.

Sinceritas cordis quā grata sit Deo 3. Quadr. dominica 1. feria 3. num. 13.

Amplificabitur hic locus ex verbo, sapientia.

Sobrietas, in cibo & potu, vide gula.

Societas, bona vel mala vide, conuersatio.

Solitudo rerum spiritualium, & quę ad seruitium Dei spectant, vide uerbo, pigritia vbi omnia simul collegimus.

Solitudo temporalium, vide verbo, bona temporalia §. contra inexhaustā terrestium nimiamque bonorum temporalium solitudinem.

Solitudo, salutis animæ, vide verbo animæ salus.

SOLITVDO.

In solitudine, magna ac sublimia ser uis suis Deus communicat: & anima ibi est magis expedita ad hos diuinos fauores, & beneficia accipiendos. in dominicali dominica 12. post Pent. conc.2.nu.2. vbi latissime & 2. Quadr. dominica 4. num.2. & in dominicali dominica 4. post Pascha conc.3. num.10.

Solicitudo orationi est necessaria 2. Quadr. dominica 2. num.8. & 3. Quad. Sabbatho post Cineres num.13. vbi latissimè, & in proprio Sanctorum cōc. 1. Bartholomæi num.13. & conc. 2. sequenti nu.14. vbi late, & in dominica li feria 2. in litanijs maioribus conc. 2. nu.3. & ibi num. 35.

Solitudo est opportuna ad vincendas tentationes 4. Quadra. dominica 1. num.7.

Solitudo est necessaria ad monachalem vitam perferendam, & in ea perseuerandum. in dominicali dominica 12. post Pentecost. concio. 2. numero 8.

Solicitudinem quærere, & ad ipsam fugere quam necessarium dominica 4. Aduentus conc.1. nu.12. & conc. 2. num.10. & conc.3. num.23. quibus locis solitudinis vtilitates recensentur.

Amplificabitur hic locus ex verbo, conuersatio.

Solemnis dies, vide, festus.

SPES, ET DESPERATIO.

Spei variæ descriptiones explicantur 1. Quad. dominica 2. num. 2.

Spes salutis est dum in hac vita sumus, postea minime 3. Quad. dominica in Passione feria 2. nu. 5.

Spes donum est ex quo gaudium in tribulationibus nascitur. In proprio Sanctorum conc. 2. Philipphi, & Iacobi, nume. 23.

Quanto spes feruentior ac viuidior fuerit, tanto feruentius difficilioribus rebus accerrimæ scilicet pœnitentiæ, offertur: & facilius præsentia, delicias scilicet huius sæculi, negligit. In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum num. 2.

Spes est patientię fons, & origo. In proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum num. 3.

Spe fulcitur humanum cor ad perseuerādum in exercitio virtutum, & resistentia tentationum. in proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum num. 4.

Spes infinitæ Dei probitati, & veritati iure debetur. in proprio Sanctorū conc. 4. omnium Sanctorum num. 2.

Spe præmij æterni nos præcingi oportet, ad laboriosa opera humilitatisque, & mortificationis exercenda. in proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum num. 5.

Anima quæ hanc spei virtutem diuino fauore est consequuta quanto otio, quiete, ac tranquillitate viuat. In dominicali dominica in albis conc. 1. nume. 20.

Spe humanæ voluptates superātur, nec cor nostrum turbare possint. in proprio Sanctorum conc. 1. Philippi, & Iacobi num. 11.

Spe aduersitatum perturbationes vincuntur. in proprio Sanctorū conc. 1. Pilippi, & Iacobi num. 13. & conc. 2. num. 22.

Nunquam frustra, & inaniter iustus sperat. in dominicali dominica 23. post Pentec. conc. 2. num. 28. vbi latè.

Pro mensura spei Deus munera sua fidelibus donat. in dominicali dominica 23. post Pentec. conc. 2. num. 26.

Ad perterritos animos à metu, & desperatione reuocandos: & in Deo hominum mentes in quacunque necessitate firmandas: ac demum ad nutantes in fide, & spe confirmandos, plurima collegimus in verbo fiducia, quæ hoc loco attexere licet, vbi reliqua omnia quæ hic desunt inuenies.

SPIRITVS SANCTVS.

Spiritus sancti Aduentus Apostolos in gratia confirmauit. in proprio Sanctorum conc. 3. diei Sancti Pentec. nume. 1.

Spiritus sancti Aduentus vtilior fuit Ecclesiæ militanti, quam Christi ascēsu Ecclesię triumphanti. In proprio Sanctorum conc. 1. diei sancti Pentecost. num. 2. & feria 3. Pentecost. conc. 2. num. 7.

Spiritus sanctus super linguas Apostolorum resedit. in proprio Sanctorū conc. 2. diei sancti Pentecost. num. 30.

Spiritus sanctus à patre, & filio procedit. in proprio Sanctorum conc. 3. diei sancti Pentec. num. 2.

Sanctus spiritus proprie loquendo, nec venire dicitur, nec abire, quia vbique est: sed ex peculiari effectu quem operatur venire dicitur. In proprio Sanctorum conc. 3. diei Sancti Pentecost. num. 5.

Spiritus sanctus licet sit vbiq. specialim tamen iustis inesse dicitur per quedam peculiarem illapsum. in proprio Sanctorum conc. 3. diei sancti Pentec. num. 6.

Spiritus sanctus nō descendit super illos qui ira, inimicitia, & simultatibus diuisi sunt. In proprio Sanctorum conc. 3. diei sancti Pentecost. numero 20.

Ad spiritus sancti descensum magna præparatio est animus quietus, & humilis. in proprio Sanctorum conc. 3. diei sancti Pentec. nu. 21. & feria 3. Pētec. conc. 2. num. 17.

Incarnatio Christi fuit causa meritoria

toria Aduentus Spiritus Sancti.in proprio Sanctorum conc.1.feriæ 2.Pentec. num.26.& ibi feria 3.Pentecost.conc. 2.num.6.

Spiritus sancti virtus quam in anima operatur adeò magna est,vt anima aliqualiter Sanctus spiritus appareat. in proprio Sanctorum conc. 1.feriæ 2. Pentec.num.28.

De virtute etiam eximia huius diuini spiritus vide in proprio Sanctorum feria 3.Pentec.conc.1. num.22.

Spiritus sancti missio quam necessaria.in proprio Sanctorum conc.2.feriæ 2.Pentec.num. 22.

Spiritus sanctus quam gratis datur. In proprio Sanctorum conc.2. feriæ 2. Pentec. num. 24.

Spiritus sancti variæ sunt proprietates,& sic varijs nominibus insignitur. in proprio Sanctorum conc.2. feriæ 2. Pentec.num.25.

Spiritum sanctum tanto maiori cũ plenitudine accipimus,quanto maiorẽ diligentiam adhibemus in emendanda conscientia,& in alijs spiritualibus exercitij. in proprio Sanctorum feria 2. Pentec,conc.3.num 17.

Spiritus sanctus magnis consolationibus lætificat animam in quam venit. In proprio Sanctorum feria 2.Pentec. conc.4.num.12.

Ne hic diuinus spiritus superueniat, impedimento est carnis spiritus.in proprio Sanctorum feria 2. Pentec. conc. 4.num.16.

Si nos præparare volumus vt Spiritum sanctum recipiamus,nostrum obitum memoria recolere debemus. in proprio Sãctorum feria 2.Pentec. cõc. 4.num. 20.

Spiritum sanctum in specie vehemẽtis venti se dedisse quam cõgruum fuit. in proprio Sanctorum feria 3. Pentec. conc. 1. num.23.

Spiritus sanctus in Apostolos descẽdit,propter merita humanitatis Christi.in proprio Sanctorum feria 3.Pẽtec. conc.2.num.7.

Spiritus sancti descensui tribuenda est vtilitas, & efficacia maxima prædicationis Apostolorum. in proprio Sanctorum feria 3.Pentec.conc.2.num.11. vbi latè de efficacia prædicationis Apostolorum.

Spiritus sanctus cur in figura ignis se fidelibus dedit.in proprio Sanctorũ feria 3.Pentec.conc.2. num. 16.

Nisi Spiritus sancti igne animæ purificari nequeunt.in proprio Sanctorũ feria 3.Pentec.conc. 2. num. 17.

Ex præcipuis effectibus quos solet Spiritus sanctus in hominibus operari vnus est ut inuicem communicentur, liberalesque sint. in proprio Sanctorũ conc.2.Trinitatis num.7.

Nisi spiritus sanctus super Apostolos descendisset,fides & charitas Ecclesiæ militantis periclitaretur.in proprio Sanctorum conc.1.diei sancti Pentec. num. 2.

Temporalium rerum amorem,affectionemque à vobis expellere conemini, vt spiritus sanctus ad vos veniat. in dominicali dominica 4. post Pascha conc.3.num.9.

Spiritus sancti missio fuit euidens testimonium diuinitatis Christi. in dominicali dominica infra octauam Natiuitatis conc.1.num. 19.

Nullum est verum solatium quod non ab hoc diuino paracleto , hoc est consolatore dimanet. in dominicali dominica infra octauam Ascensionis cõc. 2.num. 8.

§. *MAGNIFICA SPIRItus sancti dona.*

Spiritus sancti Aduentus maxima, & mirabilia nobis communicauit dona. in proprio Sanctorum conc. 2. diei sancti Pentec.num.25.& in dominicali dominica infra octauam Ascensionis conc. 2. num. 3.

Spiritus sancti donis,& habiles reddimur ad bene operandum , & animæ nostræ ordinantur, & componũtur.in proprio Sanctorum feria 2.Pentecost, conc.3.num. 15.

Dei dona, & honores ad eos ire solent, qui se illis indignos esse reputant, in proprio Sanctorum conc.3.visitationis B.Mariæ num.24.

Dona Dei à Diaboli donis discernũtur, ex eo q. illa humilem. hęc inanẽ reddunt hominem.in proprio Sanctorum conc.1.Diui Francisci num.16.

Dona quæ suis Deus confert tot ac tãta sũt, vt nec dici, nec explicari qãnt: adeò vt ipsamet sapientia Christus nomen quod eis imponat inuenire non posse videatur.in proprio Sanctorum conc.2.Diui Francisci 26.

Spiritus sancti consolatio non est aliquod peculiare donum, sed fontes illius sunt tres theologales virtutes spiritu sancto afflante, eleuatæ, & auctæ. in dominicali domini. infra octauam Ascensionis conc.3.nu.12. vbi ex professo.

Spiritus sancti dona per merita Iesu Christi confidenter efflagitanda sunt. in dominicali dominic.infra octauam Ascensionis conc.3.nu.20.

Singula spiritus sancti dona, sigillatim suo quæque loco digessimus.

Sponsalia, vide verbo, coniuges.

Statum eligere, & vnumquemque in suo statu Deo seruire, & opera sui status exercere, vide verbo, officium vbi omnia simul collegimus.

SVPERBIA, SVPERBI.

SVperbia inter omnia peccata præcipue homines excęcat 2.quad. dom. Passionis feria 6.nu.23.

Superbi inter omnes peccatores cõtra Deum erecto collo currunt.3.quadra dominica 2.feria 3.nu.31.

Superbia plurimorum scelerum, & abominationum fons.& origo 3.quad. dominica Passionis feria 6.nu.25.& 4. Quad.dominica 4.feria 4. nu.21. & in proprio Sanctorum conc.4. dedicationis Michaelis nu. 2.& in dominicali dominica 20. post Pentecost. conc.1. num.2.

Superbia spiritualis summe mala.in proprio Sanctorum concio.2.Trinitatis num.29.

Superbia quam grande sit malum, & quam Deo odibile.in proprio Sanctorum conc.2.Trinitatis nu.26.& ibi conc.2. Ioannis Baptistæ nu. 23.& in Aduent. conc.4. purificationis Beatæ Mariæ nu.9.& in dominicali domini. 20. post Pentecostę concio.2. numero 3.

Nullum alium præter superbiæ & ambitionis vitium Apostolos inuasit. in proprio Sanctorum conc.2.dedicationis Michaelis num.5.

Superbia & ambitio est familiarius vitium hominibus Deo dicatis, ac religiosis. in proprio Sanctorum conc.2. dedicationis Michaelis nu.5.

Superborum ingenium est bonorũ desideriorum,& pij zeli colore ambitionem suam operire.in proprio Sanctorum conc.1.dedicationis Michaelis nu.10.vbi ex professo.

Superbus & ambitiosus fingit se humanum & tractabilem: at postquam ad gradum quem anhelabat promouetur illico ostendit quam sit rigidus, inhumanus, tyrannus,& crudelis.in proprio Sanctorum conc.1.Iacobi numero.18.

Superbia quam isti in corde habent verbis etiam ostendunt. dominica 2. Aduentus conc.1.nu.28.

Superbiæ euidens indicium est, te non posse ferre alium de tuis defectibus te admonere.in Aduent.concio.2. Andreæ num.10.

Superbia efficit hominem tyrannum. in proprio Sanctorum conc. 2. omnium Sanctorum nu.27.

Superbia quam infimum vitium sit, vel ex eo colligitur, quod in mendatio & in eo quod vere non est fundatur dominica 3. Aduentus conc. 4. numero 10.

Superbia adeo graue vitium est vt ad ipsum extirpandum permittat sępe Deus alia peccata committi 3. Quadr. dominica 2.feria 3.nu.30.

Superbia charitatem infrigidat, & viscera misericordię claudit 2.Quadragesi.dominica 2.fer. 5.nu.15. &in Domi-

minicali dominica 10. post Pent. conc. 1. num. 17.

Superbia in sacra scriptura pestilentia dicitur: & quare 2. Quad. dominica 2. feria 4. num. 18.

Magnę superbię signum est, propriā sententiam in omnibus sequi velle. in Aduent. conc. 1. Thomæ num. 16.

Hoc ambitionis vitium nulli hominum statui parcit 2. quad. dominica 2. feria 4. nu. 9. & 4. Quadr. dominica 2. feria 4. num. 19. & in Aduent. conc. 1. Andreæ num. 10.

Superbia infidelium non adæquat Christianorum superbiam 1. Quadra. conc. in cęna num. 30.

Superbire solent facillimè infimi homines ad dignitatem aliquam promoti 4. Quadr. conc. in cœna num. 38.

Superbos esse seruos & quare 1. Quad. dominica 2. feria 3. nu. 19. & in Aduent. conc. 4. purificationis B. Mariæ num. 9.

Superbia est inuidiæ mater: inuidia vero odium & iram peperit. in dominicali dominica in albis conc. 3. nu. 17.

Deus maximo odio superbos execratur: nam verā magnitudo sophisticam, & fictam naturaliter odit. in proprio Sanctorum conc. 3. dedicationis Michaelis num. 27.

Superbia est spiritualium ruinarum fons in proprio Sanctorum conc. 4. dedicationis Michaelis nu. 2.

Quod superbi, vt se honorent accipiunt, Deus illud accipit vt eos confundat 4. Quadr. dominica in Passione feria 6. nu. 20.

Superbia in pauperibus eos redigit in miserrimam omnium seruitutem 1. quad. dominica 2. feria 4. nu. 16.

Superbi omni spirituali consolatione, & auxilio quod humilibus a Deo tribuitur priuantur 3. Quadr. dominica in Passione fer. 3. nu. 26.

Hoc honoris ardens desiderium Deus hominum animis impressit, vt honoris appetitus: & quod ex eo sequitur ignominiæ odium nos vehemētissime ad virtutis studiū, & vitiorū execrationem inuitaret 1. Quad. dom. 2. feria 4. num. 11. vbi ex professo.

Superbia ex bonis operibus sæpe prodit 2. Quadr. dominica 2. feria 4. numero 11.

Superbia in prælatis summe reprehensibilis, & execrabilis est 2. Quadragesi. dominica 2. feria 4. numer. 15. & 3. Quadra. dominica 2. feria 3. numero 26.

Quia superbi se dignos esse præsumunt ideo ad ipsos Dei dona non perueniunt. in proprio Sanctorum cōc. 5. Visitationis B. Mariæ nu. 24.

Contra superbos qui bonorum operum gloriam sibi adscribunt, comminationes Dei horribiles. in proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis num. 24. & in dominicali dominica 10. post Pent. conc. 2. num. 17.

Superborum ingenium est omnia opera facere, vt ab hominibus videantur 3. quad dominica in Passione feria 3. num. 12.

Superbia quantum sit facinus, patet ex supplicio maximo, quo Deus eam punire consueuit. in proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum numero 17.

Ambitio non vitiosa, sed laudabilis & Deo grata, est absque aliorum despectu alijs probitate antecellere velle. in proprio Sanctorum conc. 2. dedicationis Michaelis nu. 13.

Superbia inuenit hos vanissimos titulos, & cognomina, quibus ipsa crescit 3. Quad. dominica 2. feria 3. nu. 34. Qui tituli parum apud Deum valent 3. Quad. dominica 3. feria 2. num. 14. & in Aduent. conc. 1. Ioannis Euangelistę num. 33.

De supplicio superbis inflicto clemētissimus Iesus gaudet: quia in eo elucescit potentiæ ac iustitiæ diuinæ splendor. In proprio Sanctorum concio 1. diui Francisci numero 10. & concio. 3. Diui Francisci numero 22. vbi late.

Superbia tantum malum est vt per antonomasiam iniuria Dei dicatur.

In

in dominicali dominica 5.post Pentec. conc.1.nu.7.

Tanta est ambitiosi cupiditas, vt pro re vilissima, rem tantã qualis est æterna gloria contemnat. in dominicali dominica 2.post Pentec.conc. 1. num.27.

Superbia humana excedit Luciferi nam dominicali dominica 20.post Pentec.conc.1.nu.6.

Vanissimum est propter generis nobilitatem superbire. in dominicali dominica 20.post Pentec.conc.1.nu.6.

Ambitiosus nunquã satiatur 3.Quadr.feria 5.in cœna nu.22.

Amplificabitur hic locus ex verbo, vana gloria.

REMEDIA AD SUPERborum ceruicem domandam, atque animi elationis petulantiam reprimendam.

PRimo considera quam cito, & quã facile pompa, & gloria hæc humana qua gaudes, euanescet. Dominica 3. Aduentus conc.1.nu.22.& 2 Quad.dominica in Ramis nu.32.& 4.Quad.Dominica in Ramis nume.15.& Dominica 2.Aduentus conc.3.num.8 vbi latè.

2 Considera vnigeniti filij Dei humilitatem. in Aduent.conc.1. Natiuitatis num.24.& conc.2.Natiuitatis n.26. vbi latè & 3.Quad. dominica in Passione feria 2.nu.24.vbi latè.

3 Considera quod Deus superbum prosternit, humilem verò exaltat. in Aduent.conc.1.Circuncisionis nu. 10.

4 Considera bonum quod est in tuis bonis operibus Deum fœdere. Dominica 2.Aduentus conc.1.nu.28.& in dominicali dominica 19.post Pentecost.conc.2.nu.19.

5 Infœlici rerum euentu cogita commissa peccata, ne superbia intumescas. Dominica 3. Aduent.concio.2. num.31.

6 Si opera tua cum Sanctorum operibus conferas, imperfectissima videbuntur. Dominica 2.Aduentus concio.1.nu.29.& in proprio Sanctorum conc.2. Diui Francisci nu.57. vbi latè & in dominicali dominica 10. post Penteco.concio.2.numero.12.& num. 36.

7 Nil est cur opera nostra bona laudemus, & de illis gloriemur: quia quæ facimus bona in vtilitatem nostram facimus, Dominica 2.Aduentus conc. 1. num.30.

8 Ne donis à Deo tibi datis superbias, illa omnia quasi onera suscipe, considerans debitum reddendi rationem de illis in proprio Sanctorum conc. 1. Diui Francisci nu. 16. in Dominicali dominica 21.post.Pente.conc.1.numero 24.

9 Considera etiã quod quò magis crescunt beneficia, magis etiam crescit necessitas diuini auxilij ad ipsorum cõseruationem. in proprio Sanctorũ concio.1.Diui Francisci nu.19.

10 Ne superbi proximos suos contemnant, quantumcunque viles, & abiecti eis esse videantur, considerent Deus illos tanti æstimare, vt eorum ministros Angelos faciat. in proprio Sanctorum conc.1.dedicationis Michaelis num.34.

11 Contra superbiam maximum remedium est propriæ vilitatis agnitio. 4.Quad.Dominica 2.feria 6.num.3. & in proprio Sanctorũ conc.4.Diui Francisci nu.17.vbi latissime, & concio.1. Diui Francisci num.21.

12 Considera superbum Deo, & hominibus esse odibilem 4.Quad. Dominica 2.feria 6.nu.1.& in proprio Sanctorum conc.2.Trinitatis nu.26.& ibi conc.2.Ioannis Baptistæ num.23.

13 Ad superbiam detestandam considera maxime propinquum esse tuum finem. in proptio Sanctorum conc. 4. Diui Francisci nu.20.

14 Hoc vnum ad illam detestandam sufficeret, quod ambitio ipsa charissimo amico nostro Iesu Christo vitam ademit 2.Quad.Dominica Passionis feria 6.nu.15.

15 Superbi considerent ipsos sequi Luci-

Luciferum, propter superbiam de cœlo sicut fulgur cadentem. in proprio Sāctorum conc. 2. Incarnationis nu. 15.

16 Considera etiam, quod quia superbi se dignos esse præsumunt, ideo ab eis honores refugiunt. in proprio Sanctorum conc. 3. Visitationis B. Mariæ num. 24. Nullus enim peccator verum honorem habet Dominica 3. Aduent. conc. 4. nu. 11.

17 Superbus pompam, & vanitatē huius sæculi ambiens, eadem gloria vana opprimi, & ab ea cum magna confusione excidere solet. in proprio Sanctorum conc. 4. Ioannis Baptistæ nu. 14. & in dominicali dominica infra octauam Ascensionis conc. 1. nu. 12.

18 Considera etiam quod superborum lætitia, honor, & dignitas, omnia in eorum incommodum resultant. in proprio Sanctorum conc. 2. Petri, & Pauli num. 18.

19 Considera ambitiosos nunquam saturari bonis hisce, quos ambiunt. in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi nu. 22. de quo vide plura verbo, bona temporalia.

20 Contra superbiam maximum remedium est considerare, quod lutum, & cinis es. 1. Quad. conc. Cinerum nu. 24. Nam vnam ex præcipuis medicamentis, quo hæc infirmitas curari potest est lutum super oculos cordis collocare 3. Quad. Dominica 4. feria. 4. n. 34.

21 Ad superbiam ex literarum eminenti scientia ortam reprimendam, cōsidera per diuinam prouidentiam sæpe numero accidere, vt imperitus quidam literarum plus sapientię, quam doctissimus quisque adipiscatur. 2. Quad. Dominica 4. num. 17.

22 Ne ex operibus bonis inanem gloriam comparetis, pugnatę viriliter: considerantes eorum gloriam Deo deberi. in proprio Sanctorum conc. 1. Inuentionis crucis nu. 17. de quo vide plura verbo opera, §. de intentionis puritate, &c.

23 Si opera nostra comparemus cū eorum perpendiculo, & regula, quæ est Christus quam inania, & infima apparebunt. in proprio Sanctorum concio. 1. Inuentionis crucis num. 17.

24 Quamuis plurima opera in Dei obsequium faciamus, semper nos nihil fecisse iudicabimus, si cōsideremus ea, quæ pro nobis Christus fecit. in proprio Sanctorum conc. 2. Natiuitatis B. Mariæ num. 7.

25 Cum te in virtute profectū cernis considera quisnam tu antea esses? & quod si nunc aliquid es à Deo omnia accepisti: Dominica 3. Aduentus conc. 3. nu. 4.

26 Considera etiam quam facile ab hoc statu cadere possis, nisi te Deus in sua gratia conseruet. Dominica 3. Aduentus conc. 3. nu. 4.

27 Vt iactantiæ, & inani gloriæ resistamus, partim beneoperari, partim vero contra inanē gloriam, & malā intentionē pugnare debemus. in dominicali domi. 5. post Pentec. conc. 2. nu. 6.

28 Considera etiam si bona opera facis præcipuum commodum camparare, & erga Deum seruum esse inutilē. in dominicali dominica 19. post Pentecost. conc. 2. num. 19.

Contra superbiam prosunt decem, & septē remedia quæ collegimus verbo humilitas, §. Ad humilitatem cōparandam, & assequutam conseruandam, præsentanea remedia.

SVPPLITIA DEI.

CVm propter peccata te Deus punit in hac vita, ingentes gratias illi agere debes: quia signum est nolle te maiori supplicio punire, nec suppliciū in aliam vitam reseruare. in Aduentus conc. 1 Natiuitatis nu. 13.

Vitæ huius supplicia, signum sunt prædestinationis. In Aduent. con. 1. Natiuitatis nu. 14.

Et sine supplicijs relinquere signum reprobationis. in Dominicali Dominica 22. post Pente. conc. 2. nu. 9.

Qui

Qui diuinæ iræ supplicia ob aliqua crimina in alijs vident, & se non corrigunt: sed eadem crimina committunt, maioribus supplicijs quam priores digni sunt, & maiori supplicio à Deo punientur. in Aduent. conc. 1. Stephani n. 19. & conc. 2. nu. 19.

Quamuis interdum Deus cum malefactoribus dissimulat, cum tamen homines minus id cogitant pœnas repetit. in Aduent. conc. 2. Stephani numero 22.

Deus proprias iniurias obliuisci videtur, eas vero quę amicis suis fiunt seuerissime vlciscitur. in Aduent. con. 2. Stephani nu. 27. & 4. quad. domi. in Passione feria 6. num. 16.

Sicut in sacrificijs Dei bonitas declaratur, quę tam facile peccata ignoscit: ita in supplicijs eadem bonitas manifestatur, quæ tantum peccata abhorret. Aduent. concio. 2. Innocentium numero 3.

Deus nunquam nos punit, nisi antea minetur, ut si velimus pęnam euitemus Dominica 1. Aduentus conc. 4. nu. 2. & 3. quad. dominica 1. feria 3. num 17. & in dominicali dominica 9. post Pentec. conc. 1. num. 24.

Deus hic nos punit supplicijs temporalibus, vt euitemus æterna. Domin. 1. Aduentus conc. 4. nu. 3.

Si Deus tristitię esset capax, maximā reciperet, quando te punit. Dominica 1. Aduentus conc. 1. num. 4.

Dei supplicium quo magis differtur, grauius esse solet Dominica 1. Aduent. conc. 1. nu. 5.

Deus differt iustitias, & accelerat misericordias 4. quad. dominica Resurrectionis num. 12.

Deus ad conferendum in nos beneficia summa cum celeritate: ad puniendum uero pedetentim, & quasi inuitus accedit 3. quad. conc. septuagesimæ numero 22.

Malos punire: tanti honoris Deo est quanti bonos remunerare. in Aduent. conc. 2 Innocentium nu. 2.

Cum iusti malorum supplicijs ad maiorem bonitatem incitentur: quanto magis commoueri debent peccatores qui se ijsdem supplicijs dignos animaduertūt 3. Quad. Dominica 2. feria 5. num. 3.

Iusti malorum supplicijs delectātur, propter diuinæ iustitię splendorem. in proprio Sanctorum conc. 3. Diui Francisci nu. 12. vbi late, & conc. 1. D. Francisci nu. 10.

Ne quis misericordia Dei abutatur consideret iustitiam Dei tam magnam esse sicut eius misericordiam, & tam cito peccatori suppliciū aduenire sicut iusto præmium. in proprio Sanctorum conc. 1. Magdalenæ num. 7.

Pro hoc vide etiam. in Aduent. conc. 2. Thomę nu. 25.

Ne Deus tam acriter puniat, illum continet misericordia 2. Quad. conc. in cęna num. 4.

Sicut Deus est in bonos misericors, ita in malos seuerus, & iustus. in communi conf. pontif. Euange. Homo quidam peregre, &c. conc. 2. num. 2.

Supplicijs de quibusdam peccatoribus sumptis alios Deus admonere consuescit quo illi aliorum supplicio deterriti ad meliorem frugem se recipiant 4. Quad. dominica 2. feria 4. nu. 7. vbi late.

Deus sæpissime punire desinit peccatores propter aliquod iustos qui cum eis sunt. in Aduent. dominica 5. post Epiphaniam concio. 3. numero 10. vbi late.

Supplicium quod humana diuinaq. iustitia de aliquibus peccatoribus sumit est ad aliorum correptionem. in Aduent. dominica 1. post Epiphaniam conc. 3. num. 13.

Diuina supplicia non super iustos quidem sed super iustos cadunt vt ad maiorem perfectionem erigantur, vice versa in peccatoribus accidit. in Aduēt. Dominica 6. post Epiphaniam concio. 1. num. 22.

Ideo Deus homines præcipue punire solet vt à peccato se auertant. in dominicali dominica 5. post Pentecost. conc. 1.

conc.1.num.8.

Peccatores qui in hac vita non puniuntur, magnopere timere debent. in Dominicali Dominica 8. post Pentec. conc.2.nu.25.

Ex supplicijs Dei electi maximam vtilitatem, præsciti vero duritiam, & obstinationem accipiunt. in dominicali dominica 9. post Pentec. conc. 2. nu. 7. vbi latè.

Deus ut impios puniat diuersis vtitur instrumentis. in dominicali dominica. 9. post Pente. conc. 2. nu. 12.

Solet Deus hominum peccata laboribus & morbis punire. in dominicali dominica 18. post Pent. conc. 1. nu. 30.

Cum sæpe flagella Dei in cordibus plurimorum peccatorũ nihil efficiant, in eorum pœnã & duritiẽ solet Deus ipsis priuare. in Dom. dom. 22. post Pente. concio. 1. nu. 12. & 15.

T

TEMPERANTIA, in cibo & potu, vide gula.

Temporalia, vel terrena, vide verbo, bona temporalia.

Templum, vide sacra loca.

TEMPORIS IACTURA.

Temporis iactura maxime dolenda 1. Quad. Dominica in Passione feria 3. num. 18.

Ne tempus insipienter expendatur, cõsidera vitæ breuitatem, iudicij diem, et alia huiusmodi. in communi confess. pontif. Euang. Homo quidam peregre. &c. conc. 2. nu. 21. & in communi Sanctorum cõc. 1. funerali num. 22. vbi latè.

Cũ tẽpus vt Deo seruiamus sit præcipue dicatus, in impertinẽtib. reb. imo & in his in quib. ipse Deus offenditur illud consumere lachrimandum est. in communi confess. non pontif. Euang. Sint lumbi vestri &c. conc. 1. num. 25.

Temporis iactura est vnum ex maximis huius vitæ detrimẽtis. in proprio Sanctorum conc. 3. visitationis B. Mariæ num. 8.

Tempore bene vti sapiẽtia maxima est, in proprio Sanctorum conc. 3. visitationis B. Mariæ nu. 8.

Iusti tantam temporis rationem habent, ut ne momento quidem à bonis operib. vacent. in Dominicali domin. 15. post Pente. conc. 1. nu. 22.

Filij autem huius sęculi inaniter illud consumunt, in Dom. dominica 15. post Pente. conc. 1. nu. 26.

Amplificabitur hic locus ex verbo, otium & ex verbo, pigritia.

THEOLOGIA.

Theologia speculatiua summe vtilis & necessaria est: sed vltra illam Theologia mystica quæ in voluntatis affectibus, & operibus consistit requiritur. in cõmuni doctorum conc. 3. nu. 4. vbi latissimè.

TESTAMENTARII.

Testamentariorum in exequendis testamentis negligentiæ quam acriter à Deo puniuntur. 2. Quad. dominica 3. feria 4. nu. 36.

Testimonia falsa, vide verbo, falsa testimonia.

TENTATIO.

In tentationib. maximum remediũ est sacra scriptura 1. Quad. Dominica 1. nu. 26. & 2. Quad. Dominica 1. numer. 22.

Tentationibus erudimur 1. Quadra. Dominica 2. feria 4. nu. 24.

Tentatio aduersitatis fortior, prosperitatis verò periculosior est in proprio Sanctorum conc. 1. Philippi & Iacobi num. 3.

Tentationibus peccandi celerrimè & statim in principio resistendum esse & quomodo 1. Quad. dom. 4. feria 5. n. 29. & 2. Quad. dom. 1. nu. 16. & 1. quad. dominica 1. nu. 43.

Fortius tentat Diabolus sanctiores, & perfectiores, & religiosos. in cõmuni virginum

virginum conc.1.nu.33. & in commu ni conf.pontif.Euang. Homo quidam peregre &c.conc.1.nu.8.

Tentationibus nosmetipsos offerre non oportet, sed illas quoad poterimus euitare.2.Quad.Dominica 1.num.16.

Pro tentationibus vincendis quibus armis muniendi simus 2.Quad. Dominica 1.n.20.& 4.Quad.Dominica. 1.n. 14.vbi latissime & ex professo.

Tentat nos Diabolus diuersimode iuxta diuersas quas habemus ad peccandum dispositiones 2. Quad. Dominica 1.nu.29.

Tentat nos Diabolus occulte pietatis & ratione,& amicitiæ specie 2.quadra.Dominica 1.num.31.& 1.Quadr. Dominica 1.nu.20.& 4.quad.Dominica 1.nu.33.

Et sub specie virtutis 3.quad.Dominica 1.num.36. & 4. Quad. Dominica in Passione feria 4. nu. 22. vbi adducitur notabilis regula ad uitãdas has Diaboli fraudes.

A tentationibus minoribus incipit Diabolus 1.Quad.dominica 1.numero 19.

Cum tentaris antequam id quod tibi Diabolus,vel mũdus offert accipias, considera quidnã boni his Dei offensionibus consequi possis. in Aduentus conc.2.Andreæ nu.18.

Tentationes exiguas non esse parui pendendas,sed citissime etiam si minimæ sint abigẽdas 1. Quad.dominica 1. num.38.

In tentationibus victoriam non reportare nostra culpa est: & quare 3. quad.dominica 1.nu.18.& 3.quad.Sabbatho post dominicam passionis num. 28.

Tentat diabolus seruos Dei non suos 3.quad.dominica 1.nu.33.

Ad tentandum nos Diabolus accedit,quia nos illis per voluptates, & cupiditates sæculi coniungimur 3. quad. Sabbatho post dominica Passionis numero 30.

Tentari nos supra mensuram humanæ fragilitatis non permittit Deus 3. Quadr.dominica 1.nu.18. de quo vide plurima & notatu dignissima infra ver bo tribulatio §. rationes,& considerationes,&c.ratione 4.

Qui tentationibus a tenera ætate resistere assuescunt, facillime postea alijs etiam grauioribus oppugnant, & ab eis victoriam reportant 4.Quad. dom. septuagesimæ nu.14.

Tentationum vtilitas, & necessitas 4.quad.dominica 1.nu.36.

Ad tentationes superandas vltra gratiam iustificantem auxilia specialia Dei esse necessaria 4.quad.dominica 1. numer.19.

Signum est Diabolum à te aliquid fuisse consequutum,quando vna,& eadem tentatione te sæpenumero tentat 4.quad.dominica 1.nu.12.

Passionis Christi scuto nos protegere debemus,quando diabolus tentationis ictu percutere conatur. in proprio Sãctorum conc.2.exaltationis crucis numero.27.

In sanctis exercitijs oportet tentationes & diaboli cõtradictiones superare 3.quad.dominica 1.nu.30.

Potissimum remedium ad tentationes vincendas est occasiones fugere 1. Quad.dominica 1.nu.11.

Precipua ratio ad resistendum tentationibus,est esse contra Dei uoluntatem 1.Quad.Dominica 1.num. 26.

Ex quacunque minima te occasione sumit Sathanas tentandi nos 2. Quad. dominica 1.nu.29.

Diabolus suis tentationibus facit,vt aliqui ad cœlum sanctiores ascendant 1. Quadrag.Sabbatho post, Cineres nu. 17.

Ad tentationes vincendas orationi vaca.in Aduent.Dominica 1. post Epiphaniam conc.2.num. 13.& dominica 1.post Epiphaniam conc.2.nu. 4. & in Dominicali feria 2.in litanijs maiorib. conc.2.nu.24.

Tentationum victoria non absolutè sed conditionatè petenda.in Dominicali Dom.5.post Pascha conc.1.numero 26.

Amplificabitur hic locus ex verbo Diabolus, & ex verbo tribulatio.

Tentatio Christi vide Christus.

Tentat Deus, homines vt ad maximam puritatem excelsamque sanctitatem attollat, non tamen vt eos destruat vice uersa dæmon. in Aduent. dominica 4. post Epiphaniam conc. 1. numero 18.

Testamenta ordinare ne. in mortis horam differas. in communi virginum, conc. 3. nu. 24.

TIMOR DEI.

Timoris Dei vberes fructus excellentiæ & maximæ vtilitates recensentur 1. Quad. Dominica 1. feria 2. num. 2. & 3. Quadra. Dominica 2. fer. 2. nu. 34. & in communi virginum, conc. 4. nu. 8. ubi latè, & in proprio sanctorum conc. 1. Mathiæ numero 2. & in Aduent. concio. 2. Purificationis Beatæ Mariæ numero 22. & concio. 3. numero 23.

Timorem Dei hominum cordibus affigere sancti curarūt; & quare 1. quadrag. dominica 1. feria 2. nume. 2.

Timor amori ipsius Dei aditum patefacit. in Dominicali, domin. 17. post pente. conc. 2. num. 39.

Diaboli timorem Dei auferre summè expetunt 2. quad. dominica 2. feria 6. nume. 14. & in dominicali, Domin. 22. post Pentecost. conc. 1. num. 5.

Timor Dei fundamentum & spes, qua anima custoditur nè pereat 2. quadra. dominica 2. feria 6. num. 15. & in proprio sanctorum, concio. tertia Incarnationis num. 25.

Iusti cum timore uiuant; quia Deus cum illis hoc extremo utitur quod propter lethalem offensam omnium seruitiorum sibi exhibitorum obliuiscetur in communi uirginum concio. 3. numero 9.

Timore Dei uitia relinquere magni boni principiū est. in communi unius martyr. Euangel. Si quis vult venire post me, &c. concio. 1. nu. 23.

Peccatores cum quamcunque rem timeant Deum tamen timere nesciūt. in proprio sanctorum conc. 4. Incarnationis num. 11.

Timor Dei non seruilis, sed filialis, & reuerentialis fuit in Christo: & est etiam in beatis, in communi doctorum conc. 1. nu. 21.

Timore & amore Dei anima cooperiri, & protegi debet. in communi virginum conc. 4. num. 2.

Timor Dei reuerentialis ad latriam pertinet. in Aduent. concio. 2. Expectationis Beatę Mariæ nu. 18.

Timorem Dei cum eius amore connectere oportet: quod scire est donum Dei in communi virginum concio. 4. num. 3.

Timor Dei à peccatis nos reuocat. in Aduent. concio. 2. Expectationis B. Marię, numero 15. & in dominicali, dominica 22. post Pentecost. conc. 1. n. 5.

Timor Dei reuerentialis non tristitia sed lętitia animam afficit. in Aduentu, conc. 2. Expectationis Beatæ Mariæ num. 18.

Timorem Dei quantum habeant iusti. in communi sanctorum conc. 4. funerali. num. 17.

Quæ sit causse huius in sanctis mortis. in communi Sanctorum conc. 4. funerali nu. 18.

Timor Dei animam sanam, & perfectam efficit. in proprio Sanctorum concio. 1. Matthiæ nu. 1.

Et ad Dei cognitionem suauissimā comparandam disponit. in proprio Sāctorum conc. 1. Matthiæ nu. 2.

Et via est ad fęlicitatē cōsequendā. in proprio Sanctorum conc. 1. Matthię num. 3.

Tanti Deus æstimat hunc Sanctum timorem, vt quidquid eius causa facimus, cum timore fieri velit. in proprio Sanctorum concio. 3. Incarnationis num. 25.

Timor Dei est unum ex argumentis mentis quib. concijtur Deum inhabitare animam. in proprio Sanctorum concio. 3. Incarnationis nu. 26.

Non

Non solum debet obsequium nostrum cum timore sociari: verum etiã Deo seruire debemus in ipso timore immersi, & eo vndequaque obsessi. in proprio Sanctorum conc.2. Eucharistiæ num.12.

Timorem cadendi habere debemus quãdiu in hoc mundo sumus: licet in perfectissimæ religionis statu & perfecta ætate simus. in proprio Sanctorum conc.1. dedicationis Michaelis numero 12.

Qui non pertimescẽs sit pericula huius miserrimæ vitæ, rigidamque Dei iustitiam contempletur. in dominicali dominica 2. post Pascha concio.1. numero 17.

Timor diuinus est Dei donum, & omnium bonorum principium. dominica 1. Aduentus conc.3. nu.5. & in cõmuni virginum conc.4. nu.11.

Deum timere est illum venerari. in Aduent. conc.2. purificationis B. Mariæ nu.22.

Vnusquisque timere debet, cum videat alios sanctiores se in plurima peccata mortalia infœliciter incidisse. in Aduent. conc.3. purificationis B. Mariæ nu.22.

In medio maiorum gustuũ diuinarumque consolationem cum magno timore sunt iusti. in Aduent. conc.4. purificationis B. Mariç, num.13.

Timor Dei per totum vitæ cursum conseruandus est. in dominicali dominica 7. post Pentecost. concio.2. numero 24.

Quo quis magis Deum diligit, tanto magis ipsum pertimescit. in dominicali dominica 21. post Pent. conc.1. numero 38.

Timere Deum est ipsum venerari. in dominicali dominica 12. post Pentecost. conc.1. nu.39.

§. TIMOR HVMANVS, & vitiosus.

Timor humanus quo quis temporalia damna trepidat, & malus est, & multorum malorum origo dominica 1. Aduentus conc.3. nu.5.

Timore humano & pudore, reprehensione dignissimo, quidam impeditur ab exercitio virtutum in proprio Sanctorum conc.1. inuentionis crucis num.2.

Peccatores vel leuissima quaque conturbantur, & maxime temporalia damna timent. in proprio Sanctorum cõc. 4. incarnationis, nu.10.

TRANSFIGVRATIO Christi.

In transfiguratione Christi, gloriam illam maximam Christi manifestari, non fuit nouum miraculum, sed potius cessatio miraculi antiqui 2. quadr. dominica 2. nu.1. & 3. quad. dominica 2. num.6.

In transfiguratione Christi, etiam Helias & Moyses gloriosos apparuisse: & quare 3. quad. Sabbatho post dominicam 1. nu.14.

Ad transfigurationem nostram vnũ ex medijs summè necessarium, est oratio, & contemplatio rerum diuinarum 3. quad. Sabbatho post dominicam 1. num.29.

Transfiguratione Christi, Dei cognitio roborata fuit 3. quad. dominica 2. nu.5.

Cur in transfiguratione, gloriæ suę ostensionem Christus fecerit 4. quad. dominica 2. nu.12.

Cur in transfiguratione Deus glorię viuam imaginem demonstrauit nunquam tamen inferni exemplar ostenderit 3. Quad. dominica 2. nu.12.

TRIBVLATIO.

Tribulationes & labores proximorum, vt propriæ sentiendę sunt: & vt proprijs eis subueniendum est. in proprio Sanctorum conc.2. visitationis B. Mariæ nu.21. & in communi dedicationis Ecclesiæ.

Cum tribulatos nos viderimus, cau

sam

Iam propter quã nos sic Deus communiter visitat (quæ est peccatum) tollamus. In proprio Sanctor. conc. 2. Petri & Pauli, nu. 32. & in Dominicali dominica 18. post Pentec. conc. 1. nu. 30.

Labores quos proximis nostris accidere cernimus nos cautos reddere debent. 4. Quadr. dominica 2. fer. 4. nu. 9.

Tribulationibus & infirmitatibus oppressi, vitam emẽdare proponimus, & postea id non exequimur. 1. Quad. dominica 3. feria 5. nu. 26. Et hæc quã grandis sit ingratitudo. 3. Quadr. eadẽ feria, num. 19.

Tribulatis sæpe Deus non statim subuenit, vt maiorem acquirant coronam. 1. Quad. Sabbatho post Cineres, num. 17. & 4. Quadr. dominica 4. feria 6. nu. 13.

Labores elargitur Deus non tantũ pro peccatis, sed vt manifestentur opera Dei in ipsis. 1. Quadr. domin. 4. fer. 4. nu. 14. & 2. Quadr. eadẽ feria, nu. 22.

Deus vult nos ignorare, quãdiu tribulationes duraturæ sint, vt plus mereri patientia, & constãtia possimus. In Aduent. conc. 2. Innocentium, nu. 13.

In tribulationibus tantum Dei meminisse maximam arguit imperfectionem. 1. Quadr. feria 2. Resurrectionis, nu. 28. & 2. Quadr. dominica 2. fer. 4. nu. 26. & in proprio Sãctorum, cõc. 1. Matthæi, num. 25.

Miseria magna est minima quãq; aduersitate à virtutũ exercitatione desistere. Dominica 2. Aduent. conc. 1. nu. 20. vbi ex professo, & in Dominicali dominica 4. post Pascha, conc. 2. nu. 14. & 3. Quadr. dominica passionis, feria 6. nu. 20. & dominica 2. Aduentus, conc. 1. num. 20. vbi late, & ibi conc. 3. num. 26.

Patientia habẽda est, etsi nõ statim Deus necessitatibus subueniat. 2. Quadrag. dominica 1. feria 6. nu. 11.

Si in tribulationibus, & afflictionibus nostris, seculares consolationes verè, & ex animo despiceremus, statim Deus ad consolandum nos accederet. 2. Quadrag. dominica 4. feria 6. num. 34. & 4. Quadr. dominica 4. nu. 27.

In tribulationibus omnibus, Deus primum, deinde viri sancti, prudẽtes, & sapientes cõsulendi sunt. In proprio Sanctorum, conc. 2. Inuentionis crucis, nu. 2.

Qui vt à necessitatibus se liberent, peccata committunt, citius in easdem necessitates deueniunt. 2. Quad. dominica passionis, feria 6. num. 13.

Patientia in laboribus aliorum bonorum operum præmium est, è cõtra impatientia, aliorum peccatorum pœna. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ, nu. 2.

In tribulationibus, & contradictionibus nouas vires accipere debemus. 3. Quadrag. conc. quinquagesimæ, nume. 32.

A tribulationibus, & laboribus quãdo simus exituri nobis ignotum esse vult Deus, propter maius meritum nostrum. 3. Quadr. dominica 1. feria 6. nume. 16.

Tribulationes, & labores sui status, quilibet patienter ferat. in communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, &c. conc. 2. nu. 20.

Antiqua nimis Deo consuetudo est homines admonitionibus præuenire, antequam labores immitteret, vt ad eos patiendos præparentur. 4. Quadr. dominica 2. feria 4. num. 6.

Quando tribulari viderimus publicos peccatores non male iudicemus, decentes illos propter peccata puniri. 3. Quadr. dominica 4. feria 4. num. 14.

Tribulationibus famis, pestis, bellorum, & morborum affligit nos Deus propter nostra peccata. 3. Quadrag. dominica 4 feria 2. nu. 28. vbi latissimè, & feria 4. sequenti, nu. 7. & feria 6. sequenti, nu. 12. & in Dominicali, dominica 9. post Pentecost. conc. 2. num. 2. vbi latè.

Cum labores propter tua peccata sustines; si vere fueris ad Deum cõuersus iudicaberis illos propter Deum pati. In communi plurimorum mart. Euange. Descendens Iesus de monte, &c.

&c.conc.3.nu.20.

Patientia in tribulationibus est Dei donum. In Aduent. dominica inf. octauam Natiuitatis.conc.2.nume.32.

Aduersitates, & iniurias publicè Dei amore perferre, gloriosum nobis esse existimare debemus. In proprio Sanctorum.conc.1. Inuentionis crucis.nume.6.

Tribulationes, & persequutiones patienter tolera cum sic per eandem viam à Deo ducaris per quam Apostoli ducti sunt. In Aduent. conc.1.côuersionis Pauli.nu.14.

Non absolute petendum est vt nos Deus à laboribus quibus affligimur liberet. In Aduent. dominica 4.post Epiphaniam.conc 2.nu.27.

Sępe cum Deus te tribulatum videt, se dormire fingit: quia vult, & gaudet te ad illum excitandum orationes, suspiria, & lachrymas proferre, & alia huiusmodi artificia diligenter exquirere. In Aduent. dominica 4.post Epiphaniam.conc.1.nu.20.

Deus valde conqueritur de his qui in suis necessitatibus aliunde subsidiũ quærunt. In Aduent. dominica 4.post Epiphaniam conc.1.nu.26.

Mirabile est videre, quot labores supportemus propter tẽporalia: imo, & propter peccatum. In dominicali dominica 6.post Pentecost.conc.1.nume.2.

Christiani vita esse debet quædam assidua tribulatio, & crux. In Dominicali dominica 13. post Penteco. conc. 2.nu.4.

Tribulationes, labores, & ægritudines tanquam voces, & reprehẽsiones quibus à scelerib. peccatores auertat Deus mittit. In dominicali dominica 18.post Penteco.conc.1.nu.35.

Tribulationes, & labores quantum in se est hominem ordinant, & à peccatis abdicant. In dominicali dominica 18.post Pentec.conc.2.nu.6.

Ad tribulationes, & dolores patienter perferendos considerationes bonę quantum profitit. In communi plurimorum mart. Euang. Cum audieritis prælia, &c.conc.2.nu.7.vbi latissimè.

Quibus tamen rationibus, & considerationibus cum tribulatus fueris protegi debeas. vide in sequenti §. in quo omnes ex omnibus authoris operibus collectas in vnum congessimus.

§. *RATIONES, ET considerationes efficacissimæ, ad tribulationes, dolores, labores, ægritudines; & denique quascunque aduersitates, & contradictiones patienter perferendas: & de illarum prouentu, & vtilitatibus: ac denique in afflictorum solatium.*

PRimo considera has omnes tribulationes; & infortunia vndecunque procedant ex Dei manu tibi prouenire. In proprio Sanctorum. conc. 3.omnium Sanctorum. numero 25. vbi ex professo, & in Dominicali dominica 2.post Pascha. conc.1.numero 16.vbi late: & 1.Quadr.dominica 1.feria 6.numer.13.& 2.quadrag. dominica 2.feria 6.num.17.& 3.Quadr.conc. in cœna nu. 33. & in communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, &c. conc.3. numer.23. & in proprio Sanctorum.conc.1. Iacobi.num. 28.vbi ex professo, & in proprio Sanctorum conc.1.Philippi, & Iacobi.nu. 6.ubi late.

2 Considera labores omnes quos hic patimur exiguos, & breuissimos esse, & cito finiendos: præmia autem quibus illos Deus remunerat æterna. In Dominicali dominica 3. post Pascha.conc.2.num.18.ubi late: & 3.quadragesi. Sabbatho post dominicam Passionis.num.22. & 4. quadrag. dominica.2.nu.18. & in proprio Sanctorum.conc. una Sancti Ioseph. numer. 24.ubi ex professo. & In Dominicali dominica 3.post Pascha.conc.3.num. 14.

3 Et quod labores patienter toleratos non solum in cœlo, sed etiam in

terra

tera sæpissime Deus persoluit. In Dominicali dominica 3.post Pascha.con. 2.nu.23.

4 Hos labores patienter tolera quia tribulationes, dolores, & labores immittit Deus secundum subiecta.1.quadrag.Sabbatho post Cineres. nume.8. & 2.quadr.dominica 2.feria 4.nume. 29.& in Dominicali dominica 3.post Pascha.concio.2.numer. 22. & in Aduent.concio.4.Epiphaniæ. numer.22. Labores.n.Deus ex subiecti qualitate metitur. In Aduent. conc.2.Stephani. num.15. vbi plurimis illustrat exemplis: & in proprio Sanctorum.conc. 1.Iacobi.nu.28. Deus enim neminem vult esse quin aliquid patiatur, non tamen æqualiter, sed magis, aut minus iuxta maiorem, aut minorem cuiusque perfectionem. In Dominicali dominica 3.post Pascha.conc.2.numero 22.

5 Et quia laboribus, & infirmitatibus à peccatis mundamur, & purificamur.1.quadr.dominica 1.feria 6.nume.23.& 2.quadr.dominica 2.feria 5. nu.18.& 3.quadr.dominica 4. feria 4. nu.9.& 4.quadr. dominica 1. feria 4. nu.19.& in communi Apostolorum. conc.3.nu.29.& in proprio Sanctorũ conc.2. Petri,& Pauli.nu.30. & in dominica.dominica 3.post Pascha conc. 2.nu.25.& in Aduẽ. dominica 5. post Epiphaniam.conc.2.nu.14.& in Dominicali dominica 2. post Pentecost. conc.2.nu.13.& ibi dominica 3.conc. 1.nu.12.

6 Quia labores,& infirmitates Deus plurimis elargitur, vt ad ipsum necessitate compulsi conuertantur. 1. quadr.dominica 1.feria.5.nu.7.& 1.quadrag. Sabbatho post dominicam 2. num.25.& 2.quadr. dominica.1.feria 4.nu.16.& 2.quadr.dominica 4.num. 10.& 3.Quadrage.Sabbatho post dominicam.2.nume.24.& 3.Quadr.dominica 3.feria 5.num.19. & 3.Quadr. dominica 4.feria 4. nume.8. vbi late: & 4.Quadragesi. dominica 3. feria 6. numero 14.& in proprio Sanctorum, conc.1.Matthæi nu.22. & in Dominicali dominica 4.post Pentecost. conc. 2.nu.13. & in Dominicali dominica 18.post Pentec.conc.1.nu.35.& conc. 2.nu.6.& ibi dominica 20.conc.1.nu. 30.& 39. & ibi dominica 21.conc.2. nu.47. & dominica 23.conc.1.nu.15. & 17.

7 Quia simul cum tribulationibus, & persequutionibus immittit Deus auxilia, & fauores quibus eas uincamus, & cum suauitate feramus.2.quadrag. dominica 2.feria 4. numero 30. & 2.Quadrg. dominica 2. feria 6.nume. 17. & 3. Quadragesi. Sabbatho post dominicam 1.nume.2.& 4.Quadrag.dominica 4.feria 6.num.20.& in communi Apostolorum.concio.2. numer.16. & in communi Euangelistarum conc.1.nu.28.& 4. Quadrag. feria 6. post Cineres. numer.27.& in proprio Sanctorum conc.1.Iacobi.numero 30.& in dominicali dominica infra octauam Ascensionis.conc.2.numer.10.

8 Ad labores quoscunque patienter perferendos multum prodest considerare quot,ac quantos pro nobis fuerit Christus perpessus. In communi vnius mart.Euang. Si quis vult venire post me,&c.conc.1.num.11.& in proprio Sanctorum.conc.1. Iacobi.num. 31.

9 Sine laboribus, contradictionibus,& tentationibus gloriam qui existimant comparare,quãtum aberrãt. 2.Quadrag.feria.2.Resurrectionis.nume.33.& 3.Quadrag. Sabbatho post dominicam.3.nu.4.& 3.Quadr.dominica 4.feria 4.nu.11.& in cõi vnius mart.Euang.Amen dico vobis.conc.1. nu.25.& ibi conc.2.nu.25.& 4.Quadr.dominica 2.num.14. & in Aduent. conc.4.Ioannis Euangelistæ.num.11.

Cur gloriam non gratis,sed propter labores,& tribulationes Deus donare decreuerit? vide in proprio Sanctorũ conc.2. Iacobi nu.10. vbi ex professo. & in Aduent. dominica 2. post Epiphaniam.conc.2.nu.13.

N 2 10 In

10 In tribulationibus magnum so latium est scire, quod Deus nos intuetur, laboresq; nostros contemplatur, & auxiliũ præstat quando est necessariũ. 3. Quad. Sabbatho post Cineres n.25.

11 Considera etiã quòd qui à Deo plus amantur, maioribus tribulationibus affligi solent: quod est maioris amoris indiciũ. In Aduent. conc. 5. Ioannis Euang. nu. 4. de quo vide plurima à nobis selecta in verbo, iustus. §. iustorum labores, &c. & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 33. vbi ex professo.

12 Tribulaionibus salutis augetur auiditas. 1. Quadr. dominica 1. feria 5. nume. 22.

13 Tribulationes, & dolores quos Dei causa serui sui patiuntur abundãtissime Deus persoluit. 2. Quad. dominica. 2. feria 5. num. 28. & in communi plurimorum mart. Euan. Cum audieritis prælia, & conc. 1. nu. 26. & in communi plurimorum mart. Euange. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 5. nume. 12.

14 In tot tribulationum, & laborũ fornacem in hac vita immittimur, vt charitas nostra purificetur. In proprio Sanctorum conc. 4. omnium Sanctorum nu. 8.

15 Afflictorum solatium est resurrectionis memoria. 1. Quadr. fer. 2. Resurrectionis nu. 12. & 3. Quadr. dñica Resurrectionis nu. 13. vbi ex professo.

16 Tribulationes, & labores pati proprium est Christianæ vitæ. 4. Quadr. dominica septuagesimę nu. 9.

Et proprium est Dei electorum. In communi Apostolorum conc. 3. num. 23. vbi late, de quo vide plura verbo iustus. §. iustorum labores, &c.

17 Tribulatis Deus consolationes, & gaudia maiora exhibet, quam fuerunt labores præteriti. 4. Quadr. conc. quinquagesimæ nu. 35. & 4. Quadr. feria 6. post Cineres nu. 27.

18 Labores huius mundi ad experiendũ iustos sunt. In dominicali dominica 3. post Pascha conc. 1. nu. 23.

19 Gloriæ memoriam habentes, illamq; sperantes, omnes calamitates, & infortunia huius seculi constanti animo superare oportet. 4. Quadr. dominica 2. nu. 11. ubi latissime, & in communi plurimorum mart. Euan. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. nu. 23. & Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc. 5. nu. 21.

20 Et quia ex ipsismet laboribus, & contradictionibus dulcedo atq; suauitas tibi exibit. 4. Quad. dominica 2. nume. 17.

21 Maius beneficium nobis Deus confert cũ nos in hac vita labores perpeti sinit: q̃ si ante merita in cælum nos perduceret: quę consideratio quẽcunq; afflictum maxime consolari debet. 4. Quadr. dominica 2. nu. 18.

22 Singulare est et remedium quo aduersus labores muniamur si hæc caduca, & transitoria non nimio cordis affectu diligamus: tãtus quippe in eis amittendi erit dolor, quantus in eis possidendi fuit amor. 4. Quadr. dominica 2. feria 4. nu. 11: & in communi plurimorum mart. Euan. Cum audieritis prælia, &c. conc. 2. nu. 7.

23 Magna etiam ex parte dolores alleuat cognoscere, non casu venire sed ex diuina Dei dispensatione; adeo vt nullus labor homini accidat quin prius ille in diuino iudicio fuerit appensus. In proprio Sanctorum conc. vna decollationis Baptistæ num. 6. vbi ex professo, & ibi conc. 1. Diui Francisci num. 36.

24 Considera etiam Deum laboribus, & tribulationibus eos afficere quos plus æstimat, & quos in maiori dignitate constituere vult. In proprio Sanctorũ con. 3. Petri, & Pauli nu. 27. (de quo vide plurima, & notatu dignissima verbo iustus. §. iustorum labores) & in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi num. 35. vbi ex professo.

25 Considera Deum eodem amore aduersa, atque secunda donare. In proprio Sanctorum feria 2. Pentec. conc. 1. num. 16.

26 Considera oẽs istos labores patienter toleratos vsq; ad diuinum conspectum te esse comitaturos. In communi Sanctorũ cõc.2. funerali nu.33.

27 Considera etiam omnes hos labores quos propter Deũ perfers Deũ scribere, vt propter illos te honore afficiat. In communi Sãctorum conc.2. funerali nu.6.

28 Ad tribulationes patienter perferendas martyrum patientiam in martyrijs considera. In communi plurimorum martyr. Euang. Cum audieritis prælia, &c. conc.2. num.12. vbi latè. Et puellarum ac puerorum etiam in tenera ætate in acerbissimis cruciatibus mirabilem constantiã, & lætitiam. In communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, &c. conc.1. nu.27.

29 Tribulationes, & labores cum sint Dei legati, & charitatis amplexibus amplectendæ. In communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc.3. nu.19.

30 In his aduersitatibus lætaberis dum cogitas Deum infinitæ potentiæ, sapientiæ, & amoris firmissimum in huius vitæ miserijs præsidium te habere. In proprio sanctorũ conc.1. Philippi, & Iacobi nu.6.

31 Considera ingentia esse spiritualia dona quæ Deus in anima tribulati operatur. In Dominicali dominica 18. post Pentec. conc.2. numer.4. vbi latè.

32 Persequutiones, & tribulationes sancti exoptabant, quia nimis formidabant à Deo separari, & desiderabant se fixos in illo firmosque esse, quod per tribulationes comparatur. In proprio Sanctorum conc.2. Iacobi num.12.

33 Qui tribulationes, & labores nõ habent, sed in voluptatibus, & illecebris vitam agunt: timere debent quod non sint ex discipulis Christi, & eius intimis amicis, & ob id dolore affici debent. In proprio Sanctorum conc.1. Iacobi nu.33. vbi ex professo.

34 Tribulationes culpam destruũt, & animam ad obedientiã, & amorẽ Dei reducunt. In proprio Sanctorum conc.2. Iacobi nu.11. vbi ex professo.

35 Qui Tribulationem, & dolorem subterfugiunt meritum suum defraudant. In proprio Sanctorum concio.1. Assumptionis Beatæ Mariç numer.26.

36 Quia serui Dei placido ac sereno vultu omnia aduersa sufferunt. In Dominicali, dominica 2. post Pascha conc.1. nu.14. de quo vide plura verbo, iustus. §. iustorum labores.

37 Et quia si in celũ ascenderetis, & quæ ibi beati possident consideraretis omnia quæ hic passi fuerũt, si cum his, quæ ibi possident compararetis, medica, & quasi nihil iudicabitis. In Dominicali dominica 3. post Pascha conc. 1. nu.27. & in dominicali dominica 3. post Pascha conc.3. nu.14.

38 Et quia hæc tristitia, si patienter dolores aut tribulationem toleras gaudij, & voluptatis materia futura est: & in gaudium tibi, conuertendam esse Deus tibi pollicetur. In dominicali dominica 3. post Pascha conc.2. nu.24. vbi late, & ex professo, & conc.3. sequẽti nu.13.

Et maiori tibi gloriæ, & coronæ erunt. In proprio Sanctorum conc.3. omnium Sanctorum nu.28. & in Aduent. conc.1. Stephani nu.2. & ibi con. 2. Epiphaniç nu.25.

39 Considera etiam quod propter hos paruos huius vitæ labores ab eximijs purgatorij laboribus liberaris. In Dominicali dominica 3. post Pascha conc.2. nu.26.

40 Si cum bonis quæ nobis Deus contulit gauisus es, quare patiẽter mala non sustinebis: cum eodẽ fine Deus bona, & mala elargiatur: vt scilicet in eius diuino amore inflammemur? In dominicali dominica 16. post Pentec. conc. 2. nu.9.

41 Omnes istę pœnæ temporales quibus Deus in hac vita punit, minæ sunt ne in ęternas incidamus. dominica 1. Aduent. conc.4. num.3.

42 Labores huius vitæ non sunt sa

gitę vt vulnerent, aut occidant: sed vt moneant quomodo à peccati vinculis exire possetis. Dominica 1. Aduentus conc. 5. num. 39.

43 Omnes qui labores forti animo tolerant, ipsi magnas sibi coronas acquirunt. Dom. 2. Aduent. conc. 1. nu. 6.

44 Labores plurimi facere debemus propter labores quos Dei filius in mundo passus est, dominica 4. Aduen. conc. 4. num. 16.

45 Et quia labores Deus suis seruis accumulat, vt maioris inde meriti sumatur occasio: in Aduent. conc. 1. Natiuitatis num. 11. vide plures alias huius rei, & singulares causas à nobis collectas verbo, iustus, §. iustorum labores, &c.

46 Et quia cum te in hac vita propter peccata punit, signum est nolle te maiori punire supplicio nec reseruare labores ad aliam vitam. in Aduen. concio. 1. Natiuitatis nu. 13.

47 Ad persequutiones patienter ferendas spes gloriæ valde vtilis, & necessaria est: in Aduent. conc. 1. Stephani num. 5.

48 Considera etiã quod vult Deus per labores ad quietẽ transiri, vt pluris æstimetur quies, & suauior videat. in Aduent. conc. 1. Stephani numer. 9.

49 Quis de afflictionibus conqueri audebit, cum Beatam Virginem à Deo super omnes creaturas amatam, acerbissimo afflictionis, & doloris gladio vulneratam cernat? in Aduen. Dominica infra Octauam Natiuitatis, num. 30.

50 Et quia afflictionibus, & persequutionibus detinemur, nè in malum prolabamur. In Aduen. dominic. infra Octauam Natiuitatis conc. 2. nu. 31.

51 Considera quod Christus hoc laboris iter prius pertransijt, & viam adaperuit. In communi vnius martyr. Euan. Si quis vult venire post me, &c. conc. 1. num. 27.

52 Plerunque Deus infinita sua misericordia disponit, ne labores amplius nos affligant nisi quousque nos humiliemur: dominic. 5. post Pascha, conc. 2. nume. 20.

53 Efficacissimum remedium ad hanc tolerantiam est hominem se se ante labores præmunire, considerando labores sibi euenire posse, aut re vera euenturos esse: & ex tunc se ad illorum tollerantiam fulciendo: in communi plurimorum mart. Euan. Cũ audieritis prælia, &c. conc. 2. nu. 10.

54 Tribulati, & afflicti cõsolentur, quod maior miseria ad maiorem pietatem Deum inuitat: in communi dedicationis Ecclesiæ conc. 1. nume. 25.

55 Et quia tanti Deus labores æstimat vt ab angelis illos adorari velit. in communi dedicationis Ecclesię cõcio. 1. nu. 24.

56 In tribulationibus quibuscunq; maximum solatium est scire, quod nostris his temporibus tam propinquũ ad miserias nostras remedium habemus. in communi dedicationis Ecclesiæ conc. 1. nu. 28.

57 Considera etiam quod Deus ex malo bonũ elicere, & ignominijs suos honestare scit. 2. Quadrag. Dominica in Ramis num. 11. & in proprio Sanctorum conc. 3. Ioannis Baptistæ, nu. 5. vbi latè.

58 Patientiam etiam habe; quia Deus semper maioribus necessitatibus accurrit. 2. Quadr. feria 2. Resurrectionis num. 15. & quia tanto desiderio nostris necessitatibus subueniendi flagrat, vt etiam non poscentibus præbeat, & non interrogantibus obuiam exeat. In Dominicali domi. 3. post Pascha conc. 2. nu. 14. Et quia cum maxime eius auxilio indigemus subuenire solet: in Aduen. conc. 1. Epiphanię nu. 9. & in Dominicali dom. infra octauã Ascensionis conc. 2. nu. 10. & in Dom. dominica 24. post Pentecost. conc. 2. num. 17.

59 Considera etiam quod afflictiones has tibi prouenire permittit Deus vt in cognitionem tuæ miseriæ deuenias: in Dominicali dom. 3. post Pascha conc. 2. num. 6.

60 Et

60 Et quia amorē quo te Christus prosequutus est, aliquo modo persolues, si labores patienter eius amore pertuleris.in Aduent.conc.2.Innocentium,num.6.

61 Attende etiam quam bonum finem habeant labores pro Deo suscepti.in Aduen.cōc.3.Epiphaniç,nu.29.

62 Et quod in hac vita non gaudium, & consolationes, sed labores, & tribulationes sperare debemus: & quare. in proprio Sanctorum conc.2. Iacobi,num.17.

63 Quia tribulationes nos humiliant.1.Quad.Sabbatho post Cineres, num.6.& nu.22.& 2.Quadrag.Dominica 4.feria 4.num.19.& 4.Quadr.dominica 4.feria 6.nu.13.

64 Considera etiam,per tribulationes nos in virtutibus proficere.1.Quadrag.Sabbatho post Cineres,num.11.

65 Attende etiam labores omnes antequam ad nos accedant per Dei misericordiam pertransire.1.Quadra. dominica 1.feria 6.num.13.& 2.Quadrag.dominica 2.feria 6.num.17.& 3. Quadr.conc.in cœna,num.33.

66 Vtilius est dolere in hac vita, quam gaudere.in Aduēt.domin.infra octauam Natiuitatis conc.1. num.30.

67 Tribulationes, & infirmitates nos illuminant.1.Quadrag. Sabbatho post dominicam 2.num.11.

68 Considera etiam quòd laboribus oppressos specialiter Deus ad se vocat. in proprio Sanctorum conc.2. Matthiæ,num.14.

69 Qui tribulationibus à Deo opprimuntur sanctificantur.2.Quadrag. dominica 1.feria 4.num.18.

70 Laborum munus est efficere, vt conscientia examinetur, & peccatorum quę obliuioni tradita fuerant memoria habeatur, & pœnitentia fiat.2. Quadr.dominica 4.feria 4.num.17.

71 Est etiam labor,fames,seu tribulatio materia patientiæ.3.Quadra.dominica 2.feria 5. nu.23.

72 Nullo alio tempore peccator facilius conuerti potest, quam, dum in tribulatione positus est.in proprio Sāctorum conc.2.Matthiæ, num.14. vbi ex professo.

73 Homines ne vitijs deprauentur in angustiarum sale immitti oportet: in Dominicali dominica 3. post Pascha conc.1.num.32.

74 Vt in tribulationibus quiete viuas,te & omnia tua semper diuinæ voluntati committe, & illi subiacere cura. in proprio Sanctorum conc.1. Philippi,& Iacobi, num.8.

75 Patientiam in laboribus tanquā holocaustum (quod maius, & melius veteris legis sacrificium erat) Deus acceptat. in Dominicali Dominica 3. post Pascha conc.2. num.23.

76 Vt patientiam in persequutionibus,& laboribus habeas,considera patientiam, quam in huiusmodi rebus serui Dei habuerunt. in Dominicali dominica in albis conc.1.nu.26.

77 Qui patientiam in primis laboribus non habent, permittit Deus vt ad ipsorum cōdemnationem in alios maiores incidant, quos impatientius ferant.in cōmuni plurimorum mart. Euangel. Cum audieritis prælia, &c. conc.2.nu.6.

78 Ne quis contristetur ex eo quod sua bona opera detrahuntur, & vitio vertuntur, consideret non defuisse infernales linguas, quæ sanctissimis Iesu Christi operibus defectum esse iudicarint. 4.Quadrag. dominica 3.nu. 11. de quo vide plures cōsiderationes verbo,detractio.

79 Si in tribulationibus nostris ad Deum vniuersale nostrum refugium confugiamus, non solum nos ab ipsis leuabit: verum & animas nostras donis suis cœlestibus exornabit. in dominicali dominica 16.post Pentecost. conc.2. nu.19. vbi plurimis sacræ scripturæ exemplis id illustrat. & in Aduent. dominica 2. post Epiphaniam conc.3.num.1.vbi latissime.

Proinde maxima fiducia ad ipsum Deum confugere possumus, & debemus. 4.Quadra.Dominica 4.num.33.

& num.27. Et in eo omnem spem collocare. 3. Quadr. Dominica 4. nu.24.

Accurate enim nobis Deus commendat, vt in necessitatibus nostris in eo, speremus: & acriter accusat eos qui humanos fauores Dei diffidentes exquirunt. In Aduent. Dominica 2. post Epiphaniam cõc.3. nu.1. vbi latissime (de quo vide plura in verbo fiducia.)

Confestim ergo, primo, & statim, ad Deum confugere debemus. 3. Quadrag. Dominica 4. feria 6. num. 11. Maxime enim id Deus æstimat, & gaudet: & conqueritur de illis qui id non faciunt. In proprio Sanctorum conc. 2. Inuentionis crucis, num.1. Et id gloriosum sibi esse Deus ducit. In Aduẽt. Dominica 2. post Epiphaniam conc. 3. num. 10. & in Dominicali dominica 11. post Pentecost. conc.2. num.7.

80 Labores nisi ipsis peccator à sceleribus suis resipiscat, initium sunt à modo inferni. 3. Quadrag. Dominica 4. feria 4. num.11.

81 Qui diuino amore incensi sunt tribulationem libentissime amore Dei excipiunt. In Aduent. conc.2. Innocentium, nu.11.

82 Sicut tribulationes, malos sua impatiẽtia submergunt: ita iustos sua patientia ad maiorem perfectionem, & merito gloriã extollunt. In Aduen. Dominica infra octauam Natiuitatis conc.2. nu.52.

83 Tribulationes spe superantur. In proprio Sanctorum conc.1. Philippi, & Iacobi, nu.13. & conc.2. num.22.

84 Considerare hac afflictione tribulatum à Deo aspici, & quando magis tibi conuenire creuerit ab ea te liberabit. In Aduent. conc.1. conuersionis Pauli, num.17.

85 Cum te tribulatum vides nõ deficias cum certum sit quod etsi Diabolus eiusque ministri potentissimi sint plus tibi facere non posse quam sibi à Deo fuerit concessum. in Aduent. Domin. 5. post Epiphaniã conc.3. nu.15.

86 Interea quæ afflicti in suum leuamen adhibere possunt hoc vnũ singulare est scilicet tristitiam, & angorẽ suum sanctis ac prudentibus viris ostẽdere, & aperire. In Dominicali dominica 4. post Pascha conc.3. num.1.

87 Et quia tribulationes, & persecutiones non pati signum est quod mundi filij, & non Christi simus. In Dominicali dominica infra octauam Ascensionis conc.3. num.2.

Væ illis, quos tanquam perditos Deus absque flagellis, & correctione relinquit. In Dominicali dominica 4. post Pentecost. conc.2. num.21.

88 Solet Deus tribulationibus diuina miscere solatia. In Aduent. conc.2. Innocentium, num.8. & ibi dominica 4. post Epiphaniam conc.1. num.25. & in Dominicali dominica 3. post Pascha conc.1. num. 35. & ibi dominica 14. Post Pentec. conc.1. num.23. & 25.

Tribulationis enim calicem nõ purum Deus nobis propinat, sed lymphatum plurimis consolationibus, & auxilijs. in proprio Sanctorum conc. 1. Iacobi, num.30. vbi ex professo.

Miscetur etiam nostro calici tribulationis fortitudo, & vis ad illum perferendum. In Dominicali dominica 14. post Pentecost. conc.1. nu.23. & in proprio Sanctorum conc.1. Iacobi, numer.30.

89 Solet etiam Deus fauores corporales tribulatis impartiri. In Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis conc.1. num.6. vbi late.

90 Quia cum Deus nos flagellat nõ est, vt nos eneruat, sed vt per iter diuinæ legis nos currere faciat. In Dominicali Dominica 23. post Pentecost. conc.2. num. 39.

91 Peccatores in laboribus quos Deus, vt ad ipsum conuertantur mittit occasionem peruersionis, & indurationis accipiunt. In Dominicali dominica 23. post Pentec. con 2. num.40.

92 Et quia Deus pro impijs suorũ necessitatibus subuenit. In Domini cali domin.23. post Pent. con.2. nu.61.

Tribulationes iustorum, vide verbo, iustus. §. Iustorum labores persequutiones,

nes, contradictiones, & tribulationes: vbi hæc omnia simul collegimus.

Pluralia quæ ad hoc caput de tribulatione spectant, colligere poteris ex verbo patientia, & ex verbo inimicus. §. rationes, & considerationes, &c.

TRINITATIS MYSTERIUM.

Trinitatis mysterium à nemine potest cognosci proprio ingenio, nisi ex reuelatione: & sic sola fide comprehenditur. In proprio Sanctorum conc. 1. Trinitatis, num. 5. vbi late, & ibi conc. 3. num. 2.

Trinitatis mysterium vnice explicatur. In proprio Sanctorum conc. 1. Trinitatis, num. 15. & conc. 3. sequenti, num. 13. & conc. 4. sequenti, num. 11. vbi latissime.

In Trinitatis cognitione venimus, & eo quod secunda persona Trinitatis carnem assumpsit. In proprio Sanctorum conc. 2. Trinitatis, nu. 2. & 10.

Ad Trinitatis mysterij fidem stabiliendam rationis conuincentes assignari nequeunt: rationes vero congruæ non desunt, quas vide in proprio Sanctorũ con. 3. Trinitatis, nu. 12. vbi late.

Trinitatis personarum, & vnitatis essentiæ mysterium, plurimis ijsque perspicuis legis veteris testimonijs cõfirmatur. In proprio Sanctorum conc. 3. Trinitatis, num. 16.

Sed clarius noui testamenti locis comprobatur. In proprio Sanctorum conc. 3. Trinitatis, num. 19.

Vt Trinitatis mysterium firmiter credamus, sat est nobis summam veritatẽ id dixisse: vide & nota in proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis, nu. 18.

Nequis Trinitatis mysteriũ suo intellectu comprehendere præsumat. In proprio Sanctorum conc. 4. Trinitatis, num. 19.

Sanctissimam Trinitatem, quo modo, & qua præparatione excipere, reuereri & adorare debemus: ex Abrahã cui Trinitas in forma visibili apparuit edocti, vide in proprio Sanctorũ conc. 4. Trinitatis, num. 26.

In Trinitatis cognitionem, neq; ex creaturis, neque ex alijs huiusmodi rebus inferioribus deueniri potest. In Aduen. conc. 4. Natiuitatis, nu. 4.

De productione secundæ personæ sanctissimæ Trinitatis: & cur verbũ, cur filius, cur imago Patris dicatur. In Aduen. conc. 4. Natiuitatis, num. 3. vsque ad num. 13.

Tristitia, vide, tribulatio.

Tyrannis, & tyrannus, vide verbo misericordia, §. contra immisericordes, crudeles, & tyrannos erga proximos, vide etiam verbo magnates.

V.

VANAGLORIA.

Gloria humana facile, & breui tempore euanescit. Dominica 3. Aduent. conc. 1. num. 20.

Gloria huius mundi, quam parum stabilis. 2. Quadrag. dominica in Ramis, num. 32.

Et quam leuis, & inconstans: & quam parum facienda. 4. Quadr. dominica in Ramis, num. 15. & dominica 1. Aduentus conc. 3. num. 8. vbi late.

Et quam vana. dominica 3. Aduentus conc. 1. num. 22.

Honorem hominum quæris? signum est te à Deo esse proiectum. dominica 3. Aduent. conc. 1. num. 23.

Gloria huius mundi breuissime, & quasi pertransennam accipienda est. 1. Quadra. dominica in Ramis, nu. 25. & 3. Quad. eadem dominica, num. 13.

Cum mundus viros maximæ æstimationis ignominia summa afficiat, gloria huius mundi floccipendenda est. dominica 2. Aduentus conc. 3. nu. 8. vbi ex instituto.

Si gloriam huius mundi Christus tanto studio fugit, quem nullus honor conculcare poterat: quanto magis nos? 3. Quadrag. Sabbatho post Cineres, num. 20.

Ne ex operibus vanam gloriam cõpares vide viginti, & octo rationes à no-

à nobis collectas, verbo superbia, §. remedia ad superborum ceruicem domandam, &c. vide etiam verbo opera §. de intentionis puritate, & fine in operibus.

Vbi primum virtutis operi intédere incipis statim vanitatis aura excitatur, quæ confestim est abigenda. In Aduent. dominica 4. post Epiphaniã, conc. 2. num. 10.

Vana præsumptio perniciosissima est, & plurimorum malorum fons. In Aduent. dominica 4. post Epiphaniã, conc. 1. num. 15.

Cum quis vane præsumit sese iustum tunc incipit esse iniustus. in Aduent. conc. 4. purificationis B. Mariæ, nu. 4. vbi latè.

Reliqua omnia quæ huc spectant vide verbo superbia.

Veniale peccatum, vide verbo peccatum.

VERECVNDIA.

VBi primum amittitur verecũdia Dei, & hominum, statim diaboli eorum dominantur. 2. Quadr. dominica 2. feria 6. num. 27.

Verecundia plurimos se à vitijs abdicare facit. In Dominicali dominica 22. post Pentec. conc. 1. num. 6.

Verecundia amissa, facilè cætera amittuntur. 3. Quadr. dominica passionis, feria 5. num. 12.

Amplificabitur hic locus, ex verbo timor Dei.

VERITAS.

VEritatem zelantes comminatur acerrime Deus. 1. Quadr. Sabbatho post dominicam passionis, nu. 2.

Veritas etsi sciamus eam odiũ esse parituram semper fratribus nostris cũ opus fuerit dicenda est. In Dominicali domin. 4. post Pascha, conc. 1. nu. 16.

Veritatem dicere facit hominem Deo similem. 1. Quadr. dominica passionis, nu. 27.

Ne veritaté taceas argento, vel aliare corruptus. in proprio Sanctorum, conc. 3. omnium Sanctorum, num. 9.

Veritas est omnib. odiosa. 3. Quadr. dominica passionis fer 5 nu. 3. sed præcipuè regibus, & magnatibus, dominica 2. Aduent. conc. 1. nu. 8.

VESTIVM PROPHANITAS.

VEstium excessus quam culpabilis sit, præsertim in ijs qui sunt pauperes. 1. Quadr. dominica 2. feria 5. num. 10.

Vestibus curiosis mulieres, præcipuè puellæ exornari, plurimorũ malorum est causa. 2. Quadr. dominica 2. feria 5. nu. 7. & in Dominicali dominica 19. post Pentec. conc. 2. nu. 46.

Ex hac vestium abusione quot peccata nascantur. in Aduent. cõc. 1. Natiuitatis, nu. 28. & in Dominicali dominica 14. post Pent. conc. 2. nu. 34. & ibi dominica 23. conc. 2. nu. 58.

In vestibus nõ posse cognosci Christianos: quin potius in ipsis superbiã, & alia peccata scripta deferre. 2. Quadra. dominica 3. feria 6. nu. 28.

Vestium profanitas maximũ signũ est dissolutionis, & perditionis animę. 3. Quadr. dominica 2. fer. 5. num. 12.

Estq; vexillum superbiæ, & nidus luxuriæ, dominica 2. Aduent. conc. 4. num. 28.

Et est causa crudelitatis hodiernæ erga pauperes. 3. Quadr. conc. in cęna, num. 23.

Nostri téporis curiositas, superfluitas, & profanitas in vestibus increpatur. 2. Quadr. dominica 2. feria 5. nu. 5. & 3. Quadr. dominica 2. feria 5. num. 13. & in communi Euangelistarum, conc. 3. num. 20. & in Aduent. conc. 1. Natiuitatis, num. 28. & conc. 2. Natiuitatis, num. 25.

Contra mulieres, & viros prophanè se adornantes horribilis Dei comminatio. in Dominicali dominica 14. post Pentec. conc. 2. nu. 36.

Magna insania est velle pretiosis vestibus indui. In Dominicali dominic. 19. post Pent. conc. 2. nu. 44.

Vestium superfluitas Christi paupertate vilescit. in Aduent. conc. 2. Natiuitatis Domini, num. 24.

Victoria in bello, vide bellum.

Vindictam iniuriarum, non esse sumendam: vide verbo, inimicus, iniurias inimicorum remittere, & perferre, & §. rationes, &c.

VINCTI IN CARCERE.

Vinctorum recordari, & misereri magnæ pietatis est opus; & magnæ remunerationis. dominica 2. Aduent. conc. 2. num. 28.

VIRGINITAS.

Virginum status perfectior, & melior. In communi virginũ, conc. 2. nu. 6. & in proprio Sanctorum, cõc. 2. Incarnationis, nu. 12.

Virginitas nimium præparat animam ad diuinam contemplationem. In communi virginũ, conc. 2. num. 8.

De virginitate interiori, magis quã de exteriori glorianтur sponsę Christi. In communi virginum, conc. 2. nu. 9.

Et Deus plus æstimat hanc interiorem virginitatem. In communi virginum, conc. 2. nu. 9.

Virginitas in hominibus maioris pretij est quam in Angelis. In communi virginum, conc. 2. nu. 10.

Virginitatis excellentiæ. in communi virginum, conc. 3. num. 4.

Virgines contineant sensus suos, nẽ huc atq; illuc distrahantur, atque illabantur. in proprio Sanctorum, cõc. 2. incarnationis, nu. 17.

Virgines sacrorum librorum lectioni vacent. in proprio Sanctorũ, conc. 2. incarnationis, nu. 19.

Propter virginitatem aureola promittitur à Deo. In Aduent. conc. 3. Ioãnis Euangelistæ, nu. 21.

Virginitatis meritum solet furari superbia. In Aduent. conc. 3. Ioannis Euangelistæ, nu. 24.

Virginitas est dispositio ad reuelationes Dei, & maiores amoris ipsius effectus imprimendos. In Aduent. dominica 2. post Epiphaniam, conc. 1. num. 24.

Virginitas priscis etiam temporibus fuit exercitata, & maxime laudabilis. In Aduent. concio. vna Agathæ, num. 27.

Virginitas B. Mariæ, vide verbo Maria Virgo.

De virginum clausura, vide verbo clausura.

VIRTVS.

Virtus vbicunq; sit prædicat, & ad Dei seruitium inuitat. 1. Quadrag. dominica in passione, num. 14.

In virtutis exercitationibus semper à facilioribus, & suauioribus incipiendum est: & quare. 3. Quadr. dominica 3. feria 6. num. 32.

Et quæ sint istæ res faciles. 3. Quadr. dominica 3. feria 6. nu. 35.

Virtutes se mutuo comitari solent. in Aduent. dominica infra octauam Natiuitatis, conc. 2. nu. 19.

Cum virtutis omnes exercitationes sensualitati repugnent, in omnibus aliqua inest difficultas. in communi vnius marty. Euang. Si quis vult venire post me, conc. 2. nu. 15.

Qui ad virtutis metam peruenisse se existimant, quantum aberrent. in communi plurimorum mart. Euang. Descendens Iesus de monte, conc. 2. num. 23.

Ad virtutem nos inuicem confortare, incitare, & docere debemus. in Aduent. conc. 2. Thomæ, nu. 14.

Virtus à pueritia melius inchoatur. in communi Sanctarum mulierum, conc. 2. num. 24. vbi late. Eamque à pueritia amplexari summe necessariũ est, dominica 2. Aduentus, conc. 4. nume. 15. Et Deo gratissimum. in proprio Sanctorum, conc. 3. Diui Francisci, num. 12.

Virtutum inuentores maiori præmio digni sunt alijs: sicut vitiorum inuentores maiori supplicio. in proprio Sanctorũ, cõc. 3. Petri, & Pauli, nu. 14.

Virtus interior non sufficit: sed etiã tenemur extrinsecus eam ostendere. in proprio Sanctorum, conc. 4. Petri, & Pauli, num. 10. & in communi confess. pontif. Euang. Nemo accendit lucernam, &c. conc. 1. nu. 5. & 14. & 20. & in proprio Sanctorum, conc. 3. inuentionis crucis, num. 9. & in Aduẽt.

conc.

conc.1.expectationis B.Mariæ, nu. 14. vbi late.

Insatiabilem famem, & sitim habere debemus in virtute, & sanctitate crescendi. In proprio Sanctorũ, conc. 1. Iacobi, num. 24.

Eum qui virtutem amplexare, & à peccato se auertere incipit, subsannare, & improperare, maximum malum est, & quod nimis ipsis in virtute tyronibus nocere solet. In proprio Sanctorum, conc. 2. Assumptionis B. Mariæ, num. 21.

Virtutem, & virtutis studiosum laudare, est quædam iustitiæ distributiuæ pars. In Dominicali dominica 12. post Pentec. conc. 1. num. 2.

Virtuoso laus vtilis est, si veram virtutem habet. In Dominicali dominica 12. post Pent. conc. 1. nu. 6. & dominica 2. Aduent. conc. 4. num. 33.

Virtutis via aspera, & insipida tibi videtur, quia gloriam quam per illam consequuturus es: & iudicium ac tormenta quæ impios expectant non cõtemplaris. In Dominicali dominica 3. post Pascha, conc. 3. num. 19.

Virtutes cum peccatis non coniungat, qui Deo placere intendit. In Dominicali dominica 16. post Pent. cõc. 2. nu. 11.

Omnes virtutes simul anima habere debet vt diuino cõspectui pulchra, & decora appareat. In Dominicali dominica 16. post Pent. conc. 2. num. 11.

Maximum desiderium, & agonem virtutis habere quam vtile sit. In Aduent. conc. 3. conceptionis B. Mariæ, num. 29.

Virtutis via quamuis ardua, & accliuis sit, facilis tamen, & suauis censeri debet, tum propter consolationes quas virtuosi frequentissimè habent: tum maximè propter summa quæ speramus gaudia, in proprio Sanctorum, conc. 4. Visitationis B. Mariæ, nume. 14.

In hac vita, virtutis seruos, & captiuos esse oportet: vt in alia fœlici illa redemptione, & libertate perfruamini, dominica 1. Aduent. conc. 2. nu. 15. & conc. 3. num. 17.

Virtuosa vita magnam vim habet ad attrahendũ ad se hominũ animos. Dominica 3. Aduent. conc. 2. num. 3.

In virtutibus, & rebus æternis comparandis, tantã saltim diligentia adhibeatur, quanta in caducis rebus adipiscendis. In Dominicali, dominica 8. post Pentec. conc. 2. nu. 27. & num. 30. vbi ex professo.

Quo quis virtutibus plenior est, tãto magis timere debet ne offendẽdo, illas euertat ac proijciat. In Dominica 1. dominica 10. post Pent. conc. 4. nu. 5.

Virtutes sunt veræ diuitiæ. In dominicali, dominica 14. post Pent. conc. 2. num. 26. vbi ex professo.

Virtutum exercitatio gaudium & fortitudinem in præceptorum Dei obseruantia parit. In Dominicali dominica 15. post Pentec. conc. 1. num. 23.

Virtuosus quid significet, in communi vnius mart. Euang. Si quis vult venire post me, conc. 2. num. 13.

Amplificabitur hic locus, ex verbo, opera.

§. *AD HOMINUM ANImos in virtutis amorem inflammandos & in ipsius sequelam pertrahendos, rationes, & considerationes.*

PRimo Considera magnitudinẽ præmij quod promittitur eis qui in operibus virtuosis se exercuerint. 3. Quadr. conc. septuagesimæ, nu. 30. & 4. Quadr. dominica in Passione, fer. 4. num. 17. (Magnitudo huius præmij consideratur, extollitur, & amplificatur in locis à nobis collectis verbo gloria) & dominica 1. Aduentus, conc. 3. numer. 19. & in Dominicali dominica 14. post Pentecost. concio. 1. nume. 30.

Licet enim nil virtuti inesset, sola cœlestis præmij spes ad virtutem excendam nos commouere deberet. In proprio Sanctorum, conc. 3. Diui Francisci, nu. 30.

2 Con-

2 Considera supplicia,& pœnas atrocissimas,quibus à virtutis via aberrantes à Deo deterrentur, & puniuntur.3.Quadra.conc. septuagesimæ,nu. 30.& 3.Quadrag.dominica 2. feria 5. num.2 Magnitudo huius pœnæ consideratur in locis collectis verbo, infernus.

3 Pulchritudo quam Deus virtuti indidit,ex se attractiua est humani affectus in sui amorem.In communi vnius mart. Euang. Amen dico vobis, conc.3.num.22.

4 Virtuosæ vitæ summa inest suauitas.gaudium,& lætitia.In proprio Sãctorum,conc.3.Diui Francisci,nu.28. & in Dominicali, dominica 10. post Pentec.conc.1.nu.25.

Nã licet virtutis via principio aspera videatur, postea tamen suauissima, & dulcissima inuenitur. 1.Quadr.dominica 1. feria 5.nu.28.& in communi vnius marty.Euang.Si quis vult venire post me,&c.conc.2.num.6. & in communi doctorum, conc.1.nu.4.& in proprio Sanctorum,conc.1.Ascensionis,nu.20.& ibi conc.4.visitationis B.Mariæ,num.14.

5 Virtus maximam vim habet ad bonam opinionem comparandã; dominica 3.Aduent.conc.4. nu.3.

6 In virtutum exercitatione, & vitiorum cõtemptu,etiam Ethnici beatitudinem collocarunt. In communi plurimorum mart. Euang. Descẽdens Iesus de monte,&c.conc. 1.num.16.

7 Considera quod Deus solet singularibus honoribus afficere eos,qui virtutem sectantur. In communi vnius mart. Euang.Amen dico vobis, conc. 3.nu.25.& in proprio Sanctorũ,conc. 3.Petri,& Pauli,nu.10.

8 Considera etiam gaudium,pacẽ, tranquillitatem, qua fruuntur qui virtutis viam sequuntur: & cõsolationes maximas, quas Deus illis communicat.4.Quadr.conc.quinquagesimę,nume.16.& in proprio Sanctorum,cõc. 1.Ascensionis , num.26. & ibi conc.2. Petri,& Pauli,num.15. & ibi conc.2. omnium Sanctorum, nu.13. vbi latè, & in proprio Sanctorum,conc.4.visitationis B.Mariæ,num.14.

9 Virtus est medium ad regnum cœlorum consequendum.in cõmuni plurimorum mart.Euang.Descendens Iesus de monte,&c.conc.1.nu.18.

Vt ergo ad virtutem sectandam inciteris statue ante oculos animæ tuæ, vitam illam æternam tot gaudijs plenam: dignitatem,honorem, ineffabilem, fœlicitatem inenarrabilem, quã habent in patria ij, qui in hac via virtutem amplexati sunt.In proprio Sanctorum.feria 2.Pentec. conc. 1.nu. 16. vbi latè (Plures remissiones, & plurima alia quæ huc maximè spectant inuenies à nobis collecta in verbo gloria) & in proprio Sanctorum, conc.4. visitationis B.Mariæ,nu.14.

10 Virtus est maximè vtilis,& fructuosa,dominica 1.Aduentus,conc.3. num.19.

11 Attende etiam suauitatẽ,& cœlestem consolationem, quam in virtutũ exercitatione persentimus.In proprio Sanctorum,conc.2. omnium Sanctorum, num.12.vbi latissimè.

12 Considera quod eos qui virtutẽ sectantur, etiam in hoc seculo beatos Deus efficit. In proprio Sanctorum , conc.2.omnium Sanctorum,num.13. vbi latè.

13 Ethnici etiam fatebantur voluptatem in virtute reperiri. In proprio Sanctorum,conc.2.omnium Sanctorum,num.15.

14 Nil ita rationi naturali qua homo insignitus est , consentaneum est, quam virtus. In proprio Sanctorum, conc.2. visitationis B.Mariæ,num.3.

15 Considera Deũ oculos in te positos habere. In Dominicali dominica 13.post Pentec.conc.1.num.18.

In verbo peccatum.§.rationes, & considerationes, &c. rationum omnium summam complexi sumus, ad homines à vitijs deterrendos, & abducendos: quæ omnes rationes per locũ à contrario accommodari possunt ad. affe-

communi dedicationis Eccleſiæ cōc. 2.num.16.

Eos qui Dei vocationes contemnunt, ſeueriſſimis ſupplicijs deterret Deus. In proprio Sanctorum conc.3. Aſcenſionis, num.4.& in Dominicali dominica 3.poſt Pentecoſt.conc.1.numer.1.

Voces Dei non audimus, quia in rerum humanarum ſtrepitu, & tumultu verſamur. Dominica 4. Aduentus conc.3.num.22.

Cum Deus ſanctis inſpirationibus vos vocat orationibus, ſuſpirijs, & alijs huiuſmodi ſpiritum hunc ſufflate, ne extinguatur. Dominica 4. Aduentus conc.4.num.10.

Semper Deus te peccatorem vocat, & tu non reſpondes. In Aduent.conc. 2.Thomæ,num.23.

Deum vocantem ſequi debemus. In Aduent.conc.2.Epiphaniæ, nu.10.

Deus interius, & exterius nos vocat.Interiores autem voces non percipiuntur illi qui pluribus alijs rebus ſunt occupati. In Aduent.conc.2. Andreæ,num.20.vbi ex profeſſo.

Toto vitæ tempore te Deus externis vocibus: beneficijs ſcilicet & ſupplicijs vocat. In Aduent. conc.2. Andreæ,num.23.

Deus cum homines in ſuis tantum ſecularibus negotijs occupati delectatur inſpirationes mittit,& ſalutis ſuæ patefacit viam.2.Quadr. dominica 3. feria 6.num.17.

Deus vna cum diuina vocatione auxilium etiam ſuppeditat, vt eum ſequi poſſimus. In Aduentu conc.3.Andreæ,num.20.

Inſpirationes diuinæ non ſunt alijs reuelandæ. In communi Sanctarum mulierum conc.1.num.19.

Deus amantiſſimè, & dulciſſimis verbis te vocat. In proprio Sanctorū conc.3.Diui Franciſci,num.18.

Vocatio Dei non eſt propter merita noſtra,ſed propter infinitā Dei miſericordiam.In communi Sanctarum mulierum conc.2.nu. 14.& in proprio Sanctorum conc.2.Mathiæ, nu.4.& 3.Quadr.Dominica 2.feria 4.nu.19.

Quibus,& quam magnis,& exquiſitis artificijs Deus nos ad veniam vocet. In Aduent. conc.2. conuerſionis Pauli,num.7.

Ex multis modis,quibus Deus peccatores vocare ſolet vnus eſt conſcientiæ commotio. In Dominicali dominica 8.poſt Pentecoſt. conc.2.nu.15.

Deus ſæpiſſimè per concionatores nos vocat. In Dominicali dominica 8.poſt Pentecoſt.conc.2.num.16.

Vocat nos Deus ad nuptias, & renuimus, vocationi autē Dæmonis ad labores obedimus. In Dominicali dominica 19.poſt Pentec. conc.1.nu.32.

Peccatorem ſolet Deus cum inſpirationibus vocare: & quando hæc nō ſufficiunt, iterum vocat cum laboribus.In Dominicali dominica 21. poſt Pentecoſt.conc.2.nu.46.

Amplificabitur hic locus ex verbo auxilia diuina, & ex verbo prædeſtinatio.

Vocatio ad religionem, vide verbo, religio.§.ad religionem vocatio.

Voluntatis propriæ abnegatio, vide verbo,appetitus,& verbo obedientia.

Voluptates, & delectationes, huius ſeculi; vide verbo, bona temporalia; vbi omnia ſimul collegimus.

VOTVM.

Voto nos obligare ad aliquid faciendum, eſt efficaciſſimum remediū,vt & à malo recedere,& in bono perſeuerare poſſimus. In proprio Sanctorū con.4.Incarnationis.nu.16.

Et ad deprauatas Paſſiones frænandas, In Dominicali dominica infra octauam Aſcenſionis conc.1.num.29.

Vota firmiter obſeruare conandū eſt:quia magna Deo fit iniuria,ſi promiſſa non præſtentur.In proprio Sanctorum conc.4. Incarnationis, nu.19.

His qui vota ſeruauerunt Deus fideliter præmia quæ promiſit dabit. In proprio Sanctorum concio.4. Incarna-

carnationis, nume.26.

Voto se astringere ad efficiendum ea quæ alias non erant sub præcepto, est Deo gratissimum. In Aduent. Dñica 1. post Epiphaniam conc. 1. num.24.

Illa opera quæ in obseruantiam voti fiunt, multo maioris meriti sunt. In Aduent. Dominica 1. post Epiphaniã conc. 1. num.26.

Propter dilationem aut negligentiam in adimplendo voto maximi labores solent vouenti accidere. In Aduent. conc. vna Agathæ. numero 29.

Licet vouere sit consilium, at, reddere præceptum est. In Dominicali Dominica infra octauam Ascensionis conc.1.num.31.

VRBANITAS.

Vrbanitas amoris est causa. In Dominicali Dominica 16. post Pentecost. conc.2.num.48.

Vrbanitas, & mansuetudo in verbis reddit audientes pios, & obedientes. 3. Quadrag. feria 5. post Cineres, num.25.

Vrbanitas est vnum ex his quę sunt Sancto Euangelio, diuinæque legi propinquiora. In communi Euangelistarum conc.1.num.32. & in Dominicali Dominica 16. post Pentecost. conc.2.num.48.

Inurbanitas ex superbia nascitur. In Dominicali Dominica 10. post Pētecost. conc.1.num.17.

Vrbanitates diuinæ, & spirituales, ab humanis, & mūdanis diuersæ sunt. In Aduent. conc.1. Ioannis Euangelistæ, num.20.

Vxor, vide coniuges.

Z.

ZELVS.

Zelus quid sit. 1. Quadr. Dominica 4. feria 2. nu.9.

Zelum humanæ salutis maximum habere debemus. 1. Quadrag. Dominica 4. feria 2. num.10. & 3. Quadrag. Dominica 3. feria 6. num.4.

Zelus honoris Dei quantus debet esse. 3. Quadr. Sabbatho post Dominicam 1. nu.19. & 3. Quad. Dominica 3. feria 6. nu.4. & Dominica 4. sequenti feria 2. nu.2. & in communi plurimorum marty. Euang. Descendens Iesus de monte, &c. conc.1.nu.27.

Vnū ex potissimis medijs, vt Deus defensor, & protector noster sit, est sui honoris zelum habere, & sui honoris defensores esse. In Aduent. concio.1. Andreæ, num.15.

Sancti quāto studio Dei honorem zelabant. Dominica 3. Aduen. conc.2. num.4.

Iustus zelo honoris Dei debet consumi. 3. Quadrag. Dominica 4. feria 2. num.3. & 3. Quadra. Dominica 4. feria 6. num.23.

Peccatores à suis peccatis dimouēdi, singulari zelo æstuare, est vnum ex manifestioribus signis animæ Deo prægnantis. In proprio Sanctorū concio.4. Visitationis B. Mariæ, nu.10.

Ministri omnes Euangelici zelum Dei exterius ostendere debent. In cōmuni doctorum conc.3. num.16.

Dei zelus facit vt seruorum Dei viscera propter peccati detrimentum contorqueantur, & crucientur. In Aduent. Dominica 5. post Epiphaniam conc.2. num.25.

Vniuersas huius compendij propositiones correctioni sacrosanctæ matris Ecclesiæ subijcio, & omnium recte sentientium iudicio.

Explicit Compendium.